

ПРОПОВЕДИ

от д-р Виктор Шепърд

пастор в Канада и професор по философия

Том 5

превод от английски: Димитър Працинков

2011

Информация за Виктор Шепърд

Роден през 1944, ръкоположен като пастор в Обединената църква на Канада през 1970, служил в нея повече от 25 г. и я напуснал, поради несъгласие с нейната теология. Присъединил се към Презвитерианската църква. Професор по философия и теология. Изследовател на учението на Джон Уесли. Автор е на академични монографии за Уесли, Мартин Лутер и Калвин. Преподава в университети в Канада и в Оксфорд, Англия. Автор е на няколко книги и много проповеди. Продължава да служи като пастор.

Съдържание

1. Колко сме добри в целуването?	3
2. Коментар на Рим.12	6
3. Кратка проповед по повод на един кратък текст	9
4. Кръстът е победата на Божията святост	12
5. Кръстът според евангелието на Йоан	15
6. Кръщаването в Йордан е важното нещо	18
7. Лидия	21
8. Лука - лекар и апостол	25
9. Любовта означава "Искам ти да бъдеш"	28
10. Мандатът на църквата	31
11. Манифест на истинската революция - за Рождество Христово	34
12. Мария Магдалена	37
13. Марк 5:9	40
14. Мартин Лутер за трите нива на християнско общество	44
15. Може ли състраданието ни да е по-малко от състраданието на Исус?	47
16. Можете ли да удължите даже с един час земния си живот?	50
17. Мускулатурата на вратата	54
18. Мъдрите хора носят подаръци	57
19. Надежда	60
20. Нашият възкресен Господ	64
21. Не искате ли да бъдете старейшина?	67
22. Не се срамувам заради евангелието	70
23. Не се срамувам от евангелието	73
24. Не трябва да се безпокоим	77
25. Нека упорито да бягаме в надбягването, което е поставено пред нас	80
26. Непокколебимост	82

27. Ние се борим с Бога.	86
28. Ние сме потомци на Авраам	89
29. Ние, малOVERците	92
30. Нито епикуреец, нито стоик, а християнин	96

Колко сме добри в целуването?

Лука 7:36-50

“Нека ме целуне с целувките на устата си, защото любовта ти е по-желана от виното ... целувките ти са като най-хубаво вино, което отива лесно в стомаха ми, плъзгайки се по устните и зъбите ми” (П.П. 1:2; 7:9 – мой превод). Библията винаги е земна, когато в нея се говори за секса. **От своя страна светът има склонността да е вулгарен и даже повече от вулгарен, когато обсъжда същата тема.** Тъй като е основателно засегната от вулгарността на света, църквата реагира, но често пъти безрезултатно. Тя е обидена, защото светът счита, че сексът е нещо вулгарно, а самата църква говори за секса като за нещо неосезаемо, абстрактно и неземно. Нека да разгледаме тази тема от друг ъгъл. Някога замисляли ли сте се за разликата между еротиката и порнографията? Светът често се въргаля в порнографията и описва секса като вид страст, но без да го свързва с конкретни личности. От своя страна, църквата често търси убежище във фалшива духовност, говорейки за секса като за някакво духовно събитие, без да го свързва със страстта.

Еврейският ум е по-мъдър от всичко това. Еврейският разум и сърце знае, че порнографията унижава човека, а еротичното задоволява човешките потребности. Порнографията е извратеност, а еротиката е дар от Бога. Порнографията експлоатира, а еротиката възвишава. Еврейският разум помни, че тъкмо Бог ни е направил да сме полово различни. **Следователно, да се изобличава еротиката, това означава да се презира мъдростта и добротата на Бога.** Изобличавайки еротичното, ние поставяме етикета “лошо” на онова, което Бог нарича “благословия.” А подобно поведение, разбира се, е грях. Авторът на Притчи е знаел логиката, желанието и целта на Бога, когато е писал, че пътят на мъж, който отива при девойка е толкова тайнствен и неразгадаем, че надвишава човешката способност да го разгадае (Пр.30:29). Няма съмнение, че авторът на Притчи е знаел, че порнографията представлява обезценяване и извращаване на еротичното, че порнографията взема нещо добро и го използва с лоши намерения и така превръща една благословия в проклятие. Когато говори за секса, еврейската душа не е нито вулгарна, нито неосезаема, а изцяло земна и прославяща Бога. *“Целувките ти са като най-хубаво вино, което отива лесно в стомаха ми, плъзгайки се по устните и зъбите ми.”*

Същевременно, поради своята искреност и прозрачност, Библията признава, че тази целувка може да бъде извратена. За такава извратеност на целувката се говори в Пр.7:13: *“И като го хвана, целуна го и с безсрамно лице му каза ...”* Тази жена, която е *“облечена като блудница и с хитро сърце”* (Пр.7:10), целува мъжа и казва: *“Ела, нека се наситим с любов до зори, нека се насладим с милувки. Защото мъжът ми не е у дома. Замина на дълъг път”* (Пр.7:18-19). Обаче накрая, след като всичко свърши, извращението на онова, което е добро, няма да може да опровергае това, което е добро. “О, дано ме целунеш с целувката на устата си.”

Друга особеност на еврейският разум е, че той никога не претендира, че романтичната целувка, че еротичната целувка е единственият вид целувка или пък, че е най-важният вид целувка. В Библията много по-често се говори за целувката между родител и дете, между брат и сестра, между свекърва и снаха и даже между двама приятели. Трябва да изследваме другите видове целувки и даже копнежа за такива целувки, като например целувката, с която Исав простил на брат си Яков. Яков е бил мошеник. На иврит името му означава “измамник” и той наистина е бил такъв. Яков измамил баща си Исаак и брат си Исав. Той не е откраднал никаква дреболия, принадлежаща на Исав. Яков го обрал и го унизил, откраднал от него всичко ценно. После пътищата на Исав и Яков се разделили, но след години те отново се срещнали. В навечерието на срещата им, Яков подготвил щедри подаръци за брат си, с надеждата, че по този начин ще успее да успокои Исав и да потуши желанието му да отмъщава. С други думи, след като в миналото демонстрирал най-вероломно коварство, сега Яков извършва огромна манипулация. Обаче когато се срещнали, Исав не убил Яков. Той даже не поискал от Яков никаква компенсация. Вместо да постъпи по този начин, *“Исав се завтече да го посрещне, хвърли се на врата му и го целуна; и те заплакаха”* (Бит.33:4). Победен от прошката на Исав, Яков му казал: *“Като видях лицето ти, като че видях Божието лице, понеже ти беше благосклонен към мен”* (Бит.33:10). Прощавайки на Яков, Исав го целунал. Тогава сърцето на Яков се

разтопило от това неочаквано великодушие и той казал: “*Като видях лицето ти, като че видях Божието лице, понеже ти беше благосклонен към мен.*”

В Библията се казва, че никой не може да види лицето на Бога и да остане жив. На Моисей му било разрешено да погледне само гърба на Бога, **даже на него не е било позволено на види лицето на Бога**, иначе нямало да остане жив. Най-многого, до което може да стигне някой от нас в желанието си да види Божието лице, е да види **на какво прилича** Божието лице. В разглеждания откъс от Бит.33:10 ни се казва, че когато Исав е простил на брат си, лицето му е приличало на Божието лице. Тогава Исав не само простил на брат си, но излял върху него такава обич, каквато Яков не познавал. Исав бил толкова радостен, че е видял брат си, че въобще не мислел за онова, което е изгубил. Исав бил толкова развълнуван от сдобряването им, че не обръщал внимание на това, кой какво е направил в миналото. Той се радвал на факта, че брат му се е върнал! Тъй като за Исав нищо друго нямало значение, освен брат му, той го целунал. В този момент Яков, който никога не е виждал Божието лице, казал, че лицето на Исав прилича на Божието лице. **Този вид целувка на Исав е най-важният вид целувка**. Когато целуваме с опрощаваща целувка, ние доказваме собствената си доброта. В края на краищата, хората, с които се срещаме, когато сме ръководени от опрощаващият духът на Исав ще установят, че в нашето лице съзира лицето на Бога.

Говорейки за целувките, с които трябва да целуваме, ние трябва да поговорим и за целувките, с които не трябва да целуваме. Юда е предал Исус с целувка (Марк 14:43-45). Това е измяна. От години считах, че няма нищо по-лошо от изоставянето. Всички сме наясно за вредата (която често пъти е непоправима), причинявана на децата, които са изоставени от родителите си. Всеки от нас е виждал хора, които са изоставени от приятелите си (или от онези, които са считали, че са им приятели.) Всеки от нас познава човек, който храбро е изказвал някакво мнение и после се е оказвало, че колегите му, които преди това са обещавали да го подкрепят, страхливо го изоставят, мислейки за собствения си интерес. Поради това от години си мислех, че няма нищо по-лошо от изоставянето. **Но съм грешел**. Има нещо, което е още по-лошо: **предателството**. **Има ли нещо, което да е по-лошо от измамата на хора, на които сме се доверявали?**

Юда не е първият човек в еврейската история, който е извършил предателство с целувка. В края на живота си Давид е бил натъжен. Натъжени били и хората му, натъжена била цялата израелска армия. А маса е командвал армията на Израел, но Йоав искал да заеме поста му. Веднъж, когато се срещнали, “*Йоав хвана А маса за брадата с дясната си ръка, за да го целуне*” (2Цар.20:9-10). А маса не видял, че в другата си ръка Йоав държи нож, с който му разпрал корема, докато го целувал. С целувката си Юда посочил на убийците на Господа кой е Исус, за да го арестуват. **Каквото е Йоав, такъв е и Юда, такъв е всеки от нас**.

Не е ли вярно, че постоянно се случват предателствата. Измяната! Колкото и ужасно да е изоставянето, има нещо още по-лошо – предателството. Следователно има един вид целувка, от която винаги трябва да се отворачаваме: престорената и лицемерна целувка, целувката на предателството. Колко ужасна е тази целувка? Исус казал за Юда: “*По-добре този човек да не беше се раждал.*”

Но има и друг вид целувка, която винаги ме вълнува, когато чета за нея. Имало една жена, която научила, че Исус обядва наблизко (Лука 7:36-52). Тя не била поканена на обяда. Домакин на обяда бил фарисеят Симон, а фарисеите не канят в къщата си хора със съмнителна репутация, каквато е била тази жена. Освен това, Исус и Симон са били мъже, а през 1 век в Палестина мъжете не са разговаряли публично с жените. Жената изпитвала силна благодарност и обич към Исус. В началото се чувствала благодарна, защото той направил за нея това, което никой друг не е, нито пък е можел да направи. След това от благодарността се породила обич, но благодарността останала. После любовта, благодарността, и привързаността й се засилили много и тя, забравяйки за себе си, застанала пред Исус.

Дали е забравила за себе си? Тя никога не забравила за себе си. Във всеки момент тя е знаела много добре какво прави. Въпреки че не е била поканена на обяда, жената отишла непоканена. Тя е знаела, че мъжете не разговарят с непозната жена, но въпреки това започнала да прегръща краката на Исус. Тя е знаела, **че не е прилично да разпускат косите си на публично място** (това е било равнозначно на публично **разсъбличане на жената**), но не е знаела какво друго да направи, за да покаже на Исус, че сега няма нищо, което да крие от него. След това целунала краката му. Колко славно е това възстановяване на целуването на краката, което винаги е представлявало ориенталския еквивалент на подмазвачеството и подлизурството! В древния източен свят, победените царе, които са представлявали победените държави, е трябвало да целунат краката на техния поробител. Това е била ярка демонстрация на публичното унижение. То демонстрирало жалкото покорство пред този завоевател, който победените мразели, но пред когото сега били принудени да **раболепничат**. **Да бъдеш победен е било лошо; да признаеш това публично е било още по-лошо; а да признаеш поражението си чрез раболепничене, чрез подмазваческото целуване на краката е най-лошо от всичко останало**. (Ис.49:23)

Колко по-различно е било поведението на жената, която се е вмъкнала в къщата на Симон Фарисеят. Тя не е била победена, **тя е била освободена**. Тя не е била принудена публично да се унизи, тя е била

благодарна. Тя не е пълзляла в краката на онзи, когото е ненавиждала, а е искала да направи нещо за този, **когого е обичала**. Жената целувала краката на Господа. Очевидно те не са я отвращавали, а са ѝ харесвали *“Колко са прекрасни върху планините краката на онзи, който благовества, който проповядва мир! Който благовества добро, който проповядва спасение! Който казва на Сион: Твоят Бог царува!”* (Ис.52:7). *(Коментар: Въз основа на тези стихове немският композитор Хендел е написал прочутата си оратория „Месията.“ Д.Пр.)*

“Колко прекрасни са краката на онзи, който носи добри неща.” Пророкът, който е написал тези думи е имал предвид мъчителното изгнание на Израел и страданието на евреите по време на 70-годишното им заточение във Вавилон. **Благодарение на Божието Слово, разкрито пред него, пророкът непогрешимо обявил, че свършва изгнанието на Израел и казал: “Отиваме си у дома!” И хората извикали дружно: “Отиваме си у дома!”**

Когато е целувала краката на Исус, жената е разбирала, че той е нещо повече от пратеник на Бога. Той е бил самото съобщение на Бога, облечено в плът. Тя вече знаела, че той не ѝ казва, че тя ще си отиде у дома, защото в неговата компания тя вече си е у дома и жената е знаела това. Веднъж, когато гостувах на по-голямата ми сестра и на мъжът ѝ Джон в Отава, малко преди да започне църковната служба аз попитах зет си кой е любимият му химн. Трябва да знаете, че в детството си и като младеж той не е ходел на църква. След като се срещна и се оженил за сестра ми, той стана вярващ, започна да посещава църквата всяка неделя и даже стана касиер на църквата. Тъй като за разлика от мен, като младеж той е бил атеист, аз очаквах да ми отговори, че любимият му химн е “Напред, войници на Христа!” или някой подобен химн, които знаят всички християни от средната възраст. Но Джон помълча малко, втренчил поглед пред себе си и след това ми каза кротко: “Любимият ми химн е **“Исусе, виж ме в краката си, единствено кръвта ти може да ме спаси.”** Несъмнено зет ми разбира жената, която е разпуснала косите си и целувала краката на Исус. Когато Симон Фарисеят упрекнал енергично лошият вкус на тази неканена жена, Исус му казал: *“Симоне, ти не ме целуна. Ти не ме обичаш много, нали?”*

Има и друг вид целувка: “святата целувка” или “целувката на любовта” (така както са описани в Рим.16:16 и 1Пет.5:14), с които християните трябва да се поздравяват помежду си. На много места писмата Новият Завет завършват с напомнянето, че християните трябва да се поздравяват със святата целувка или със целувката на любовта. Не трябва да разбираме това буквално, така както не трябва да считаме, че всеки трябва да целува буквално краката на Исус. Въпреки това, целувката с която християните се поздравяват е важна. В Израел приятелите са се целували помежду си (Давид и Йонатан) по челото, по бузата или по рамото, като знак на солидарност и привързаност. Днес ние се здрависваме или се прегръщаме.

В средновековието мъжете са носели оръжието си в дясната си ръка. Да се здрависаш с дясната си ръка, това означава, че не криеш в ръката си никакво оръжие и няма да убиеш човека, с който се здрависваш. В древността воините са носели щит с лявата си ръка. Да се здрависаш с лявата ръка (като бойскаутите), това означава, че си оставил щита си и не мислиш за защитата си, когато е здрависваш. А какъв е символът, когато се здрависваме с двете ръце? Някога здрависваме ли се по този начин? Когато се прегръщаме, ние се здрависваме с двете ръце! Това е демонстрация, че и двете ни ръце са празни. Ние нито имаме намерение да нападаме, нито да се защитаваме; ние просто искаме да съществуваме. **В ранната църква вярващите са се целували със святата целувка преди да вземат причастието.** Господната Трапеза е символ на банкета, в който ще участваме, когато няма да съществува диващина, измама, предателство, отмъщение и смърт. Не ме интересува, дали ме целувате, дали се здрависвате с мен, дали ме прегръщате през рамо, защото знам, че тези неща са ви внушени от Бога, поради което няма нужда нито да ви нападам, нито да се защитавам. аз просто трябва да съществувам.

Накрая, всеки от нас не само мечтае да целува. Ние очакваме да бъдем целувани, особено на Свети Валентин. Нека за малко да се замислим какво означава човек да бъде целунат от Бога. Някогашните равини са казвали, че има 103 начина човек да умре. Някои начини за умирање са относително лесни, например когато човек си отива от този свят, докато спи. Други начини са по-трудни. Някои видове смърт са тъжни. Но всеки пастор и лекар знае, че има и видове смърт, които са грозни и отвратителни. **Според равините, най-лесно умира човек в съня си, защото тогава е “целунат от Бога.”**

В книгата Евреи се казва, че Исус Христос е “вкусил” смъртта заради нас. Той е изпил до дъно чашата на смъртта, даже най-отвратителната част от нея, така че в чашата не е останало нищо. Нещо повече, Исус е изпил всички утайки на смъртта, за да не остане нищо в чашата, което да прием ние. Поради това, единственият вид смърт, която остава за Божиите хора е смъртта, придружавана от целувката на Бога, независимо от обстоятелствата, при които ще умрем. От медицинска и психологична гледна точка е сигурно, че някои видове смърт са по-леки от останалите. Но от духовна гледна точка, на всички християни е определено да умрат с целувката на Бога.

Валентин е бил мъченик на ранната църква. Ние не знаем кога точно е роден и кога е умрял. Обаче знаем, че около 350 г.н.е. в Рим е имало църква, наречена на неговото име. **Освен това знаем, че от средновековието 14 Февруари е определен за честване на празника “Св. Валентин”.**

Тъй като е умрял като мъченик, следователно смъртта на Валентин не е била лека. От друга гледна точка обаче, тъй като е бил християнин, той е умрял с целувката на Бога.

В древността равините са твърдели, че Моисей е бил първият човек, който е умрял с целувката на Бога. Моисей може и да е бил първият човек, който е умрял по този начин, но сигурно не е последния, защото хората на Христос са определени да си заминат така от този свят.

И така, колко добри сме в целуването? С колко видове целувки целуваме? Денят на Св. Валентин винаги е свързан с много целувки, които даваме и получаваме. Тогава да си пожелаем днес да имаме най-щастливия Ден на Св. Валентин, даже когато очакваме денят, когато ще престанем да целуваме, защото ще бъдем целунати с целувката на Бога.

“Исусе, виж ме в краката си, единствено кръвта ти може да ме спаси.” И вие ли мислите така?

Коментар на Рим.12

Бит. 50:15-21; Рим. 12; Мат. 5:43-48

Възкресеният Господ Исус Христос сграбчил Павел през 30 г.н.е., скоро след като самият Исус бил възкресен от смъртта. **След това Павел винаги твърдял, че това зашеметяващо сграбчване на пътя за Дамаск едновременно го е направило християнин и му е възложило задачата да бъде апостол.** Три години по-късно той отишъл в Ерусалим и се посъветвал с Петър, несъмнено разпознавайки, че Петър е лидерът на майката-църква в този град. През следващите 14 години (от 33-47 год.) Павел бил в Арабия (днешна Сирия). Ние не знаем какво е правил там, защото не съществува документ, в който да е описан този период от живота му. В края на този 14-годишен период, през 47 г. той се върнал в Йерусалим и изложил “своето евангелие” пред тамошните апостолски лидери; Павел искал те да разберат, че човекът, който по-рано преследвал християните, сега е истински християнин. От друга страна лидерите в Ерусалим знаели, че Павел е главният свидетел на евангелието сред неевреите и искали да са сигурни, че мисията му сред неевреите, която бързо се разраствала, се основава на правилното разбиране за евангелието, а не върху някакво изопачено или невярно учение. През периода 47-57 г Павел разпространявал евангелието в четири различни римски провинции. На нас са ни известни някои от църквите, които той е основал, например църквите в Коринт, Филипи, Ефес и Солун.

Павел прекарал зимата на 56-57 г в Коринт, в къщата на своя приятел и покръстен от него Гай. Той планирал през пролетта да отиде до Йерусалим, за да занесе парите, които бил събрал като помощ за тамошните гладуващи евреи-християни. Той считал, че парите, които неевреите-християни били събрали за тази цел, ще заздравят връзките между майката-църква в Ерусалим и по-големите нееврейски църкви в Азия и Европа. Като своя специална задача Павел считал, че трябва да разгласява евангелието там, където до тогава то не е било разгласявано. Според собствените му думи, той не искал да гради върху основи, които са положени от някой друг. Павел предпочитал да разгласява добрата новина там, където името на Исус Христос е било непознато. И тъй като евангелието не е било разгласено в Испания, Павел решил да отиде там. Той бил сигурен, че там ще събере богата жътва.

Нещо повече, на път за Испания той би могъл да спре в Рим. Той винаги искал да посети столицата. В края на краищата, това е бил най-влиятелният град на най-могъщата империя в тогавашния свят. Освен това, Павел е бил римски гражданин по рождение и това му е дало основание да иска да посети града, който го е дарил с тази рядка привилегия. Павел написал едно теологично послание до християните в Рим (което ние наричаме “Римляни”), в което ги запознава с учението, в което вярва и премахва погрешните представи, които те може би са имали за него.

И тогава се случило нещо. Докато бил в Йерусалим, религиозните власти се съюзили срещу него и той бил арестуван и обвинен. Процесът срещу него се проточил. Накрая той счел, че това е достатъчно и казал на римските власти, че е гражданин на Рим и има право делото му да бъде разгледано и решено от съда в Рим. Така, 3 години след като написал “Послание до Римляните,” окован във вериги, Павел пристигнал в Рим, **където останал под домашен арест в продължение на 2 години.** Ние не знаем със сигурност какво се е случило с него след това, **обаче е почти сигурно, че заедно със своя приятел Петър, той е бил умъртвен по ужасен начин от императора Нерон.**

Глава 12 на Римляни е особено важна. В нея се говори за приложението на евангелието на Павел в живота ни. В предишните глави на посланието Павел разяснява богатствата на евангелието: как Бог прави грешните хора праведни със себе си, защо всички хора по света имат нужда да бъдат направени праведни с

Бога, как евангелието разпалва вярата в хората и ги привързва към Христос и т.н. След това, започвайки от гл. 12, Павел казва на читателите си, че ден след ден трябва да живеят в хармония с вярата си. Не е достатъчно човек да разбира евангелието и да вярва в него, задължително е той да живее в хармония с евангелието. Всъщност, ние разбираме и вярваме в евангелието, с цел да можем да живеем в хармония с него. Истината трябва да бъде прилагана на практика в живота ни.

Първото нещо, за което говори Павел по отношение на това, какво трябва да правят християните, е основата и фундаментът за всичко останало, което ще правим. Кое мотивира християните да живеят като християни и да искат да приличат на Христос? Основата на всичко, което правим е Божията милост. Нашата мотивация е израз на благодарността ни заради тази милост. Д. Б. Филипс, един от най-добрите тълкуватели на Новия Завет, пише: “Нека очите ви да са широко отворени за милостите на Бога.” Християни са хора, които лично познават Божията милост. Ние знаем, че сме освободени, обновени и укрепени в Божията ръка. Аз знам, че съм получател на Божията милост. Още като 9-годишен аз научих, че съм грешник и заслужавам единствено да бъда осъден и че въобще не заслужавам амнистията, която Бог е изработил и ми е дал. Поради което аз трябва да съм вкоренен единствено в неговата милост. Милостта е любов, която е излята върху хората, които въобще не заслужават и никога няма да заслужат да бъдат обичани от Бога. Това че въобще съм жив е манифестация на Божията милост. А това, че съм направен ново същество в Исус Христос и че ежедневно съм поддържан в тази новост от Божия Дух и съм предопределен за вечна радост – това е още по-голяма манифестация на Божията милост. Това е тази велика милост, която е фундамента на истината и на реалността в моя живот. Поради това никога не преставащата благодарност ще бъде единствената мотивация за моето християнско поведение.

Осъзнаването, което придобиваме за изумителната Божия милост наистина ни отрезвява и често ни заставя да мълчим, но никога не ни прави пасивни. Точно обратното, казва апостолът, нашето осъзнаването на Божията милост ни мотивира да предлагаме телата си на Бога като жива жертва. Телата ни? Как предлагам тялото си на Бога? Според Павел това става като принеса в жертва егото си – да предложи тялото си, означава да предложи себе си. Аз не предлагам само някаква част от себе си, все едно че се опитвам евтино да се “отърва” от Бога; аз предлагам цялата си личност. Тогава защо апостолът употребява думата “тяло”? Защото той е еврейин, а според еврейския начин на мислене, отделно от тялото не съществува човешка личност. Отделно от тялото си аз нямам самоличност. Ако някой приятел ми се обади по телефона и ме попита: “Искаш ли днес следобед да играем бейзбол?”, аз не му отговарям: “Да. Аз обичам да играя бейзбол. Ще донеса ръкавица и топка, както и тялото си.” Това би бил глупав отговор, защото отделно от тялото си аз не мога да играя бейзбол. Отделно от тялото ми даже не съществува “Аз.” Нито пък мога да хваля Бога без тялото си; нито мога да се подчинявам на Бога без тялото си. Моята самоличност, моята идентичност, въпреки че не се ограничава единствено до тялото ми, въпреки това не може да бъде отделена от него.

През последните 15 години ние станаме свидетели на скандала между телевизионните проповедници, които считаха, че могат да отдават почит и да служат на Бога отделно от телата си. Миналата година (2001г) станаме свидетели на прочутия скандал между римокатолическите свещеници, които твърдяха, че могат да служат на Бога, а през това време телата им могат да правят нещо друго. Тези хора унижиха себе си. Благодарността ни към Бога заради нашето спасение винаги трябва да ни мотивира да предлагаме на Бога телата си, самоличността си, без никакви резерви и изключения.

Павел казва: “Моето предлагане на всичко от самоличността ми на Бога е духовно богослужение.” В някои преводи на Новия Завет “духовно богослужение” е преведено като “приемливо богослужение”, а други преводи като “духовно богослужение.” В оригиналният гръцки текст е използван израз, който значи и двете неща и аз съм сигурен, че Павел е имал предвид и двете неща. Логично е службата ми в подчинение на Бога да е моят единствено приемлив отговор на Божията милост, която ме е спасила. В същото време, службата ми в подчинение на Бога, стремехът ми да живея в хармония с евангелието е единственият белег, че богослужението ми пред Бога е родено в неговия Дух. “Приемливо богослужение” и “духовно богослужение” означават едно и също нещо.

В добавка на това, казва апостолът, ние не трябва да се съобразяваме с този свят и не трябва да позволяваме на света да ни натъпче в своя калъп. В последната част от гл. 12 Павел ни казва, че християнското ни съществуване се осъществява в този свят. Християните трябва да живеят в света. Ние не трябва да се опитваме да живеем в някакво малко религиозно “гето”, което е отделено от големия и лош свят. Същевременно, самият свят, в който трябва да живеем и за който трябва да се борим е светът, на който НЕ трябва да приличаме.

Между началната и крайната части на гл. 12 се намира средната част, в която Павел говори за нашата християнска служба на църквата. Разбирате ли, преди да придобием уменията да служим на света, ние сме длъжни да служим на църквата. Разбира се! Несъмнено на първо място нашите братя-християни имат

изисквания към нас. В края на краищата, те са ни подхранвали, окуражавали и подкрепяли, за да израснем. Те първи имат право да изискват от нас, защото ние не се срамуваме да се обръщаме към тях за онова, което ни е нужно и то, когато ни е нужно. Нещо повече, ако ние не сме способни да служим на своите братя-християни в църквата (където споделяме своя Господ, своята вяра и общата си надежда), как ще живеем в широкия свят (който е по-скъпернически, по-несантиментален, по-съпротивляващ се и по-непрощаващ)? Първата сфера на нашата служба винаги е църквата.

Павел казва, че служейки в църквата, на първо място ние никога не трябва да си мислим, че сме високопоставени отколкото сме всъщност (12:3). (С други думи Павел казва: “Не лелей преувеличени представи за себе си и за собствената си важност.”) Павел дава този съвет, защото знае, че църквата дава на хората шанс да бъдат голяма жаба в малко блато; и не само да са голяма жаба, а и да са тоталитарна жаба. Има две причини за това положение. Първо, в сравнение със средата, в която прекарваме живота си през седмицата, размера на църквата е малък. Човек, който не се ползва с добро реноме на работното си място (колко голямо реноме би имал човекът, който работи във “Дженерал Мотърс”), установява, че има огромна репутация в църквата. Второ, църквите имат склонността да са податливи на хора, които говорят гръмка и кресливо. Повечето християни са израли с представата, че трябва да са любезни и внимателни с хората, тъй като и Исус е бил любезен и внимателен. Обаче истината е, че Исус е имал много отличителни черти, но съвсем не е бил любезен и внимателен. (К. С. Луис твърди, че според Новия Завет Исус е бил както нежен, така и ужасен, но в никакъв случай не е бил любезен и внимателен.) Но въпреки това ние сме обучавани, че той е любезен и внимателен. Когато в живота на църквата се появи някаква борба или някой заплаши друг член на църквата или предложи на църквата някакъв план за действие който не е много почтен, другите членове на църквата бързо се примиряват, с цел да се запази добрата атмосфера в църквата. Човекът, който заплашва или предлага непочтения план за действие печели. Така голямата жаба в малката локва става още по-голяма.

Павел е бил наясно с това. По тази причина, първото нещо, което ни казва е, че ние сме такива, каквито сме единствено благодарение на Божията милост: *“Да не мислите за себе си по-високо, отколкото трябва да мислите.”* Не трябва да подхранваме в себе си преувеличена представа за себе си или за собствената си важност. Това е фундаментът. Без него животът в църквата или се разбива на фракции, или се превръща в територия на местния тиранин. След като ни дава този съвет, следващото нещо, което ни казва Павел е, че всеки от нас трябва да работи за доброто на църквата, каквато и работа да ни бъде дадена да вършим. Нашето служение тук, нашата работа е просто упражняване на дарбите и талантите, които имаме.

Павел е грижовен и ни дава три съвета.

Първо, всеки християнин има служение, за което трябва да работи в полза на църквата, просто защото всеки християнин има някакъв талант и дар.

Второ, ние трябва да упражняваме само тези дарби и таланти, които притежаваме. Не трябва да се опитваме да упражняваме дарби, които не притежаваме. Поради тази причина Павел казва: “Ако твоят дар е да обучаваш, тогава обучавай (а не се опитвай да бъдеш дърводелец или счетоводител); ако твоят дар е да убеждаваш или да окуражаваш, тогава убеждавай и окуражайвай.” Много често в живота на църквата ние очакваме хората да упражняват таланти, които те очевидно не притежават. (Коментар: „Видяла жабата, че подковават копитото на вола и решила, и тя да си вдигне крачето, за да подковаат и нея.“ - нар.пог. Д.Пр.) А след това се изненадваме, че някаква важна задача за живота на църквата не е изпълнена или е изпълнена зле; изненадваме се отново, когато човекът, който се опитва да я изпълни се чувства виновен заради това, че е изпълнил работата зле. Ние трябва да извършваме само този вид работа, която Бог ни е надарил да вършим. Не трябва да се чувстваме виновни, че не сме свършили това, за което нямаме талант. На трето място Павел казва нещо за служението, което трябва да вложим дълбоко в сърцето си: каквато и работа да вършим, каквото и да е служението ни, ние трябва да влагаме в него цялото си сърце, да го вършим щедро, старателно и с радост. Никога не трябва да извършваме служението и работата си некачествено, повърхностно, формално, с нежелание, с оплакване и с недоволство. *“Ако е служение, нека постоянства в служението; ако някой поучава, нека постоянства в поучаването; ако увещава – в увещаването; който раздава – да раздава щедро; който управлява – да управлява с усърдие; който показва милост – да я показва доброволно.”* Няма нищо по-разрушително от “вършенето на добро” с нежелание, недоволствайки и оплаквайки се. Животът в църквата процъфтява, когато службата на всеки християнин е приемана и той е окуражаван; когато работата, свършвана в полза на църквата е вършена от хора, които имат талант за тази работа; когато всичко вършено в църквата се върши с духовно благородство. Павел казва, че в такава атмосфера процъфтява не само живота в църквата, а християните придобиват умения и готовност да служат и на света.

Със стих Рим. 12:14 Павел започва да изяснява как трябва да служим на света. Внезапно той казва:

“Благославяйте онези, които ви гонят, благославяйте и не кълнете.” Това не ви ли събужда? Първото нещо, което той ни казва, е че когато християнинът служи на света, светът се отнася неблагодарно и враждебно към християнина! Само преди малко аз обясних защо хората реагират по този начин: светът, на когото християнинът е длъжен да служи е точно този свят, на когото християнинът не трябва да прилича. **Веднага става ясно, че ще има сблъсък между християнинът и невярващите хора.**

В такъв момент християнинът винаги е подложен на изкушението да се предпази, като загърби света и се скрие в ъгъла, завивайки се през глава с одеялото. Но Павел ни забранява да постъпваме така, защото знае, че Господ ни забранява това. (*Коментар: Нали Апостол Йоан ни казва, че това е светът, който Бог обикна толкова силно, че проля за него кръвта си до смърт. Д.Пр.*) Ние не трябва да страним от света. Павел казва, че ние всъщност трябва да стоим толкова близо до света и да бъдем дотолкова солидарни с другите хора, че да се радваме с хората, които се радват и да плачем с хората, които плачат. Ние плачем с хората, които плачат, защото сме чувствителни към тяхната болка и сме загрижени за тях; ние се радваме заедно с хората, които се радват, защото не им завиждаме заради нещата, които ги радват, поради което не поливаме със студена вода въодушевляването им. Апостолът ни казва, че ние не трябва да сме високомерни, а да се свързваме с обикновените хора. Д. Б. Филип казва: **“Не ставайте превзето интелектуални, а имайте истински интерес към обикновените хора.”** Принадлежността към елита е най-сигурното средство за подхранване на гордостта и на прикритата арогантност. Елитът може да е академичен, професионален, спортен или религиозен. По принцип няма нищо лошо в това човек да принадлежи към някакъв елит. Защо човекът, който е надарен с научен талант да не се наслаждава на компанията на други учени, или спортистът – на компанията на други надарени спортисти и т.н.? Но в края на краищата всеки човек, независимо от това, дали принадлежи към елита или не е страдащо човешко същество, крехък, самотен, греховен, който върви към телесен и умствен упадък – който е наясно с всичко това, както и с духовното си обедняване.

Независимо дали принадлежи към елита или не, всеки човек има сходни главоболия, вина и схващания. Християнинът трябва да има истински интерес към обикновените хора, защото в края на краищата всички сме обикновени хора. Нуждите на всички хора са еднакви. Всички ние сме грешни хора и страдалци, които стоим с празни ръце пред Бога и се нуждаем от това, което единствено той може да ни даде.

Последното нещо, което Павел ни казва в Рим. 12 относно участието ни в живота на света е следното: **ние никога, никога не трябва да се стремим да отмъщаваме.** След като веднъж разпознаем, че нашият враг ни е враг, ние не започваме да кроим планове как да му отмъстим, тъй като те ще унищожат единствено нас, преди въобще да засегнат него. Отмъщението никога не е нашата отговорност, просто защото когато сме под влияние от болката от вражеското пробуждане, ние губим вярната перспектива. Трябва да оставим осъждането да бъде извършено от онзи, който винаги отсъжда справедливо. Нашата отговорност е да отразяваме истината и милостта, които са ни направили такива, каквито сме. Ако направим нещо друго, това би означавало, че сме победени от злото. Защото в последния стих от гл.12 Павел ни казва: **“Не се оставяй да те побеждава злото; а ти побеждавай злото чрез добро.”**

Кратка проповед по повод на един кратък текст

Въпреки, че имам много да ви пиша, аз не искам да използвам хартия и мастило, а се надявам да дойда да ви видя и да си поговорим лице в лице, за да бъде радостта ни пълна.

(2 Йоан 12)

Въпрос: “Виждали ли сте наскоро Виктор Шепърд?” Отговор: “Да. Видях го преди два дни, а тялото му – преди три дни.” Никой не говори така. Всеки който говори по този начин ще бъде считан за умопобъркан.

Тогава нека отново да зададем въпроса: “Виждали ли сте наскоро Виктор Шепърд?” Отговор: “Не. Вчера видях тялото му да минава, но него не съм го виждал.” Отново ще кажа, че никой не говори така за хората. Независимо дали някога сме се замисляли за връзката между тялото и личността, **ние неизменно се придържаме към факта, че връзката между личността и тялото на човека е неразривна.**

Причината да вярваме в това е проста. Бог ни е формирал като хора, които имат тела. Ние не сме безтелесни духове. Когато казваме, че сме личности с тела, това не означава, че ние сме само тела и нищо друго. **Ако бяхме единствено тяло и нищо друго, ние щяхме да сме животни.** Но ние сме нещо повече от животните, защото сме личности. За разлика от животните единствено ние, хората, сме създадени по образа и подобие на Бога. За разлика от животните **единствено ние, хората, сме единствените същества, на които Бог говори и от които очаква да получи отговор.** Но въпреки това, ние приличаме на животните, тъй като сме същества от плът и кръв, имаме тела и съществуваме единствено като телесни личности.

Идвало ли ви е на ум, че единственото познание, което имаме един за друг като личности, е познанието, което получаваме чрез телата си? Хиляди пъти съм се срещал със жена си Морийн, но никога не съм я срещал под друга форма, освен във формата на тялото ѝ. Никога не съм се срещал с жена си, нито с някой друг човек по друг начин, освен в телата им. Поради тази причина никога няма да има някакъв заместител на физическото присъствие.

Искам всички да си припомним за още нещо, което веднага разбираме: **че няма пряка връзка между красотата на тялото и красотата на личността** на човека. Всички още от детството си знаем, че някои хора са красиви личности, въпреки че телата им не са много красиви, а понякога са направи грозни. Всички знаем, че има и хора, които са грозни като личности и притежават грозни тела. Наистина е странно, но е факт: въпреки че има неразделна връзка между личността и тялото на човека, няма връзка между красотата или грозотата на една личност и красотата или грозотата на тялото му. Не съществува живо човешко тяло, което да не е личност, така както не съществува личност, която да няма тяло. Тялото е съществено за нашето олицетворяване. Ние можем да се срещаме с другите посредством посредничеството на тялото им. Поради тази причина никога няма да има някакъв заместител на физическото присъствие.

През 1994 дъщеря ни Катрин завърши “Университета Куийнс“ и веднага отиде да живее в Хонг Конг. Това беше първото ѝ продължително отделяне от нея и нас, като нейни родители. Случи се така, че ние току-що си бяхме купили факс-апарат (по онова време нямаше електронна поща) и поради това започнахме да си изпращаме писма по факса. Но по-голямата част от съобщенията, които изразходваха факс-хартията ни не бяха от нея, а погрешни съобщения, изпратени от фирми за търговия с недвижими имоти от Флорида и от инвестиционни фирми от Канада, които по незнайни причини считаха, че ние разполагаме с огромни парични средства. Въпреки метрите факс-хартия, които всяка сутрин трябваше да изхвърляме, ние нямаше друг шанс и оставахме постоянно включен факс-апарата, тъй като не искахме да се лишим и от най-краткото съобщение от Катрин, което тя можеше да ни изпрати по всяко време от другия край на света и имахме около половин ден разлика във времето. Всяка сутрин двамата с жена ми скачахме от леглото и тичахме при факс-апарата, за да проверим дали има съобщение от Хонг Конг.

После Катрин си дойде за първата отпуска. Какво ново ни каза тя и какво ѝ казахме ние, което не бяхме си съобщили един на друг чрез факс-съобщенията, писмата и телефонните разговори? **Нищо.** Тогава какво е уникалното в това, че тя беше заедно с нас. Уникално беше нейното физическо присъствие. Дали физическото ѝ присъствие беше важно, дали беше по-важно от всичко останало? Кажете ми: тя важна ли беше за нас? В края на краищата, физическото ѝ присъствие означаваше, че самата тя беше с нас. Няма да се опитвам да ви разказвам колко важно беше за вас нейното физическо присъствие. Но потвърждавам, че то беше важно, защото наблюдавах как жена ми очакваше денят на пристигането на Катрин. По начина, по който очакваше пристигането на дъщеря ни, жена ми приличаше на 6-годишно момиченце, което очаква настъпването на Коледната вечер. Не се случи така, че колкото повече неща научавахме от Катрин чрез факсовете и телефонните разговори, толкова по-малко имахме нужда да я видим. **Точно обратното, колкото повече научавахме от нея, толкова по-силно се нуждаехме от физическото ѝ присъствие.**

Пръв Дитрих Бонхьофер ме запозна с тези неща чрез малката си книжка “Живот заедно.” Бонхьофер написал тази книжка по време на Втората световна война, когато обучавал шепа младежи, за да станат пастори в Изповедалната църква, **чиито членове се противопоставяли на опитите на Хитлер да промени евангелието и да го приспособи за целите си така, както е твърдял, че свастиката е огънат кръст.** В процеса на създаване на общност от тези младежи, повечето от които им предстояло скоро да бъдат убити от хитлеристите, Бонхьофер цитирал 2 Йоан 12 и го коментирал по следния начин: “Християните изпитват огромна радост от личното си физическо присъствие един на друг.” Когато за пръв път прочетох това, аз бях изумен. Трябва ли да се случи нещо друго, означава ли че трябва да се случи и нещо друго, за да бъдем просто в личното си присъствие един на друг? Трябва ли да се случи или да се каже нещо необикновено или забележително, трябва ли да се случи или да се каже нещо разтърсващо земята? Когато за пръв път прочетох тези думи, аз бях твърде млад, за да оценя мъдростта на Бонхьофер (*Коментар: Превел съм неговата книга „Цената на ученичеството.“ Можете да я намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.*) и ги пропуснах като нещо сантиментално. Сега, когато съм по-възрастен, аз потвърждавам, че думите на Бонхьофер не само са верни, но са и много мъдри: има огромна радост във физическото присъствие на другите и особено във физическото присъствие на другите братя-християни. Когато се срещаме, не е нужно да казваме или да правим нещо забележително, защото най-важното е, че се срещаме.

Апостол Йоан ни казва, че е имал много неща да сподели с хората от църквата, до която е написал посланието си, но колкото и много да са били тези неща, той предпочитал да не използва хартия и мастило. Той предпочитал да се срещне лично и да разговаря с тях. Защо е предпочел да постъпи по този начин, а не е пожелал да удължи писмото си и да изложи писмено всичко, което е искал да обсъди с тях? Защото е знаел за опасността да не говори лично с тях, за опасността да не бъде във физическото присъствие на другите.

Преди години забелязах, че ако се опитваме да обсъждаме с другите, без да се срещаме лично, тогава всякакви неща могат много бързо да се объркат и обикновено точно така става. Например, ако имаме някакво несъгласие с някой човек и изразим несъгласието си писмено, получателят на писмото може единствено да чете написаното. Той не може да “чуе” езика на тялото, не може да види израза на лицето ни и не може да чуе тона на гласа ни. Единственото, с което ще разполага, ще е буквалния смисъл на думите в писмото.

Като пастор преди години научих, че ако се налага да изразя несъгласието си с някой човек от църквата по какъвто и да е въпрос, колкото и незначителен да е той, ще направя огромна грешка, ако направя това писмено или чрез разговор по телефона. Единственият правилен начин да направя това е да се срещна лично и да разговарям с този човек.

По същият начин установих, че приятели, които дълго време не се срещат, започват да се подозират взаимно, защото биват манипулирани от сърцата си. Чудим се защо не Сам или Саманта не ни се обаждат, след това започваме да се чудим какво наистина иска да ни каже с онзи критичен израз в края на честитката си за Рождество Христово. Тъй като не сме задоволени от буквалното прочитане на това, което ни е написал, ние започваме да “четем между редовете.,” т.е. започваме да си въобразяваме, че долавяме послания и смисъл, които са в повече от написания текст, даже противоречат на написаните думи – и всичко това защото не чуваме гласа и не виждаме лицето на този човек. Накрая стигаме до заключението, че вече не сме толкова добри приятели както преди, защото без съмнение Сам или Саманта са намерили друг, когото предпочитат повече от нас и т.н. Сърцето ни подхранва съмнението, че този човек, когото считахме за свой най-добър приятел просто е станал безразличен към нас или още по-лошо, че ни е предал. (Нека да бъдем честни, всеки от нас страда от известна доза параноя.)

Поради това ние се срещаме с приятелите си лице в лице. Достатъчни са ни само 5 минути, за да осъзнаем своята глупост (даже да не казваме нито дума), тъй като през тези 5 минути на телесно присъствие на нашия приятел всичките ни подозрения изчезват и ние разбираме, че всичките ни подозрения са неоснователни и че приятелят ни цени толкова много, както ни е ценял и преди. Как сме могли да се заблуждаваме, че отношенията ни с този приятел са увредени?

Казано накратко, ние започваме да разбираме, че личната среща с някой човек разсейва неяснотата по отношение на онова, което той иска да ни каже. Когато неяснотата в неговото послание се разсее, тогава се разсейва и противоречивото ни мнение за този човек. Ако можем лично да се срещнем с този човек, тогава буквално не би трябвало да има неяснота в онова, което той иска да ни каже, нито пък противоречивост в мнението ни за него.

Имам приятел, с когото в продължение на 30 години буквално всеки ден говоря по телефона. Въпреки това, колкото и често да си говорим по телефона, се налага ние лично да се срещаме. Когато се срещаме, какво си говорим, което не бихме могли да си кажем по телефона? Нищо. Какво си казваме, което не сме си казвали преди? Почти нищо. Тогава защо се срещаме? Защото има човешко значение, богатство и почти неизразима наслада, когато се срещаме. Защото всеки човек е незаменим.

Йоан пише: “Надявам да дойда да ви видя и да си поговорим лице в лице, за да бъде радостта ни пълна.” Йоан е написал своето кратко писмо до една църква в Мала Азия. От съдържанието на писмото става ясно, че Йоан и членовете на тази църква се познават помежду си. Йоан не е искал да се срещне с тези хора, за да открие радостта, защото както той, така и те вече са се радвали. Както Йоан, така и църквата са се радвали на живата си връзка с Исус Христос. Той, техният Господ, вече им бил казал и те вече потвърдили, че той е тяхната радост. Нещо повече, те се радвали на сходството на живота им с живота на техния Господ. Йоан не твърди, че като се срещнат, те ще се зарадват; обратното, когато се срещнат, сходната им радост в техния Господ ще стане пълна. Не става ли така и с нас, че когато срещнем хора, които ценим, радостта която вече имаме, става пълна?

Преди няколко години, по време на едно от посещенията ми в Ню Йорк, имах възможност да изляза извън този град за двудневна почивка. Както винаги, аз много се наслаждавах, когато съм в Ню Йорк и в този случай отидох даже до “Гринуйч вилидж”, което по-рано не бях посещавал, за да слушам музика в най-известният джаз-клуб в света, “Синята нота.” После посетих семинара в Англиканската катедрала, където открих една книга, която жена ми отдавна искаше да има. После отидох в библиотеката на Юдейската теологична семинария. А когато се върнах в петък у дома, аз бях преизпълнен със стимула на всичко, което беше Ню Йорк за мен. След вечеря отидох в църквата, за да проверя пощата си и да отговоря на обажданията, които бяха записани на телефонния секретар. Но за няколко минути останах отвън на улицата край църквата с надеждата, че ще видя някой от нашата църква. Колкото и да беше прекрасно времето, което имах в Ню Йорк, само след два дни имах нужда да видя някой от църквата. Имах усещането, че радостта, която изпитвах от връзката си с църквата в Христос ще бъде “пълна”, стига да видя поне един от членовете ѝ. Излишно е да казвам, че само за 15 минути срещнах повече от един от нашите хора, когото можах да видя

лице в лице.

Днес, в първия неделен ден на септември, е годишнината от идването ми в тази църква. Днес започва четвъртата ми година след вас. Когато през септември 2001 един представител на ръководството на църквата ме помоли да служа като временен пастор, той ми каза, че временният период ще трае около 4 месеца, защото се очакваше на 1 януари следващата година в църквата да дойде постоянният пастор. Но нещата се случиха малко по-иначе. Аз съм тук в продължение на 3 години и е възможно още дълго време да остана тук. Искам да знаете какъв скъп дар е тази църква за мен. Жена ми казва, че ако работата ми на което и да е друго място ме обезкуражава, по обяд в събота духът ми е повдиган, защото знам, че в неделя сутрин аз ще бъда в нашата църква. В неделя сутринта неизменно се чувствам укрепен по същата причина. Когато съм в нашата църква през седмицата, аз обикновено влизам в светилището, заставам тук, където стоя сега и си представям, че хората седят там, където сте сега. Повечето хора не влизат в светилището, поради което на мен ми е лесно да ви видя в представите си там, където седите сега. И докато ви виждам във въображението си, аз се моля за някои от вас, защото имам привилегиите да знам за конкретните им проблеми, нужди, притеснения и смущения, и в същото време с нетърпение очаквам неделята, когато отново ще се съберем в часът на богослужението.

Подобно на апостол Йоан в миналото и аз се радвам, когато съм насаме с нашия Господ, както и когато ние общо се наслаждаваме в нашият Господ, докато заедно се покланяме пред него. Поради това нека винаги радостта ни да бъде пълна, като ценим тези моменти, когато можем да изразим същността си във физическото си присъствие един на друг, независимо дали казваме много или малко, знаейки винаги, че никога няма и няма да има заместител на личното ни виждане лице в лице.

Кръстът е победата на Божията святост

1 Пет. 2:22-25; Марк 15:33-37

В Петокнижието на Моисей **не съществува думата “съмнение.”** Изненадани ли сте от това? Тогава не е странно, че през последните няколко десетилетия толкова много проповеди се опитваха да успокоят съмненията на хората. Съвременните проповедници често се стремят да открият съмненията на хората, да ги изговорят, да ги класифицират и да ги разгледат. От една страна аз разбирам защо проповедниците считат, че трябва да говорят за съмненията на хората. **От друга страна, аз съм чул много проповеди за съмненията, които накрая узаконяват съмненията и да потвърждават основателността им.** Чувал съм и няколко проповеди, в които самият проповедник говори за собствените си съмнения и много от слушателите си тръгват ободрени, **защото започват да считат, че в съмнението им няма нищо нередно.**

Но ние трябва да разберем защо в Първите 5 книги от Библията не се среща думата “съмнение”? Отговорът е, защото нашите древни предци в Бога са притежавали непосредствена, силна и интимна атмосфера, в която са живели **и за тях да се съмняват би било толкова лишено от здравия разум,** колкото е лишено да се съмняват във въздуха, който дишат или във факта на самото дишане или в нуждата да дишаме.

Ако срещнете човек, който ви каже, че искрено се съмнява, че имаме въздух за дишане или че се съмнява, че в момента диша, или че се съмнява, че е важно да се диша, вие ще напрегнете всичките си сили, за да го убедите, че съмненията му са неоснователни. След това ще извикате линейка на “Бърза помощ” и шепнешком ще кажете на телефонистката, че с нея трябва да дойдат поне 2-ма санитарии, защото е очевидно, че пациента е труден за контролиране. Ако плуващата в аквариум риба можеше да мисли и да говори, никой нямаше да се опитва да я убеждава, че в аквариума наистина има вода или че в него няма вода. **Рибата щеше да знае, че водата е това, в което всички риби плуват и съществуват, защото без вода те веднага загиват.**

В Петокнижието на Библията не се среща думата “съмнение,” защото Бог е средата, в която са живеели древните евреи и тя е била толкова непосредствена за тях, колкото непосредствена е водата за рибата или въздуха за всеки от нас. Поради това в проповедта си аз няма да се опитвам да откривам и да изтичам гласно съмненията, а ще започна с непосредствеността, силата и интимността на Бога и по-конкретно **ще говоря за Божията святост.**

Божията святост – това е уникалното Божие качество, което го прави да е уникален Бог.

А) Бог е свят в това, че е коренно различен от своето създание. Бог не трябва да се оприличава с която и да е част от неговото творение, нито с която и да е черта на това творение.

Б) Божията святост означава, че той не може да бъде измерван, оценяван, преценяван и сравняван с нищо друго освен със самия себе си. Бог е абсолютният стандарт за себе си.

В) Божията святост означава, че характерът на Бога е без никакъв дефект и недостатък. Божият характер е изцяло неопетнен, а в Божията любов липсва каквато и да е сантименталност. В Божият гняв няма никаква следа от лошо настроение. В присъдите на Бога липсва своеволие, случайности или

деспотизъм. В Божието търпение липсва и най-малкият примес на безразличие. **В Божията неограничена власт няма никаква тирания.**

Г) Божията святост означава, че всички черти на Божия характер, за които току-що споменах, **са обединени в едно общо цяло.** Така както всеки отънък на цветният спектър от ултрачервеното до ултравиолетовото са събрани в едно нещо, което наричаме “светлина”, така и всяка характерна черта на характера на Бога и на Божието превъзходство са събрани в едно нещо, което наричаме Божия святост.

Божията святост е това нещо, за което се разказва от началото до края на Библията. В Библията се говори и за светостта на Божиите хора, но винаги във връзка с това, че те са освободени благодарение на намесата на Бога и винаги са второстепенни и зависими от Бога. **Основно в Библията се описва как Бог непоколебимо отстоява своята безкомпромисна святост.**

Току-що казаното е от огромна важност, защото в наше време не се счита, че кръстът е свързан с Божията святост. В наше време на кръста се гледа като на още един от признаците на човешките добродетели. Например, светът никога не е бил лишаван от своите мъченици и кръста е считан за един от символите за мъченичеството на Исус. Винаги е имало хора с изключителна смелост и убеденост и е очевидно, че Исус също е бил смел и убеден. На света винаги е имало хора, които са ставали жертва на политически или религиозни интереси и Исус също е бил такава жертва.

Но апостолите никога не говорят по такъв начин за кръста на Исус. Йоан Кръстител е бил жертва; Йоан Кръстител е притежавал смелост и убеденост; Йоан Кръстител е бил мъченик; но въпреки това апостолите никога не описват смъртта на Йоан Кръстител така, както описват смъртта на Исус. **Кръстът на Исус притежава сила и значимост, които са недостижими за силата и значимостта на обезглавяването на Йоан Кръстител.**

Нещо повече, кръстът на Исус е единственото нещо, което се среща или подразбира навсякъде в Библията. Въпреки че публичното земно служение на Исус е траяло само 3 години, **повече от 50 % от текстовете на евангелията описват една единствена (последната) седмица от живота на Исус преди смъртта му на Голгота.** Апостолите разбират, че във всяка страница на Стария Завет прозира очакването за кръста, от историята за Авраам и Исак до изказванията на пророците. **Стария Завет, учениците на Исус и Павел в един глас проповядват само “словото на кръста.”** Те разбират, че целта на възкресението на Исус е да се подпечата жертвата на кръста; те разбират, че Светият Дух е живото проповядване на кръста. **Тогавга кое е това нещо, което превръща разпъването на кръста на Исус в най-важното събитие от човешката история; в най-важното събитие в драмата на спасението; в събитието в живота на самия Бог, без което, според апостолите, за нас не би било възможно да имаме вечен живот?**

Ето тук ние се връщаме при централното разположение на Божията святост. Имайки предвид централното разположение на Божията святост, всичко свързано с Бога и с нас, трябва да бъде разбрано и оценявано в светлината на Божията святост. Нашият грях е открито незачитане на Божията святост. Божият гняв (който е неговата реакция на нашия грях), е реакция на неговата святост. Търпеливото отношение на Бога към нас е израз на настойчивостта на неговата святост. А каква е Божията любов? Божията любов е израз на отказа на Божията святост да направи компромис със себе си, даже когато тя отказва да ни изостави. **А ако Божията святост отказва да направи компромис със себе си, даже когато отказва да ни изостави, какъв е крайният резултат от това положение? Крайният резултат от това положение е кръстът на Голгота! И кръстът, крайният резултат от всичко това, е триумфът на Божията святост.**

Тук трябва да разберем нещо извънредно важно. Тъй като Бог е свят, той се чувства нападан от нашия грях. Нападан? Той се чувства повече от нападнат, грехът го обижда. **Бог се отвращава от греха. За него грехът е гаден, толкова гаден, че той не може да бъде толерантен към греха. И тъй като грехът не може да бъде отделен от грешни хора, които го извършват, за Бога грешните хора са гадни и той не може да ги понася.** Поради това той има само два избора: или да унищожава грешните хора или да излекува тяхната греховност. **Ясно е, че Бог е избрал да не унищожава грешните хора** (поне за сега).

Няма никакво съмнение, че Бог има всички основания да ни унищожи. Защото сме неблагодарни, непокорни и нагли хора, които би трябвало да му благодарим за съществуването си и за всяка благословия, въпреки че продължаваме да го пренебрегваме и да считаме, че това, че го пренебрегваме е логично, като се вземат предвид нашите “съмнения.” Та нали всеки от нас има своите съмнения? Но истината е, че ние сами не можем да дадем отговор на съмненията си, така както сами не можем попречим на микробите да кацат върху нас. Нашите съмнения, свързани с Бога и с неговата доброта не са по-логични от съмненията на някои хора, че имат въздух за дишане или в самият акт на дишането. Ние не поздравяваме такива хора, а ги съжаляваме, даже когато предприемаме мерки, за да не наранят някой човек.

Нашето общество счита, че да се пренебрегва Бога и неговата святост е просто въпрос на лично мнение, на предпочитание и на личен вкус. Малко са хората, които имат влечение към “религията,” а повечето хора нямат такава влечение. Но нали считаме, че по отношение на вкусовете не може да има

спорове и всеки има право да харесва каквото си иска! Глупаци! Да пренебрегваме и да не обръщаме внимание на онзи, на когото дължим съществуването си и всяка наша благословия е колосална и неизвинима неблагодарност, това е и презрение. **А презрението ни към Бога е израз на нашето безумие**. Да се прославяме с такова безумие, когато Бог ни поддържа постоянно и то въпреки безумието ни; това е нещо повече от безумие; това е безумие водещо до слепота. С оглед на нашата неблагодарност, нахалство и безочливост, на нашата своеволна слепота, ние не би трябвало да се изненадваме, че Бог ни счита за отвратителни. Всяка друга реакция от негова страна би означавала, че неговата святост е изчезнала, което означава, че Бог би престанал да бъде Бог.

В тази връзка трябва да знаем, че погнусата и отвращението са емоционална реакция на човешкия грях; това е начинът, по който Бог ни възприема. И какво прави той? Той ни лишава от правото на адвокатска защита; той ни лишава от достъпа до себе си. Той не може да се преструва, че ние сме щастливи, благодарни и покорни синове и дъщери, когато ние не сме такива. Той не може да се преструва, че ние сме способни да се наслаждаваме в неговото присъствие, когато ние сме толкова способни на това, колкото един глух човек е способен да се наслаждава на някакъв концерт или колкото слепец е годен да се наслаждава от присъствието си в картинна галерия. Когато разберем какво представлява Божията святост, ние заставаме пред дилемата: или Бог в своята святост ще трябва да ни унищожи, или ще трябва да ни излекува.

И тъй като Божията любов също е свята, Бог ще ни предостави *“кръвта на Своя Син Исус Христос, (която) ни очиства от всеки грях.”* (1Йоан 1:7) Да казваме, че Бог е любов означава да казваме, че Божията любов не е сантиментална. Поради тази нейна черта, Божията любов никога няма да се откаже от нас. Но пак поради това, че Божията любов не е сантиментална и следователно не е капризна и зависеща от настроението, неговата любов никога няма да ни позволи да се отделим от него. Божията любов не само е праведна, но е и решителна и непреклонна. Неговата свята любов ще ни предостави лекарството срещу оскверняването ни от греха.

Логиката, че кръстът доминира над всичко казано в Библията се състои в това, че кръстът на святата Божия любов поглъща неговия свят гняв и неговото свято отвращение. В кръста е произнесена святата присъда на Бога и тя е изложена на показ пред всички хора. В кръста на Исус присъдата на светият Бог е понесена от Божия Син, което означава, че е понесена от самия Отец, тъй като Отец и Син по природата си са единни, единни в отсъждането на присъдата, единни в изпълнението на присъдата и единни в понасянето на присъдата. Кръстът е триумфът на Божията святост в смисъла на неуморното Божие противопоставяне на грешните хора и на неговата непрестанна любов към тях; на неговото отвращение от грешните хора и на неговото търпение към тях; на неговата власт над грешните хора и на неговото доброволно унижение пред тях; всички тези неща са събрани на кръста и са изложени на показ на него.

Аз казах, че в кръста е станало видно, че Божият съд действа: че той се противопоставя на греха и че грехът води до отчуждение от Бога. Ако не осъжда греха, Бог би престанал да е свят. Но ако имаше само осъждане, гневът на Бога щеше да е доволен, но целта на Бога щеше да е осуетена, защото щеше да е изоставил онова, заради което ни е създал – да сме хора, които сме му скъпи, които живеят, за да хвалят неговата слава. Обаче в кръста Бог е отдал почит на всичките черти на своята святост и е осъществил целта за създаването на свети хора, които го обичат, които му се покоряват, които му служат и които прославят името му.

Много неща бяха казани по повод на това, че свещеник Уилям Фипс се отрече, че вярва в от превъплъщението. Надявам се, че хората, които са разстроени, са разстроени поради правилни причини. Не би трябвало да се тревожим от неговото отричане, тъй като той отрича един факт; само по себе си неговото отричане не е по-тревожно от отричането на всеки друг факт. Но ние би трябвало да се тревожим относно това, че превъплъщението е от решаваща важност за изкуплението. Ние можем да бъдем направени “да сме едно” с Бога само, ако съдията Бог направи две неща: Първо, когато съдията Бог произнесе присъдата си за греха и наказанието (т.е. отчуждението от него) бъде изпълнено; Второ, когато съдията Бог понесе сам присъдата, която е произнесъл. Без първото, характерът на Бога би бил увреден и той би престанал да е свят; без второто Бог би останал свят, но безнадеждното положение в което се намираме щеше да остане безнадеждно. Бог може единствено да осъди греха и самият той да понесе тази присъда, с цел човека, който е осъден с тази присъда, да бъде и носител на светостта. Ако го нямаше превъплъщението, кръстът щеше да е само една огромна несправедливост, защото щеше да означава, че Исус е наказан незаслужено от Бога, който щеше да е несправедлив. Ако го нямаше превъплъщението, кръстът нямаше да има по-голямо отражение върху нашата съдба и върху нашето бъдеще, отколкото има смъртта на Йоан Кръстител. В светлината на превъплъщението, обаче, справедливият съдия, чиято святост не му позволява да си затвори очите за греха е и обичащ баща, който чрез поемането на присъдата върху себе си ни създава бъдеще и надежда, които ние иначе няма да имаме. Ето тази истина не успява да схване свещеник Уилям Фипс.

В кръста присъдата на Бога не е смекчена и това се вижда ясно от викът на Исус, че е изоставен от

Отца (Мат. 27:46). Същевременно, в кръста любовта на Бога се изявява с пълната си сила, защото би ли могъл той да ни обича повече от това, защото подложи себе си на унижение, на мъчение и на самоотчуждение в личността на собствения си Син? Отричайки превъплъщението, Уилям Фипс не просто се освобождава от нещо, на което гледа като на излишен багаж и на пречка в нашата епоха. Отричайки превъплъщението, Фипс прекъсва нерва на вярата, защото единственият Бог, в който трябва да вярваме е Богът, който не може да направи компромис със светостта си; единственото бъдеще от което ние, грешните хора можем да си позволим да зависим е Богът, който в образа на превъплътеният си Син понесе собствената си присъда върху нас и я отнесе надалеч. **Ако нямаше превъплъщение, нямаше да има изкупителна жертва; ако нямаше изкупителна жертва, за човечеството щеше да остане само унищожението, без никаква надежда за отменяне на присъдата.** Изкупителната жертва, кръстът, е триумфът на Божията святост пред лицето на човешкия грях, тъй като по този начин характерът на Бога е неоспорим, неговата истина е непроменима, неговата цел е постигната и хората му са върнати, за да бъдат и да останат най-ценното нещо за Бога.

В началото на проповедта аз казах, че в Петокнижието на Моисей не съществува думата “съмнение.” Обаче там има много думи за “чудеса.” Там няма думата “съмнение”, защото неизбежното присъствие на Бога, което е заредено с неговата сила и цел, непрестанно прави чудеса. Авторът на химни Исак Ватс казал, че когато поглеждал към чудесата на кръста, той виждал “любов, която е удивителна и свята, и изисква от мен моя живот, моята душа и всичко от мен.”

На кръста е фокусирана святата Божия любов, а кръстът е триумф на святата Божия любов над греха, над неблагодарността и над неверието. Тогава защо не спрете с вашето неверие? Защо не спрете с вашето неверие, тъй като то е неоснователно и несолидно. **Защо не спрете с вашето неверие, тъй като Бог не само не спира своята милост, а даже удължава денят на милостта?**

Вярата означава с благодарност да се предоставим в ръцете на Божията святост и по този начин и самите ние да станем святи и да бъдем направени годни вечно да го прославяме и да му се наслаждаваме.

Кръстът според евангелието на Йоан

Исая 53:11; Йоан 3:17; Йоан 12:23; 12:27; 13:31

Хората които счита, че прекомерното втрещване на християните в кръста е отблъскващо, **имат своята гледна точка, че кръста е отвратителен.** Даже такива експерти в употребата на кръста, каквито са били древните римляни са казвали, че той е отблъскващ. Всъщност той е бил толкова отвратителен, че е бил използван само за най-нисшите класи от Римската империя. На него разпъвали избягалите роби, войниците, които дезертирали от армията или простациите, които изнасилвали някоя от девствените весталки, неомъжени жени, които се посвещавали да служат на Римската богиня Веста. **Тогава се е считало, че разпъването на кръста е наказание за измета на обществото.** Прочутият мислител на Римската империя Цицерон твърди, че римляните рядко обсъждали темата за разпъването на хора на кръста. А християните през цялото време говорят за кръста! Като християни, ние демонстрираме това по всякакъв начин, като се започне от църковната архитектура и се свърши с огърлиците с кръстчета. Но въпреки това, нашите съвременници, които са изтънчени, продължават да считат, че кръста е отвратителен.

Но истината е, че и хората от древността също са считали, че кръста е отвратителен. Римляните са твърдели, че всеки човек, който е осъден на разпъване на кръста, е потънал в поквара. Гърците са се гордеели с мястото, което са си завоювали в областта на философията и са твърдели, че на всеки, който е разпънат на кръста, му липсва интелектуална непреклонност, която е характерна за високопоставените хора. От своя страна евреите, които са се отнасяли сериозно към Стария Завет, **са четели, че във Втор.21 се казва, че всеки, който бъде овесен на дърво, е проклет от Бога.**

Тогава какво да кажем с Исус? Очевидно е, че той не е бил потънал в поквара, въпреки че римските власти отстъпили пред публичния натиск и го разпънали на кръст. Тогава да не би Исус да е бил невеж по философията. Гърците биха казали, че той е бил невеж, но това се дължи на факта, че те не са знаели нищо за Божията мъдрост. Или може би Исус е бил прокълнат от Бога, както са считали неговите еврейски роднини? **И те всъщност са били прави: Исус е бил прокълнат от Бога. Но онова, което те не са разбрали е, че проклятието, което Исус е понесъл не е било негово, а тяхно, и не само тяхно, но и наше, на всеки един от нас.** Знаем ли това? Със сигурност апостолите са го знаели. Апостолите са знаели, че Исус е учител, но не това е централното събитие и символа на нашата вяра. Апостолите са знаели, че Исус е бил лечител, но ние не поставяме статоскоп на входната врата на църквата, а единствено и винаги кръста.

Не е чудно, че Марк ни казва, че целта на идването на Христос е да дари себе си като откуп. Не е чудно, че Павел е казва на коринтяните, че единствената проповед, която ще чуят от него е словото на

кръста. Не е чудно, че Петър е казал много ясно и разбираемо: *“Той понесе греховете ни в тялото си на дървото.”*

А какво е казал Йоан за кръста? Днес ще го чуем подробно и ще останем с него, докато неговото разбиране за кръста се запечати завинаги в сърцето и разума ни.

Началната точка на Йоановото разбиране за кръста е **бездънното състрадание на Бога**. Замислете се за разговора на Исус с Никодим относно смисъла на това, човек да бъде роден от Бога. Когато този разговор приключил, авторът на евангелието Йоан тълкува и коментира случилото се за нас. В началото Йоан ни казва, че Исус задължително трябва да бъде “издигнат” на кръста. След това ни показва основанията и последствията от “издигането” на нашия Господ Исус на кръста: **Бог толкова много обикна света, че даде себе си изцяло в жертва, за да можем ние да живеем в него**. Всеки човек, който има поне минимални познания за църквата и за нейното послание, е чувал така нареченият “Златен стих” Йоан 3:16: *“Защото Бог толкова обикна света, че даде своя единствен Син, за да не погине нито един (човек), който вярва в него, а да има вечен живот.”* (мой превод) Но малцина са хората, които са отделяли достатъчно време, за да разберат смисъла на следващия стих: *“Понеже Бог изпрати своя Син не да осъжда света, а за да бъде светът спасен чрез него.”* (мой превод). Единствено Божието състрадание, единствено бездънното му и неразбираемо от нас състрадание може да ни направи да избегнем осъждането, което заслужаваме.

Някой може да попита: “Наистина ли заслужаваме осъждане?” Да! Осъждането е присъдата, която безпристрастният съдия е длъжен да произнесе над онези, чийто грях е неоспорим. Пред съда на съвършеният и свят Бог всички ние сме грешни хора и нашият грях е неоспорим. Отсъжданията на Бога са безпристрастни, следователно ние задължително трябва да бъдем осъдени.

Потръпвам от страх всеки път, когато видя или чуя да се казва, че крайната цел на християнската вяра е справедливостта. В либералните деноминации на западния свят на справедливостта се гледа като на нещо, което контролира разбирането ни за всеки аспект от християнското послание и за църковния живот. Иначе казано, всичко, което трябва да мислим и правим, е да се стремим към справедливост. Тогава, следвайки тази логика за хората, които считаме, че са измъчвани и преследвани, евангелието може да бъде принижено без остатък до стремеж към справедливост. *(Коментар: Парадоксът е, че поради този привиден стремеж към справедливост, животът ни очевидно става все по-несправедлив. Д.Пр.)*

Нито за миг не отричам, че измъчваните и преследваните хора трябва да бъдат компенсирани. Справедливостта трябва да бъде извършвана и хората трябва да виждат, че тя е извършвана. Църква, която се противопоставя на естествената справедливост ще бъде в немилост и ще се покрие със срам и безчестие. Но въпреки това, когато видя опити за принижаване на евангелието единствено до категорията на справедливостта и нищо друго, аз потръпвам от страх пред Бога.

На първо място, това принижаване е фалшифициране на евангелието. Евангелието, което примирява грешните хора с Бога и възстановява примирените хора един с друг, докато вървят след Исус Христос; това евангелие не може да бъде принижено без остатък единствено до загрижеността ни за справедливостта. **Да претендираме, че това може да стане, е явна лъжа и измама.**

На второ място, въпреки че има нужда от справедливост, ако се стремим **само към справедливост, самата справедливост е нещо ужасно**. Справедливостта означава, че хората получават точно това, което заслужават, нищо повече от това, което заслужават, нищо по-добро от това, което те заслужават. Даже справедливостта за измъчваните и преследваните хора няма да бъде това, което очакваме, тъй като едва ли тези хора са напълно невинни. **Да се призовава единствено към справедливост, това означава, че Бог ще даде на всеки човек точно това, което заслужава!** *(Коментар: И понеже няма безгрешни хора, следователно всички хора трябва да умрат и това е напълно справедливо. Д.Пр.)* При това положение има ли някаква добра новина в евангелието?

На трето място, в езика иврит липсва дума за справедливост. В иврит има думата MISHPAT: присъда. **Присъдата е нещо свършено различно от справедливостта**. Справедливостта е абстрактна категория; справедливостта е дейност на самият жив Бог, чието сърце е милост. Справедливостта трябва да бъде посрещана с радост. Ние трябва да молим Бога за неговата справедливост. Защо? **Защото Бог ни съди с цел да ни спаси**. С други думи, в присъдата на Бога има милост. **Всъщност милостта е крайната цел на Божиата присъда. А в чистата справедливост няма абсолютно никаква милост!** Бог ни съди единствено, защото неговото състрадание има за цел да ни спаси. Казано иначе, великият лечител ни съобщава най-шокиращата диагноза, само защото иска да ни излекува по един невероятен начин.

На каква цена? Докъде може да стигне Божието състрадание? Има ли граница за него? Преди малко казах, че началото на разбирането на смисъла на кръста е бездънното и неразбираемо Божие състрадание. Неговата милост е дълбока като океана. Но въпреки това, ние не сме оставени без указания за цената. В края на краищата, колкото и отблъскващ да ни се струва кръста, погнусата ни е несравнимо по-малка от страданието на онзи, който е бил разпънат на този кръст. Отецът и Синът са едно в тяхното страдание,

защото те са едно и в саможертвата си в полза на нас, които не заслужаваме нищо друго освен справедливост; Отца и Синът са едно в тяхната любов към нас, които поради тази любов, получаваме не просто справедливост, а присъда, която е обвита с вечна милост.

Тъй като евангелието е добрата новина на Бога (която се различава напълно от нашия начин на мислене), в нея има много неща, които не са лесно разбираеми за нас, хората. Ние вече видяхме нещо, което не е лесно различимо: разликата между справедливостта и присъдата, безнадеждността на чистата справедливост и вечната благословия на Божията присъда. Но в евангелието има още много други неща, които не са лесно различими. Бог бива издиган най-високо тогава, когато изглежда, че е най-унизен. Бог върши най-ефикасно работата си тогава, когато изглежда, че положението му е най-безнадеждно. Бог бива прославян най-много тогава, когато изглежда, че положението му е най-срамно. Накратко казано, Бог действа най-красноречиво тогава, когато изглежда, че не може да направи нищо.

Когато един спортист спечели някакво състезание, или когато един писател получи наградата Пулицер, или когато един музикант получи първо място в международен конкурс, те трябва да са наясно с няколко неща. Първо, че са спечелили общественото одобрение. Второ, че техният триумф е въодушевил хиляди хора, които са наблюдавали състезанието или са прочели книгата, или са слушали редовно предаването от музикалния конкурс. Трето, триумфът им е гарантирал, че те ще бъдат запомнени за десетилетия. Не е чудно, че след години те се връщат в спомените си и казват: “Това беше звездният ми час.”

На много места в евангелието на Йоан Исус говори за “своя час.” *“Дойде часът да се прослави Човешкият Син”* (Йоан 12:23), или *“Сега сърцето ми е развълнувано и какво да кажа? Отче, избави ме от този час. Не. Защото точно по тази причина аз стигнах до този час.”* (Йоан 12:27 – мой превод). Но “часът на нашият Господ” не е час на слава, на хвалебствия и на улични приветствия. Това е час на публично унижение, на умствено страдание, което по силата си надминава физическата болка, това е час на изоставяне и изолация. И наистина, неговата изолация е била толкова несмекчена, че самата мисъл за нея ме прави слаб. Независимо от това, веднага след като Юда напуснал горната стая, за да отиде и да предаде своя Господ, Исус казал: *“Сега се прослави Човешкият Син и Бог се прослави в него.”* (Йоан 13:31)

Как е можал Бог да се прослави в смъртния позор на своя Син? На първо място всичко това е свързано с целта, поради която Бог е изпратил своя Син. Обикновено хората се чувстват прославени, когато достигнат най-скъпата цел на сърцето си. Когато достигнем това, което от дълго време е било цел на живота ни, ние се чувстваме реализирани и успокоени. Когато издъхнал, нашият Господ извикал: *“Свърши се! Извърши се!”* (Йоан 19:30 – мой превод). Гръцкият глагол тук е в минало свършено време, което ни показва, че постигнатото в миналото ще остане в сила и в бъдещето дотогава, докдето се простира бъдещето. Умирайки, нашият Господ извикал: “Достигнато беше. Извършено е и нищо в бъдещето никога няма да е в състояние да го отмени!” Неговото достижение от кръста е “часът”, който го е приканвал още от времето на неговото кръщение в реката Йордан.

Тогава какво ще стане с неговия “час”? За разлика от “часът” на обществената знаменитост, Исус няма да бъде поставен в нечия Зала на Славата. Но той ще бъде познаван, ще бъде обичан и ще му бъде благодарено вечно от безбройно много хора. Той няма да бъде почитан като “първокласен” и забавен човек (защото такива са спортистите, писателите и музикантите). Но той ще бъде обожаван като личност, чиято самопожертвателна смърт е отвела другите хора да заживеят с Бога. Всъщност, Исус няма да бъде запомнен за това, че е бил по-талантлив от съвременниците си (нали ние оценяваме и награждаваме таланта на спортистите, на писателите и на музикантите). Той няма да бъде запомнен така. Ние помним хората, които са се пенсионирали или са умрели, а Исус Христос нито се е пенсионирал, нито е мъртъв. Вместо това, ние ще се държим за онзи, чиято саможертва ни осигурява достъп до него, която дарява грешни хора като нас с достъп до пресветият Бог, чийто Син е той.

Ето това е смисъла на неговия “час.” Не е чудно, че Исус е бил пределно концентриран за изпълнението на тази задача още от първия ден на публичното си служение, а може би и преди това. Не е чудно, че той обявява настъпването на този свой час по време на специална служба в денят, който нашите предци от средновековието правилно са наричали “Добрият Петък.”

Преди малко казах, че началната точка за разбирането на смисълът на кръста е бездънното и неразбираемо за нас Божие състрадание. Но въпреки, че то е неразбираемо за нас, ние можем да надникнем в него и да видим достатъчно, за да знаем, че докато дълбоко вътре в нас се крие един инстинкт да избягваме унижението, умствената и телесна болка и терзания, както и инстинкта да избягваме спиращата сърцето ни изолация, то Отецът и неговият Син са заедно в стремежа си да преминават (а не да избягат) през тези ужасни изпитания и да издържат на тях. Но Отецът и Синът правят това не защото са мазохисти, които се наслаждават на страданието. Тъкмо обратното, Отецът и Синът са постъпили така, защото онова, към което са се стремили и на което са издържали е цената, която е трябвало да платят, за да ни спестят тази

справедливост, към която глупавите хора слепешката казват, се стремят. Страданията и смъртта на Исус Христос на кръста са били цената, за да ни бъде дадено **не това, което ние искаме, а онова, от което се нуждаем.** (Коментар: В най-общият случай тези две неща не съвпадат. Д.Пр.) Цената е била божественото отсъждане, чиято присъда на осъждане е била понесена от Отца и Сина, в резултат от което тази присъда се превърна в спасение и благословение за хората.

Когато видял братовчед си Исус да приближава към него, Йоан Кръстител извикал към своите последователи: “Не гледайте към мен! Гледайте към него! Той е Божието Агне, което поема греха на света.” Кръстът се справя с греха на хората, който нашият Господ е понесъл в себе си и Отца заедно с него. Кръстът се справя с тази пречка, която преграждаше пътя ни за достъп до светия Бог, който, поради това, че е свят, нито се докосва до греха, нито счита, че е дреболия когато ние се докосваме до греха, нито въобще го толерира. Благодарение на стореното от Исус на кръста, барикадата беше съборена и грешните хора могат да паднат пред Бога, който се радва, когато ги вижда да идват при него така, както се е радвал бащата, когато е видял, че блудният му син се завръща у дома.

Сега разбирам онова, което очевидно не можех да разбера, когато бях млад: как е било възможно нещастната и окаяна смърт на нашия Господ да бъде този “час”, в който Отецът и Синът са се прославили заедно. В миналото си мислех, че Добрият Петък е лош ден в живота на Исус, но Исус го е победил. В миналото си мислех, че този “лош ден” е представлявал моментен спад в изпълнението на неговата мисия. **Но Исус никога не е казал, че Добрият Петък е представлявал временно разстройване на работата му. Точно обратното е вярно, Добрият Петък е изпълнение на работата му,** той е короната и кулминацията на работата му. Следователно Великден е обещанието на Бога, че постигнатото на този ден вечно ще е в сила. Исус казва: “**Поради тази причина – заради моята саможертва – аз съм дошъл до този час.**”

Има още едно нещо, което трябва да подчертаем днес. Докато гледаме към саможертвата на нашия Господ заради нас, ние задължително трябва да направим нещо повече, освен да го гледаме. Правилно е да се развълнуваме и да загубим способността си да говорим, гледайки към неговата саможертва и да бъдем отрезвени от разбирането за необходимостта от тази саможертва. Но правилността предполага да имаме здрав разум и добър вкус. Но сега ние нямаме нужда от здрав разум и от добър вкус. Ние имаме нужда да направим жертва в хармония с жертвата, в която вярваме. Жертвата в която вярваме е неговата, а жертвата, която правим е нашата. (“Който пожертва живота си, той ще се спаси.”)

Когато правим това, ще се потвърди отново казаното в Ис.53, където пророкът е описал слугата на Бога, едно описание, което много години по-късно е видно да пасва като ръкавица на нашия Господ. В края на описанието на самопожертвалият се слуга на Бога, пророкът казва: “*Той ще види плодът от родилните мъки на душата си и ще се насити*” (Ис.53:11 – мой превод). Когато се предоставяме в ръцете на Онзи, който пожертва себе си заради нас, ние се превръщаме в плод на родилните мъки на душата на Исус. А когато сме такъв плод, Господ наистина ще се насити.

И тъй като ефективността на кръста в привличането на хората към нашия Господ Исус Христос задоволява Бога, аз никога няма да се срамувам от прекомерното концентриране на църквата в кръста. Разбира се, за всеки човек кръстът е отвратителен, но кръста е много по-малко отвратителен, отколкото е отвратителен нашият грях за Онзи, който беше разпънат на кръста. **Но е глупаво да говорим са степен на отвратителност.** Единственото, което е важно, е да се предоставим в ръцете на Исус Христос, който приема нашата обожествяваща благодарност и любов като плод на родилните мъки на душата си. Защото тогава той завинаги ще се задоволи.

Кръщаването в Йордан е важното нещо

4Ц.5: 1-18; Лука 3:3-18

Майка ми обичаше да казва, че всеки човек трябва да бъде кръстен. Дали е така? А и защо трябва да го направи? При какви условия? До коя възраст? Човекът, с когото ще се консултираме при намиране на отговорите на тези въпроси се нарича Йоан Кръстител и е най-добре запознат с темата за кръщаването. Името Йоан означава “Дар от Бога.” Гръцкият глагол BAPTIZEIN означава “**да потопя**”. “Кръстител, т.е. потапящ” е било име, което му е било дадено от хората, които са считали, че Йоан е най-странният и зрелищен човек, който са виждали. Облечен в животински кожи като Тарзан, той живеел в безводна пустиня и не се къпел в продължение на години, гласът му бил оглушително силен, не обръщал внимание на жилиното на пчелите, когато събирал див мед и изглеждал като дете на природата, което е израснало някъде в пълна изолация. Йоан гръмогласно приканвал хората да оправят отношенията си с Бога. Белег (но само

белег) и обявяване на това, че са оправили отношенията си с Бога, е било потапянето на хората във водите на реката Йордан. **Това е бил акт на публично признаване, че истината на живия Бог ги е пронизала до дъното на сърцето им и те желаят да потопят порочната си природа и от тук нататък да живеят, като се покоряват на царската воля на Бога.**

Когато хората са се съгласявали да бъдат кръстени, Йоан не се е усмихвал с облекчение и не е казал: “Ето това искам да виждам.” Точно обратното, гледайки към тълпите, които се блъскали и тъпчели, бързайки да стигнат до Йордан, Йоан викал: “Вижте как змиите излизат от дупките си! Вие винаги можете да познаете, когато храстите бъдат обхванати от пожара, защото тогава змиите излизат от дупките си, за да търсят спасение! Вие, хората, нямате сериозно отношение към Бога и неговото царство, към неговата истина и към неговата служба; вие не искате да му се доверите; вие просто искате да се застраховате срещу пожар в следващите години; змиите имат склонност да се грижат за собствената си сигурност!”

Въпреки това, заедно с тълпите от повърхностни хора, при Йоан Кръстител са отивали и хора, които искрено са търсели Бога. Посланието на Йоан оставило незаличими следи в паметта им и те искали да намерят Бога и неговото царство, неговата истина и неговото служение. Тези искрени хора знаели, че Йоан е подготвял мъжете и жените за трудното ученичество. Те знаели, че скоро ще дойде братовчедът на Йоан, Исус и той ще ги привлече в групата на учениците, които Йоан е подготвил.

Ние не трябва да подценяваме работата на Йоан. Кръщението в Йордан е било нещо сериозно. Да бъдеш кръстен в реката Йордан, това е означавало, че вярваш в онова, в което е вярвал и Йоан. Кръщаваният публично обявявал, че е съгласен с казаното от Йоан за Божието царство и за спешната нужда да се влезе в това царство и да се служи там.

А в какво е вярвал Йоан? На първо място, той е бил убеден, че фалшивата сигурност е безполезна. Когато Йоан проповядвал, много хора му се подигравали. Те предпочели да се скрият зад своя произход, зад своето благочестие или зад своите привилегии.

Разчитащите на своя произход са отговаряли на Йоан: “Не е нужно да се разкайваме. Ние имаме Авраам като наш баща.” А Йоан им казал: “Единственото, което е важно в Авраам, **е неговата вяра.**” Знаете ли, че моята прапрабаба е била мисионерка в Китай? И какво от това! Това с нищо няма да ми помогне и аз въобще не трябва да разчитам на свършеното от нея.

След това несъгласните с Йоан се опитали да се скрият зад благочестието си и казали: “Ние сме извънредно внимателни и спазваме всички религиозни задължения.” (Така говорят благочестивите хора.) Но каква е ползата, ако човек демонстративно спазва правилата на благочестието, **но вътре в сърцето му липсва почтеност, непротиворечивост и цялостно подчинение на живия Бог?**

Накрая те поискали да се скрият зад привилегиите си и казали: “Ние принадлежим на Израел. Ние не сме от варварските народи, които не могат да направят разлика между Бога и язовеца. Ние имаме повече от 10 вековна традиция. Нашата традиция не само е древна, а в нея се съдържа Божията истина.” Тогава Йоан им отговорил: “Заменянето на интимното познаване с традицията прилича на това, човек да чете книга за любовния живот и да счита, че поради това е женен.”

Фалшивата сигурност на произхода, благочестието и привилегиите е безполезна. Самите ние трябва да получим прошката, която Бог е подготвил за нас, в противен случай ще останем непростени. Ние самите трябва да изживеем вярата, която Бог ни е дал и чрез която ние сме привързани към него, в противен случай ще бъдем вечно отделени от него. Миг след миг трябва да решаваме да се подчиняваме на Онзи, който настоява, че подчинението е свобода, иначе ще ведем в робството на греха си. Първата убеденост на Йоан е, че фалшивата сигурност е безполезна.

Втората убеденост на Йоан е, че искреността на изповедта ни се доказва чрез постоянството на нашето ученичество. Когато бирниците казали на Йоан, че искат да бъдат потопени в реката Йордан като публично доказателство за тяхната сериозност, Йоан им отговорил: “Ако сте толкова сериозни, колкото казвате, тогава престанете да лъжете хората, от които събирате данъци.” Когато войниците помолили Йоан да ги кръсти, той им отговорил: “Ако наистина вярвате в Бога, тогава престанете да притеснявате хората и спрете да ги изнудвате да ви плащат, за да ги защитавате.” Когато много хора се струпали на брега на реката Йордан, тогава Йоан възкликнал: “Преди да се намокрите, вие трябва да разберете, че да се потопите във водата, това означава да дарите себе си и всичко, което притежавате на нуждаещите се.” Чак след като хората приемели тези указания, Йоан ги приемал с радост и ги кръщавал изобилно в Йордан.

Но има още нещо, свързано с реката Йордан. В нея е бил кръстен и Исус. За разлика от хората, които са се съгласявали с Йоан, Исус не е обявил публично, че ще промени начина си на живот. Не е било нужно той да променя нещо. Когато Исус застанал в река Йордан, той не само потвърдил всичко, което е правил Йоан, но и направил нещо повече. Той поставил началото на собственото си служение. От този момент нататък всички хора, които Христос е призовавал в своята компания и са били кръщавани като него, са получавали своето собствено служение. Иначе казано, **за Христос и за последователите му, кръщаването е**

началото на собствено служение.

Несъмнено, различните християни имат различни служения. Вашето и моето служения се различават по някои признаци. Но въпреки наличието на много различия, винаги ще съществува нещо сходно, което всички ние трябва да притежаваме. Сходството се състои в това, че служението на всеки християнин е мотивирано от служението на Исус Христос. Според “Евреи”, той е “великият първосвещеник”, а ние, според думите на Петър, сме “царско свещенство.” Неговото служение е ходатайство за измъчвания свят. В Израел служението на свещеника е ходатайство. Тъй като ние сме царско свещенство, създадено от самият първосвещеник, нашето служение също може да бъде само ходатайство в полза на измъчваните хора.

Наскоро по телефона ми се обади един мой приятел, който е свещеник. Той установил, че жена му има любовна връзка с негов колега. Както можете да предположите, колкото повече се задълбочавала тази любовна афера, толкова по-хладно започнала да се отнася жената към съпруга си и да се дистанцира от него. Когато ми се обади, моят приятел току-що се беше върнал от болницата, където му бяха правили изследвания. Преди време той се беше лекувал от рак, беше опериран и сега му бяха съобщили резултатите от последните изследвания, според които се е появил рак на друго място. Естествено, той беше стигнал до извода, че ракът е злокачествен. **Прибрал се с натезало сърце у дома си и казал на жена си, а тя само го изгледала студено и си излязла, без да продума. Не мога да си представя по-жестoko мълчание, не мога да си представя по-голямо отчуждение.**

Ходатайството на Исус Христос за нас е основна тема в Новия Завет. Апостолите са знаели, че от солидарност към нас, нашият Господ се е сраснал с човечеството. Бидейки едно с всички нас, той издига пред Отца си всяко грешно и страдащо човешко същество. Служението на християнина също е застъпничество. Това означава, че ние трябва да се срастваме с онези хора, с които живота ни се пресича, с цел те да разберат, че грехът им няма да ги лиши от нашето състрадание, да знаят, че никога няма да останат сами, че болката им е забелязана и да виждат, че самите те са обичани и високо ценени.

Скоро след като свърши дългият ми разговор по телефона с моя приятел, телефонът отново извънтя. този път ми се обади един човек, който страдаше от натрапчивата идея, че ще бъде убит. Този човек страдаше ужасно, но аз много го харесвах. В края на краищата, ужасно е човек да живее с постоянният страх, че ще бъде убит. По време на разговора ни той ми каза, че нощем по няколко пъти се будел, за да ходи до тоалетната. Тъй като той е мъж на средна възраст, не е нужно да сте гении в областта на медицината, за да разберете какъв е неговия проблем. Казах му, че ще му уредя преглед при един уролог. А той започна да крещи: **“Уролог! За какво ми е уролог, когато някой ми сипва отрова в портокаловия сок?”**

Тази година през месец юли двамата с жена ми посетихме нашата приятелка Луиза в Монреал. Тя е болна от шизофрения. Но тя не е обхваната от някаква мания като човекът, който счита, че в портокаловия му сок има отрова. Нейното умствено състояние е много по-близо до нормалното. Но въпреки това, тя страда. В един прекрасен летен ден тя ни отведе до едно езеро на 1,5 часа път с кола от Монреал и там се наслаждавахме на неговата красота.

Няма съмнение, че често пъти е неудобно и изморително човек да е в компанията на умствено болни хора. Но същевременно, често пъти времето прекарано с тях ни учи на нещо. Болните хора имат склонността да им липсва прецизност при общуването и онзи вид преструване, което минава за дипломатично. Те не притежават този вид лицемерие, което здравомислещите хора много скоро разпознават като двуличие. Те са забравили приетото в обществото правило, което принуждава здравомислещите хора да твърдят, че царят е облечен с прекрасни дрехи, въпреки че всеки вижда, че той е гол, но само малките деца и изкуфелите старци “изтърсват” истината и постъпват по този начин, защото им липсват уменията да се преструват. В това отношение винаги трябва да помним казаното от Честертън. **Според него, умствено болните хора не са загубили разума, те са загубили всичко друго, освен разума си.**

Как трябва да ходатайстваме за такива хора? Трябва ли да се молим за тях? Разбира се. Най-лесното нещо е да се молим за тях, най-евтино нещо е да се молим и да ходатайстваме за тях. По какъв друг начин можем да ходатайстваме за такива хора? Какво можем да направим за хора, които не могат да защитават себе си? Какво правим за хора, които страдат необикновено силно? Ако не можете да си представите какво означава да ходатайствате, тогава си мислете за “намесване.” Кръщаването в реката Йордан е публично обявяване, че сме призвани да служим на нашия Господ, който непрестанно ходатайства за всички страдащи хора по света.

Но кръщаването в Йордан има и друго значение. То не само означава, че трябва да служим, но и че трябва да позволим на нас да ни бъде служено, даже когато вследствие на това служение ние ще бъдем смирени, а понякога и унизени. Йордан е реката, в която Нееман (4Царе 5:1-27) е трябвало да се потопи, ако иска да бъде излекуван. Нееман е бил главнокомандващият военачалник на сирийската армия, която е опустошавала Израел. Той заболял от проказа и установил, че това заболяване е унизително. Едно пленено израелско момиче било слугиня на жена му. То й казало, че израелският пророк Елисей може да излекува

съпруга ѝ. Така Нееман отново се почувствал унижен. Той, командирът на армията победителка, трябвало да отиде при някакъв дрипльо и да се подчини на указанията на човек от победената страна! Но проказата не е маловажно заболяване; Нееман преглътнал наранената си гордост и отишъл при Елисей. Но тогава се почувствал не само унижен, той се почувствал презрян. Елисей изпратил един слуга да му каже, че трябва 7 пъти да се потопи в реката Йордан. По онова време тази река е била толкова мръсна, колкото са мътни водите на река Дон, която минава през Торонто. Да се потопи 7 пъти в тази мръсна и отровна вода? Със сигурност, ако човек се потопял 7 пъти в тази река, щял да се зарази с още по-лоши заболявания отколкото проказата! Като чул указанието, Нееман буйно реагираше: “Защо да не мога да се потопя в чистите води на родния си Дамаск? Защо Елисей просто не призове своя Бог и да ме помага с ръката си?” Но Елисей бил непреклонен: “Генерал Нееман, или ще се потопиш 7 пъти в Йордан, или до края на живота си ще боледуваш от проказа.” Накрая Нееман се съгласил. След като нямало друг начин, тогава се потопил в Йордан.

Първата ми студентска практика като свещеник беше в един пограничен град в северната част на Британска Колумбия, която наскоро беше наводнена от строителни работници. По време на последната ми неделна служба в Британска Колумбия, преди да се завърна в семинарията в Торонто, аз проповядвах за вярата. Мислех си, че проповедта ми беше добра. След края на службата един човек, който през целия ми престой там посещаваше църквата, дойде при мен. Той беше алкохолик, който в продължение на години рядко оставаше трезвен. Погледна ме втренчено и изпитателно в очите и каза кротко: “**Викторе, вярата е мир, спокойствие и тишина.**” От погледа му разбрах, че той е открил в мен нещо различно от тези три неща. Той считаше, че аз имам склонност да се възбудям, да бъда разпален и страстен, да се вълнувам постоянно и да реагирам веднага. Погледнах го втренчено и се опитах да му кажа с погледа си: “Господине, погрешно сте ме разбрали.” Но това не ми помогна. Той отново се усмихна и каза: “Викторе, вярата е мир, спокойствие и тишина.” **Чак тогава се изчервих от срам.** В края на краищата, аз бях студент по теология и бях забравил повече за религиозното учение отколкото този човек някога е знаел; освен това, поради заемания пост в църквата нали аз бях по-високопоставен във вярата от него? Нещо повече, той беше толкова слаб (за мой срам така го оценявах в онези дни), че никога не би се въздържал да не се напише отново, освен ако не е вързан с въже. И той ми правеше забележка? И тогава си припомних думите на Елисей: “Или ще влезеш в Йордан, или ще боледуваш от тази болест до края на живота си.”

От тогава до сега същото ми се случвало десетки пъти и ще продължи да ми се случва, докато не бъда напълно излекуван.

Искам отново да се върна към въпроса, който зададох в началото на проповедта. Трябва ли всеки човек да бъде “кръстен”? Човек наистина е кръстен, ако е кръстен е в реката Йордан. Защото Йордан означава, че ние:

- а) Сме взели решение да участваме в ученичество, което е толкова всеобхватно, колкото е непогрешимо и неопровержимо.
- б) Приемаме да работим като служители, които ходатайстват в полза на страдащите хора.
- в) Се покоряваме на забележки, които са свързани със смирение и даже с унижение, без които никога няма да бъдем излекувани от нашето заболяване.

Днес родители са довели децата си в църквата, за да бъдат кръстени. Това означава, че тези родители обещаваат, че ще направят всичко, което е по силите им, с цел един ден в бъдещето децата им сами да вземат решение и да се кръстят в реката Йордан.

Вие и аз сме свидетели на всичко това. Но ние не сме само свидетели, нито сме пасивни наблюдатели. Ние самите сме били кръстени, било като деца, като юноши или като възрастни хора. Тогава въпросът, който сме длъжни да си зададем е следният: “Дали сме се кръстили във водата на реката Йордан.?” В края на краищата, единствено водата на река Йордан е важното нещо.

Лидия

Деян.16:11-15

През 1939 година 67 % от канадците са живеели под границата на бедността. Днес само 17 % живеят под тази граница и това е доказателство, че по-голямата част от канадците са добре задоволени в материално отношение. Днес линията на бедността придоби по-различен смисъл. **Например буквално всеки човек по света, който е имал контакт с медицинското обслужване, с образованието и с криминалното правосъдие в Канада счита, че те са в прекрасно състояние.** Даже най-бедните хора в Канада имат достъп до здравното обслужване. Поради това даже тези 17 %, които живеят под границата на бедността, в някои отношения са по-добре задоволени, отколкото някои хора от другите страни по света. Казвайки това, аз не

отричам, че има канадци, които живеят в ужасна бедност, а просто казвам, че сега канадците са по-задоволени в материално отношение от предците ни.

Аз самият съм наясно, че живея охолно. Единствената разлика между моята охолност и охолството на супербогатите хора е, че те могат да си купуват по-големи играчки и банковите им сметки са с повече нули от моята. Сега притежавам повече дрехи, отколкото бих могъл да износя и повече храна, отколкото е здравословно да ям. А книгите? **Даже да доживеех до 150-годишна старост, аз пак нямаше да мога да прочета всички книги, които съм купил**, а да не говорим за книгите, които мога да си позволя да купя. Аз мога да спя само в едно легло едновременно и имам едно легло. Освен това, тъй като богатството се измерва не чрез това, което притежаваме, а с онова, до което имаме достъп, и тъй като аз имам достъп до социалната помощ и помощта при безработица, до обществените библиотеки, до плувните басейни и паркове, аз живея в двойно по-голямо охолство. Мисля си, че живея в такова охолство, в каквото винаги бих желал да живея или поне със сигурност съм толкова добре задоволен материално, колкото е нужно да бъде.

Лидия, първият човек, който е отговорил на проповядването на Павел по време на второто му мисионерско пътешествие (**понякога за нея се казва, че е първият европейец, която е повярвала в Исус Христос**), та тази Лидия е живяла охолно. Тя е била толкова богата, колкото е бил Ераст, един християнин от Коринт. Ераст е бил градски ковчезник, а Коринт е бил голям финансов център в Римската империя. Това което искам да подчертая е следното: **не всеки, който е стигал до положението да повярва в Исус Христос, е бил беден и социално онеправдан**. Част от митологията на противниците на християнството е, че вярата в Христос процъфтява в епохи, когато малцина хора са богати и повечето хора а бедни, че тя процъфтява тогава, когато подхранва и окуражава недоволството, завистта и алчността на “нямащите” в тяхното смъртоносно преследване на “имащите.” **Този миг е точно това, което е: лъжа**. Истината е, че нашият Господ привлича към себе си хора от всяка социална и икономическа прослойка. Да не забравяме, че самият Павел е бил римски гражданин, с всичките привилегии, които са придружавали това гражданство и това е било по времето, когато малцина в Римската империя са успявали да станат нейни граждани.

Лидия е била предприемчива жена и се е занимавала с производство и търговия с платове. По онова време европейците са ценели високо дрехите, направени от планове, боядисани в ярко морав цвят. **Пурпурната боя се добивала от черупките на ракообразни мекотели (стриди и раци)**. Необходими били хиляди черупки, за да се добие нужното количество боя. Поради това пурпурно боядисаните платове били изключително скъпи. Лидия притежавала и ръководела манифактура за производство и продажба на връхни женски дрехи. **В днешно време магазинът ѝ би се намирал на Пето авеню в Ню Йорк**.

Друга отличителна черта на Лидия е било това, че тя се е “*страхувала от Бога*” и се е “*покланяла на Бога*”, както се казва в някои от преводите на Деяния на апостолите. За нея е употребена гръцката дума *phoboimenoí*, с която са наричали неевреите, **които са посещавали синагогата, но не ставали евреи**. Защо Лидия и другите като нея са постъпвали по този начин? Те са били привличани от юдейското преклонение към един единствен бог и от еврейската етика. По онова време светът на неевреите се покланял пред множество богове. Хората вярвали, че езическите богове и богини се карат постоянно помежду си и поведението им е неморално. С други думи, езическата религия е изобразявала обърканото състояние на човешкото сърце. Езическата религия постоянно подхранвала объркаността на падналото човечество, варварството и разделението между хората.

Поради това хората не намирали помощ в езическата религия. От друга страна страхуващите се от Бога, който бил почитан от юдеите вярвали, че има само един единствен Бог, който е благороден и високопоставен. Той благославя хората си, като страда вместо тях и като ги освобождава от различни видове робство, а след това изисква те да му се подчиняват. Искрените и разумни неевреи се радвали, че могат да живеят на оградата на синагогата.

В същото време хората като Лидия не искали да направят последната стъпка и да станат евреи. За да стане евреин, възрастният нееврей трябвало да бъде обрязан и то в епохата, когато е нямало анестезиология и антисептици. А какво се е изисквало от жените-нееврейки? Те не винаги искали да изпълняват всички подробни изисквания на Тората, ограниченията в начина на хранене и т.н. Лидия се наслаждавала на общуването с юдейския свят, но самата тя не станала еврейка.

Аз съм убеден, че днес около нас има много хора, които се страхуват от Бога. Убеден съм, че в нашата задоволена епоха има много хора, които на външен вид приличат на Лидия. Те са привличани от църквата, която е разположена в близост до дома им, независимо дали тя е презвитерианска, католическа или някаква друга. Те са привличани от нейния монотеизъм и етика. В същото време те са предпазливи и резервирани, **за да не изглеждат “твърде религиозни”**. Те не чувстват, че могат искрено и безрезервно да се съгласят с всички основни твърдения на християнското учение и поради това не стават официални членове на църквата. **Те даже се притесняват да кажат, че са християни**.

Въпреки това те идват в църквата и се присъединяват към хората ѝ, защото са привличани от

християнският монотеизъм и етика. Те знаят, че светът е опасно място; те знаят, че светът е смес от съперничаещи си идеологии и морал на джунглата. Ако ги попитате дали вярват в Бога, те няма да кажат “Да”, даже ако направят малка пауза преди да отговорят. Ако след това ги попитате, дали вярват, **че Исус е Божият Син и че той е единственият Спасител и Господ, че той е Месията на Израел и Съдията, който ще дойде**, те ще се дръпнат назад. А ако след това им кажете: “Тъй като вие посещавате Превзвтерианска църква, а не Лютеранска, вие сте длъжни да считате, че учението на Калвин е по-добро от учението на Мартин Лутер.” Ако им кажете това, те може би няма да се появят в църквата 1-2 седмици. Но засега те интуитивно считат, че Исус е нещо повече от добър човек или прекрасен учител, въпреки че не могат да кажат какво го прави нещо повече от добър човек или прекрасен учител; те интуитивно разбират, че в кръста има нещо уникално, независимо че не могат да говорят ясно за жертвата на Исус или за това, как кръста спасява хората.

Убеден съм, че сред нас има много повече такива хора, отколкото си представяме. Същевременно съм убеден, **че важна част от моето служение е да отдавам почит на търсенето на тези хора; да ги уважавам и да се грижа нежно за тях**. Да се грижа нежно за тях? Да. В края на краищата, в някои църкви се отнасят подозрително към такива “търсещи хора” и този вид отношение е в най-добрия случай. Основна част в моето служение е да не си пестя усилията, да се отнасям сериозно към проблемите им и упорито да се старая да им помагам. Да, да им помагам докато настъпи денят, когато те ще бъдат покорени от вярата, която са имали пророците, апостолите и светците, които са установили, че тя е богата като златна мина, че е блестяща като диамант и е твърда като стомана.

На нас ни се казва, че **от жена, която се е страхувала от Бога, Лидия се превърнала в ентусиазиран последовател**, когато “*Господ отвори сърцето ѝ да внимава в това, което Павел говореше.*” (Деян.16:14) Какво е говорил Павел? В Деяния не се съобщава това, но можем да бъдем уверени, че той ѝ е казал това, което е казал и на другите хора. Как е говорил Павел? Можем само да предполагаме, че той ѝ е говорил така, както е говорил и на другите хора. Лидия е чула неговото проповядване, защото той е проповядвал навсякъде, където е отивал. Трябва да отбележим, че тя се е обогатила и от неофициалните си разговори с него. Лука ни разказва, че понякога Павел сядал до нея и те разговаряли и тогава истината на евангелието изгривала пред нея и я поглъщала. **Никога не трябва да подценяваме случайните и неофициални срещи и разговори**. Павел със сигурност не ги е подценявал. Ние имаме склонността да си го представяме как говори пред огромни тълпи, но обикновено той е проповядвал пред малка група от хора. Ние пропускаме факта, че Павел редовно е разговарял с хората насаме.

На нас не ни е трудно да си спомним, че Исус е проповядвал пред огромно множество от хора, може би защото днес не използваме думата “множество” в ежедневието си и я свързваме единствено със земното служение на нашия Господ. Тъй като сме деца на днешния модерен свят, ние свързваме тълпите с успеха и считаме, че е провал, ако около нас има само малка група от хора. Изглежда на нас ни е извънредно трудно да запомним, **че Исус е прекарвал дълги часове, разговаряйки с отделни хора**. Спомнете си за Никодим и за безименната жена, която срещнал по пладне край кладенеца в едно село в Самария, за слепеца Вартимей, който викал за помощ към Исус и заради когото той спрял. Спомнете си за смелата ханаанка, която с феминистка настъпателност разговаряла с Исус. (Мат. 15:21-28) Тя потърсила помощ от Исус, от един евреин, защото дъщеря ѝ била тежко болна, но той не ѝ отговорил нито дума. Когато тя отново го помолила, той ѝ казал: “*Аз съм изпратен само при изгубените овце от Израилевия дом.* Ти не си част от Израел, куче.” **Тогава евреите са наричали с името “куче” всеки неевреин**. Но жената дръзко му отговорила: “Но даже ханаанците трябва да ядат трошите от трапезата, поради това може би ще дадеш на това “куче” остатъците от чинията си и ще помогнеш на дъщеря ми.” Чувайки това, Исус извършил онова, за което тя го молела.

Спомнете си за мъжът, чийто син страдал от епилепсия, или за лудият от Гедара, който бил буен и опасен, но бил излекуван. Той искал да се присъедини към дванадесетте ученици, но Исус му казал да си отиде у дома и да разкаже на семейството си как Бог се е отнесъл милостиво към него.

Ние имаме склонността да считаме, че нищо важно не се случва, освен ако не се случи на много хора наведнъж в някоя огромна тълпа. Джон Уесли, Джордж Уайтфийлд и Чарлз Уесли, лидерите на Събуждането през 18 век, са проповядвали пред огромни тълпи, понякога по няколко пъти на ден. С настъпването на вечерта те трябвало някъде да преспят. Разказва се, че когато били настанявани в някоя странноприемница или в нечий дом, те водели “искрен разговор” (според собственото им описание.) Искреният разговор не е произнасяне на реч пред публика, нито пък е лекция, нито пък е някаква форма на вербална агресивност. Ако това беше така, тези трима лидери щяха да бъдат поканени да си намерят друго място за спане. **Това означава, че когато искрените хора да споделяли с Уесли своето объркване, проблемите и мъките си, той винаги намирал време да разговаря с тях**. Той се радвал на възможността да разгледа тяхното объркване, проблемите и мъките им в светлината на евангелието. Защото евангелието било в кръвта му и той говорел за него естествено, без никакво притеснение, така както ние с вас говорим за времето или

за последните новини. Накрая ще кажа, **че “интимният разговор” е бил обстановката, в която нуждаещото се сърце на единия човек се срещало с преливащото от милост сърце на другия човек.**

Самият аз съм проповедник, който никога не подценява възможността да проповядва. През всичките години на служението си съм обръщал внимание и прилежно, и усърдно съм проповядвал Божието Слово. Изумявал съм се, когато съм слушал проповеди, написани на гърба на употребяван плик от писмо по време на почивките между полувремената на хокейния мач в събота вечерта. В същото време съм наясно колко е важен неофициалния разговор с хората. **Хората разговарят с мен навсякъде: в гастронома, на улицата, на стадиона или на бензиностанцията.** Тогава те споделят с мен своите трудности и проблеми, за които не говорят в неделя в църквата поради някакви причини. Никога не съм се съмнявал, че проповедта е средство за оказване на милост, **но същевременно съм убеден, че случайните разговори насаме също са начин за оказване на милост.**

Аз не съм първият, който е стигнал до това заключение. Всеки, който чете Библията, едва ли би се усъмнил в това заключение. Но ако все пак има нужда от припомняне, един от най-добрите примери е от 17 век, **когато английските пуритани са твърдели, че самият акт на повярване на човека в Христос е проява на милост от страна на Бога.** Тъй като чели книгите на пуританите от 17 век, методистите от 18 век твърдели, че разговарянето е плод на Божията милост, каквито са и Библията, Светото Причастие, молитвата и постите. В неофициалните разговори има неща, които не би трябвало никога да забравяме.

За пример ще посоча баща си. **Чрез собствения си живот баща ми вдъхна в мен страст към отличните постижения.** Той ми отвори очите, за да разбера, **че посредствените постижения, пораждани от безразличието, от ненужната посредственост, от мързела и от нежеланието да се полагат усилия за постигане на нещо по-добро не е нищо друго, освен грях.** Една вечер, когато бях на 16 години, той ми каза: “Миналата неделя в църквата ние пяхме един химн, в който се говори, **че трябва да се стремим към съвършенство в уменията си.** Както знаеш, днес се навършват 150 години от раждането на Ференц Лист. (Разбира се аз не знаех, но по някаква причина той очакваше да знам.) **Усъвършенствай уменията си, така както Лист и Шопен са усъвършенствали своите умения да свирят дует като пианисти.**” Това е образът за съвършенство, който ще запомня до смъртта си.

Веднъж имах импровизиран разговор с един затворнически свещеник, който между другото каза следното, без да счита, че казва нещо, което трябва да бъде запомнено: **“Насилието се случва тогава, когато унизим някой човек или група от хора до нивото на безсилието.”** Огромна мъдрост се крие в това заключение. Или старият английски свещеник и професор, който ме обучаваше на тънкостите на гръцкия синтаксис и чиято духовна дълбочина беше неизмерима.

Веднъж, докато пиехме следобедния си чай и разговаряхме безгрижно в хола на къщата му, той ми каза следното нещо така, все едно че всички вече го знаеха: **“Викторе, най-лошата последица от греха е още по-голям грях.”** Тази негова мисъл многократно ме е спасявала да не падна в пропастта. Когато бях смачкан при една автомобилна катастрофа, при която загинаха 3 човека, аз прекарах 45 дни в болницата. Една медицинска сестра, която беше доста по-възрастна от мен, обичаше да се прокрадва в моята стая, за да си поговорим, когато беше нощна смяна. Съпругът ѝ я беше напуснал, след това беше изгубила цялото си имущество, когато къщата ѝ изгоряла, а сега едно от децата ѝ имаше проблеми в училището и с полицията. Независимо от това, че имах фрактура на гръбначния стълб, че няколко от приятелите ми бяха загинали при катастрофата, че баща ми беше умрял 4 месеца по-рано и че се намирах на разстояние 250 км от мястото, където ме познаваха, **тя видя нещо в мен, защото докато разговаряхме намери успокоение, окуражение, надежда и вяра.** Уверявам ви, че много от хората, с които съм разговарял са били преносители на милостта. Някои от тях бяха образовани, а други – не, подобно на дървосекача от Ню Браушвик, който ми каза, че никога не са били посещавани от свещеник в тяхната затънтена в гората хижа посред зима. Горящата печка, пълна с дървени цепеници, едва поддържаше температурата в дървената барака с няколко градуса по-високо от външната температура.

Разбира се, никога няма да забравя разговора с един 30-годишен душевно болен, **който беше вбесен от един свещеник, който му беше казал, че душевно болните хора не могат да станат християни, защото не могат да разберат евангелието.** Разгневен, той ми крещеше: “Трябва ли човек да е със здрав разум, за да е християнин?” А аз му казах **“Точно обратното, Ерик, точно обратното.”**

Нека никога да не забравяме, че даже членовете на семейството на Исус са считали, че той се е умопобъркал и са идвали при него с намерението да го отведат вкъщи, за да не излага повече семейството си пред обществото. Нека да повтора: Аз съм последния човек, който би подценил важността на проповядването в църквата. Но колкото и да е необходимо, **то не е достатъчно и трябва да бъде придружавано от разговаряне и от други дейности.**

Има различни видове разговори. Съществува официален разговор на пастора и хората, които са дошли да потърсят съвет от него. Има и полуофициални разговори по време на събиранията в църквата.

Разбира се има и неформални срещи и разговори в парка, на улицата и в чакалнята пред зъболекарския кабинет. Убеден съм, че във всяка църква има хора, които се боят от Бога. Те са били привлечени и заинтересовани и са пълни с копнежи.

Тъй като се чувстват несигурни в нововъзникващата си вяра, те биха се почитвали притиснати и неловко, ако бъдат помолени веднага да обяснят в какво вярват. Въпреки това те вървят в правилната посока и на тях би им помогнала гледната точка на Лидия по време на безбройните разговори в църквата и в обществото. Между Лидия и нас стои един християнски мислител, който често пъти споменавам от тази катедра – **Маргин Лутер**. През 1537 той написал един документ, наречен “Точките от Шмалкалд.” В този документ се споменават 5 начина за оказване на милост: проповедта, кръщението, Господната Трапеза, обявяването на опрощението **и разговорите и утешенията между братята**.

Настъпил денят, когато Лидия била обхваната от толкова силна вяра, че поискала да бъде кръстена. Така тя поискала на изповяда пред хората вярата си в Исус Христос. И тя го направила. След това отворила дома си да Павел и Сила. Отворила дома си: това означава гостоприемство, повече близки хора, повече разговори, по-силна вяра, по-голям обхват на служението и така се помага на други хора, които се боят от Бога да вървят по пътя на вярата. **Така хората на Бога израстват в милостта, в набожността и в броя си.**

Лука - лекар и апостол

Лука 1:1–4

Лука никога не е виждал тъпа, група от хора или аудитория. Той никога не е виждал безликия образ на мъж или жена. Той винаги е виждал личност, с нейните конкретни страдания, проблеми и затруднения. Лука е виждал само страдащия човек, към който Исус Христос е проявявал благоволение и който самият Лука е обичал. **Лесно е да се види, че евангелието на Лука е най-топлото от 4-те евангелия**. Той описва хората с реализъм и същевременно с такова съпричастие, така че и нашите сърца се вълнуват за тях, независимо че те са живели в много по-различно време и място, в сравнение с нас.

Лука е бил лекар и широко използва медицински термини в евангелието си. При описанието на случката с момчето, което е било болно от епилепсия (Лука 9:37-42) Лука е използвал една гръцка дума (сгърчва), която тогава се е употребявала от лекарите за описание на конвулсии. Когато измъченият баща извикал към Исус “*погледни ... сина ми*”, употребеният от Лука израз е бил термин, употребяван от тогавашните лекари за преглед на пациент. Подобно на повечето лекари, по разбираеми причини Лука е защитавал медицинската професия. Когато жената с кръвотечението отишла при Исус, в Матей и Марк ни се казва, че тя е изхарчила всичките си спестявания по лекари, но не се е излекувала. Д-р Лука ни разказва същата история, но изпуска онази част от нея, в която се говори за скъпото медицинско лечение, което се оказало неефективно.

Като спътник на Павел, Лука е имал шанса да се срещне с лидерите на младата църква: Петър, Варавя, Стефан и Лидия. Но Павел е бил неговият специален и сърдечен приятел, към който Лука винаги е бил лоялен. Колко лоялен? Когато бил в затвора в Рим и се очаквало да бъде екзекутиран, Павел писал на младия Тимоти: “*Само Лука е с мен.*” Той не е можел да бъде по-лоялен. А след като Лука е стоял до Павел, който е очаквал да бъде екзекутиран, дали живота на самият Лука не е бил прекъснат по същия жесток начин? Ние не знаем това. Ще трябва да чакаме, докато обичаният лекар ни разкаже сам за себе си, ако въобще се сетим да му зададем подобни въпроси, **когато дойде Великият Ден**.

Лука е единственият нееврейски автор на книги от Новия Завет. В евангелието му няма нищо, което неевреина не може да разбере. По навик той заменя еврейските думи с гръцките им еквиваленти, за да може неевреина да разбере. Например, говорейки за Исус, Лука никога не използва еврейската дума “Рави”, а винаги използва гръцката дума “Учителю.” Проследявайки родословното дърво на Исус, той не стига до Авраам, древният баща на евреите (така както е направил Матей), **а стига до Адам, древния баща на всички хора**.

Книгите написани от Лука са най-дългите книги в Новия Завет. Неговото евангелие е най-дългата книга в Новия Завет, а когато към нея добавим и Деяния на апостолите, **това съставлява над 25% от обема на Новия Завет**. Лука е писал на прекрасен гръцки език, всъщност неговият гръцки е най-добрият от всички останали автори на Библията. Лука е бил високообразован и е посетил много страни. **Единствено той от авторите на евангелията говори за Галилейското езеро**, а не за Галилейското море. **Защото Лука е плавал в Средиземно море и е знаел, че в сравнение с него, Галилейското “море” е само едно езеро!**

Ясно е, че в евангелието си Лука е искал да опише делата на Бога, изявени в служението на Исус, а в Делата на апостолите – делата на Бога в църквата. Лука никога не е имал намерение да пише за себе си. Въпреки това, описанията на делата на Господа от време на време ни говорят много и за самия Лука. Когато

научаваме кои са онези неща в Исус, които са привлекли вниманието на Лука, ние научаваме много и за самия апостол.

Например, помислете си за децата. **Лука пише за децата повече, отколкото другите автори на евангелията.** Той е знаел колко страдат родителите, когато едно дете, особено ако е единствено дете, е тежко болно. В три случая той споменава за обезумели от мъка родители, които плачели: “Тя е единственото ми дете и умира!” или “Той е единственото ми дете и се сгърчва и пяна излиза от устата му!” Когато Матей и Марк разказват за децата, които са били отведени при Исус, те използват една гръцка дума, която означава дете от всякаква възраст. А Лука използва друга дума, която означава “невръстно дете.” На гръцки същата дума се използва и за неродено дете или зародиш. Лука нарича с тази дума както децата, които са отведени при Исус, за да ги благослови, така и нероденият Йоан Кръстител, който се развълнувал в утробата на Елисавета, когато бременната Мария отишла да я посети. Лука е обичал децата, **като за него деца са били и неродените зародиши.** Въпреки че не е бил евреин, Лука е знаел онова, което Бог е казал на Йеремиа векове по-рано: “*Преди да ти дам образ в утробата те повиках; и преди да излезеш от утробата, те осветих. Поставих те пророк на народите.*” (Йер.1:5).

Няколко пъти бях канен и посещавах дома на едно семейство, което беше преживяло спонтанен аборт и разговарях с жената и мъжа. Всеки път те искаха и получаваха от мен признаването на факта, че онова, което току-що бяха загубили не е същото като изрязани сливици, оперирана жлъчка или отстранен апендикс.

Трябва да бъде чуто свидетелството на Лука, защото считам, че в обществото ни има все по-малко място за деца. **За разлика от древен Израел, когато бездетството е било считано за най-голямото нещастие,** което може да се случи на някой човек (по-лошо даже от проказата и от слепотата), днес много семейни двойки съзнателно решават да нямат деца. Те ни казват, че нямат нужда от деца, за да усъвършенстват себе си. **(А считате ли, че те въобще ще станат съвършени?)** Те ни казват, че децата пречат на израстването им в кариерата, пречат им да пътуват, да се занимават с изследователска дейност, нарушават финансовите им планове и пречат за културното им развитие. Мисля си, че в общество, в което има все по-малко място за деца, най-накрая **ще стигне до падението да има малко място за живот.** Нито едно общество не може в едно и също време да твърди, че обича живота и че не иска да се раждат деца.

Лука е забелязал не само любовта на Господа към децата. Лука е забелязал и любовта на Господа към инвалидите, сакатите и към “губещите.” Подобно на своя учител, Лука също е обичал губещите в надбягването към върха и неуспялите в игрите, в които много от нас имат големи успехи. Поради това Лука разказва притчата на Исус за двамата мъже, които влезли в храма да се молят. В молитвите си единият от тях изтъквал достойнствата и добрите си дела. Когато благодарял на Бога, че “*не е като другите хора,*” този човек е казвал истината. Той наистина не е бил като другите хора. Той е вярващ, който е дарявал 10% от дохода си в храма и демонстративно е пазел чист сексуалния си живот. Вторият човек, бирникът, не притежавал такива достойнства, с които да се похвали. Поради това той само казал: “*Господи, бъди милостив към мен, грешния човек.*” Исус каза, че вторият мъж си е отишъл у дома оправдан от Бога.

Всяка църква вижда само част от работата на свещеника, която е свързана с проповядването, обучението, грижите за паството и административната работа. Другата част от работата на свещеника не се вижда от членовете на църквата (с изключение може би на секретарката). Тази част от работата на свещеника е свързана с “губещите.” Те идват при свещеника, за да търсят помощ. Те нямат пари и искат да получат няколко долара за едно или друго нещо. Те са хронично душевно болни, поради което не могат да разберат защо попадат в беда всеки път, когато кажат, че “Царят е гол,” въпреки че на всички здравомислещи хора е напълно ясно, че царя е гол, но не искат да признаят това.

Понякога при мен идват семейства, чийто син или съпруг се е обесил и семейството се нуждае от погребение, което “няма да продължава твърде дълго.” Единственият въпрос, свързан с погребението, който тези страдащи семейства задават е: “Ще продължи ли дълго?” Тези хора се вмъкват при мен колкото се може по-ненатрапчиво. Те или нямат желание да посещават неделните ни богослужения или не се чувстват удобно тук. Обичайно (и погрешно) **те си мислят, че ние не страдаме като тях, че за нас животът винаги е лесен и ние никога не сме нещастни.** От години страдам, защото тези хора не се появяват в неделя в църквата ни.

Аз страдам, защото Лука ни разказва, че една жена с неморално поведение е намерила в Исус онова, което не е могла да намери никъде другаде. Лука ни казва, че Закхей проявил толкова силен интерес към Исус, че се постарал да се доближи възможно най-близо до него, но да остане незабелязан. Лука ни разказва и за умиращия на кръста крадец, който с голямо усилие се обърнал към висящия на съседния кръст и му казал: “Няма ли да си спомниш за мен, когато отидеш в царството си?” и получил опрощение, което му позволило да умре съживен. Хиляди пъти съм се питал защо тези “губещи” хора не са тук, в църквата. **И един ден осъзнах, че Исус не се е срещал с тези хора в храма, а извън него – в нечий дом, на улицата или на**

градското бунище, където се е намирала Голгота.

Наскоро откарах една жена и двете ѝ деца от болницата до дома им. Тя току-що беше оставила третото си дете да се лекува в болницата. Три деца, а нямат баща. Мъжът, с който живеела без брак, се скарал с друг мъж, който я харесвал, двамата се сбили и мъжът ѝ бил убит. Не казвам, че тази жена е добродетелна, защото тя не е. Въпреки, че през по-голямата част от живота си тя е ставала жертва на обстоятелствата, аз не казвам, че самата тя не е виновна за това. Тя не притежава уменията и способностите, от които се нуждае една жена, за да възпита децата си. Материалното бъдеще на децата ѝ е толкова несигурно, колкото е несигурно и нейното бъдеще. Тя е губещ човек. Когато ни разказва за истории, като историята на тази жена, Лука ни съобщава, че те са се радвали на срещата си с Исус така, както се е радвал и самия Исус.

Жените са били важни за Лука, защото те са били важни за неговия Господ. Лука споменава за 13 жени, чиито имена не се срещат в другите евангелия. Всички автори на евангелията потвърждават, че Исус е ценял високо жените и им е отдавал чест, която не са получавали от никой друг. Странно е, че Марк често се е плъзгал към стария си начин на мислене. Той ни казва, че Исус е имал четири братя и ни съобщава имената им. След това добавя, че Исус е имал и сестри, без да уточнява колко са и как са се казвали! А Лука ни съобщава, че първият европейец, който е станал християнин, е била една жена, наречена Лидия. Лука ни казва, че тя е била богата жена, която е подпомагала финансово групата ученици. Лука е бил добре запознат с подценяването на жените и е правил всичко възможно, за да се противопостави на това подценяване.

Когато преди няколко години Англиканската и Обединената църква на Канада обсъждаха идеята да се обединят, някои от членовете на Англиканската църква упорито се противопоставиха на възможността жени да служат като свещеници. Те казаха: “Ако една жена ръководи Светото Причастие и каже: “Това е моето тяло,” тя може да разпали в някои от мъжете в църквата нещо, което е по-добре да не бъде разпалвано.” Странно е, че същите критици на обединението на църквата никога не възразяват когато аз, като мъж, раздавайки Светото причастие, би могло да се предположи, че подлудявам либидото на жените.

От години повечето християнски деноминации са забранили на жените да говорят по време на публичните богослужения. Но Лука ни казва, че когато Духът на Бога развълнувал четирите дъщери на Филип от Цезария, тези жени започнали да пророкуват (Деян.21:8-9).

Трябва да си припомним, че до скоро на жените не им беше разрешено даже да гласуват. През 1929 правителството на Канада твърдяло, че когато в документите се използва думата “личност,” това не се отнася за жените, тъй като жените не са личности. Само преди 20 години Флора МакДоналд, член на Парламента, беше лишена от една държавна функция в Европа. Някои организации бяха счели, че никоя жена не може да представлява държавата. (А какво ли пък си мислеха в тези организации за Маргарет Тачър? Може би, че тя е някаква игра на природата?) Даже в настоящия момент 80% от християнските деноминации отказват да ръкополагат жени за свещеници, независимо, че жените са първите свидетели на възкресението, а за да бъдеш апостол се е изисквало да си свидетел на възкресението. (Възможно ли е жените да удовлетворяват изискването да са апостоли, а да не са годни да бъдат свещеници?) Лука лоялно и вярно се е придържал към високото мнение на нашия Господ за жените.

Не трябва да считаме, че това е всичко, което може да се каже за д-р Лука. Има още много други неща, които могат да се кажат за него. В сърцето и разума на Лука има три неща, които повече от всичко останало в Новия Завет привличат вниманието ни: радостта, Светия Дух и молитвата. И трите неща са взаимно свързани. В описанието на Лука, Исус се моли повече и християните се молят повече, отколкото в която и да е от останалите книги от Новия Завет. Освен това, Лука пише повече за Светия Дух и за скритата работа на Бога в душите и сред християните. Поради това текстовете на Лука пулсират радостно.

Лука знае, че когато бъдем доведени до състоянието да повярваме в Исус Христос, ние биваме възвисявани да достигнем до Онзи, който се радва, че сме повярвали в Него. Лука ни казва, че когато някой най-накрая повярва и подчини живота си на Господа, на небето започва веселие и празнуване, защото “блудният син” се е вразумил и се е върнал у дома.

Описвайки в Деяния на апостолите израстването на младата църква, Лука многократно говори за Духа; за уникалната Божия ефективност, проявявана в съживяването на свидетелствата на учениците; в предоставяне на смелост на вярващите, когато трябва да устояват на изпитанията и в мотивирането на любовта да триумфира в църквата над несъгласията и подозренията. Когато мисионерите са съобщавали добрата новина на евангелието и хората, които не са я чули до тогава, са вземали решение и са се присъединявали към апостолите, Лука казва, че тогава в този град е имало голяма радост. А когато самите мисионери били преследвани, Лука ни казва, че новоповярвалите християни били изпълвани със Светия Дух и с радост. Лука знае, че хората, които се вглеждат единствено в себе си и се грижат единствено за собствените си проблеми и интереси, никога не откриват щастието, което търсят. Той е знаел, че веднага щом хората бъдат вдъхновени да престанат да гледат в себе си и да погледнат към царството и когато

неговия Господ изпълни хоризонта на живота им, тогава недоволството им ще отстъпи мястото си на радостта. Лука завършва евангелието си с нотка на радост, разказвайки ни за възкресението и възнесението на Исус, след което учениците “*се върнаха в Ерусалим с голяма радост*” (Лука 24:52).

Разказвайки ни християнската история, такава каквато е и описвайки ни Исус такъв какъвто е, Лука ни разказва много и за себе си. Очевидно е, че собственото сърце на Лука е пулсирало.

А що се отнася до вниманието, което Лука обръща на децата, на жените, на бедните, на отхвърлените, на лишените, на непривилегированите и на страдащите – отношението на Лука е отразявало чувствителното наблюдение на лекаря, който ежедневно вижда ранените хора.

А що се отнася до евангелието на Лука, което е ориентирано да се чете от неевреите, ние само можем да благодарим на Бога за този неевреин, който е знаел, че Евреинът от Назарет е имал овце от друго стадо **и е знаел, че аз и вие, неевреите, сме точно тези овце.**

Любовта означава “Искам ти да бъдеш”

Малко на брой са мислителите, които са по-мъдри от **Августин. Роден през 354 г и живял до 430 г**, той е бил превъзходен философ, теолог, политически теоретик и коментатор на културата. **Той е бил превъзходен не в една, а във всички тези области.** Казаното от него винаги е актуално и трябва отново и отново да бъде чувано. Августин е писал много за любовта и я е изследвал най-подробно.

Сега ще поразсъждаваме над едно от изказванията му, което е кратко и брилянтно: **“Любовта означава “Искам ти да бъдеш.”** Нека първо да се поразсъждаваме за създанието. От една страна, Бог не се нуждае от създанието, **понеже той няма нужда от създанието, за да бъде Бог.** Бог е безпогрешен и не изпитва липса от нищо. Поради това **той няма нужда да създава, с цел да намери в създанието това, което липсва в него самия.** От друга страна, ние знаем, че Бог е *живот* и че Бог е *любов*. **Бог е единственият “жив” Бог, тъй като единствено Бог има живота в себе си.** Тъй като Бог е живот, единствено Бог може да дава живот. А тъй като Бог е любов, той се наслаждава, когато създава и съживява същества, които не са Бог, но **са направени да живеят в любов с Бога**, който поради природата си живее и обича.

Според Августин, да казваме, че Бог ни е заченал с любов и ни е оформил с любов и че постоянно ни посещава със своята любов, означава да казваме, че Бог вечно ни казва: **“Аз искам ти да бъдеш.”** Какво да бъда? Когато създал планините и маймуните, Бог казал: **“Аз искам вие да бъдете това нещo.”**

Но когато създал хората, Бог поискал от нас да бъдем това, което планините и маймуните никога няма да бъдат: **да бъдем съдания, чиято цел в живота, наслада и плодородност се открива в живото им отношение с него, а това отношение е любовта.** Апостол Йоан е казал най-сбито същото нещo: **“Бог е любов.”** Не толкова сбито, но не по-малко мъдро Августин е казал: **“Бог е онзи, който иска ние да бъдем; Бог иска ние да го обичаме; Бог иска ние да отразим обратно към него същата любов, с която той пръв ни е обикнал и продължава да ни обича. Ето това означава да бъдеш.”**

Но както всички знаем, проблемът е, че сътвореното не е останало безрезервно добро. Чрез грехопадението създанието в известен смисъл е било погубено. Ние, които сме били създадени да открием целта на живота си, да се наслаждаваме и да даваме плодове във живото си отношение с пулсиращата любов към Бога, **сега сме му обърнали гръб** и сме привлечани от всякакви други неща.

Ние, които трябваше да отразяваме обратно към Бога тази любов, с която той пръв ни обикна и продължава да ни обича, **сега правим всякакви други неща, но не и да го обичаме.** Поради това Бог **не може повече** да казва “Аз искам ти да бъдеш.” Сега той трябва да произнесе своята присъда: **“Аз искам ти да не бъдеш.”** Очевидно е, че дотогава, докато иска ние да не бъдем, Бог не е създател, а е унищожител. **Всеки, който чете внимателно Библията, знае, че когато бъде злоупотребено със Създателят или бъде направен опит за спазаряване с него, когато се направи опит Бог да бъде използван или да бъде подложен на изпитание, Създателят се превръща в Унищожителя.**

От всяка страница на Библията се потвърждава това. Ние сме склонни да считаме, че ако по някаква причина сме неприятни на Бога, т.е. просто сме отвратителни в очите му, тогава той просто ще престане да ни обръща внимание. Но да ни унищожи? **Унищожението ни звучи като “нулева толерантност.”** **Не е ли странно, че ние упрекваме Бога заради “нулевата му толерантност”**, а в същото време настояваме полицията и съда да проявяват “нулева толерантност” към престъпниците в нашето общество. Ние настояваме полицията и съда да ни гарантират “нулева толерантност” срещу мъжете, които бият съпругите си; срещу разпространителите на наркотици; срещу педофилите; срещу хората, които не си плащат данъците или нарушават правилата за движение по пътищата. Ние настояваме за такава политика на държавата, защото в

сърцата си знаем, че толерантността в такива случаи не е белег за благородство, за великодушие, за сърдечност или за свободомислие.

Толерантността по отношение на тези престъпления е белег на объркване, на слепота и на безгръбначност, **а нито едно от тези неща е отличително качество на Бога**. Ако той проявяваше толерантност към откритото ни непокорство и коравовратие, това щеше да е само доказателство за най-лоши дефекти в характера му. Израел винаги е знаел истината за характера на Бога. Бог казал на пророк Амос: *“Ето, ще сложа отвеса си сред народа си Израел.”* (Ам. 7:8) Отвесът се използва при строителството на къщи, за да се откриват отклоненията от вертикалността. **Оказало се, че къщата на Израел е наклонена**.

И каква е последицата от това? За отвес се говори и в 4Ц. 21:13, където заключението на Бога е зашеметяващо: *“Ще избърши Йерусалим така, както човек избърсва чиния и като я избърше, я обръща наопаки.”* (мой превод) Но на друг пророк, този път Осия, с разкъсвано от болка сърце Бог казал думи, които не можем да прочетем на друго място в Библията: *“Как мога да те предам? Как мога да те изоставя? ... Сърцето ми се промени дълбоко в мен, милосърдието ми се запали ... защото аз съм Бог, а не човек, Святият сред теб и няма да дойде при теб да унищожи.”* (Ос. 11: 8-9 – мой превод)

Даже Унищожителят няма да дойде на земята, за да унищожи. Тогава какво ще дойде да направи, когато милостта му се е разпалила? **Той ще дойде да спаси**. Чуйте как апостол Йоан казва тази истина: *“Защото Бог толкова обикна света.”* (Йоан 3:16) Тук в думата “света” Йоан влага смисъл, който е различен от смисъла на тази дума според Тълковния речник. **Според Йоан “света” са всички мъже и жени, които оклеветяват Божиата доброта**, които не зачитат неговото търпение, които презират неговата благословия, които се подиграват на неговата истина, които се смеят над присъдата му и даже го поучават: **“Не ни казвай какви трябва да бъдем; ние сами ще решаваме какви ще бъдем. Ние сами изковаваме образа си и този образ няма нищо общо с теб.”** **Поради това с обич, която винаги ще остане неразбираема за нас, Бог толкова силно обикна тези неблагодарни непокорници, че подложи себе си на унижението да се роди в обор и понесе ужаса на кръста**. Ясно е, че още веднъж Бог ни казва: “Искам ти да бъдеш.”

Но този път има една разлика. В деня на нашето създаване Бог обикнал славното създание, което създал по свой образ и подобие. Ние сме били толкова славни, когато сме се появили от Божиата ръка, **че сме отразявали като огледало неговата собствена слава**. Било е величествено, когато при сътворението Бог ни е казал: “Искам вие да бъдете.” Обаче след бунта на хората и последвалото им опетняване, когато образът на Бога върху нас се обезобрази, когато се посрамахме и станахме толкова отвратителни, колкото привлекателни бяхме преди това, **обичта на Бога към нас не прилича** на обичта на Адам към Ева в деня на тяхното величие преди Грехопадението; **сега обичта на Бога към нас прилича** на обичта на Осия към невярната му жена, която станала проститутка и имала три незаконни деца, която била посрамена, опозорена и била оценена, че струва само 15 шекела, половината от цената на един роб.

Точно към такива пропаднали създания изпитва обич Божието сърце. “Как мога да ви предам? Как мога да ви изоставя, когато аз искам вие да бъдете?” Изглежда че обичта, с която Бог ни е създал не му е струвала нищо. **Но всъщност обичта, с която Бог ни обикна и отиде на кръста му е струвала всичко**. Ясно е, че Рождество Христово е струвало на Бог всичко, **защото целта на Рождество Христово е Коледният дар на разпънатия на кръста Христос**.

Джон Калвин обичал да казва, че сянката на кръста е падала върху целият земен живот на Исус. И наистина е било така. Сянката на кръста е падала върху неговото раждане. Но дали това започва от раждането на Исус? Не, сянката на кръста пада още върху неговото зачеване, защото в деня, в който Мария научила, че е бременна, на нея й било казано: *“А на самата теб меч ще пронизе сърцето ти.”* (Лука 2:35) Изглежда на Бог не му е струвало нищо да ни създаде с цялото ни великолепие.

Но за да можем да бъдем родени отново, за да бъдем обновени, за да бъдем най-накрая направени да бъдем такива, каквито е трябвало винаги да бъдем; тази сянка е падала върху това дете, което е било родено заради нас, което от мига на своето зачеване е приело върху себе си неизбежността на кръста. **Поради това, Рождество Христово е струвало всичко на Бога**. *“Бог е любов.”* (1Йоан 4:8) Това означава: “Искам за бъдете, да бъдете тези, който направих по мой образ, чиято обич към мен отразява моята обич към тях.” *“Бог толкова обикна света”* (Йоан 3:16)

Това означава: “Все още искам да бъдете, въпреки че сте позор за мен и позор за себе си. Все още искам да сте тези, чиято обич към мен отразява моята обич към вас, независимо от страданието, което трябваше да понесе в личността на разпънатото на кръста дете, родено на Рождество Христово.” *“Божият Син, който ме обикна и пожертва себе си заради мен!”* (Гал. 2:20 – мой превод) Чуйте ликуването на апостол Павел: “Той ме обикна!” Ако обич означава “Искам да бъдеш”, тогава “Той ме обикна!” може единствено да означава: “Аз съм. Най-после съм това, което наистина съм. Най-после съм жив.”

Дали това е същото като простото съществуване? Ако обич означава “Искам да бъдеш”, **можем ли да заменим “Искам да бъдеш?” с нещо друго? Никога!** “Той ме обикна!” **никога няма да означава “Аз**

съществувам.” “Той ме обикна!” **винаги ще означава:** “Аз съм! Наистина съм аз! Аз наистина съм жив!” Той ме обикна!”

Но Бог не е ли обикнал и света по същия начин? Разбира се, че го е обикнал и Павел е знаел това. Тогава защо той е възкликнал: “Той ме обикна!”? Защото целта на дара на Рождество Христово е била изпълнена; изпълнена поне в самият Павел. Целта, заради която Бог толкова силно е обикнал света, е да притежава този човек и другия човек и още друг след него, който ще бъде: ще стигне до положението да се остави изцяло в ръцете на Спасителя, чиято превъплътена обич го е накарала да живее до края на живота си с обич към Господа.

Да, Бог толкова силно е обикнал света, но единствено всеки човек може да отговори от свое име: “Той ме обикна”. Това е викът на всеки, който отговаря на Бога. **В такъв човек дарът на Рождество Христово се е оказал плодороден.** Не можем да не забележим, че когато викът “Той ме обикна!” се е изтръгнал от устата на Павел, това не е означавало, че за него **само този проблем е решен** (т.е. че след това той е знаел, че е обичан от Бога); не само този, а и много други проблеми за него са били решени. Всъщност, всичко е било решено. Поради това **Павел никога не се е чудел какъв е смисъла на живота.** Той никога не се е чудел какво се очаква от него да прави с живота си, нито какъв е смисъла на неговата съдба и на неговите страдания. **Той е знаел какво означава живота, знаел е какво трябва да прави, знаел е какъв е смисъла на неговата съдба и на неговите страдания,** даже когато хората, които са му причинявали тези страдания, **не са знаели.**

И какво е неговото бъдеще? Павел казва на християните от църквата във Филипи: “*За мен да живеея е Христос, а моята смърт - да може единствено да означава повече за него.*” (Фил. 1:21 – мой превод) Нека да се върнем към един въпрос, който Павел никога не е задавал. Когато казал “Той ме обича!”, Павел никога не попитал: “Какъв е смисълът на живота?” Той не е имал нужда да пита, защото не е бил озадачен. **Дарът на Рождество Христово поставя край на това недоумение.**

Прегръщането на дара на Рождество Христово ни възстановява до тази интимност и непосредственост в отношението ни с Господа, за които мечтаем в сърцата си. Високото ни мнение за дара на Рождество Христово не ни позволява повече да се чудим за смисъла на живота и то не защото сега имаме отговор, състоящ се от 10 000 думи. Дарът на Рождество Христово ни прави да живеем с любов към Бога, която е отражение на любовта, с която Бог винаги ни е обичал. Живеейки в тази любов и интимност и понеже сме доволни от тази любов, ние не се нуждаем от други аргументи, не се нуждаем от обяснения и демонстрации.

Когато четем в Притчи казаното от Бога: “*Защото който ме намери, **намира живот!***” (Пр. 8:35), ние казваме: “Да, това е истина!” Когато четем в Амос думите на Бога: “*Търсете ме **и живеете!***” (Амос 5:4 – мой превод), ние възкликваме: “Да!” Когато четат в Йезекиил думите, с които Бог говори за всеки от нас: “*Да се отвърне от пътя си* (да се разкае) **и да живее.**” (Йез. 18:23 – мой превод), онези които са обърнали лицето си към Бога, знаят, **че това е вярно.** Ние вече не очакваме появата на някаква абстрактна идея, а прославяме интимната си връзка с Господа.

“Какъв е смисълът на живота?” Тези, които са прегърнали дара на Рождество Христово и от тук нататък са в хармония с обичта на Сина към Отца, **вече не задават този въпрос.** А хората, които продължават да задават този въпрос, **са неспособни да видят отговора му.** Дали завинаги те са неспособни? Разбира се, не. В книгата си, “О, малко градче, Витлеем” Филип Брукс пише: “Колко тихо, колко тихо ни е даден чудният дар. Така Бог предава на човешките сърца благословиите на своето небе.”

Дарът е чуден, т.е. той надвишава способността на хората да го разберат и проумеят. Той е даден “тихо”; с други думи начинът на неговото предаване на хората **е тайна.** И тъй като дарът надвишава способностите на хората да го разберат и защото начинът на неговото даряване е тайна, ние оставаме безмълвни пред тайната работа на Светия Дух, която подготвя сърцето на всеки човек за небесните благословии. **Ние не можем да опишем или да обясним тайната работа на Светия Дух, която придвижва човека от състоянието, когато е неспособен да види отговора, до състоянието да не изпитва нужда да задава въпроса за смисъла на живота.** Но ние не се съмняваме в тази работа на Светия Дух, нито в това, че не можем да я измерим, да я контролираме, да я опишем или да я обясним.

Поради това вече не предаваме никой човек и не пропъждаме никой човек. Вместо това се молим и продължаваме да се молим, и след това още се молим, знаейки, че в мистерията на тайната работа на Бога **кротките души** ще приемат Исус и той ще влезе в тях. **А човекът, в който Христос влезе, той ще пребъдва.** Там, където Христос влезе, целта на превъплъщението е изпълнена. И обичта, която се поражда в този човек сега отразява обичта на великия Бог и Спасител, който казва “да бъдеш вечно” и гарантира това на всеки, когото Христос държи здраво в ръката си и който се държи за роденото бебе във Витлеем.

Мандатът на църквата

Мат.10: 1-9

Когато нещо в обществото ни не е наред, тогава се създава Кралска комисия, за да се справи с него. **Например се появяват съмнения, че събраните от данъците средства в бюджета са изразходвани незаконно, или че са фалшифицирани някакви разходи за здравеопазването или че организираната престъпност взема превес над законния бизнес. В такива случаи се съставя комисия.** На определени от политиките хора се дава власт да разследват подозрителните случаи. **На тях им се дава мандат, т.е. на тях им се казва докъде се простира властта им, какво трябва да разследват и на кого трябва да дадат отчет за работата си.**

Когато Исус избрал 12 ученици, той учредил първата християнска църква, която се превърнала в стандарт или норма за всички християнски църкви от всички епохи. Следователно мандатът, който е дал на 12-те, **същия мандат той дава и на всяка църква от всяка епоха.** Не е нужно да казвам, че това е мандат, без който ние не бихме могли въобще да бъдем църква. Можем да бъдем някаква религиозна група или клуб на хора от средната класа, или някакъв социален кръг. Но ако нямахме този мандат, ние не бихме могли да бъдем църква, **която е призвана и упълномощена от самия Исус Христос и на която е възложена същата задача и отговорност като на 12-те ни праотци във вярата.** Накратко казано, тъкмо мандатът ни превръща в църква.

Има съществена разлика, обаче, между мандата който правителството дава на някоя комисия **и мандатът, който ни дава Исус Христос.** Мандатът, даван на кралската комисия, упълномощава членовете ѝ да задава въпроси и да изготвя отчет и те правят това, като произвеждат безброй отчети. Те правят десетки препоръки, **но колко от тях се изпълняват? Много неща се казват, а много малко се прави на практика.** От друга страна мандатът, който Исус дава на църквата, ни упълномощават **да говорим малко, но да работим много.** Нещо повече, онова, което казваме и правим, подчинявайки се на нашия Господ, след това **той го възприема като свое нещо, което е направено в неговото име и го използва, за да се отдава почит на неговото слово и на неговото дело.** Тогава какъв е мандатът, който ни се дава? **На първо място 12-те са били длъжни да съобщават, че “Божие царство приближава.”** Това са били длъжни да проповядват, а след това да го правят, т.е. да живеят според факта, че царството приближава. Те са били длъжни да лекуват болните, да възкресяват умрелите, да очистват прокажените и да прогонват демони.

Първо. Всяка църква е упълномощена **да лекува болните.** Болните са неразположени, а неразположени са онези хора, които по някаква причина са неспособни да работят добре в някаква област от живота си. Те може да имат болно тяло, болен разсъдък или болен дух. Преди години, когато в семинарията ми преподаваше психология д-р Уилкс, един студент се оплака, че в нашата епоха на агностицизъм и секуларизъм ние вече не сме сигурни за призиванието на църквата. Д-р Уилкс се вгледа втренчено в него, **всичко едно че студентът беше умопобъркан,** а след това каза: “Вие ми казвате, че сте способен да гледате един страдащ човек **и да не знаете** какво е призиванието на църквата?” Съществува едно слабо страдание, което е просто част от състоянието на човека, защото то никога не изчезва. Но има и силно страдание, силна болка, която може да ви връхлети по всяко време, по някаква причина и да продължи неопределено дълго време. Несъмнено често е нужен професионален опит, за да се помогне на неразположените хора, но **даже когато случаят изисква намесата на професионалист, ние никога не трябва да считаме, че няма място за нашето служение.**

Миналия понеделник на една автобусна спирка се срещнах с 30-годишна жена, на която ѝ беше поставена правилната диагноза, че страда от маниакална депресия. Докато разговарях с нея, аз забелязах няколко симптоми на шизофрения. Ние с жена ми не можехме да я излекуваме, но това не означаваше, че не можем да направим нещо за нея. Ние се почувствахме призовани да я нахраним, да я поканим у дома да преспи и на следващата сутрин да я отведем до летището, защото тя живееше на 2500 км от нашия град. Ако живееше по-близо до нас, тогава бихме могли и бяхме длъжни да направим много, много повече за нея.

Всеки знае, че когато ни връхлети силна болка, тя ни завладява изцяло и ние не можем да мислим за нищо друго. Опитвали ли сте се някога да решавате математически задачи или да пишете есе, когато ви боли зъб? Представете си, че от години сте очаквали да присъствате на концерт на някой прочут цигулар и ви кажат, че имате запазен билет за дългоочакваният концерт тази вечер, но се оказва, че имате толкова ужасно главоболие, че нищо друго не ви интересува, даже ако самият Моцарт ще свири. Силното страдание ни обхваща така, че не ни е възможно да ходим никъде. **В такъв случай всяко нещо, което правим за облекчаване положението на страдащия човек има огромно значение.**

От години наблюдавам как страданието променя хората. Отдавна съм разбрал, че зад агресивността на алкохолика се крие човек, който от дълги години страда ужасно. Да, аз знам, че той причинява страдания на други хора и че поведението му ги принуждава да са нетърпеливи и гневни към него. Но въпреки това, неговото собствено страдание е огромно и става още по-ужасно, защото хората не го съзират. По същия

начин съм установил, че повечето затворници, с които съм се срещал, **нямат престъпно сърце**, а са станали престъпници **като последица от нещо друго**. Техният най-голям проблем не е криминалното им поведение, **което всъщност е само симптом на основният им проблем**. Вярно е, че поведението им е престъпно и се трябва да има обществен отговор на поведението им. В същото време, например ние знаем, **че разводът съсипе децата**. Ние знаем, че **35% от браковете в Канада завършват с развод** и че **почти 100% от младите престъпници произлизат от разведени семейства**. След 28 години служба като пастор съм стигнал до извода, че почти всяко саморазрушително поведение е причинявано от страданието.

Какво да кажем за страданията на хората, чието страдание не виждаме? Ние бихме го видели, ако се вглеждахме по-отблизо. Наскоро наблюдавах как един 79-годишен човек вървеше неуверено нагоре-надолу по улицата, използвайки четирикрак бастун, за да се подпира. Едната му ръка беше сгъната пред гърдите му и единият му крак се влачеше по земята. Очевидно този човек беше имал удар. Виждал съм майка, чието дете употребява наркотици, виждал съм умствено болен човек, чиято жена го беше изоставила, виждал съм бивши затворници, които не могат да си намерят работа, виждал съм домакиня, която е готова да бъде наета да работи каквато и да е работа, но това не става, защото е неграмотна. Бях срещал всички тези хора по различно време и поотделно. **Но веднъж ги видях събрани всичките в една зала**. Страданият от удара с четирикракия бастун се опитваше да разговаря несвързано с умствено болният мъж, а неграмотната жена молеше майката на наркомана да ѝ помогне да прочете една медицинска рецепта. Все едно, че в залата се провеждаше конференция на страдащите. И тогава видях нещо повече: **видях Божието царство, което е създадено за да лекува**. Исус не е ли възложил мандат на църквата **да обявява, че царството приближава и след това да се погрижи за лекуването на болните?**

Всичко това ме отвежда до въпроса, който отдавна ме измъчва. От години мисионерската комисия на нашата църква въздиша отчаяно. **Кой има нужда от комисия, която 1-2 пъти годишно пише по един чек за да подпомогне някакъв хуманитарен проект на другия край на света?** Въобще не оклеветявам хуманитарните проекти. Няма съмнение, че това е начин за лекуване на болните. Същевременно, ако работата ни в подкрепа на чуждестранните проекти се оприличи със светлина, тя трябва да ни помогне да видим лицата на нуждаещи се хора, **които са много по-близо до нас**. Трябва да отворим очите си към крещящата истина и да направим нещо, което не е толкова отдалечено **и което е свързано с много повече работа и усилия от наша страна**. Но първо трябва да определим кои са нуждаещите сред нас. “Вие ми казвате, че сте способен да гледате един страдащ човек и да не знаете какво е призиванието на църквата?” Това каза изненаданият психиатър, ядосан и изпълнен със съжаление от въпроса на моя състудент от семинарията.

Второ. Следва мандатът **да съживяваме мъртвите**, с който сме упълномощени. В евангелието се казва, че Исус е възкресил няколко умрели. Според Деяния на апостолите, умрели хора са възкресявани и от някои от апостолите. Разбира се, всеки от тези възкресени хора след време отново е умирали. Тогава какъв е смисълът човек въобще да бъде възкресяван? **Тези възкресения са играели ролята на илюстрации на уникалното събитие, описано в Новия Завет - възкресението на Исус Христос**. Разбира се, възкресението на Исус Христос е много по-различно от възкресението на другите хора. Докато при възкресените хора е имало само съживяване на трупа, защото по-късно те са умрели отново, възкресението на Исус го е издигнало над изискването да умре. Смъртта никога няма да може да стигне до него. Друга разлика е, че възкресението на Исус включва в себе си способността на нашия Господ да споделя истината и реалността на своя възкресен живот със своите хора. Ние, неговите хора, сме възкресени пред Бога и сме съживени по начин, който смъртта никога няма да отмени. Павел призовава християните в Ефесяни: **“И съживи вас, когато бяхте мъртви”** (Еф.2:1).

Преди възкресеният Христос да ги беше сграбчил и съживил в Светия Дух, те са били мъртви пред Бога и са били духовно нечувствителни. Следователно не е изненадващо, че в Библията се говори за смърт, възкресение, за духовна безчувственост и за духовно съживление. Несъмнено Исус е изцелител, но най-голямата му способност не е способността му да изцелява. Несъмнено Исус е учител, но най-голямата му способност не е способността му да обучава. **Най-важната му способност се разкрива в триумфалният му вик: “Аз съм възкресението и животът. Който вярва в мен, макар и да умре, ще живее. Никой, който е жив и вярва в мен, няма да умре вовеки”** (Йоан 11:25-26). Онзи, който е бил възкресен, сега възкресява другите хора и ги упълномощава и използва, докато продължава да съживява още хора.

С други думи, сърцевината на мандата на църквата е задачата за възкресяват мъртвите. Ние, които сме били съживени и отведени при Бога, сега съживяваме другите хора около нас. Как трябва да правим това? **Ние самите не разполагаме с власт да възкресяваме мъртвите!** Апостолите никога не са претендирали, че са притежавали някаква власт да направят нещо от себе си. Но в същото време те са знаели, че ако не действат от името на възкресения Исус, нищо няма да бъде направено!

Много хора са или обърквани или отблъсквани от думата “евангелизъм”. Те или не са сигурни за нейния смисъл или пък си мислят, че знаят нейния смисъл и са отвратени от него. Всъщност значението на

думата “евангелизъм” е просто. То означава да свидетелстваме за Господ Исус Христос във всеки случай, когато можем, а той приема като свой резултатът от нашето свидетелстване и съживява други хора за себе си. Евангелизъмът е църковното изпълнение на задачата да съживяваме умрелите. Вследствие на евангелизацията хората, които са били духовно безразлични стават способни и искащи да отговорят положително на поканата на нашия Господ, който казва: “Елате при мен!”

Трето. Следващият мандат, който ни е възложен, е да очистваме прокажените. Тъй като проказата е болест, защо прокажените не са включени в числото на останалите болни, които трябва да бъдат лекувани? Прокажените са отделени самостоятелно, за да бъдат очиствани поради непоносимите свойства на проказата, която в библейската ера не е била считана, че е болест. Тези непоносими свойства на проказата са били замърсяването, заразяването, загрозяването и оскверняването. Поради това прокажените са били изгонвани от обществото. На прокажените трябва отново да се разреши да се върнат в обществото, защото са излекувани. Прокажените носят смъртоносно петно. Това петно не е позор, но обществото неизбежно приравнява страданието с позора, а след това - позора с изпадането в немилост. В средновековието е имало аристократки от висшето общество, благороднички в пълния смисъл на тази дума, богати жени, които заради това, че са вярвали в Исус Христос и са го обичали, са целували най-отвратителните прокажени просто за да им покажат, че някой обича онова, което другите хора считали, че е грозно и заразно, и с всички сили са се стараели да избягват.

Скоро след като получих първото си назначение като пастор в Ню Браушвик през 1970, един човек ме покани да посетя един Дом за стари хора. Отидох там и намерих 23 човека, които бяха сериозно душевноболни и бяха прекарвали от 5 до 20 години в различни провинциални интернати. Една 25 годишна жена ми каза, че изпивала по 18 хапчета дневно. Семейството ѝ живееше на 2 часа път с кола и никога не я беше посетило. Тя беше прокажена. Преди няколко години лекарите започнаха да лекуват заболяването ѝ с нови медикаменти и успяваха да я върнат обратно в обществото. Лекарствата помагат, но не лекуват, защото обществото ни вече е обърнало гръб на тези хора. Властите от всички нива на администрацията говорят, че парите не стигат и ще стават все по-малко и по-малко. В това време църквите наблюдава какво става, оплаква се, че в нашата светска епоха липсва праведност, чуди се какво да направи, независимо че в ръцете на църквата е предоставен славния шанс да възстанови своето познато от историята дяконско служение на реално обгрижване на нуждаещите се. Дали църквата някога ще разбере какъв шанс ѝ е връчван на сребърен поднос?

Четвърто. Последният мандат, който ни е даден, е да изгонваме демони от хората. Когато учениците се срещали със злото, те били длъжни да го открият и да се справят с него. Първото нещо, което били длъжни да направят е да го открият, после да го назоват по име, а след това – да го изгонят. Със сигурност не е трябва да примигваме пасивно пред злото, или да правим нещо незначително, или да правим компромиси с него, или да го използваме.

Един ден разговарях с няколко студенти от университета, които бяха членове на една ревностна група християнски студенти, чиято страстна привързаност към евангелието беше загряна до точката на топенето. Докато слушах тяхната разпаленост относно духовните опасности, на които са изложени състудентите им, които все още не бяха повярвали в Христос, аз забелязах колко необмислено говореха за това как са си разменяли есета. Един от тях написал есето, а след това го давал на няколко от колегите си, които го представяли на преподавателя им като свое и получавали оценка за него. Аз бях ужасен от тяхното мошеничество и ги попитах как съчетават измамното си поведение с християнската си вяра. Един от тях безцеремонно ми отговори: “Като християни ние сме толкова заети с вършенето на работата на Господа, поради което нямаме време да училищната работа!” Исус е заповядал на 12-те си ученици да изгонват духовете, а не да печелят от тях.

В същото време Господ предупреждава 12-те, че ги изпраща като овце между вълци, поради което те трябва да са мъдри като змиите и невинни като гълъбите. Тъй като злото наистина е зло, ние имаме нужда от необикновена мъдрост, за да се справим с него. Лесно е да чуем, че нашият Господ ни е заповядал да изгонваме демони и да забравяме, че освен това той ни казва и да бъдем мъдри като змиите. Голям брой силни мъже са се хвърляли фронтално срещу злото, считайки че могат да го победят, но това им е носело само неуспех. Много проникателни жени са считали, че могат ловко и изкусно да разпръснат злото, но след месеци са установявали, че са били измамвани от него. Много непредпазливи личности са се концентрирали толкова праволинейно в едно единствено зло, но са били побеждавани от друго зло, което ги е атакувало от друга страна. Когато изгонваме демони, когато се противопоставяме на злото, ние трябва да сме мъдри като змиите.

Освен това трябва да сме невинни като гълъбите. Противопоставянето ни на злото не може да се превръща в извинение, за да нападаме хората, които не харесваме. Противопоставянето ни на злото не трябва да бъде маскировка, която покрива отмъстителността ни или лошият ни характер.

Противопоставянето ни на злото не трябва да ни дава повод да се хвалим, че сме духовно по-издигнати, защото убиваме демони. Ние трябва да сме невинни като гълъбите.

Но въпреки, че трябва да сме мъдри като змиите и невинни като гълъбите, нашата мъдрост и невинност не трябва да се превръща в извинение за поражданата от страха пасивност. Ние трябва да прогонваме демоните, трябва да се противопоставяме на злото и не трябва да си търсим извинение, ако не правим тези неща.

Нашата църква има мандат, който е много по-важен от мандата, който се дава на която и да е кралска комисия. Ние трябва да съобщаваме, че Божието царство наближава. А след това нашето проповядване за царството трябва да бъде потвърдено от поведението ни, тъй като това царство е станало видимо в църквата. Ние трябва да лекуваме болните, да възкресяваме умрелите, да очиставаме прокажените и да изгонваме демоните.

Аз знам, че моят Господ ме задължава да изпълнявам този мандат. А дали той задължава и вас?

Манифест на истинската революция - за Рождество Христово

Лука 1:39 – 56

Лесно е да се симпатизира на революционни движения, защото революциите са пораждани от шокиращата несправедливост и от непоносимото подтисничество. Лесно е да се види изгрева на новия ден в революционните движения, нов ден за онези, които са издържали дългата нощ на експлоатацията и на неудовлетворението. Тъй като е толкова лесно да се симпатизира на революционните движения, ние биваме силно шокирани и даже се чувстваме безпомощни, когато най-накрая признаем, **че движението, което обещаваше свобода на хората, не ни дава никаква свобода.** Надали има човек, който по-добре от Робеспьер да е разбирал тази истина. Робеспьер е архитектът на Френската революция с нейните обещания за **“свобода, равенство и братство.”** Той бил екзекутиран по време на осъществяване на обществените промени, които са били планирани и осъществени от самия него. Не е чудно, че малко преди да умре, той е произнесъл прочутите думи: **“Революциите убиват децата си.”**

Като наблюдаваме как латиноамериканските страни се мятат от фашизъм към комунизъм и от крайно дясното в политиката към най-лявото, **ние разбираме, че тези неща отново се повтарят.** Африканските страни, които отхвърлиха колониализма, защото беше жесток, **си създадоха едно политическо чудовище, чиито нарушения на човешките права направиха колониализма да изглежда хрисим и благ.** Царското управление в Русия преди Октомврийската революция от 1917 год било считано за непоносимо, но въпреки това, **в първите години на управлението на ленинизма държавата екзекутирала по 1000 човека месечно.** Революцията, която обещаваше да даде свобода на хората, 70 години по-късно все още не можеше да снабди всеки гражданин с парче хляб. Обещавайки свобода на хората, революцията деморализирала хората с тайната полиция. Обещавайки реализация на хората, революцията даже не можа да им гарантира да се ползват от елементарните човешки права.

Революциите се провалят в едно нещо: човешката природа. Те неизменно лишават хората от правата им. Проблемът на революционните движения е, че те не са способни да бъдат наистина революционни! Те просто “преобръщат,” “обръщат обратно,” и “преработват” **същата греховна човешка природа.** Революционните движения не могат да достигнат до същността на проблема, **просто защото са безсилни да се справят с човешкото сърце.** Политическите лидери могат да говорят за “Нов световен ред.” Обаче ние, християните, знаем, **че единственият нов световен ред е Божието царство.** Така нареченото “ново,” което ни предлагат политиците е нещо, което “вече сме го виждали.” Единствената истински нова революция е царството на Бога, което е създадено и ръководено от самия цар. Само той ни снабдява с новото сърце, с новия разум и с новия дух, за които са говорили пророците и за които мечтае всеки човек и които Исус Христос ни дарява.

Според Мария, майката на Господа и говорителката на неговата революция, истинската революция започва с “разпиляването на гордостта, съдържаща се във въображението на сърцата на хората” В Библията със “сърце” се обозначава най-вътрешната сърцевина на личността, “нервния център” и “таблото за управление.” “Сърцето” е свързано с мисленето, с желанието, със стремежа, с чувствата и с прозорливостта. Освен това, “сърце” означава истинска същност, онова, което се намира скрито под всички покривала и гримове. “Въображението на сърцето ни” представлява желанието ни да оформяме божеството според собствената си воля, **да създаваме бог според нашия образ и подобие,** след който вървим с голяма страст. Чрез пророк Исаия, Бог казва: **“Протегнах ръцете си към твърдоглавите хора, които вървят по лошите**

пътища и се стремят към собствените си представи.” Исая знае, че ние първо започваме да презираме Бога и твърдението му, че ние сме негови хора. След това си създаваме такава представа за бога, която да узакони и да задоволи ненаситните ни желаниа, независимо дали жадуваме за богатство, слава, надмошние или за нещо друго.

Въпреки че Мария обикновено е рисувана като скромна, въздържана и фина жена, която е безкрайно наивна, образът, който тя оставя върху човешката природа е всичко друго, но не и наивен, а вкочанен. Тя ни разказва за горди хора, които са станали жертва на представите и на фантазиите на сърцата си и това се отнася за всички нас. Сега ние с препъване вървим по лошите пътища, които със сигурност не са съобразени с волята на Бога. **Всеки от нас е като глупакът**, за който псалмистът казва: **“Безумният каза в сърцето си: Няма Бог”** (Пс.14:1).

Глупакът е глупав не защото не вярва, че Бог съществува. Той е глупав, защото знае, че Бог съществува, но въпреки това продължава да твърди, че няма последствия заради това, че е го е изгонил от живота си и заради това, че предпочита и се стреми към осъществяване на представите на сърцето си. Той е глупав, защото продължава да твърди, че няма да има последствия за това, че е заменил Бога, който иска да сме му верни със собствената си представа за Бога. Ослепени и влюбени в боговете, които сме си създали по собствения си образ, всички ние приличаме на глупаци, чиято глупост ще се окаже фатална.

Но въпреки това, Мария продължава да остава говорител на революция, която трябва да бъде разгласявана по време на Рождество Христово като **добрата новина**. Бог е разпръснал гордите хора! Когато научим, че Бог ни е разпръснал, първата ни реакция може би не е, че току-що сме чули някаква добра новина! На нас ни е казано, че сме разпръснати от ръката на Бога, което предполага, че Бог ни е ударил толкова силно, че ни е разпръснал на парчета, а след това презрително е измел начупените парчета.

Няма съмнение, че сме съдени и е установено, че нещо не ни достига. **Но това не означава, че след като ни е осъдил, Бог ни е изхвърлил като ненужен боклук**. Гръцкият глагол “разпръсвам” освен това означава “да отвее.” Да се отвее зърното, означава при ветровито време да се изсипе от високо кофа със зърното, **за да може вятърът да отнесе плевата и остатъците от листата**. Така зърното се очиства от ненужните примеси и става готово за употреба. С други думи, Бог разпръсва нас, гордите хора, защото иска да ни спаси и има намерение да ни използва. Отстранявайки примесите, Бог оголва сърцето ни, което след това може да обнови в съответствие със своята природа и с царството си и после да го използва.

“Разпиляването на гордостта, съдържаща се във въображението на сърцата на хората” е най-важното нещо, ако искаме революцията да е истинска, а не просто някакво повторение на човешката поквареност. Мария твърди, че по време на идването на Исус, Бог ни е разпръснал и ще продължава да прави това, но не поради своята сприхавост, раздражителност, рухване на надеждите или отвращение. **Бог ни е разпръснал, той ни е отвял, защото планира да направи за нас нещо, което ние не можем сами да направим за себе си и има намерение да ни използва по начини, които са неочаквани за нас.**

Мария твърди, че Бог е направил и още нещо – той е свалил могъщите от тронове им. Дали Бог е направил това? Дали е стъпнал на земята онези, които се перчат? Дали е строшил онези, които са тирани? В известен смисъл изглежда, че Бог не е направил това. Цезар Август не е бил детрониран в денят на раждането на Исус. Нито един могъщ управник не е бил детрониран просто защото евангелието ни е било дадено. Трябва само да си припомним циничното изказване на Сталин, когато му казали, че папата се противопоставя на масовите убийства на Сталин. Тогава Сталин се присмял: **“Папата? Колко голяма е армията му?”** Сталин се е перчел, защото е знаел, че само той и никой друг, управлява бившия СССР.

Но въпреки привидността, **на едно много по-дълбоко ниво, раждането на Исус наистина означава, че Бог е свалил могъщите владетели от тронове им**. Ирод не е бил параноик, когато се вбесил, че детето от Витлеем е заплаха за трона му. В края на краищата, **с раждането на Исус Христос сред нас се е появил единственият и законен управник на света**. Интуитивно и точно Ирод е разбрал, че Дарът на Рождество Христово ще спечели за себе си верността на хората, които никога вече няма да прехвърлят тази вяроност към Ирод. Всички политически манипулатори и всички хора, които искат да променят обществото и човечеството, рано или късно ще разберат, че тъй като на света се е появил законният му управител и той е поставен на трона, **гяхната власт е демаскирана, че тя е чиста поза, а обещанията им са неосъществими**.

Проницателните християни свидетелстват, че са детронирани онези, които си мислят, че могат да контролират. Те са детронирани по отношение на това, **че никой управник не може да направи християните християни – това може да направи само Христос**. (Коментар: А ние, българите, си имаме Цар Борис I – Покръстител. Дали той ни е направил християни? Д.Пр.) Следователно никой тиранин не може да направи християните да бъдат такива, каквито те не искат да бъдат. Кори Тен Буум е била обикновена християнка. Тя е била 50 годишна неомъжена дъщеря на холандски часовникар, която се е грижела за баща си и за сестра си. Но Кори се противопоставила на Хитлер, като дала подслон на еврейски бегълци в окупираната от германците Холандия. Тя е знаела ужасния риск, който е поемала и как ще бъде наказана.

Въпреки това, тя още по-решително се противопоставила. В мигът, в който тя отказала да признае законността на властта на Хитлер, в мигът, в който отказала да се приспособи към тази власт – **в този миг Хитлер бил детрониран**. Най-големият насилник в Европа се оказал безсилен пред лицето на тази 50 годишна неомъжена жена. Да, той можел да я изпрати в затвора (**и той го направил**); но той никога не успял да ѝ каже коя е тя; той не успял да я направи това, което тя е била; той никога не успял да я направи това, което тя не е искала да бъде. **Всеки християнин, който отказва да се приспособи към каквото и да е насилие на силните на момента, просто защото този християнин, признава единствено властта на Христос над живота си, всеки такъв християнин свидетелства, че Христос продължава да царува на трона си.**

Революцията, за която говори Мария несъмнено е реална. Но винаги може да бъде зададен въпроса: “Тази революция е реална, но докъде достига? Кого засяга?” Лесно е да се каже, че тя засяга всички кавгаджии и грубияни, които не харесваме и на чието детрониране бихме се радвали. Но революцията на Мария е уникална, тя е качествено различна от всички обществено исторически размествания, **само когато тиранинът и егоистът, който живее дълбоко вътре в мен и ме манипулира, бъде също детрониран**. Знаем колко е лесно да поглеждам презрително към човек, който толкова очевидно е управляван от пристрастеността си към наркотици или от безсрамното си самоизтъкване **и същевременно да се опитвам да скриям нещата, които контролират мен или пък безсрамно да се опитвам да ги извинявам**, когато вече не мога да ги прикривам. Знаем колко лесно е да се говори за ново сърце и нов ум, когато моите реакции, когато никой не ме вижда, показват, че сърцето ми все още е владяно от страсти и инстинкти, които обслужват дремещия в мене грях, моят егоизъм и желанието ми за изтъкване.

Тогава единственото, което ми остава, е да плача пред Бога, че наистина искам революцията, за която говори Мария, да стигне до мен и да ме промени. А що се отнася до злорадото ми задоволство поради факта, че Бог е повалил перчещите се, **аз трябва да се моля на Бога да детронира в мен всяко нещо, което узурпира трона на Исус Христос**. Защото само тогава истинският “нов световен ред” ще започне да се осъществява.

Изключителен белег на божията милост е, че онова, което прави лявата ръка на Бога, подпомага работата на дясната му ръка, т.е. белег на Божията милост е, че дясната му ръка е по-силна от лявата; **че милостта триумфира над справедливата присъда**, че каквото и да ни се случи в живота, **то е само хирургически ремонт**, чиято цел е да бъде възстановено здравето ни. След като ги е повалил на земята, сега Бог издига нагоре онези, които са унижени и смирени. Трябва да кажем, че смирените не са онези, които омаловажават себе си и демонстрират, че са слаби и нищожни. **Образът на сакатост, който си приписваме не е смирение, а е болестно състояние**. Смирението никога не може да е резултат от старанието ни ние сами да направим себе си смирени, тъй като усилието да смирим себе си подсилва гордостта ни. **Смирението значи да забравим за себе си**.

В революцията, за която говори Мария, смирените хора, които забравят за себе си, биват издигани от Бога. **Да бъдеш издигнат, това означава са станеш дете на Бога**. Когато Йоан говори за превъплъщението, за неговата цел и за неговите резултати, той пише: “*На тези обаче, които го приеха (Исус Христос) и повярваха в него, той даде право да станат Божии деца*” (Йоан 1:12). С други думи, “да забравим за себе си” в Христос, това означава да станем деца на Бога. На вярващите от Солун Павел пише: “*Защото вие всички сте синове на светлината, синове на деня; не сме от нощта, нито от тъмнината*” (1 Сол. 5:5). В писмото си до Филипийците, Павел пояснява какво означава да си издигнат и да станеш дете на Бога, което вече не принадлежи на нощта и на тъмнината. Според него тези хора трябва да са: “*безукорни и незлобливи, непорочни Божии чедра сред опако и извратено поколение, между което блестите като светила на света*” (Фил. 2:15).

Няма нищо по-революционно от човек, който свети сред порочните хора. Нито вярващите, нито невярващите се съмняват, че светът се възпроизвежда, т.е. **никой не се съмнява, че уродливото и извратено поколение произвежда уродливи и извратени деца**. Хуманистите казват, че светът не би трябвало да възпроизвежда себе си, т.е. че оставен без външна намеса, светът може да създава все по-добри хора. **Тази идея е толкова заразителна, въпреки че само във войните от 20 век бяха избити 100 мил. човека**. Обаче християните знаят, че светът е принуден да възпроизвежда себе си и не може да направи нищо друго освен да се възпроизвежда, защото единствената личност, която е изцяло различна от хората на света пред Бога, е личността, в която поради милостта си Бог се превъплъти сред нас като детето Исус. Тази личност свети като маяк сред извратените и уродливи хора. Тази личност е фарът на надеждата, защото тя е живото свидетелство, че в Божията ръка има нещо, което е наистина различно.

Мария събира всичко относно манифеста на нейната на революцията, казвайки за Бога: “*Наситил е гладните с блага, а богатите е отпратил с празни ръце*” (Лука 1:53). Кои са богатите, които Бог е отпратил с празни ръце? Сега е модно да се удрят богатите. Онези, които искат да удрят богатите, бързат да ни кажат кои са богатите. Богатите са онези, които имат 50 долара повече от удрящите ги. Богатите са онези, които

имат малко по-голяма пенсия или малко по-хубав дом отколкото онези, които го удрят. **Такъв подход разкрива само човешката завист и негодувание.** Истината е, че тези богати хора, които са духовна заплаха не са онези, които имат пари, **а тези, които са прекомерно привързани към парите**, независимо дали ги имат или нямат.

Християните, които в средновековието са говорили за “Седемте смъртни грехове,” са били прави, като са включили лакомията сред тези 7 греха. Те са били прави, когато са настоявали, че лакомията не е свързана с твърде многото ядене. **Лакомията е свързана с прекомерно голямото концентриране в храненето**, даже когато прекомерното концентриране на някой човек в храненето е насочено към избягване на храненето. (Иначе казано, такъв човек е обсебен дотолкова от желанието да изглежда строен и слаб, колкото и онзи, чиято единствена мисъл е какво ще яде след малко.) Същото е валидно и по отношение на парите. **Хората, които нямат пари могат дотолкова да бъдат погълнати от мисълта за парите, колкото и тези, които имат много пари.**

В революциите, които никога не постигат целите си, богатите хора презират и пропъждат бедните хора, а бедните хора мразят и завидват на богатите хора. Въпреки че изглеждат коренно противоположни, богатите и бедните хора си приличат, защото както едните, така и другите за погълнати от мисълта за парите. Само истинската революция ни **отвежда отвъд парите**, защото единствено истинската революция премахва прекомерното ни концентриране в парите, когато Светият Бог се извиси пред нас в своята огромна и всепоглъщаща безкрайност. Тогава забравяме боклука, който дотогава сме прославяли и започваме да усещаме глад, който до тогава не сме познавали.

Нашият Господ е обещал, че всички, които гладуват за Бога и за неговата праведност ще бъдат задоволени. На всички, които жадуват за пълното задоволство на връзката с Бога, ще бъде даден хляб на живота, който засища и след като веднъж го опита, човек не иска да яде нищо друго. Защото след като сме яли от този хляб, ние не искаме да ядем нищо друго, а все повече да бъдем с този, който е пътят, истината и животът.

Богатите, които са отпратени от Бога с празни ръце, няма вечно да останат далеч от Бога. Защото веднага, щом осъзнаят, че прекомерното фокусиране в парите е недостойно за човека, който е създаден да бъде дете на Бога, тогава ще усетят същия глад и ще потърсят онзи, който единствен може да ги задоволи и това ще бъде още едно изпълнение на пожеланието за “весело Рождество Христово.”

Мария Магдалена

Лука 8:1-3; Йоан 20:1-18

От дълги години харесвам Мария Магдалена. От дълги години изпитвам силно влечение към нея. Когато чуете това признание, не започвайте да търсите някакъв психосексуален подтекст в мен и не се питайте: “Защо Виктор е толкова увлечен по жена, която е била проститутка?” **Истината е, че тя не е била проститутка.** От столетия съществува митът, че тя е била такава. **Чарлз Уесли, най-талантливият автор на химни в Англия, който е притежавал много задълбочени познания за Библията, е написал в един химн, че Магдалена е похотлива. Но той не е бил прав.** В Библията никъде не се подкрепя това или някое подобно твърдение. Моля ви, забравете всичките си съмнения към мен и към влечението ми към Мария Магдалена. Сърцето ми тупти в хармония със сърцето на Мария Магдалена по много причини. Но преди да ви кажа защо, искам да ви запозная със самата Мария.

Тя е дошла от Магдала, богат град на западното крайбрежие на Галилейското езеро, по средата на пътя между Капернаум и Тибериас. Градът процъфтявал благодарение на риболова, корабостроенето и търговията. Бил е населен основно с неевреи, но е имало и изключения, **защото Мария е еврейка.** Както знаем, Исус рядко е навлизал в нееврейските територии на Израел. Тогава как той и Мария са се срещнали? Ние не знаем със сигурност как, нито пък къде и кога е станало това. Най-вероятно Мария, преуспяваща бизнесдама, е срещнала Исус, когато е пътувала по работа. **Ние знаем, че е преуспяваща, защото Лука ни казва, че тя е била заможна жена, която е финансирала групата ученици и е подпомагала самият Господ.**

Тази жена винаги е вълнувала сърцето ми поради следните причини:

Първо, аз винаги съм се удивлявал от факта, че от нея са били прогонени 7 демони. “Седем” е Библейски символ за цялостност, завършеност и пълнота. **Да се каже, че тя е била притежавана от 7 демони не означава, че тя е била проститутка.** По този начин се казва, че злото, което я е владяло е било сериозно, упорито и систематично. То я е инфектирало изцяло, подобно на отравянето на кръвта. На Мария не ѝ е било трудно да повярва в Реформаторското учение за тоталната поквареност на човека. На мен също не ми беше трудно да повярвам в това учение, за което реформаторските праотци са казвали, **че евангелието на изкуплението се приема като неотменима даденост** така, както извършването на трансплантация на

сърцето се извършва само в случай, че сърцето на болния е неизлечимо увредено и няма съмнение, че ще спре да работи. За разлика от мен, много хора отхвърлят това учение, защото считат, че то унижава достойнството на човека или че е преувеличено, или просто че не е вярно. Поради това нека да си припомним какъв смисъл са влагали праотците ни в това учение и какво не са влагали.

Когато протестантите, нашите реформаторски предшественици, са говорили за тоталната поквареност на човека, те не са имали предвид, че хората не струват нищо, че са подли и безчестни или че са пяна, която трябва да бъде изхвърлена колкото е възможно по-бързо. Точно обратното, те са знаели, че всички хора са създадени по образа и подобие на Бога и този образ никога няма да може да бъде заличен; че човекът никога няма да бъде лишен от него, колкото и да се стараем да обезобразим този образ. Не е по силите ни да лишим човека от този ценен образ и от достойнството, което е неотменимо, просто защото Бог го е отпечатал върху всеки от нас.

И тъй като са бил толкова далече от представата, че човешките същества, падналите човешки същества, каквито ние наистина сме, са способни да извършат нещо добро, онези, които са вярвали в учението за тоталната поквареност на човека (калвинистите и техните религиозни братовчеди), са извършили най-много добрини по целия свят. Калвинистите, повече от всяка друга християнска деноминация, непрестанно са работили активно в областта на образованието, политиката и културата. Когато нашите духовни праотци са твърдели, че цялото човечество страда от тоталната поквара, те не са имали предвид, че всички ние сме изцяло прогнили, както е възможно да бъде. (Самият аз съм убеден, че ако вие и аз полагаме достатъчно усилия, поведението ни може да е много по-лошо от обичайното.) Праотците ни са знаели, че ако се държим толкова отвратително, колкото сме способни, тогава съществуването ни като общество би било невъзможно и земята би станала необитаема. Праотците ни никога не са считали, че ние сме прогнили до корен; те никога не са твърдели, че доброто, което правим само привидно е добро, но всъщност е само една маскировка. Когато праотците ни говорят за тоталната порочност, те имат предвид, че няма нито една област в живота ми, която да е останала незасегната от греха. Родителските ми грижи за децата ми не са лишени от грях, нито пък ежедневната ми работа, нито взаимоотношенията ми с другите хора.

Нашите праотци са считали, че в човека няма нищо, което да не е заразено от греха. Начинът ми на мислене е извратен. (Ние го наричаме манипулативен.) Привързаностите ми са извратени (Аз обичам това, което трябва да мразя и мразя онова, което трябва да обичам.) Волята ми е извратена. (Даже когато знам какво би трябвало да правя, аз установявам, че не го правя.) Тъй като Библията говори за “нашия контролен център,” което обединява мисленето, чувствата, желанията и прозорливостта, които се намират в онова, което наричаме “сърце”, говорейки за “тотална порочност” нашите праотци са казвали, че всеки човек страда от гибелен сърдечен порок. Пророк Йеремия казва: *“Сърцето е измамливо повече от всичко и е страшно болно; кой може да го разбере?”* (Йер. 17:9 – мой превод). Псалмистът плаче: *“Всички се отбиха от пътя, заедно се развратиха; няма нито един да прави добро, няма нито един”* (Пс.14:3). Нашите реформаторски праотци са искали да кажат, че всеки човек сега и в бъдеще ще се нуждае от Божията прошка, от Божият дар на новия живот, от Божието възстановяване и от промяната на посоката на живота му, която само Бог може да направи.

След края на Втората световна война, икономистът Алберт Шпеер, който е бил главен икономически архитект на режима на Хитлер, казал: “Ако смятате, че трагедията, която сега преживява Германия се дължи на това, че германците се различават от другите народи по света, това означава, че не сте научили нищо.” Шпеер е бил прав. За да си създадем по-вярна представа за историята, ние трябва да разберем, че концентрационните лагери не са изобретени от германците. Англичаните изобретиха концлагерите по време на Бурската война, в които умряха повече холандци, отколкото бяха убити от вражеския огън на бойното поле.

Аз вярвам в учението за тоталната порочност. Отдавна съм наясно, че в мен няма нито едно “ъгълче”, което да е в състояние да спаси останалата част от мен. Аз не съм в състояние да измисля начин, за да се спася от греховността си, нито пък мога да направя това с усилието на волята си, въпреки че плиткоумните манипулатори ме убеждават, че мога. Аз съм наясно, че изцяло и непрекъснато имам нужда от Божията прошка и от Божието обновление. Когато пророкът чува, че Бог ни обещава ново сърце и нов дух, аз знам, че Божието обещание е единствената ми надежда и че е най-добре да се стремя към Бога.

Мария Магдалена не е необикновена с нейните “седем демони,” но е необикновена по отношение на нейната оценка на собственото ѝ положение. Тя знае каква е според изискванията на Бога. Тя знае какво е направил Бог за нея в личността на своя Син Исус Христос, Назарянинът, когото е срещнала и когото е обикнала завинаги.

Аз си приличам с Мария Магдалена и по друга причина. Благодарността ѝ я е мотивирала да обикне Исус и завинаги да го следва. Трябва винаги да помним, че единственото нещо, което църквата трябва да

предлага на света не е някаква сложна теория или нещо неразбираемо. **Единственото нещо, което църквата трябва да предлага на света е една личност, личността на живият Господ Исус Христос.** Всички мъже и жени по цял свят са призовавани да отидат при него, за да се срещнат с него, да го обичат, да го обожават, да вървят след него и да служат. По време на Рождество Христово ние десетки пъти прочитаме славния текст от Йоан 1:14: “Словото (живият Бог, който се саморазкри и самопожертва) *стана плът и живя между нас.*” Това е което четем, но онова, което се крие вътре в нас, е нещо съвършено различно: “Словото стана думи и поради това ние имаме много думи за казване, независимо, че нито една от тях не превръща изказването ни в нещо особено интересно.” Словото стана плът в един единствен човек – Исус от Назарет, който беше разпънат на кръст от Пилат Понтийски, а после беше възкресен от Отца, за да живее вечно и сега той е Божият дар за всеки човек на света.

Мария е знаела всичко това преди нас. Сърцето ѝ винаги се е вълнувало, когато е чувала името на Исус. Той, а не някаква теория, някаква формула или някакво предложение; единствено той е преобразил живота ѝ. Благодарността ѝ заради този неопишуем дар, който представлявал нейният Господ за нея; тази благодарност я е мотивирала да го обича, да го обожава, да му се подчинява, да го величае и да подкрепя него и работата му с всичките си сили. На нея не ѝ е било трудно да го чуе и да отиде при него. В края на краищата тя, заедно с онези, които като нея, са били спечелени за учителя, **са установили, че той е очарователен.** Исус казвал за себе си, че е “добрият пастир.” Тук гръцката дума “добър” означава “добър, привлекателен, очарователен, неударим, хубав.” “Аз съм прекрасният пастир.” **Ранните християни са били както привлечени от Исус, така и отблъсквани от религиозните власти.** Защо религиозните власти не са били привлекателни? Чрез обръщението си към религиозните власти Исус ни обяснява защо е така: “**Вие товарите хората с непосилен товар, а след това даже не си помръдвате пръста, за да им помогнете.**”

Непосилен товар? Оказване на помощ? **А какво е положението сега?** Само преди две поколения религиозните лидери е трябвало да се справят основно със смазващите морални проблеми. Те са казвали на хората, **че не са успели да постигнат онова,** което се е очаквало от тях, **за да бъдат наречени “християни.”** Днес бремето на стремежа към съвършенството не е свързано с моралните, а с психологическите проблеми. На хората се казва, че ако наистина са вярващи и истински християни, те винаги ще имат емоционално спокойствие; че няма да се безпокоят или да са объркани даже за една минута (въпреки 40-те дни изкушения на Исус); никога даже не са споменава за житейските затруднения и дилеми; за униятието и за мъката в живота ни. Чуval съм проповедници да казват на хората, че “истинските” християни никога не се страхуват, никога не са депресирани и никога не са стъписани. Проповедниците товарят хората с непосилен товар, но не си помръдват пръста, за да им помогнат.

Аз разбирам защо хората считат, че религиозните говорители са отблъскващи, а Исус е привлекателен. Благодарността на Мария я е мотивирала завинаги да хареса Онзи, чиято очарователност я е направила неспособна да направи каквото и да друго нещо. След като Мария станала последователка на Исус, светлината, която излъчвал той заблестяла още по-силно сред мрака, който я е заобикалял. Какъв е мракът, който я е заобикалял? Мария е била близка приятелка на Йоанна, която е била съпруга на шефа на администрацията на цар Ирод. Ирод е бил порочен човек. Йоанна би трябвало да е знаела за политическите интриги и за политическата подкупност; за сделките между Ирод и Пилат; за тайното споразумение между религиозните лидери и правителството; за сделките под масата, за това кои са любимците на царя и за изнудванията и шантажите. Всичко това се е вършело зад плътно затворените врати на властта посред нощта. Йоанна, приятелката на Мария, сигурно не е пропускала да споделя всички тези неща с нея. Мария е знаела какво се случва в света. Обаче колкото и да е било мрачно както тогава, така и сега, Исус Христос, светлината на света, проникнал в тъмнината около Мария и я ободрил, победил отчаянието ѝ, подкрепил я в убедеността ѝ, че светлината, която е той, ще бъде истина, независимо от корупцията, която въобще не се интересува за справедливостта, нито за жертвите, които оставя след себе си.

Ние знаем какво става в света и не сме наивни. Нито пък сме победени от тъмнината и от онова, което се върши на тъмно. Исус Христос е светлина. Той винаги е достатъчно светъл, за да ни освети за истината и за природата на тъмнината. Много е важно да знаем, че ако я нямаше светлината, ние нямаше да знаем, че тъмнината е тъмна. Той е достатъчно светъл, за да осветява пътя ни, за да знаем как, къде и най-важното, защо трябва да вървим. **Исус е достатъчно светъл, за да ни осветява като маяк, който помага на другите хора да стигнат до “дома” си, а това е най-важната ни задача.** Тъкмо благодарността ни към Исус ни мотивира да го обичаме и да го следваме. Когато правим това, ние биваме обливани от светлината, която е той, а ние отразяваме тази светлина, за да огрее тя и другите хора. Така е направила Мария Магдалена преди нас.

Накрая Мария е била възнаградена със среща с Исус и е получила поръчение. Срещата е станала в най-трудния период от живота ѝ. Тя била покрусена от смъртта на своя Господ и искала според обичая да помаже трупа му. Тогава срещнала Исус, който я извикал по име и след това ѝ възложил да върши една работа, от която тя никога не се отклонила и не се срамувала. Не мога да ви опиша колко силно ме вълнува

това. Винаги съм се вълнувал, когато научавам за срещи на другите хора с Исус и за работата, която им е възлагал, защото взаимното опознаване на случилото се в нашия живот ни помага да вървим напред, когато пътят е труден и сме заобиколени от обезкуражение, тъмнина и гъста мъгла.

От години размишлявам над мъченичеството на първите йезуити, които са умрели в Япония. Вдъхновени от същия Дух, като Исак Лойола, който през 16 век основал йезуитският орден, 125 млади мъже от този орден отишли в Япония през 17 век, с цел да отнесат светлината в източната страна на изгряващото слънце. Японските им мъчители им казали: “Тъй като вие, християните, постоянно говорите за кръста (до пристигането на мисионерите, които ги запознали с евангелската история, японците не били чували за кръста като средство за екзекуция), защо самите вие да не опитате какво представлява кръста?” После мисионерите били приковани на кръстове, които били поставени в плитките води на морето, където имало висок прилив. По време на прилива те се удавили, след това телата им били свалени с ритници от кръстовете и последвалият отлив ги отнесъл в морето. Така екзекуторите си спестили труда да погребват телата на жертвите си. А какво се случило след това? Да не би да си мислите, че йезуитите са се изплашили? Не! Йезуитският орден изпратил други 125 мъже в Япония, които подобно на Мария, не се притеснявали да казват: “Аз съм виждал Господа.”

Срещата ни с Исус и работата, която ще ни възложи, може да е по-малко драматична отколкото срещата му с тези млади мъже или с Мария Магдалена, но въпреки това нашата среща е не по-малко истинска. Ние упорито вършим работата си, въпреки неразбирането на хората извън църквата и въпреки рухналите надежди, които ни чакат вътре в нея. Мария се върнала при чакащите ученици и ги окуражила с думите си: “Аз видях Господа.” Тя ги е окуражила така, както ги окуражила после и собствената им среща с възкресения Исус, когато той им се явил.

Аз не очаквам, че срещата на някой друг с Исус и работата, която му е възложена, ще ме направи непобедим. Но въпреки това, ако не бях убеден, че моята среща ще освети пътя ви, за да стигнете до вашата среща с Исус, тогава аз не бих могъл да бъда пастор, а само щях да съм някакъв шарлатанин. Всичко това важи и за Мария Магдалена в най-трудния момент в живота ѝ.

Преди няколко години един млад мъж от римокатолическата църква разговарял с Майка Тереза в Калкута, с надеждата, че тя ще се отнесе съчувствено към него. Той ѝ казал: “Господ ми е възложил да работя с прокажените, но ръководителят на моя орден постоянно ми пречи да се занимавам с това. На негова страна са правилата, дисциплината, подготовката която съм получил, обучението ми и досегашният ми опит, а освен тях са хилядите глупави задачи и не по-малкото унижения. Всички тези неща не ми позволяват сега да се пожертвам заради прокажените.” Майка Тереза го погледала в очите в продължение на няколко секунди и казала: “Братко, твоята задача не е да работиш с прокажените. Твоята задача е да принадлежиш на Исус.” Тя е била права. Нашата задача, винаги и на първо място, е да принадлежим на нашия Господ. В рамките на тази огромна задача, но само в нейните рамки, ще ни стане ясно какво точно Исус иска от нас да вършим.

Мария Магдалена е жена, чийто цялостен начин на живот е бил преобърнат обратно от Господа. Благодарността ѝ я е мотивирала вечно да върви след Онзи, чийто очарователност е разтопила сърцето ѝ. Това е жената, която след срещата си с възкръсналия Исус е изтичала и е казала на учениците: “Аз видях Господа.” Това е жената, чийто добра новина е подпомогнала призива на Христос към хиляди като нас, които са чули нейната история.

Аз самият я обичам от много години.

Марк 5:9

Марк 5:9

Веднъж Исус запитал един човек: “Как ти е името?” Той не е имал предвид онова, което има предвид някой чиновник, който попълва някаква бланка и ни пита: “Име, адрес, телефонен номер?” Ако му отговорим: “Казвам се Бил Смит”, това няма да му каже повече, отколкото ако му бях казал, че името ми е Сам Джонс. Днес името не ни казва нищо за човека. Например името “Виктор Шепърд.” “Виктор” на латински значи “победител.” Но аз не съм победител. На английски “Шепърд” е “овчар.” Но аз съм градско момче.

Когато Исус попитал човека “Как ти е името”, той е искал човека да му каже всичко за себе си. В древността името е било носител на 4 вида информация: за личното му присъствие, за характера му, за властта му и за репутацията, която си е спечелил. Ако днес ме запита как ми е името, Исус няма да се задоволи, ако му кажа, че се казвам “Виктор.” Той вече знае това. Исус би ме запитал: “Викторе, ти наистина ли си тук, на истина ли си на разположение на хората с които се срещаш? Наистина ли хората

имат достъп до теб? **Или си се научил да се усмихваш и да се преструваш, че си тук, но всъщност мислите и сърцето ти са на друго място, а не при хората до теб?** Исус пита: “Какъв е характерът ти? Дали си честен или лъжеш, крадеш и измамваш? Дали си търпелив или си избухлив? Дали си милостив или си отмъстителен? Дали прощаваш или отмъщаваш? Относно силата ми Исус ще ме запита: “Дали си влиятелен или си безполезен? Дали подпомагаш обединението или подпомагаш отчуждението? Дали излъчваш радост или страдание? Дали в присъствието ти на хората им е по-лесно да дават израз на вярата си или им е по-трудно?” На четвърто място Исус би ме запитал за репутацията, която съм си спечелил, защото действам открито пред очите ви.

Преди две хиляди години Исус срещнал един човек, който живеел в гробището и се осакатявал, и никой не можел да го укроти. Исус го попитал: “**Как ти е името?**”, а човекът му отговорил “Не знам! Как очакваш да ти кажа името си, когато името ми е легион, защото сме мнозина? А за характера ми? “За кой от многото хора в мен ме питаш?” Човекът наистина не е знаел кой е той. Трябва да отбележа, че легионът е военна част от римската войска, която се е състояла от 6000 човека. Той е усещал, че в едно и също време е всеки от тези 6000 човека. Как се е оказал в това състояние? Той е бил победен и завладян от силите на хаоса. В Евангелието на Марк тази история е записана след описанието на случката, когато Исус укротил бурното море, за да успокои изплашените си ученици. Според еврейското учение за произхода на вселената, такива образи като огромни водни маси, които бушуват непредсказуемо, **са символ на хаоса**.

В Бит.1 творението се появява, когато Бог отделя водата, (която е първият етап от създанието) и така позволява на сушата да се появи. След това, на шестия ден, сушата била населена от човека и животните. Дотогава, докато грижовната ръка на Бога задържа първобитния хаос, животинският свят и човечеството могат да процъфтяват. Но ако Бог намали макар и за малко намесата си, хаосът отново се промъква обратно. Ако Бог оттегли ръцете си от тази част от водите, хаосът наводнява създанието и се случва онова, което се е случило при Потопа, **когато Божията присъда дала на света точно това, което хората са искали: Бог да изчезне от живота им**. Тогава Бог им казал: “Значи искате да живеете без мен? Тогава никога не казвайте, че не давам на хората това, което искат. Аз винаги им давам това, което искат. Вие искате да не се меся в живота ви. Добре, дарявам ви с това.” В резултат от това хаосът се нахвърлил върху създанието, докато настанало времето, когато в своята мъдрост и милост, Бог дал на човечеството ново начало.

Когато грехът се събуди в нас, когато започнем да търсим божества, които са различни от суверенният създател на небето и на земята, когато се стремим към духове, които не са свети и към увъртания и завои, които не са обратният завой към връщането при Бога и разкаянието; когато търсим утеха навсякъде другаде, но не и в Утешителят, в тези моменти ние всъщност призоваваме хаосът да ни завладее. Тогава защо се изненадваме, когато това ни се случи? Тъй като създанието се е появило от хаоса, той много лесно се връща при създанието. **Хаосът винаги дреме в скута на създанието**.

Библията свидетелства за Божието търпение и грижа за отблъскването назад на хаоса и за неговото възпрепятстване, точно когато хаосът е на ръба да завладее цялото създание и да го унищожи. Навсякъде в историята на Израел виждаме това. Замислете се за влизането в обещаната земя; или за завръщането на израелтяните от изгнанието във Вавилон; за предоставянето на двете най-големи личности от двата завета: Моисей и Исус. И в двамата Бог е задържал хаоса, който заплашва всяко общество, което се прекланя пред детеубийството, независимо дали е ставало тогава или сега. А сега виждаме един човек от селото в Гедара, който живее подобно на всички нас сред хаос, който заплашва да завладее хора, общества и народи по всяко време и който понякога успява да ни сграбчи и да ни тормози. В такъв момент единствено намесата на Бога може да му попречи и по този начин да ни предостави шанс да станем такива, каквито Бог винаги иска да бъдем - негови деца. **В умопомрачението си лудият от Гедара е бил малък аналог на огромното бурно море, в което са е намирала лодката с учениците**. Този човек просто е бил владян от злото, което витае в света, а пред това време хората остават наивни, повърхностни и не възприемащи Божията истина. **Злото наистина има поне 6000 превъплъщения**. То има много лица, които са безочливи и неуловими, показват се в лице и в анфас и са както брутални, така и изкусителни. Злото се облича както в най-черните, така и в най-ярките дрехи. Понякога има отвратителен, а друг път – мил и любезен вид. Няма край вариантите на лицата, които носи злото и маскировката зад която се прикрива, за да ни дебне и ограбва.

Винаги когато чета историята за умопобъркания човек, който казвал, че е обладан от войсковата част легион, аз си мисля за огромния брой мъже, които служат в армията. По време на война служещите в армията винаги страдат, умират или полудяват. Истината е, че войникът има много по-голям шанс да загине, отколкото да се умопобърка. По време на Гражданската война в САЩ (*Коментар: През 1861-1865 год. Д.Пр.*) най-големи поражения предизвиквали две нови изобретения: картечницата и изпреварващото взривяване на артилерийските снаряди. Картечницата не давала възможност на войниците да избягат, а снарядът с изпреварващо взривяване избухвал не при удара му в земята, а на 30 метра над земята, а това многократно увеличавало поразяващата му способност. Тъй като станало много по-трудно за войниците да се крият, те не

само по-често умирали, но и по-често полудявали.

За пръв път в историята на войните шансът на войника да получи психическо разстройство станал 3 пъти по-голям от шанса да бъде убит. Като имаме предвид, че по време на Гражданската война са били убити 650 000 млади американци, това означава, **че още 2 мил. 19-20 годишни мъже са станали психически инвалиди до края на живота си.** Същото съотношение между загинали и умствено увредени се е запазило и за войните след Гражданската война: Руско-Японската война (*Коментар: През 1904 год. Д.Пр.*), Първата и Втората Световни войни, Корейската война, войната във Виетнам и Израело-арабските войни.

Ние обикновено пренебрегваме умствено увредените хора, когато говорим за последиците от войната. Няма съмнение, че сега се питате какво общо има всичко това с нашата църква. Та нали ние не сме полудели. Лудият от Гедара не може да бъде като нас. **Истината е, че ако сега Исус ни запита: “Как ти е името?” всеки от нас би му отговорил по същия начин:** “Не знам кой съм аз и не знам каква репутация съм си спечелил, просто защото в мен има толкова много личности.” И наистина е така. Хаосът дреме във всеки от нас и ако наистина ние сме “мнозина,” тогава е повече от сигурно, че хаосът е в нас.

Тогава как стана така, че ние се превърнахме в свърталище на “мнозина”? Помислете си за ежедневно напрежение да имаме едно лице за един човек, друго лице – за друг човек и трето лице – за трети човек. Помислете си как ни се струва, че ще облекчим пътя си в някои трудни периоди от живота си, **като изкривим истината тук и кажем просто някоя малка лъжа там и се покажем в невярна светлина и всичко това с цел ние или хората, които обичаме да преминат през минното поле и през подвижните пясъци, които иначе биха ни унищожили.**

Истината е, че ежедневно ние си поставяме множество фалшиви лица и постоянно си казваме, че под постоянно променящите се лъжливи лица се намира нашето истинско лице и истинската ни идентичност. Но до сега нито хората около нас, нито самите ние знаем кой е истинският ни образ. Но нещата никога не са толкова прости. Докато носим фалшивите си лица, фалшивостта малко по-малко ни просмуква. Ние си казваме, че не сме се принизили до нивото на лицемерието. Казваме си, че когато отmine тази трудна ситуация, ние ще се върнем към истинското си лице. Но тъй като живота ни е пълен с трудни ситуации, ние все повече и повече потъваме под пласта от фалшиви лица и накрая вече не сме наясно, дали всичките ни лица не са фалшиви **и така ставаме превъплъщение на лицемерието.**

По пътя на моралните компромиси нашето име също може да стане “легион”. Когато сме изкушавани да направим компромис с морала, нашето съзнание ни убожда в началото и ние се смуцаваме. Тъй като сега сме убудени, ние започваме да осмисляме компромиса, за да приспим съзнанието си. Когато съзнанието ни бъде приспано, ние сме обхващани от вътрешно спокойствие и даже получаваме позволение да направим моралния компромис и да продължим по пътя на нашето предателство – само този път, поради извънредните обстоятелства – а след това ще се върнем към почтеността си.

Очевидно въобще не ни идва на ум, **че почтеността, на която понякога можем да не се подчиняваме, не е никаква почтеност.** Много бързо компромисът се превръща в наша втора природа. **Тъй като съм пастор в продължение на 33 години,** аз съм срещал хора, които са ми разказвали, че първият път, когато са извършвали измама или прелюбодеяние, те се измъчвали вътрешно. Вторият път изпитвали само моментно притеснение, а третия път въобще нищо не усещали. Отново повтарям, че нашето име се превръща в “легион”, когато без да мислим се приспособяваме към обществото около нас. Установените обичаи в обществото на пръв поглед нямат нищо общо с хаоса и със злото, пораждано от хаоса. В края на краищата обществото има нужда от установени правила, които облекчават живота на хората така, както светофарите по кръстовищата облекчават движението на колите. Обществото ни се е съгласило да спира при червената светлина на светофара. Но разбира се, няма неотстранима връзка между червената светлина и спирането. По същият начин ние се “сблъскваме” по-рядко с обществото, ако се съгласяваме да се подчиняваме на правилата в обществото, независимо че няма неотстранима връзка между условните правила и с поведението, свързано с тях. Рискът в такива случаи е, че обществото започва да ни казва кои сме ние.

Хората се обръщат към мен с названието “преподобни”. Това означава, че аз съм необикновено свят. Освен това хората ме наричат “Доктор,” което е латинското значение на “учител.” Аз съм необикновено образован. На мен ми харесва изразът “Преподобни докторе.” Това ме поставя в отделна категория, нали? Това ме отделя от обикновеното стадо, което нито е свято, нито е обучено. “Преподобни д-р Шепърд”, това ми казва кой съм аз и ме прави да съм такъв. **Но това продължава дотогава, докато пред мен се появи Исус и ме попита: “Как ти е името?”** А когато започна да му отговарям: “Аз съм преподобният д-р ...” той ме прекъсва: **“Мислиш ли, че аз съм измамен от правилата във вашето общество? Мислиш ли, че етикетът на който се наслаждаваш може да прикрие вонята, която се излъчва от всяка пора на кожата ти?”**

Лудият от Гедара е буйствал и никой не е можел да го укроти. И много скоро никой не се опитвал. Когато бях по-млад аз си мислех, че хората, които буйстват, са особено неприятни. Но след като от десетки години наблюдавам хората, сега разбирам, че не съм бил прав. Хората които се държат буйно и

предизвикват размирици не са необикновено противни, а са просто несигурни хора. Тяхната трошлива идентичност е заплашена от разрушаване и те се чувстват принудени да направят нещо, за да не позволят на хората около тях да открият, че вътрешността им е куха. На младини се чудех защо хората избухват, когато някой не е съгласен с мнението им. А ако успяваха да запазят спокойствие, когато някой не беше съгласен с мнението им, те не оставаха спокойни, когато някой оборваше твърденията им.

Бях озадачаван, защото онова, което започваше като обсъждане на някаква тема се превръщаше в битка в която някой, след като бъде принуден да признае, че защитаваната от него позиция не е логична, внезапно се вкопчва в някаква подробност, раздува я като балон, повишава гласа си и започва да вика, лицето му почервява и се опитва да сплши другите хора, опитвайки се да наложи правотата си. **Причината за това, че на нас ни е много трудно да признаем, че сме сбъркали е, че нашата идентичност е привързана към позицията, която сме възприели** (независимо от вида на темата). Ако признаем, че сме сбъркали, това означава да се откажем от собствената си идентичност, която е толкова крехка. Всеки човек, който е заплашен да загуби лицето си и то да се разбие на парчета, е склонен към насилие. Всеки, който е заплашен с унищожение ще започне да се държи грозно и ние не трябва да се изненадваме от това.

В разглежданата от нас Библейска история Исус среща един човек, чието име е “легион.” След това хората го виждат да седи облечен и с ума си. Гръцкият текст “*седящ, облечен, с ума си*” се състои от три минали причастия: “седящ, облечен, с ума си”, които подчертават, че в този човек е станало нещо окончателно и неопровержимо. “Седящ” е еврейски символ, който означава да имаш власт и да управляваш.

Когато равинът е правел някакво авторитетно съобщение, той е сядал и тогава е говорел. **Исус е седял, когато е произнесъл Проповедта на Планината.** Нашият Господ иска от нас да знаем, **че в тази проповед той не ни дава право на избор:** той говори от позицията на цар и отпечатва върху нас значението на живота в Божието царство.

Човекът, чието име е било “легион” сега е седял. Той вече не е безпомощна жертва на силите, които са го атакували. Той вече не е зависим от хората, които среща или от нещата, които се случват в живота му. За пръв път той вече е господар на себе си и определя съдбата си. Сега той знае кой е и каква е целта му. **“Облечен” е еврейски символ,** който означава “**да принадлежа.**” Когато блудният син се върнал при баща си, той го облякъл с дреха, което означава, че **синът е част от семейството.** В притчата за сватбената промяна се разказва, че когато гостите се събирали, един от тях се опитал да развали тържеството, защото не носел сватбена премяна. (по онова време в Израел не само младоженците, но и гостите на сватбата се обличали празнично).

Павел казва, че ние трябва да се облечем с Христос и с неговите дарове и по този начин да покажем на всички, че принадлежим на Господа. Човекът от Гедара е бил облечен и е принадлежал на Исус Христос. “С ума си” е символ, който означава, че човек е разумен и че мисленето му е оформено от истината и реалността на Бога. Днес болшинството хора са разумни, но не разсъждават в хармония с Божието царство. Ако ги попитате кое е реално и добро, в какво трябва да вярват, към какво да се стремят, какво е най-важното в живота и кое е второстепенно, те ще ви отговорят: “Това което помага за осъществяване на плановете ми, което защитава интереса ми, което облекчава живота ми и ми носи задоволство.”

Мисленето на болшинството хора е ръководено от егоизма им. А мисленето на лудия от Гедара е възстановено и той вярва в истината за Божието царство. И какво се случило в селото от Гедара в този незабравим ден? Случилото се противоречи на нашите очаквания. **Ние очакваме хората да се радват и да празнуват, защото лудият е излекуван.** **Но хората не се зарадвали, а се отдръпнали от него, защото сега той се превърнал в по-голяма заплаха за тях,** отколкото ако беше луд. **Те поискали Исус да си отиде от тях, защото искали да си живеят така, както са живели до тогава.** Тези хора не са били глупави, защото са осъзнали, че излекуването на лудия ще обърка дотогавашният им начин на живот.

Те знаели, че несвързаното говорене е безопасно, а здравия разум не е. **Крясъците не са опасни, а трезвото и проникателно говорене е опасно.** Всяко общество си има своите “луди” и всеки знае какви са способностите им. Така в обществото се създава порядък, защото ние казваме на “лудите” как да се държат. Но на нормалните хора не можем да казваме, че са “луди.” Поради това, по един парадоксален начин, нормалните хора всъщност завинаги се превръщат в “луди” хора. Така е станало в селото в Гадара. Преди това никой не е обръщал сериозно внимание на лудия, а сега онези, които не са се отнасяли сериозно към него са били глупаци. **Преди той е бил едно забавление за хората, а сега се превърнал в порицание към хората, чието вътрешно състояние е приличало на външното му поведение от миналото.** Сега вече този човек не можел да бъде “поставен на мястото му.” **Сега той е виждал Божието царство, за което съседите му са били слепи и не са го виждали.** Преуспяващите в обществото винаги се дразнят от хора, които са непокорни и имат своя гледна точка.

И досега нищо не се е променило. През цялата човешка история, **в периодите когато църквата се е подчинявала най-пълно на Христос, светът се е отнасял враждебно към нея.** Обратното, когато църквата е

изоставяла учението на Христос и е започвала да изглежда странна и смешна, светът с радост я приемал. Преди падането на Берлинската стена и краха на СССР, Руската православна църква имаше такова поведение, което държавата харесваше и понасяше. Но комунистите унищожиха онези руски църкви, които се събираха всяка неделя и прославяха Исус Христос.

Те знаеха, че ако християните са изпълвани с Исус, те винаги ще порицават комунистическата държава, общество и култура. Човекът от Гедара искал да се присъедини към Исус и учениците му, но Исус му казал: “Иди си у дома и при твоите приятели, при онези, които най-добре те познават и им разкажи какво направи Господ за теб и колко милостив беше към теб.” Човекът направил така и в Библията се казва, че в резултат от това “*всички се чудеха*” (Марк 5:20).

Исус задава винаги същите въпроси, които е задавал и по време на земното си служение. Когато ни запита как се казваме, той не иска да му отговорим “Боб” или “Саманта,” защото всъщност той знае не само името ни, а и че във всеки от нас живее “легион.” Той ни задава този въпрос само за да може да си поговори с нас, да ни докосне и да ни направи поданици на неговото царство, да бъдем завладяни от неговата истина и от неговия план за всеки от нас. С две думи, той ни задава този въпрос, защото иска да ни направи “седащи, облечени и с ума си,” за да може след това да свидетелстваме пред света чрез думи и дела, че той е направил това за нас просто защото е милостив към нас.

Мартин Лутер за трите нива на християнско общество

Йоан 13:1-14

Няма друг човек в цялата история на църквата, който да се е вълнувал толкова в периода на Рождество Христово, колкото се е вълнувал Мартин Лутер. Всеки път, когато пише нещо за Рождество Христово, той прилича на дете, поне в някои отношения. Той е развълнуван като 5-годишно дете, което в продължение на месеци с нетърпение очаква да дойде този ден. Той е нетърпелив като дете, което иска да получи някакъв скъп за него подарък и с нетърпение иска да го отвори, за да се убеди, че подаръкът, за който си е мечтало, най-накрая е в ръцете му.

Но въпреки, че около Рождество Христово Мартин Лутер прилича на дете, той никога не е съзливо сантиментален или разнежен. Лутер винаги е задълбочен. Той е толкова задълбочен, че всяка година, включително и тази година, за него има публикувани повече книги, отколкото за всяка друга фигура от миналото. Лутер е толкова дълбок, че ние никога няма напълно да го разберем изчерпателно. Но колкото е проникателен, толкова Лутер е и обикновен. Това не трябва да ни изненадва, тъй като най-мъдрите неща в живота са най-обикновени.

Когато говори за Рождество Христово, Лутер говори за църквата. Поради това, когато говори за църковния живот, той говори с обичайната за него мъдрост и простота. Сега, в навечерието на Рождество Христово, 520 години след раждането на Лутер, нека да чуем какво е казал той за трите нива на развитие на църковното общество.

А) Той твърди, че първото ниво на християнското общество, първия етап на живота ни заедно, е поставянето на нашето време, таланти и богатство на разположение на всеки друг в църквата. В нашата църква Ерик Мак Доналдс извършва всевъзможни ремонти. Пат Мак Кинън прави тестени сладкиши. Ралф Финч свири на цигулка. В това няма нищо необикновено, защото това, с което тези хора могат да допринесат в църквата, те могат да го извършат даже със затворени очи. Нещо повече, онова, което всеки от нас може да направи за да помогне, го прави, без да очаква специални похвали за това. Всеки от нас предлага естествените си способности и таланти, както и нашите пари и време, и иска единствено да помогне с онова, с което може. Това “физическо служение”, както го нарича Лутер, е първото ниво на християнското общуване, което ние предлагаме с готовност и радост. Това звучи много ежедневно и обикновено и наистина е така. Но 95% от живота е обикновен и поради това обикновените неща, които предлагаме в помощ на християните, са много по-важни, отколкото ние си мислим.

Когато бях по-млад и понякога се питах какво представляват дарбите, способностите и талантите, аз имах склонността да си мисля за онези хора, които наричаме “талантливи.” Техните таланти са драматични, привличащи вниманието на хората, те са сензационни, удивляващи, даже необикновени. С остаряването си започнах все повече да ценя липшените от сензация дарби, които в края на краищата ни помагат много повече от сензационните дарби. Когато посетих заседанията на Световния Съвет на църквите във Франкфурт (Германия) и Стокхолм (Швеция), посветени на отношенията между евреите и християните, аз забелязах внимателния подход и съдържаните обноски на Кристер Стендал, водачът на нашата група. Швед по рождение, той беше преподавал в продължение на 25 години в Харвардския университет, а след това се беше завърнал в Стокхолм, за да служи като Лютерански епископ на този град. По време на заседанията на

Световния съвет американците говореха по характерния си начин (твърдо и енергично), както и англичаните, французите, германците, холандците и африканците. Когато всички продължаваха да говорят, ставаше очевидно, че се отдалечаваме от взаимното съгласие, че се доближаваме до хаоса и се намираме само на крачка от разцеплението, което изглеждаше неизбежно. В такива моменти Стендал се заглеждаше в масата пред себе си в продължение на 1-2 минути и след това меко предлагаше идея, формулировка или обобщение, които по чуден начин съдържаха всичко, което ние искахме да кажем, но ни липсваше таланта да го формулираме и по този начин тласкахме заседанието единствено към провал.

След като Стендал на няколко пъти постъпи по този начин, всички ние забравихме трънаците, в които си мислехме, че сме се набутали и продължихме напред заедно, за да изпълним задачата, заради която се бяхме събрали от четирите краища на света. Самият Стендал в искреното си смирение не направи нещо повече от това, което би направил, за да каже например “Здравейте.” В един от случаите, когато на Стендал му бяха нужни 3 минути, за да разреши една особено трудна главоблъсканица и някои от участниците станаха нетърпеливи, той прогони даже възможния полъх на враждебност, като се усмихна естествено и каза: “Ще трябва да ме извините, защото от месеци не съм мислил на английски.” (Английският беше неговия трети език след шведския и немския).

Винаги ще съм благодарен на хората, чиито дар е толкова спокоен и обикновен, че ни помага да разберем, че нашата гледна точка по разглежданата тема не е единствената гледна точка; и поради това онези, които не са съгласни с нас не са неизлечимо глупави, нито пък са своенравно порочни. Ако седите на нивото на леденото поле по време на хокейен мач, то ви изглежда безкрайно дълго по дължината си и много тясно по ширина. Но истината е, че дължината на леденото поле между голлините е 18 метра, а е широко 25,5 метра. А на пръв поглед изглежда, че ширината му е само 6 метра, а разстоянието между голлините е 45 метра. Поради това не е чудно, че зрителите, които седят на нивото на леда се оплакват, че Марли Лиив се пръзляла отпуснато, когато отборът му изнася шайбата от тяхното поле, а противниците му приличат на стършели, докато се нахвърлят върху него. Но когато седнем на най-горния ред в залата, гледната ни точка към мача се променя с промяната на ъгъла на виждане. Няколко човека от нашата църква, които хората може би оценяват като незабележителни, са ми спестявали публично унижение и даже нещо още по-лошо, като внимателно са споделяли с мен способността си да виждат нещата от различен ъгъл в сравнение с моя, без да ме предизвикват да се защитавам. Талантите, дарбите и способностите не означават, че трябва да свириш на цигулка като Пинкас Цукерман, или да пееш като Павароти. Талантът, който най-често помага на църквата е много по-обикновен. Поради това, какъвто и да е таланта ни, ние трябва да го предоставим на разположение на църквата.

От време на време всяка църква провежда някакво събрание, което не върви към съгласие. Независимо дали членовете на управителния съвет са много или малко, изглежда че те не стигат до съгласие. В края на заседанието има едно нещо, за което всеки от участниците е съгласен: отсрочване на вземането на решение. Ние поклащаме глава и си отиваме у дома, мърморейки си “Това не беше никакво заседание. Имаше само безкрайно ръкомахане.” Но в такива моменти аз си казвам, че събранието мина чудесно. Да се замислим какво не се случи. Членовете на управителния съвет не останаха мълчаливи, когато видяха нещо, с което вътрешно не са съгласни, не си премълчаха водени от учтивостта си, за да не наранят чувствата на някого, а после да установят, че са паднали в капана на обсъждане, което малцина са искали да има. Помислете си и какво се случи. Участниците в съвещанието имаха свободата да бъдат искрени един към друг. В края на срещата всеки можа да се усмихне. Защото всеки знаеше, че другите участници в съвещанието в продължение на много години са били великодушни към него с таланта, времето и богатството си, докато са живели заедно в църквата. И поради нашето взаимно великодушие имаше обща добра воля, независимо че някое нещо не са били подкрепени от всички участници. Лутер казва, че най-простият и най-обикновеният дар, който е поставен на разположение на църквата, е първият етап от християнската общност.

Б) Според Лутер вторият етап на християнското общество е по-съзнателен, по-обмислен и по-целенасочен. Вторият етап е свързан със укрепването на вярата. Тук Лутер изброява три неща: обучаване на вярата, утешаване и застъпничество.

а) Очевидна е важната роля на обучението. Старата максима: “Вярата се прихваща, а не се приема чрез обучение” просто не е вярна. Онези, които считат, че тази максима е вярна, изглежда не са осъзнали факта, че Исус е обучавал ежедневно по време на земното си служение. Апостолите също са обучавали. В миналото свещеникът в презвитерианската църква е бил наричан “обучаващ старейшина.” Църквата винаги е била наясно, че ако липсва обучение, невежеството побеждава. (Коментар: Същото важи и за живота ни като общество. Невежите хора са агресивни, а знаещите хора са отстъпчиви. Така обществото ни върви към упадък. Д.Пр.) А с победата на невежеството относно евангелската истина се увеличава поквареността на хората. Ние трябва да бъдем обучавани.

На всички тук е ясно, че в нашата църква се обръща голямо внимание на обучението във вярата. Но какво още можем да направим? В Библията постоянно се повтаря, че разумът и сърцето трябва да се развиват равностойно. Ако разумът на християнина се развива изолирано от сърцето му, той тръгва по въображаеми пътища, които могат да забавляват псевдоинтелектуалците сред нас, но последиците могат да са трагични. От друга страна, ако се развива само сърцето на вярващия, изолирано от обучението разум, това ще го превърне в сантиментален, носталгичен и суеверен човек. **Сърцето вярва в това, на което е бил научен разума.** Следователно ние трябва да обучаваме.

Освен по време на богослуженията, обучението се осъществява и в Неделното училище, на срещите в сряда на домашните групи и понякога на закуските на мъжете. (Обърнете внимание че това, което можете да научите по време на тези закуски, няма да можете да го научите на друго място.) Апостол Павел пише на младия Тимоти: *“Винаги стой настрана от глупави и безполезни разисквания, защото знаеш, че те водят до препирни. Господният служител не трябва да се препира, а да е благ с всички, да е добър учител и да е толерантен.”* (2Тим.2:23-24) **Трябва винаги да обучаваме, тъй като тъмнината е естественото състояние на разума.** Разумът трябва да бъде просветляван. Доналд Коган, бивш архиепископ на Кентърбъри и бивш професор в Университета в Торонто обичаше да казва: *“Хората биват спасявани от тъмнината, но не и в тъмнината.”* Но докато обучаваме, ние трябва винаги да сме търпеливи, **защото християнският разум не се придобива за един ден.** Обучението е важна съставна част на втория, по-обмислен етап от развитието на християнското общество.

б) Другата съставна част на втория етап **е утешението.** Вярата израства чрез обучението във вярата. А вярата, която израства чрез обучението, поема ударите на живота. Тъкмо защото винаги понасяме ударите на живота, ние винаги имаме нужда от утешение. Исаия, който е поддържал израелтяните по време на изгнанието им във Вавилон, е казал: *“Развеселете се с йерусалимската дъщеря и се радвайте с нея, всички вие, които я обичате; развеселете се с нея в радостта ѝ, всички вие, които скърбите за нея; за да сучете и се наситите от гърдите на утешенията ѝ.”* (Ис.66:10-11) Пророкът говори на хора, които са били бити във Вавилон. Те се намирали на огромно разстояние от град Ерусалим, но градът, заради който пророкът ги призовава да се развеселят, **не е този земен град.** За тях утешаващите гърди на Ерусалим **са Божиите хора, църквата на Израел.** Утешенията на Ерусалим, утешенията на църквата са по-задоволяващи от всичко останало, защото това са утешенията на самия Бог.

В началото на 2Кор. Павел споменава, но не уточнява, че той и спътниците му са били бити в Азия. *“Ние бяхме толкова непоносимо смазани, че изгубихме надежда за живота си. Защото усецахме, че бяхме получили смъртната си присъда.”* (2Кор.1:8-9) Побоят е бил неописуем, но въпреки това Павел казва: *“...милостивият Баща и Богът, който е извор на всяка утеха. Той ни утешава във всички наши скърби, за да утешаваме и ние онези, които скърбят, така както Бог утешава самите нас.”* (2Кор.1:3-4) **Тези които са бити, са най-способни да утешават, защото самите те са били утешавани от Бога.** На втория етап от развитието на християнското общество **ние сме този Ерусалим, чийто гърди утешават хората около нас.** Ние утешаваме, защото винаги сред нас има хора, които са вкусили от Божието утешение и поради това сега могат да утешават другите, докато те стигнат до положение да разбират, че идващото до тях утешение е от Бога.

в) Третата съставна част на втория етап от развитието на християнското общество **е застъпничеството.** Ние трябва да се молим един за друг. Образецът за молитва един за друг ни е даден от самия Господ. Малко преди да умре, Исус се застъпил пред своя Отец за учениците си: *“Не се моля да ги вземеш от света, но да ги пазиш от лукавия ... Освети ги чрез истината ... и заради тях осветявам себе си, за да бъдат и те осветени чрез истината.”* (Йоан 17:15-19) **Всички членове на нашата църква трябва да осветяваме себе си заради един друг.** Трябва да правим това, за да можем да бъдем осветени в истината, да сме утвърдени в истината и да сме циментирани в истината. **Аз се моля за вас и знам, че много от вас се молят за мен.** Всички ние имаме нужда да бъдем държани в истината. В противен случай ще бъдем държани в лъжата, в невярното и в илюзиите, а това води само до нашето унищожение. Алтернативата на това, да сме осветени в истината, е да станем жертва на дявола, когото Исус е нарекъл лъжец и убиец. При това положение не е чудно, че в Библията многократно сме призовавани да се молим един за друг. Но дали да се молим един за друг с надменното безразличие, с което казваме “А сега си лягам да спя”? Не. Ние трябва да се молим един за друг с усилие, което надминава усилието на дървосекача или на спортиста. Павел казва на тримата мъже (Аристарх, Марк и на Исус Джъстис, чиято работа в полза на Божието царство ги е поставила в опасност), че Епафрас се моли искрено за тях. В английския текст се казва “искрено.” Но гръцкия текст използва много по-силен глагол: agonizomai (от която произлиза английската дума agony - агония). Агонията – това е мярка на интензивността и страданието на Епафрас, когато се е молил ежедневно заради тримата мъже, които са били в опасност. По същия начин Исус е изплакал в Гетсиманската градина: *“да ги пазиш от лукавия; освети ги в истината.”*

Когато бяхме деца и изучавахме Библията, тогава научихме, **че най-късия стих в Библията е** “*Исус се просълзи.*” (Йоан 11:35) А знаете ли кой е следващия най-кратък стих в Библията? ”*Братя, молете се за нас.*” (1 Сол.5:25) Цял океан се събира в тези няколко думи.

В) Лутер твърди, че първото ниво от развитието на християнската общност (да си предоставяме един на друг времето, таланта и богатството) е относително лек. Значително по-трудно се постига второто ниво: за обучението са нужни усилия, за да се учим и да сме търпеливи; нужна е сърдечна съпричастност за да утешаваме и да се молим застъпнически за другите хора до степен на агония. Но колкото и да е трудно второто ниво, казва Лутер, **третото ниво е още по-трудно: да понасяме слабостите и греха на своите братя-християни.** Лутер пише: “Сега ни изглежда, че е велика работа на любовта, когато предоставим притежанията си, за да обслужат някой друг. **Но най-великото от всичко друго е, когато аз се откажа от праведността си и позволя на тази праведност да обслужи греха на моя ближен.**”

Ако отказвайки се от праведността си и позволявайки на тази праведност да обслужи греха на моя ближен, ако това обединява, формира и циментира християнската общност, тогава кое е другото нещо, което я разединява и унищожават? Според Лутер **нищо не унищожават църквата по-ефикасно от опитите да използваме слабостите и греховете на братята и сестрите си във вярата, за да подхранваме собственото си самохвалство;** нищо не разцепва църквата толкова успешно, колкото чрез използването на грешките на братята и сестрите във вярата да подхранваме представата за собственото си превъзходство. Според Витенбергер, **ако някакъв грях завладее някой наш брат и ние изпитваме задоволство от това по каквато и да е причина, тогава ние просто сме жалки хора, които са достойни за презрение.**

Лутер казва: “Когато съм потънал в греховете си, той (моят брат) би трябвало да плаче с кървави сълзи **и да дойде да ми помогне; а не да са радва и да си казва: “Аз съм праведен в очите на Бога.”**”

Но нека се върнем обратно към твърдението на Лутер, което може да ви е озадачило: “Но най-великото от всичко друго е, когато аз се откажа от праведността си и позволи на тази праведност да обслужи греха на моя ближен.” Какво иска да каже Лутер с това? Той ни насочва към 2 Кор.5:21: “*Който (Бог) за нас направи грешен Онзи, Който не знаеше грях, за да станем ние чрез Него праведни пред Бога.*” Чрез волята на Отца, безгрешният Син стана **понасящият** греха с цел ние, осъдените от греха, да бъдем оправдани пред Бога. Никой не може да повтори това, което е направил нашия Бог. В същото време, направеното от нашия Господ трябва да ни мотивира да правим онова, което ние можем да направим. **Направеното от него трябва да разпали в нас същия дух и поведение.** Ние трябва да поддържаме, да ценим високо и да благославяме този наш брат, който е бил победен от греха. **Никога не трябва да отвърщаме гнусливо носа си от нашата сестра и да благодарим, че каквито и да сме, поне не сме като нея.** (Коментар: Така както се е молил фарисеят в храма – Лука 18:11 Д.Пр.)

С това не казвам, че грехът на нашия брат-християнин трябва да бъде позволяван. Това никога не трябва да се случва и грехът никога не трябва да бъде одобряван. В разсъжденията си на тази тема, Лутер постоянно ни насочва към Фил.2:5: ”*Имайте в себе си същото съзнание, което беше и у Христос Исус.*”

Когато Лутер се връща към темата да понасяме греха на своя брат-християнин, той се връща и към случката, описана в Библията, когато Господ измил краката на учениците си. **Ние също трябва да искаме да измиваме краката на хората, които съдим (основателно), защото са извършили отворотелен грях.** И кой е способен да направи това? Кой е способен да измие краката на брат си? Само онези хора които не могат да отрекат, че и техните крака са били измити от самия Господ.

Детското удивление на Лутер в периода на Рождество Христово е съразмерно с неговата мъдрост и задълбоченост по отношение на църквата, обществото на християните.

Може ли състраданието ни да е по-малко от състраданието на Исус?

Мат.9: 35-38

В ежедневието си всеки човек метафорично говори за части от човешкото тяло. По повод на човек, който се е изплашил и не е изпълнил намерението си да направи нещо смело, ние без всякакво притеснение казваме: “Вцепениха му се краката.” Ако някой се е родил във високопоставеното общество, ние казваме, че той има “синя кръв.” Ако не приемаме нечие странно поведение, ние казваме “Не мога да смея това!” А за някой, който е изцяло лишен от смелост, ние казваме: “Той е мекотело.” Разбира се, всички тези неща са метафори. Ние не коментираме буквално здравословното състояние на нечий крака или стомах.

Древните ни праотци са говорили по същия начин. Древните гърци са говорили за *splagchna* която се състояла от сърцето, белия дроб и червата. Те са считали, че това е мястото, където се помещават най-дълбоките ни чувства и емоции, най-важните ни реакции и отговори на човешката нужда. Гръцкият глагол,

съответстващ на *splagchna* е *splagchnizesthal* (*сназма*). Този глагол е бил използван за черва, които се стягат на възли, за сърце, което е разбито и за бели дробове, които се борят за глътка въздух.

Този глагол е най-силният глагол в гръцкия език, който е използван за изразяване на състрадание. Когато е бил използван, с това не се е казвало, че някой е загрижен, че е съчувствал или даже че е бил развълнуван. Той не е бил развълнуван - сърцето му е било разбито. Той не е бил “разчувстван” заради някой друг - червата му са се свивали конвулсивно. Той не е поемал дълбоко въздух, преди да каже нещо, което няма да му струва нищо – той се е борел за глътка въздух и се е задавял. **Този глагол е употребяван многократно в евангелията, за да опише състраданието на нашия Господ.** Тази толкова силна дума предава състрадание, което е също толкова силно. Това толкова силно състрадание подчертава човешката нужда, която е не по-малко голяма.

Какви са били човешките нужди, пред които Христос се е шокирал?

Първо. Авторите на евангелията ни казват, че Исус е бил разтърсен, когато видял тълпите, които били “*като овце, които нямат пастир.*” Навсякъде в Стария Завет изразът “овце без пастир” е означавал овце, които са се изгубили. Когато Исус погледнал тълпите – а в тяхно лице видял целия свят – **сърцето го заболяло от това, че те са изгубили духовността си.** А какво е духовното състояние на човечеството? В далечната Викторианска епоха **нашите прадеди са били загрижени основно за моралните проблеми.** Никой не се изненадва, че тогава евангелието е било обърнато към морала. От амвона са отправяни основно морални указания, морални съвети и морални заплахи. **Тогаваш се е считало, че най-важната човешка нужда е моралната нужда.** Целта на църквата е била да изгражда достойнства в хората. Вярата е била изкусно насочвана да създава доверие в моралния ред, а верността е означавала човек да е лоялен към моралния кодекс на юдеизма и християнството. Свещеникът е трябвало да е моралният стълб в обществото. Във Викторианската ера да бъдеш “загубен” означавало да се отклоняваш от моралните норми.

След Викторианската ера настъпила съвременната психологическа ера. Днес ние не се безпокоим основно за моралните неща. **Днес ние се безпокоим основно за психологичните проблеми.** Днес евангелието се проповядва с уклон към психологичната помощ. Днес се счита, че основната човешка нужда е психологичната нужда. Проблемът на човека е липсата на психологична цялостност. Вярата е леко изкривена, за да внушава увереност в психологичните процеси, а лоялността се превръща в лоялност към определено училище по психология или даже към определен психолог. От свещеникът се очаква да е пример за сплотеност. В наше време да бъдеш “загубен” означава да си лишен от “сплотеност.”

Нека да се убедим, че разбираме и приемаме нещо много важно: както Викторианската, така и нашата епоха са изкривявали евангелието, а успоредно с това и представата за мисия на църквата и за смисъла на християнските истини. Нека да се убедим, че разбираме и приемаме, че когато стомахът на нашият Господ се е свивал, когато сърцето го е боляло и когато се е борел за всяка глътка въздух, **причината за това не са били морални или психологични проблеми.** Той е страдал, защото е виждал, че тълпите са духовно изгубени. Вярно е, че има неоспорими морални и психологични последици от духовната дезориентация. Но въпреки това нашият Господ е бил наясно с вида на заболяването и неговите симптоми, както и кой е проблема и как се е проявявал. Той е казал, че “изгубен” означава изгубен, а “духовно изгубено” показва положението на човечеството в очите на Бога. Всеки човек буквално се е изгубвал и не е знаел къде се намира и накъде трябва да върви. Най-често това се случва с децата. Повечето от нас понякога изгубваме посоката, в която трябва да се движат с колата си, но сме твърде горди, за да помолим за помощ.

Да се загубиш, това означава да не си способен да намериш пътя, по който да продължиш към целта си или да се върнеш там, откъдето си тръгнал. Но въпреки това човекът, който се е загубил, се намира само на една крачка разстояние от помощта. Най-загубен, най-безпомощно загубен - човекът на който не може да се помогне **е този, който не разбира, че се е загубил и по тази причина е неспособен да признае това.** Едно от най-странните неща когато се загубим е, че ние можем много да сме се загубили, но в същото време да се намираме много близо до мястото, където искаме да отидем, просто зад ъгъла, буквално в съседната врата, но въпреки това се чувстваме толкова загубени, все едно че сме на хиляди километри от целта си.

Аз бях петгодишен и живеях в Уинипег, когато се загубих, докато събирах бонбони на празника “Вси светии.” Бяхме пуснати да обикаляме заедно с двете ми сестри. Минавахме от врата на врата на къщите в продължение на 15-20 минути, когато внезапно разбрах, че момичетата, които вървяха с мен, не бяха сестрите ми. Не знаех къде са сестрите ми, но в същото време не знаех къде се намирах самият аз. Както после се изясни, те даже не бяха разбрали, че са ме загубили. Когато събрали толкова бонбони, колкото могат да носят, те си отишли в къщи. Майка ми ги попитала къде съм аз, а по-голямата ми сестра отговорила, че въобще не знае. Тъй като баща ми беше на работа, мама се разтревожила и сама излязла да ме търси. Оказа се, че съм се намирал само на един квартал разстояние от дома и бях на улица, която е успоредна на нашата улица. Всъщност в онзи момент гледах към училището, което посещавах всеки ден.

Но го гледах откъм задната му страна, откъдето никога не бях го виждал. Освен това беше тъмно, а аз не бях виждал училището по това време. Въобще не можах да разпозная училището и не можех да се ориентирам. **Бях толкова близо до дома, но въпреки това се чувствах напълно загубен.**

Апостол Павел, който е преживял толкова драматична промяна на пътя за Дамаск и след това вървял след своя Господ, не се е притеснявал да казва, че човечеството е духовно изгубено. Освен това той е казал на все още неповярвалите си слушатели, че всички хора, във всеки момент са подкрепяни от Бога, който те не познават. Павел казва, че Бог е близо до всеки от нас, защото ние живеем, движим се и съществуваме в Бога. Когато се загубих като дете, аз се намирах много близо до дома, но не бях в къщи. Аз се бях изгубил. Но ако ние живеем, движим се и съществуваме в Бога, колко по-близо можем за бъдем до него? Той не е далеч от нас. Наистина е така. А кой по-добре от Исус знае това? Но въпреки това, когато видял тълпата, стомахът му се преобърнал и той казал, че хората са загубени.

Достатъчно време посветихме за да изясним какво означава да си загубен. **А какво означава да бъдеш намерен?** Това означава да срещнеш, да обичаш, да вярваш и да се подчиняваш на самият Исус Христос. Векове по-рано Филип казал на Исус: *“Господи, покажи ми Отца и това ни е достатъчно”* (Йоан 14:8). Господ му отговорил: *“Да виждаш мен, това означава да виждаш Отца.”* С други думи, Исус Христос не е просто пътят, от който се нуждаем, за да се приберем у дома. **Исус е нашият дом, той е едновременно пътят и крайната ни цел.** Защото ако сме влюбени в него, ние сме влюбени в Отца. Да виждаме Господа такъв, какъвто е обрисуван от апостолите; да го виждаме така, че да не можем да продължаваме да го гледаме, без да се хванем здраво за него, да го прегърнем и да се притискаме към него – ето това означава да бъдем задоволени, и то дотолкова, че никога вече да не се изгубваме или да чувстваме, че сме се загубили.

Непосредствено преди смъртта си, Исус се помолил гласно на Отца: *“Дай вечен живот на всички онези, които ми даде. А вечният живот се състои в това: те да познаят теб, единственият истински Бог и Онзи, когото ти изпрати.”* (Йоан 17:2-3).

Думата *splagchna* изразява състрадание, което е толкова силно, че накрая става неопишуемо. Тази дума е използвана в Новия Завет за да опише Исус или е била използвана от самият Исус по време на неговото служение. Тази дума не е използвана от или по отношение на друг човек. Ние подробно говорихме за тази дума, която е била използвана за Исус, за да опише реакцията му, когато видял тълпата. Същата дума е използвана от Исус в притчата му за блудния син; тя е използвана, за да опише състраданието на бащата, когато погледнал в далечината и видял идващия си син, който дълго време е бил “изгубен” в “далечната страна.” Когато синът прекрачил прага на бащината си къща, бащата изплакал: *“Този мой син беше мъртъв и оживя, изгубен беше и се намери”* (Лука 15:24), а след това се втурнал към сина си, прегърнал го и го целунал.

Какво означава да бъдеш намерен? Означава да опознаеш радостта на Отца заради това, че си се върнал у дома. Означава да усещаш неговата прегръдка. Означава да си го чул да вика: “Жив! Намерен!”, защото не може да се сдържи да мълчи.

Никога не трябва да изкривяваме евангелието, с цел изразът “духовно изгубен” да означава само “човек с недостатъчно висок морал” или “човек с раздвоена психика.” Трябва винаги да подчертаваме евангелската истина: да бъдеш намерен означава да бъдеш завладян от увереността, че Богът в който живеем, в който се движим и в който съществуваме във всички случаи сега е Богът, чието послание сме чули, чиято прошка сме опитали и чиято радост от нашето връщане у дома е по-голяма от нашата.

Никога не трябва да казваме, че основната роля на църквата е да бъде крепост на морала или да бъде място за оказване на психологическа помощ. Трябва винаги да подчертаваме, че основната роля на църквата е да подкрепва и да храни тези овце, които вече са намерили своя пастир и да издига пастирът пред онези овце, които все още са без пастир. Свещеникът не е моралист или психиатър. Свещеникът е пророк, който изрича истината за пастира, които открива овцата. Свещеникът може правдиво да съобщава това, защото самият той е бил открит от пастира, когато е бил загубен.

Вярата не е увереност в някакъв морален кодекс или в някакъв психиатричен метод. **Вярата е привързване към самият пастир,** вярата означава когато сме заплашени от осмиване или унищожение, да сме лоялни към него, към неговото слово и към неговата истина.

Второ. В случай че си мислим, че всички тези неща са изключително насочени навътре в нас; в случай че си мислим, че всичко това е въпрос на индивидуално решение, ние трябва да разберем, че Исус по същия начин е състрадал, когато е срещал хора, страдащи от материални нужди. Той е страдал, когато е виждал хора, които няма какво да ядат. Тук не говорим за хляба на живота, а за обикновения хляб. Същото състрадание е изпитвал Исус, когато видял един прокажен човек. Най-големият ужас на прокажата не е бил свързан с физическите болки, колкото и силни да са били те. **Най-големият ужас е бил свързан с отхвърлянето от обществото, с това че хората са отбягвали прокажения и са го прогонвали като най-гнусното същество.** Най-големият ужас е бил, че единствено болният от прокажа е трябвало високо да

предупреждава всеки срещнат човек, за да може да го заобиколи отдалече. Поради това прокажените се събирали на групи, за да се подкрепят и да се грижат един за друг доколкото могат. Те са образували обществото на болните. “Нормалните” хора се радвали, че прокажените живеели заедно, защото така било по-лесно да бъдат контролирани. Да се избегне срещата с един от прокажените означавало да се избегнат всички прокажени.

Състраданието на Господа го мотивирало да докосва прокажените. По този начин той събарял стените на презрението, отхвърлянето и изолацията. Кой са прокажените хора в наше време? Как се отнасяме към тях? Какво трябва да направим? Кой са онези наши познати, които са отлъчени от обществото? Стомахът на нашия Господ се преобърнал, когато срещнал двама слепи хора. Да подчертаем, че те са били двама. В древния Израел се е казвало: “Там където има двама израилтяни, там присъства целия Израел.” С други думи, когато Исус ни говори за тези двама слепи мъже, той ни казва, че съществува слепота на обществото, на целия народ на Израел. Дали сега в нашето общество и в нашата църква има подобна слепота? И като ученици на Исус Христос, какво трябва да направим по отношение на тази слепота?

Сърцето на нашият Господ се изпълнило със състрадание, когато срещнал вдовицата от Наин, чийто син току-що бил умрял. Няма съмнение, че във всички епохи смъртта на близък човек е тежка загуба, но за една вдовица от Палестина през първия век, чийто син току-що е умрял се е намирала в състояние на финансова мизерия, защото тя не е имала средства да се издържа. Ето това е натъжило Исус. Той трябвало да направи нещо за това. Какво трябва да направим всеки поотделно или чрез механизмите на нашата политическа система?

Един мъж, чието дете страдало от епилепсия, довел сина си при Исус. Според Евангелието на Марк, бащата извикал: “*Смили се над нас и помогни ни*” (Марк 9:22). Той казал “Смили се над нас,” а не над сина ми. Кой влизат в думата “нас?” Бащата и синът му? Момчето и двамата му родители? Цялото им семейство? Със сигурност цялото им семейство. Всеки знае, че когато едно дете страда от някаква сериозна болест, това оказва огромен натиск върху цялото семейство.

Колко голям натиск? Преди няколко години посетих един възрастен мъж, който умираше. Той ми разказва дълго за сина си, който беше инвалид и отдавна вече беше стигнал зряла възраст и за това как цялото семейство е страдало безкрайно дълго поради болестта на синът им. Когато достигна върхът на отчаянието си, умиращият мъж извика: “Това момче съсипа живота ни.” “Не говори така!” – изкрещя жена му - “Не говори така!” Но това беше вярно. Бащата с епилептичното момче, които помолил Исус да им помогне, вече е знаел тази истина. Имаме ли такива познати семейства? Какво правим за тях?

По-рано споменах, че думата *splagchna*, е била използвана единствено от Исус, или за да се опише неговото служение. Същата дума се среща и в притчата за блудния син, където описва състраданието за духовно изгубения. Същата дума е използвана и в притчата за добрия самарянин, където описва съжалението на Бога към материално бедните хора.

Трето. А ето и последното, което искам да кажа темата. Древните гърци са вярвали, че божеството не може да бъде развълнувано и разчувствано. Ако божеството може да бъде развълнувано, тогава то би се подложило на риска да бъде подкупено, манипулирано и използвано. Ние, които сме обучавани в училището на Израел знаем, че Богът на Израел не може да бъде подкупен, манипулиран и използван. Точно защото Богът на Израел се е превъплътил в Исус от Назарет, точно защото Исус е видимият израз на съкровено сърце на Бога, всичко което казахме за състраданието на Исус трябва да кажем и за самия Бог. Онзи, чието отсъждане винаги е точно, чиято непримиримост към злото е непобедима и чийто гняв не е по-голям от любовта му, той е Богът, чието сърце е покрусявано, когато е гледал, че хората са духовно изгубени и че са в бедност. Онзи, който се е погрижил за нас в своя син, ни призовава да научим истината за себе си и да свидетелстваме пред света, че направеното от Бога е достатъчно. Защото онзи, който ни храни сега ще ни храни до деня, когато вече няма да искаме нищо, просто защото няма да имаме нужда от нищо.

Можете ли да удължите даже с един час земния си живот?

Мат.6: 27

Исус пита: “Защо се безпокоиш? Защо се тревожиш? Наистина ли мислиш, че като се безпокоиш, това ще ти позволи да живееш по-добре или по-дълго? **Тогава защо се безпокоиш?**” Когато чуят този въпрос на Господа, повечето хора установяват, че колкото и лошо да е безпокойството им само по себе си, сега то се влошава още повече от чувството им за вина. **Та нали нашият Господ ни забранява да се тревожим, а ние продължаваме да се тревожим.** Струва ни се, че не можем да престанем да се тревожим. Поради това стигаме до заключението, че сме духовно дефектни.

Още от самото начало е много важно е да разберем, че казаното от нашия Господ в Мат.6:27 има за

цел единствено да ни успокои, да ни окуражи и да ни обнадежди. Целта на този стих не да ни притесни или да ни отчая. Трябва да разберем, че в този стих не се говори по принцип за всички видове безпокойства, а за безпокойството, което е свързано с користолюбието и с ламтежът към имот и пари. Този вид безпокойство е духовен проблем. Но не всеки вид безпокойство е духовен проблем. **Някои безпокойства представляват психологичен проблем.**

Такива например са атаките на паниката, които се дължат на разстройство на психиката и нямат нищо общо с духовното състояние на човека. Атаката на паниката е внезапно завладяване от съкрушително безпокойство, за което няма никаква очевидна причина. В един момент човек се чувства добре, а в следващия сърцето му се вцепенява. Жестоките атаки на паниката демобилизират човека. Пасторът, говорещ от катедрата по време на неделната служба внезапно загубва дар слово; социалният служител, надничаш пред прозореца в склада на отдела внезапно установява, че не може да направи даже една крачка; мъжът, който се готви да заведе жена си на ресторант внезапно установява, че не е в състояние да излезе от дома си. Като пастор на мен ми се случиха гореописаните 3 случая. Поради това никога не трябва да твърдим, че когато някои има такива проблеми, това е доказателство, че вярата му е слаба или че е немарлив християнин.

Ако ме питате, защо някои хора са жертва на атаки на паниката, единственото което мога да кажа е: “Защо някой хора заболяват от артрит на дясното си коляно? Защо други заболяват от астigmatизъм на лявото си око? Защо например от грип се разболяват само някои хора, а други не се разболяват?” Преди години съвсем случайно установих, че страдам от лека форма на клаустрофобия и частично съм далтонист. Но нито едно от тези неща няма нищо общо с духовното ми състояние. Никога не трябва да си мислим, че ако хората, които внезапно са завладявани от паника имаха по-голяма и по-силна вяра, не биха страдали. Не трябва да добавяме чувство за вина към тревогите им. Освен това трябва да знаем, че има и друг вид безпокойство, което е свързано с някакво емоционално нараняване. Един талантлив пастор, с който се познавам от много години, беше служел във военния флот на Канада по време на Втората световна война и десетки пъти беше попадал под вражески огън. Много години след свършване на войната той продължаваше да страда от кошмари нощем и викаше: “Спасителната ми жилетка! Къде ми е спасителната жилетка? Не мога да си намеря спасителната жилетка!” Жена му го събуждаше и те заедно изпиваха по чаша чай. **После той отиваше в кабинета си и започваше да работи, тъй като знаеше, че няма да може да заспи отново.**

Подобни неща се случват и с хора, които не са участвали във война. Хора, които са оцелели след като къщата им е изгоряла, хора, които са оцелели след железопътна или автомобилна катастрофа, които в детството си са преживяли всевъзможни травми и насилия – тези хора са емоционално наранени. Безпокойство обгръща нараненото им състояние, но този вид безпокойство не е признак за липса на духовна сила. Нещо повече, такива хора притежават забележителна смелост. Нужна е смелост, огромна смелост, за да продължавате да живеете, когато знаете, че от време на време снарядът на емоцията ще ви удари в лицето. Нужен е кураж, за да се противопостави човек на изкушението да започне да се оплаква и да се самосъжалява. **Нужна е смелост за да куцаме, когато виждаме как хората около нас са в състояние да тичат.** Такива хора трябва да бъдат почитани заради куража им.

Второ. Ако видят безпокойство, за което говори Исус в разглеждания стих не съвпада с някое от безпокойствата, за които говорихме до сега, тогава какво е имал предвид, когато е казал: “Не се безпокой, тревогите няма да ти позволят да живееш по-дълго или по-добре?” Той има предвид следното:

Има вид безпокойство, от което страдаме, **когато наистина се стремим към нещо, което не е част от Божието царство.** Ние упорстваме да се стремим към него и се страхуваме, че може би няма да сме в състояние да го задържим, или да се страхуваме, че някой друг може да ни го отнеме и по този начин ще ни лиши от целта на живота ни, ще ни отнеме нашата уникалност или пък нашето превъзходство в сравнение с другите хора. *(Коментар: Мъдър е този човек, който престава да стиска в ръцете си това, което не може да задържи, за да може да вземе онова - вечният живот в Божието царство, което никой не може да му отнеме. Д.Пр.)*

Исус е казал: “**Където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти**” (Мат.6:21). С други думи, онова което истински ценим (което понякога не съвпада с онова, което казваме че ценим); това е онова, на което посвещаваме вниманието и живота си; **От това нещо ние очакваме най-голяма възвращаемост и отплата.** Тогава какво трябва да ценим?

Младеж чете реклами за културизъм и започва да вдига тежести, не защото това е добро нещо и всеки човек трябва да се заминава с такива физически упражнения. Той “вдига гири” защото си мисли, че след 6 месеца ще изглежда като Арнолд Швайценегер. **А след като започне да изглежда като Швайценегер, всички прекрасни неща ще му се случат без никакъв труд и усилия.** След 6 месеца той не изглежда много по-различно и започва да си мисли, че причината е в него, защото нещо в него не е наред. Отива при личния си лекар, който му казва, че нищо му няма, но той никога няма да изглежда като главорез. Младежът не обръща

внимание на съвета на лекаря и отива в специализиран магазин, от където си купува хапчета и диетични добавки, които гарантират, че ще се сдобие с огромни мускули. **Нека на първо място да се попитаме, защо младежа иска за изглежда като Швайценегер?** Той е възприел култа към физиката от своето обкръжение. Той е прекомерно пристрастен към помпането на мускулите, защото общо взето светът е прекомерно пристрастен към културизма. Да не забравяме, че всичко, което казахме за мъжете и мускулите се отнася и за жените и силикона.

Прекомерната ни ангажираност със самовъзвеличаването и с помпането на нашето самочувствие подхранва безпокойството ни. Завистта подхранва безпокойството. Липсата на задоволство подхранва безпокойството. По тази причина винаги съм се възхищавал от картините на еврейският художник Хибел. Любимата ми картина показва група евреи от някогашна Източна Европа с техните ушанки и жените им, които са със забрадки на главите. Всички те танцуват и подскачат със спонтанна радост. В долната част на картината има надпис: **“Кой е богат? Този, който се радва на своя дял.”**

Други неща, които са дълбоко вкоренени в нас ни внушават, че безпокойството е признак на липса на духовно здраве. Едно от тези вкоренени в нас неща е липсата на непротиворечивост относно представата ни за Божието царство, за Божията истина или за Божията праведност. Всеки пастор постоянно вижда хора, чието безпокойство се е издигнало над нивото на моралния компромис. **Поради това те яздят два коня едновременно.** Те биха могли да яздят или единият, или другият, но това би означавало да се откажат от нещо. Поради това те предпочитат да продължат да яздят и двата коня едновременно до момента, когато двата пътя, двете цели, започнат да се отдалечават една от друга толкова, че човек започне да бъде разкъсан на две части. Апостол Павел напомня на младия Тимоти: *“Никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи”* (2Тим.2:4). Точно така. Липсата на една единствена цел относно Божието царство, Божията истина и Божията праведност. Двоумението винаги ще ни потапя в блатото на безпокойството. *(Коментар: Според датският философ Киркегор, „най-трудното нещо е човекът да избере едно единствено нещо.“ На същата тема е прочутата дилема на Буридановото магаре: „Едно магаре е завързано по средата между две купи сено и то можело да стига и до двете. Магарето тръгнало да яде сено от едната купа, но малко преди да стигне до нея се обърнало към другата купа, която му харесала повече и то се заплетило към нея. Малко преди да стигне до нея, то е обърнало към първата купа сено, която му се сторила по-привлекателна и то отново тръгнало към нея. След многократни лутания в нерешителност, магарето умряло от изтощение и глад, при наличието на предостатъчно храна. Д.Пр.)*

Има още нещо духовно важно, което е причина безпокойството да ни напада и завладява **и това е отказът ни да признаем, че земния ни живот е крехък и чуплив.** Тъй като не признаваме, че този живот е крехък и чуплив и поради това не може да се справи с несигурността, ние прекомерно силно се стараем да си осигурим живот със 100 % гаранция и безопасност, но неизменно установяваме, че такъв живот не съществува. Опитът ни да си осигурим живот, който да е напълно безопасен, неподвластен на нелепите случайности, нещастията, болестите, страданията и изненадите, този опит винаги пропада накрая, но чак след като сме се измъчили до крайност от безпокойствата и сме се деформирали до неузнаваемост.

Винаги е по-добре да признаем, че животът е крехък и чуплив. Нищо не е постоянно. **Невъзможно е да осигурим пълна безопасност на телата си.** Нашата истинска безопасност се намира единствено в грижата на Бога за нас и във вярата ни, че той се грижи. На много места в Библията се говори за крехкостта на земния живот и за временния му характер: *“Всичко плътско е като тревата”, “Формата на този свят отминава”, “Ние сме пръст”, “Годините ни бързо свършват и отлитат.”* Тези изрази означават едно единствено нещо: животът е несигурен и пълен със опасности. Но въпреки това митът продължава да твърди, че този живот може да бъде направен безпогрешно сигурен. Прекаленият ни стремеж да направим сигурен живота си просто ни кара вътрешно да се чувстваме още по-несигурни и така тревогите ни се увеличават.

Трето. Евангелието твърди, че независимо че сме заобиколени от крехкост и безпокойства, има вид безопасност, която винаги побеждава. Господ Исус Христос ни казва: *“Първо търсете Божието царство и Божията праведност”* (Мат.6:33). Когато престана да гледам в онова, което на първо място трябва да бъде, аз бивам коригиран от някой човек, когото слабо познавам, но въпреки това чрез него многократно съм получавал помощ. Например, да си припомним за алкохолиците, които по милостта на Бога са решили да станат трезвеници. Такъв човек знае и цени трезвеността и от собствения си горчив опит знае, че даже покривът да падне на главата му или каквото и да е друго нещо не трябва да е заплашва трезвеността му. Такъв човек може да загуби работата си, но трудностите, свързани с безработицата няма да намалееят, ако освен работата си, загуби и разума си. Може началникът му да е непоносим, но причинената от химикали забрава няма да прогони шефа от офиса му. Много полезно е да се придържахме към следните правила: **“Винаги се питай колко важно е това?”** **“Винаги поставяй най-важните неща на първо място.”** и **“Проблемът не е в пиенето, а в гадното ти мислене.”**

“Колко важно е това?” “Колкото и важно да изглежда че е, то наистина не е толкова важно, за да си заслужава например, човек да се откаже от решението си да не употребява алкохол и да изпитва

удоволствието, че спазва обещанието си.

“**Винаги поставяй най-важните неща на първо място.**” Естествено и ясно е, че свободата на човека е на първо място и задължително трябва да има най-голям приоритет, защото не може да бъде понижена и поставена на второ място. Бившият алкохолик, който е решил да стане трезвеник знае, че ако измести това решение от първото място в списъка на приоритетите си и го постави на второ място, то не може да остане там, защото той вече няма да е трезвеник.

“Проблемът не е в пиенето, а в гадното ти мислене.” **“Гадно мислене” е мисленето, при което човек вярва, че е разумен и здравомислещ, но хората около него считат, че е манипулатор, мошеник и глупак.**

Следователно, всеки ден, когато някаква тревога заплаши да увеличи безпокойството ми, аз трябва да си припомня истината за Божието царство и за Божията праведност **и за решението ми да се придържа към това царство и към тази праведност.** Когато съм заплашен от някаква тревога и си припомням за Божието царство и за Божията праведност, аз трябва да се питам: “Колко важно е това?” и да си казвам: “Винаги поставяй най-важните неща на първо място.”

Научих още нещо от мои приятели, които в миналото си са били ужасни грубияни и насилници. Сега те живеят с една единствена цел: да помагат на други хора, които са грубияни и насилници, за да осъзнаят същата истина. Членове на Обществото на анонимните алкохолици са фермери, лекари, шофьори, строители и т.н. Поне това са начините, чрез които изкарват прехраната си. Но живеенето е друго нещо. За тях сега целта на живота им е да помагат на някой страдащ човек с объркана глава и сърце, за да започне нов и по-хубав живот, като се отрече от стария си начин на живот и започне да се радва и да прославя Бога. С други думи, приятелите ми живеят, за да запознаят някой друг човек с освобождението, за което самите те вечно ще благодарят.

Установявам, че самият аз съм предизвикван и порицаван от поведението им. Принуждаван съм отново и отново да се питам: **“Каква е целта на живота ми?”** Дали живея, за да помагам на страдащият и грешен човек край мен, който е с объркана глава и сърце, за да започне да живее нов живот, като опознае Бога и царуването на Бога се превърне в атмосфера, която го поддържа и задоволява, за да възхвалява вечно Господа? **С други думи, дали живея, за да запозная някой човек с освобождението, заради което самият аз вечно ще благодаря.**

Не мога да престана да си задавам този въпрос. В края на краищата, фактът, че съм наричан “преподобен” не означава, че съм преминал през онази врата, която Исус нарича “тясна” или поведението ми е такова, което Исус нарича праведно. Не се съмнявам, че ежедневното пътуване на свещеника през територията на религията може да го превърне в невъзприемчив към евангелието. Но после случайно срещам някой член на обществото на анонимните алкохолици, чиито очи блестят, защото вчера е имал шанса да запознае някакъв човек с благословието, което само запознатите могат да разберат. Спомням си думите на нашия Господ: “Наистина ли искате да се освободите от завистливото си безпокойство, от дребнавата си раздражителност и от детинското си негодувание? **Тогава на първо място се стремете към Божието царство и към Божията праведност, а останалите неща сами ще се подредят.**”

Исус ни казва: *“Не трупайте за себе си богатство на земята, където инфлацията го обезценява и правителството го облага с данъци. Трупайте за себе си богатство на небето, защото където е богатството ви, там ще бъде и сърцето ви”* (Мат.6:19-21). Вече разбрахме какво означава това: Ние се стремим към това, което ценим. След това Исус казва: *“Очите са светлината на тялото, така че ако очите ти са здрави, цялото ти тяло ще е изпълнено със светлина. Но ако очите ти са болни, цялото ти тяло ще тъне в мрак”* (Мат.6:22-23). Гръцката дума, която тук е преведена като “здрав” има две значения: “искрени, честни” и “великодушни, благородни.” А гръцката дума, която тук е преведена като “болни” буквално означава “зли.” Еврейският израз “зли очи” означава “недоволство, яд, злоба, скъперник, стиснат, свадлив, невеликодушен и неблагороден.” Според Исус, да бъдем скъперници, алчни, невеликодушни и неблагородни, това означава да обречем цялата си същност на тъмнина. Обратното, искреният ни стремеж към Божието царство и към Божията праведност ще е причината цялата ни същност да е изпълнена със светлина.

Господ Исус Христос се жертва без никакви условия, без никакви граници и без никакви резерви. Окоето му беше “искрено” и той ни търсеше и беше благороден към нас, когато щедро се жертва вместо нас. Окоето му никога не е било “зло,” т.е. той никога не е бил недоволен, злобен, скъперник и свадлив. Той ни призовава да имаме “искрени очи,” **да се оставяме в ръцете му и да помагаме на хората, които той довежда при нас.** Исус казва, че ако окоето ни е здраво, самите ние ще бъдем изпълнени със светлина. Но ако окоето ни е зло, т.е. ако сме скъперници и свадливи, тогава ще бъдем изпълвани с тъмнина и няма да сме в състояние да отнасяме светлината до някой друг човек.

Исус ни пита: “Мислиш ли, че като се тревожиш, с това удължаваш живота си с 10 минути? Тогава първо се стреми към Божието царство и към Божията праведност. Там където е богатството ти, там ще бъде

и сърцето ти. Ако окото ти е здраво, цялото ти тяло ще е изпълнено със светлина.” Това е противоотровата на нашия Господ срещу безпокойството.

Мускулатурата на вярата

Кардинал Къшинг от Бостън обичаше да казва: “**Ние трябва да се молим така, все едно че всичко зависи само от Бога и да работим така, все едно че всичко зависи само от нас.**” Ние знаем какво искаше да каже той и сме съгласни, че сам Бог може да направи това, което Бог трябва да направи, а от своя страна сами ние можем да направим **само онова**, което можем да направим.

Мартин Лутер правилно казва, че ние винаги сме просяци пред Бога, в смисъла, че сме изцяло зависими от неговата благословия, **но това не означава, че трябва мързеливо да се излежаваме и да разчитаме на тази благословия**, подобно на припичащ се на плажа, който се излага пасивно на слънчевите лъчи, **без да напряга ума и мускулите си**. На мен ми харесва по-голямата част от казаното от Кардинал Къшинг, но съм малко разтревожен от употребата на израза “все едно.” Да казваме “все едно че всичко зависи само от Бога” и “все едно че всичко зависи само от нас” означава да казваме “но всъщност това не е така.” **Но аз си оставам убеден точно в обратното. Истината е, че всички зависи от Бога, както е и истина, че всичко зависи и от нас самите.**

Навсякъде в Библията ни се казва, че ние, хората, колкото и свети да сме; колкото и свети да се стремим да бъдем; или да си мислим, че сме; **ние не можем** да допринесем или да изградим Божието царство: **единствено Бог може**. В същото време, ако Божието царство се осъществява единствено от Бога, то остава невидимо, **докато ние не го направим видимо**. Работата, която Бог ни възлага да извършим **е извършвана единствено, когато ние я извършваме**. Считам, че трябва да сме много внимателни, когато използваме израза “все едно.” Например, когато Йоан 15:5 Исус казва: “*отделени от мен не можете да направите нищо,*” той няма предвид: “все едно че не можете да направите нищо.”

Отново повтарям, **няма “все едно.”** Исус иска да каже точно това, което казва. От една страна, ако сме отделени от него, ние наистина не можем да направим нищо (**относно Божието царство**.) От друга страна, ако не свършим работата, която ни е възложена, тя няма да бъде свършена. Това което искам да кажа е следното: Християнската вяра ни мотивира **както да се молим** (да очакваме Бог да направи това, което само той може да направи), **така и да работим** (т.е. да не си пестим усилията и да се отдаваме изцяло на работата, която той ни е възложил.) **Ние трябва да се молим, защото е истина, че всичко зависи от Бога; същевременно ние трябва да работим, защото е истина, че всичко зависи от нас.**

Когато апостол Павел иска да подчертае мускулатурата на вярата, той използва гръцката дума *agonizesthai*. Тази дума не означава, че той е в агония, независимо че той наистина изпитва непоносима болка, за облекчаването на която на болния дават морфин, тъй като нищо друго няма да му помогне. *Agonizesthai* е гръцка дума, която се използва от атлетите, които са участвали в Олимпийските игри в древна Елада. **Тя е свързана с напъването, с тренирането, с борбата и с упорството**. Разбира се, това не означава мъчение, безжалостност или нещо ужасно. Всеки спортист знае, че е важно да се напряга, ако иска да извлече полза от тренировката. Всъщност както спортуващите, така и неспортуващите знаят, че когато се напъваме, това ни се отплаща преизобилно. (*Коментар: Много харесвам английската поговорка: No pain, no gain – “няма болка, няма победа.” До победата се стига чрез голямо усилие. Разбира се, не ние, а Бог побеждава. Но болката калява характера ни. А това е по-важно. Д.Пр.*)

Та нали чрез напъването премахваме излишните килограми от телесното си тегло, понижаваме кръвното си налягане и нивото на потиснатостта си и човек се чувства ободрен. Няма съмнение, че в началото упоритото натоварване ни кара да се чувстваме затруднени и даже да имаме някакви болки, но накрая винаги се чувстваме въодушевени, по-силни, по-доволни от себе си и по-полезни за другите хора. Чуйте Павел: “*Понеже за този край се трудим и се борим (agonizesthai), защото се надяваме на живия Бог, който е спасителят на всички хора, а най-вече на вярващите.*” (1Тим. 4:10 – мой превод) “Понеже за този край се трудим и се борим.” За кой край? За края на подпомагането на цялата мисия на християнството; за края на напредването на евангелието; за края на преумножаване на милостта на евангелието, на твърденията на евангелието и на последствията от евангелието. **За този край ние се трудим и се борим.**

Един свещеник на моята възраст ми каза, че след като е служил на Бога толкова много години, той започнал да проповядва, без да ползва писмени проповеди и други помощни материали и сега изпитва голямо удоволствие да проповядва. Той ми обясни: “Ако църквата вижда, че ти използваш написани

проповеди, тя разбира, че се готвиш за произнасянето на проповедта; и след това очаква ти винаги да се подготвяш. А какво става, когато не използваш писани проповеди? Тогава църквата вижда, че не се подготвяш и после никога не очаква да се подготвяш за каквото и да е.” След това се засмя и ми каза, че животът му съвсем не е бил лек, нито че работата му е била лека и че църквата му съвсем не е лоша.

Аз считам, че мързелът е безобразие, че несериозното отношение към евангелието е богохулство и че духовния глад на църквата е трагичен. Само преди 100 години студентите в семинарията в Шотландия (както вероятно знаете, презвитерианците в Шотландия по традиция ценят теологията и работят много здраво, за да я изучат) са били толкова бедни, че обикновено двама студенти са наемали една стая **само с едно легло в нея.** Всеки от тях спял само по 4 часа през нощта и през останалото време учел, докато съквартирантът му спял в леглото.

Когато “Новото Учение”, както преди 5 века са наричали Ренесанса, се появил в Европа и разпалило сърцата на студентите по теология, както и по изкуствата, студентите по теология започнали да наемат някой, който да ги буди рано сутринта, тъй като учили до късно вечер и се страхували да не се успят и да пропуснат нещо важно. Те, както и техните шотландски предци са знаели, **че служението на свещеника зависи от “дълбочината на кладенеца, от който вадят водата.”** Когато кладенецът на свещеника е плитък, членовете на църквата му страдат от горещината на изгарящия живот. **А моят колега се смееше, че църквата му получава толкова малко от него!**

Вие, членовете на нашата църква знаете това по-добре. Доказателството, че знаете по-добре е, че самите вие се държите по-добре. От една страна, много от вас са ми казвали колко високо цените това, **че подготвям всяка своя проповед;** от друга страна, вие също работите здраво, за да се поддържате, да се подкрепяте и да се грижите един за друг. Постоянно се впечатлявам от чудесното ниво на конкретна загриженост, които вие проявявате към онези членове на църквата ни, които са болни, или преживяват тежка загуба на близък човек, или са изгубили са работата си, или трябва да се лекуват в болница или изглеждат обезкуражени.

Винаги съм знаел, че колкото и да са добри проповедите, **само проповедите не могат да изградят църквата.** Църквата се изгражда и заздравява чрез конкретната грижа, която си оказваме един за друг, когато животът ни нанася удари и синини. От време на време пеем **прекрасният химн на Чарлз Уесли “Исусе, чрез твоята милост ние сме обединени и се обичаме помежду си.”** Ние имаме предвид точно това. **В нашата църква ние сме си скъпи един на друг.** Ние знаем разликата между това искрено да сме загрижени и да сме просто любопитни; между искрената загриженост и подправеното със сладка усмивка безразличие.

Ние знаем, че всеки човек има някакво страдание и някакъв проблем в живота си; знаем, че всеки си има своята болка (независимо дали от скорошна или от стара рана); ние знаем, че всеки човек е самотен. А химнът на Уесли продължава така:

*Господи, помогни ни да си помагаме един на друг,
всеки от нас да носи кръста на другия;
помогни на всеки да предлага помощта си да другия
и да е загрижен за своя брат.”*

Тук две неща се нуждаят от разясняване:

(а) Уесли е написал този химн по време на Индустриалната Революция в Англия, когато сърцето му е било разкъсвано при вида на хилядите хора, които били принудени да напуснат селата, където всички хора са се познавали, за да отидат в градовете, където имало фабрики и където за една нощ можели да изчезнат и никой да не се поинтересува за тях.

(б) Когато казва: “и да е загрижен за своя брат”, Уесли не влага смисъла “да има топли чувства към брат си.” Той казва, **че загрижеността ни за ближния ни трябва да се проявява и потвърждава от ежедневните ни действия.** Да сме загрижени за брат си означава ежедневно да потвърждаваме това чрез поведението си. Всички знаем, че е лесно да се грижим за друг човек за кратък период от време; но за да се грижим продължително е нужна издръжливост, непоколебимост и упоритост. **Нашата църква е пример за такава загриженост.** Когато на Марк Пингли се наложи да лежи в болницата повече от половин година, в края на този период хората от нашата църква се грижеха за него с такава ревност, с каквато са грижеха и в началото. Признавам, че посещението в болницата е много по-ангажиращо от например, косенето на тревата на поляната пред църквата, от почистването на снега с лопата, от ремонта на тоалетната, от снабдяването с храна и напитки за общото ни време за кафе след службата и т.н. Но въпреки това, в нашата църква ние правим всички тези неща и то ги правим добре.

Никога не трябва да считаме, че тези неща не са важни и че са безплодни. В Библията ни се казва, че гостоприемството означава да приемаш ангели, без да си наясно за това. На нас ни се казва, че работата и трудностите, свързани с гостоприемството са чудно плодородни, просто **защото нашият Господ е**

обещал да умножи стократно онова, което сме направили в неговото име. Павел пише: *“За това и се труда и се потя, борейки се с цялата енергия, която Бог мощно вдъхва в мен.”* (Кол.1:29 – мой превод) За какво се бори Павел? За какво се труди и се поти? Той казва: за да разгласява Исус Христос, за да предупреждава и поучава всеки, с цел да го представи като зрял човек в Христос. Ясно е, че апостолът вярва, **че Исус Христос трябва да се разгласява по такъв начин, че слушателите да бъдат предупреждени и инструктирани, и по този начин те да узреят в Христос.**

Има много аспекти на християнската зрелост. Когато оценявам днешното състояние на църквата изобщо, аз си мисля, че един от тези аспекти - балансираността - е поизбледнял и трябва да бъде възстановен. На днешната църква ѝ липсва балансираност, поради което тя се клати и се накланя. В нашата епоха даже най-късичката опашка се е научила да се поклаща като опашката на най-голямото куче. **И най-незначителната групичка от хора с пронизителни кръсъци се представят като гласът на народа.** Някаква лобистка групичка, която в миналото би била възприемана като глупава, **сега е слушана така, все едно че е върхът на мъдростта.** Но независимо дали е върхът на мъдростта или не, **тези хора знаят как да манипулират.**

Липсва балансираност. При това положение не е изненадващо да чуем, как някой казва, че евангелието може да бъде принижено до нивото на някаква марксистка програма за разрушаване на обществото. Друг може да каже, че същността на евангелието е психотерапията, поради което църквата трябва да бъде носител на евтина психотерапия. Трети ни казват, че истинската задача на църквата и на “така наречената вяра,” която се опитва да разпространява църквата, е да гарантира нужния морал за запазването на реда в обществото. Ясно е, че балансът е основен аспект на християнската зрелост, заради чието възстановяване трябва да се трудим и да се потим.

Например, **трябва да се борим да възстановим балансът между спешността и търпението.** Ако ни липсва чувството за спешност относно евангелието, за спешната нужда то да формира вяра и подчинение на Бога в слушателите, това означава, че ние казваме на света, че евангелието въобще не е важно. А това нито е добра новина, нито въобще е новина. Същевременно спешността, която е лишена от търпение се превръща в трескаво поведение и в прояви на принуждение върху другите хора. А забързаното ни общество (бързо кафе, бърза закуска, готвене с микровълнова печка, пазарене в молове, бързосъхнещи бои, предпочитание да се гледа филм в продължение на 2 часа, вместо да четем книгата, въз основа на която е създаден филма, което ще ни отнеме 30 часа) има нужда от търпение.

Евангелието се нуждае от време, за да проникне в слушателите, да попие в тях, да се натрупа в тях и чак тогава да роди плода на вярата и на подчинението. Винаги има нужда от търпение. Но търпение, което е лишено от чувство за спешност се превръща в безразличие. **С други думи, спешността запазва търпението да е реално и не му позволява да се превърне в безразличие. А търпението запазва спешността да е реална и не ѝ позволява да се превърне в трескавост. Нуждаем се от балансираност и между сърцето и разума.** Ако вярата е просто сбор от теологични познания, съхранявани в главата на човека, това просто е някаква абстрактна игра, която случайно използва религиозен речник. От друга страна, ако вярата е лишена от разум, тя се превръща в безполезна романтика. Представете си баланса между разума и сърцето като хирург и операцията, която извършва. Хирург, на когото липсват познания по анатомия, просто ще убие пациента си, докато го оперира. Обаче хирургът може да притежава най-добри познания по анатомия, но ако “няма сърце,” той няма да се грижи достатъчно за пациента си и резултатът ще е същият – болният ще умре.

Преди години липсата на балансираност в църквата нарасна, когато някои хора настояваха че, разумът – здравето учение – трябва да надделява над сърцето, т.е. над любовта на вярващия към Господа, който възплъщава в себе си Божията истина. В нашата епоха, обаче, църквата се наклони в обратната посока – към сърцето и изостави истината, че Исус Христос е това, което е: истината. **Глава без сърце води до абстрактно безплодие. Сърце без глава води до безмозъчна сантименталност. Главата запазва сърцето да е информирано, а сърцето запазва главата да е топла.** Трябва да се стремим към **балансираност между размишляващите и действащите хора в църквата.** Размишляващите ни учат да се самоизучаваме. Къде, защо и как прикриваме и оправдаваме греха си? Защо безпокойствието ни нараства силно по причини, които са незначителни от гледна точка на Божието царство? Кои неща ни задържат и не ни позволяват изцяло да се посветим на нашия Господ?

Ако не се отнасяме сериозно към нуждата да размишляваме за християнския живот, тогава ние сме чужди за Исус Христос. Защото само с един свой поглед той може да разкрие тайните и хитруванията на най-самоизмамващото се сърце. Сам Господ се е усамотявал, за да размишлява и да се моли и то не веднъж, а по навик. Същевременно, ако не се отнасяме сериозно към активността в християнския си живот, тогава ние сме чужди на Христос, който до пълно изнемошяване се е потапял в болката на света. Той се защитил жената, която щели да убият с камъни заради прелюбодейство; той помогнал на

епилептичното момче; той излекувал лудият, който не можел да бъде удържан даже с вериги; той възкресил сина на вдовицата. Освен това Исус се противопоставял на религиозните власти, които пречели на Божието царство, или го оклеветявали, или се подигравали на хората, които вярвали в Исус.

Това са само три от областите в християнския ни живот, за които трябва да се борим. Но има още поне 10 пъти повече подобни области. Важното е да започнем и да продължим да се трудим, да се потим и да се борим неуморно, за да преодолеем едностранчивостта, която и като личности и като църква ни прави по-малко зрели. Последното нещо, свързано с *agonizesthai*, което ще разгледаме е, че Павел изпраща поздрав от Епафраз (който живеел във Филипи, но го посетил в Рим и е имал приятели в Колос.) Изпращайки поздравите на Епафраз, Павел напомнил на колосяните, че Епафраз се моли за тях интензивно и страстно, даже с пот на челото. Една от най-объркващите картини в подземията на църквата изобразява как Исус се моли в Гетсиманската градина преди разпъването му на кръста. Светъл лъч светлина огрява косата му. Ръцете му са събрани пред него и са поставени на гладък черен камък, **край който той е коленичил в мир? В мир?** Гръцкият текст на евангелието ни разказва, че той е бил извън себе си. Когато евангелието ни казва, че Исус е “коленичил”, то използва глаголно време, **означаващо повтаряемост на действието**. Исус, Епафраз и безброй други са се застъпвали толкова жарко в молитвите си за другите хора, просто защото са били загрижени за тях.

Когато Исус бил в Гетсиманската градина и го очаквало разпъването на кръста, чрез което той щял да се застъпи за цялото творение, той плакал. Когато размишлявал за създадените от него църкви (и най-вече за църквата в Коринт), които сигурно са повярвали в Исус Христос, но въпреки това продължили да се държат така, все едно че една ли са чували за Господа, **Павел не ги отписал**, казвайки: “Не е моя вината, че те са толкова лоша реклама за евангелието”, **а със сълзи се е застъпвал за тях пред Господа**. Ние се грижим за състоянието на евангелието в нашата църква, в нашето общество и в личния ни живот. И тъй като се грижим, нашата застъпническа молитва за другите никога не трябва да е от вида: “А сега ме сложи да спя ...”, произнесена 30 секунди преди да заспим. Тъй като се грижим, ние се борим с Бога, когато се молим и пот се лее от нас. Авраам се застъпил за Содом. Моисей се застъпвал за хората си. Павел, Епафраз и най-вече самият Исус са се молили жарко за другите, даже до изпотпяване. Така Бог иска да постъпват хората му. Такова застъпничество е работа, която никога не е безплодна, защото ние убедено вярваме в живия Бог, който е спасител на всички хора, особено на вярващите. Тогава нека да се напругаме във всичко, което ние възложено да правим. Нека да се трудим, да се борим и да изразходваме силите си за увеличаване на Божието царство, за възстановяване баланса в църквата и за застъпването си за другите хора. **Нека да се напругаме, извършвайки всякаква работа в името на Исус Христос, защото всичко зависи от нас – въпреки че на първо място всичко зависи от Бога.**

Мъдрите хора носят подаръци

Мат. 2:1-12, 1Йоан 5:3, Пс. 103

Изглежда, че всички се оплакват от Коледното пазаруване. Какво би трябвало да подарим на някоя роднина, която имат толкова много дрехи, че никога не би могла да ги износи, или повече книги, отколкото би могла да прочете? Защо магазините са толкова ужасно претъпкани с купувачи, когато всички посетители вече са облечени в дебели палта и носят зимни обувки? Защо толкова много от продавачите в магазините изглеждат ядосани, когато бъдат помолени да окажат съдействие, след като работата им е да продават? Но независимо от всичките ни оплаквания относно задължението да купуваме подаръци, ние продължаваме да ги купуваме.

Истинската причина, поради която продължаваме да купуваме подаръците и да ги даваме на скъпите ни хора е, че ние се наслаждаваме да подаряваме. Когато подаряваме, ние се радваме даже повече, отколкото се радват хората, които ги получават. Ние сме по-въодушевени и сме изпълнени с повече очаквания, когато наблюдаваме как получателя разопакова подаръка, който сме му дали, отколкото когато самите ние отваряме подаръка, който ни е подарен. И ние знаем защо е така. Даряването на подарък е признание, че ценим човека, който го получава. Освен това, чрез даряването ние демонстрираме колко важен за нас е този човек. Но най-важното е, че даването на подарък е начин, чрез който даряваме на самите себе си.

Преди 2000 години трима неевреи донесли подаръци на едно еврейско дете. Те ги донесли по същите причини, поради които и ние даваме подаръци: те признавали значимостта на детето; те обявявали, че за тях това дете е важно и чрез самият акт на даряването предоставяли себе си на това дете. Техните дарове са били злато, ливан (тамян) и смирна. Днес ще изследваме всеки от тези дарове. Нека да започнем с тамяна.

Първо: Тамянт е благовоние, използвано при богослужението. Подарявайки тамян на Исус,

мъдреците признали, че Исус заслужава да бъде третиран като бог. Въпреки че са били неевреи, те са знаели, че трябва да се прекланяме единствено пред Бога. Освен това са знаели, че евреите най-много са се ужасявали от идолопоклонството. При това положение, дали като са се поклонили пред бебето във Витлеем, мъдреците са били идолопоклонници (което би доказало, че не са мъдри и би трябвало да ги съжаляваме)? Или пък наистина са се поклонили пред бебето, защото е било превъплъщение на Бога и в такъв случай трябва да им подражаваме? Матей ни казва, че това дете е **Емануил (Бог е с нас)**. Основата на християнската вяра е точно това, което тези мъдrecи са признали: самият Бог е дошъл в образа на това дете, за да изживее живота на хората. Чарлз Уесли е вложил всичко това в текста на коледната си песен: “Скрит в плътта виждам образа на Бога; в градушката виждам превъплътен Всевишният.” Исус Христос е цялостното оприличаване на Бога с човешките трудности чрез превъплъщението му в това Витлеемско бебе.

А точно тази представа е неприятна за много хора. Според тях тази идея превръща простата истина, каквато е всъщност, в лабиринт без изход. Те питат защо не трябва да гледаме на Исус като на човек с прекрасен характер, или като на прекрасен учител или даже като на най-големия сред пророците? Със сигурност това са част от характеристиките на Исус, но въпреки това тримата посетители са знаели, че той е нещо много повече от тези неща.

Около църквата винаги се въртят хора, които тайно или не толкова тайно предпочитат да бъдат унитарии. Унитарияните говорят пламенно за Исус и искрено се възхищават от него. Но колкото и да се прекланят пред образа на Исус, описан в Новия Завет, **те отхвърлят най-същественото от учението на Новия Завет**. Защото апостолите подчертават, че този единствен Еврей, който е знаел, че само на Бога трябва да се покланяме, **е приемал** преклонението на хората и даже е **настоявал** те да му се покланят. Въпреки че е знаел, че е богохулство някой да твърди, че е Син на Бога, Исус е твърдял точно това. Когато в навечерието на Великден най-после Тома Неверни се поклонил пред него, Исус не му казал: “Чакай, чакай Тома, не е нужно да отиваш толкова далеч. Ти ме ласкаеш с твоето преувеличение.” Нашият Господ никога не е казал, че Тома е преувеличавал или че е отишъл твърде далеч в изказването си. Когато критиците на нашия Господ съскали срещу него с думите: “Как можеш да опрощаваш грехове? Единствено Бог може да прави това” Исус им отговорил: “**Точно това искам да кажа.**”

Тайните или явните унитарии между нас твърдят, че учението за превъплъщението е твърде плитковато. За съжаление те забравят, че ефективността на ножа зависи от остротата на режещия му ръб. Никой не може да извърши хирургическа операция с каменарски лост. Църковната история постоянно ни демонстрира, че Бог царува над хората и църквите, и винаги ги възнаграждава **не когато за Бога се говори изобщо, а когато Исус е издиган по един подчертан и личен начин.**

Когато Павел казва, че не се срамува от благовестието, защото знае, че евангелието е Божията сила за спасението (Рим. 1:16), той е наясно, че благовестието е неразривно свързано с възкресения на небето Син на Бога. Тъкмо тази личност и никой друг го е сграбчил и разтърсил. Без тази личност хората никога не биха чули за незначителния мъж от Тарс.

Един от любимите ми откъси от Библията е откъсът от Йоан 9, в който се разказва за слепеца по рождение. Исус дал възможност на този човек да прогледне. (Разбира се, “**виждането**” е **библейска метафора на “разбирането.”**) Но дали хората са се зарадвали, когато този човек е прогледнал? Съвсем не, те започнали да го тормозят. Най-накрая, самият слепец, тъй като разбирал какво става, им казал: “Чуйте, аз бях сляп, а сега мога да виждам и знам кой направи това.” Но въпреки това хората продължили да го преследват.

Когато днес сред нас Исус отвори очите на някой мъж или жена, които са необразовани, но се изказват с благодарност, че в миналото си са били изгубени, а сега са спасени, че са били мъртви, а сега са живи, че са били оковани, а сега са свободни, че са били неми, а сега говорят от името на своя Господ, когато това се случи, **днешните диктатори и нападатели са също толкова агресивни и безчувствени към тях както е било и някога.** Образованият теолог, затруднен от простосърдечното свидетелство на новоповярвалият човек, в стремежа си да се прикрие зад сложността на религията, го пита: “А какво знаете за Троицата?” На свой ред философът би го запитал: “Наясно ли сте с метафизичните предположения за вашето твърдение?” Психологът би казал: “Нека да поговорим за отношенията ви с майка ви.” Родителите на ново прогледналият казват: “Как е възможно, след като от толкова години те пращаме да посещаваш Неделното училище, чак сега, когато наистина разбра истината за Превъплъщението да казваш, че самият Исус Христос те е съживил?” А какво казва духовенството. Почти нищо не казва. Когато се окажат лице срещу лице с човек, който излъчва увереността, че вижда и знае онези неща, за които преди това е бил сляп и неразбиращ, това тревожи много свещеници. А през това време посинелият от бой човек продължава да повтаря: “Аз бях сляп, а сега виждам и знам кой направи това. Какъв е проблемът?”

Мъдреците донесли тамян и се поклонили пред детето като пред Бог. Те не са били идолопоклонници. Те просто се поклонили с радост и благодарност пред Онзи, който фактически е бил присъствието на Бог

сред хората.

Второ: Мъдреците донесли и злато. Златото е подарък, който е подходящ за цар. В детето те разпознали царуваният управник. Най-важното е да не се задоволим само с подаряването на тамяна, а да поднесем и злато. Ние не само трябва да се покланяме на нашия Господ, но трябва и да му се подчиняваме. Твърде лесно е да му се покланяме (или да си мислим, че му се покланяме), а след това да забравяме за него. Твърде лесно е да мислим, че можем да извлечем изгода от спасението, което той е спечелил за нас, но да отказваме жертвата, която той изисква от нас.

Твърде лесно е да се обръщаме към него, **когато сме в затруднение и се нуждаем от него, но да го пренебрегваме, когато той има нужда от нас за работата в неговия свят.** Твърде лесно е да обезценим милостта, когато искаме той да ни даде прошка, но в същото време е под достойнството ни да му се подчиним. Истински вярващите знаят, че подчинението не е обременително. Подчинението на Исус е живот и благословия. В 1Йоан5:3 се казва, че **“заповедите Му не са тежки.”** А защо не са тежки? Защото подчинението, с което се отплащаме на нашия Господ, е естествения отговор на това, което той е направил за нас чрез милостта си. Значи е правилно да му подаряваме злато? Разбира се. Той е царствен управник, който изисква подчинение от нас. Ако той е докоснал очите ни и е направил да виждаме, тогава ние знаем, че подчинението ни не е тягостно и уморително и само когато вървим по този път, ние ставаме по-богати, докато ако вървим по другите пътища, животът ни неизбежно ще обеднее.

По-рано си мислех, че предимно на децата и младежите им е трудно да разберат, че така както ни е разрешено да правим всичко, което поискаме в живота си, **по същия начин всяко нещо, което направим веднага поражда някакви последици.** Установих, че подобно на децата и юношите, повечето възрастни хора трудно осъзнават тази истина. Всеки избор, който правим, всяка цел, към която се стремим, всяко решение, което вземаме, **незабавно водят до неотменими последици.** Да очакваме нещо друго – това означава да очакваме някаква магия. Установил съм, че даже най-просветените хора в нашата просветена епоха всъщност предполагат, че живеят в някакъв свят на чудесата и се оплакват, проклинат, ядосват и плачат, когато, след като стигнат до 40, 50 или 60 годишна възраст разберат, че в света няма чудеса и че сега получават последиците от онова, което са правили на младини. Сигурно е, че в нашия лишен от чудеса свят има последствия от подчинението на Исус Христос, **но тези последици са благословии.**

“А заповедите Му не са тежки.” Апостол Йоан е написал тези думи, защото многократно е проверявал правотата им в собствения си живот. Но какво го е мотивирало да ги проверява? На първо място, той е видял, че самият Исус се е подчинявал на същите заповеди. Той е видял, че неговия Господ е живял, подчинявайки се на правилата, към които призовава и последователите си. Йоан видял, че живота на Исус е бил несравнимо по-добър и по-задоволителен отколкото така наречения живот на всеки друг човек, включително неговия собствен живот. Тогава защо да не се опита да се подчини на тези заповеди? Когато Исус казал на учениците си: **“Вземеете моето иго (ярем) върху себе си .... защото Моето иго е благо и Моето бреме е леко”** (Мат.11:29-30), Йоан е видял правотата на тази истина в живота на самия производител на ярема.

Трябва винаги да помним, че е невъзможно да живеем, без да сме впрегнати в някакъв ярем. Нещо трябва да определя как да живеем и какво да правим, къде да ходим и на кого да се подчиняваме. Нашият ярем може да е възпитание, към което се придържаме, без да се замисляме. Това може да е капитулация пред някакъв вид алчност, независимо дали става въпрос за забранени сексуални отношения, за стремеж към обществено издигане, към финансово превъзходство над другите или за интелектуален снобизъм. Всичко това са яреми. Всички те изглеждат леки за носене, но всъщност са много обременителни, защото яремът ни стяга и тежестта му ни смазва.

Исус казва: “Тъй като е невъзможно да не сте впрегнати в някакъв ярем; тъй като нещо вътре във вас или извън вас определя какво да правите, как да живеете и кой сте вие в края на краищата, защо да не опитате моят ярем? Защото моят ярем приляга добре и не пристяга; моят ярем е лек и не смазва. Всъщност моят ярем прилича на добре прилягащ ярем, който позволява на вола да работи през целия ден, без да го задушава; моят ярем не е по-обременителен отколкото са крилето на птицата, или са плавниците на рибата или са кннките за хокеиста, това въобще не е ярем.” Тъй като апостол Йоан първо видял Исус да прилага в живота си тази истина, която сега нашия Господ ни призовава да прилагаме; тъй като Йоан е установил, че тази истина е толкова привлекателна, че самият той се опитал да я приложи в живота си, при което установил, че този ярем е лек, Йоан написал: **“А заповедите Му не са тежки.”** Мъдреците донесли злато като подарък на бебето Исус. По този начин те го признавали за законен управник. Те искали да се подчинят на своя Господ и по този начин “открили” себе си.

Трето, мъдреците подарили **смирна** на детето Исус. Смирната е била медицинска съставка, използвана за лечението. Мъдреците признали, че Исус е лечителят на заболяванията, раните, притесненията и тревогите на хората. Днес свързваме лекуването почти изцяло с физическите болести и с

тревогите, свързани с тези болести. Никой не иска да подценява това. Всеки, който е намирал облекчение даже в аспирина при главоболие или при болки в зъбите, няма да подцени лечението, което побеждава физическата болка. Но най-жестоките болести в живота ни не са физически. Най-страшната болест в живота не е счупената кост или засегнатата от артрит става, или камъкът в жлъчката, нито тази болест, която ще постави край на земното ни съществуване. **Най-страшната житейска рана е пукнатината, която се появява между Бог и нас, както и пукнатината, която се отваря между нас и най-близките ни хора**, плюс хроничната болест, която ни дарява с усещането, че нещо в нас е ужасно повредено, но ние нито знаем какво е това нещо, нито знаем как да го поправим. **Тези неща най-много се нуждаят от лечение.**

Няма съмнение, че Коринт е бил жесток град, но не трябва да си мислим, че той е бил по-жесток от сегашните градове, които познаваме. Положението в Коринт е било същото, каквото е сегашното положение в някои квартали в Глазгоу, в Амстердам, в Бронкс или в Торонто. Павел създаде църква в Коринт и след това си кореспондираше с нея. В писмата си той ни запознава с онова, което заварил, когато за пръв път отишъл в Коринт и какво е намерил сред хората, които повярвали в Исус Христос благодарение на неговото служение, в резултат от което живота им изцяло се променил. *“Блудници, идолопоклонници, прелюбодейци, прелъстителни на юноши, хомосексуалисти, крадци, сребролюбци, пияници, хулители, грабителни.”* А после добавя: *“Такива бяха някои от вас; но бяхте очистени, бяхте отделени за служба на Бога и станавте праведни в името на Господ Исус Христос и чрез Духа на нашия Бог”* (1 Кор:6:9-11). *“Такива бяха някои от вас.”* **Бяха, но вече не са.**

Тъй като съм професор по история на теологията, аз често се връщам в мислите и в сърцето си към ранните години на Пробуждането от 18 век, когато Джон Уесли, Джордж Уайтфийлд и Джонатан Едуардс, поради недоглеждане докоснали подпалките с коряща клечка кибрит, а когато те се запалили и тримата се изненадали така, както се изненадали всички останали. Питам се какъв е бил кибритът, който са използвали тези мъже. Този кибрит е съдържал много неща, **едно от които е било неизтощимото им упорство.** “Бог може да направи нещо повече с греха, освен да го прости.” Хората жадували да чуят това и впоследствие се доказала правотата на това твърдение. “Бог може да направи нещо повече с греха, освен да го прости.” Какво може да направи Бог? *“Такива бяха някои от вас; но бяхте очистени, бяхте отделени за служба на Бога и станавте праведни в името на Господ Исус Христос и чрез Духа на нашия Бог.”*

Този изцелител, пред който мъдреците са се поклонили, е бил изпълнението на казаното в Пс.103. Псалмистът плаче: *“Благославяй, душо моя, Господа и не забравяй нито едно от всичките Му благодеяния. Той е, Който прощава всичките ти беззакония, изцелява всичките ти болести”* (Пс.103:2-3). Славно е, че Бог прощава всичките ни беззакония, но още по-славно е, че той прави нещо повече с беззаконията ни: *той излекува всичките ни болести.* Наистина ли всички болести? Да! Тъй като е възкресение и живот, Исус ни изцелява от тази болест, която прекратява земния ни живот. А като ни изцелява от тази болест, Исус ни изцелява от всички онези болести, които я предхождат. А какво става с останалите болести, за които говорих преди малко: за дълбоката пропаст между нас и него, между всеки от нас и останалите хора, между нас и собствената ни самоличност – дали Исус изцелява и тези болести? Написаното от псалмиста се основава на личния опит на Исус за Коледния подарък, който му е бил подарен хиляди години преди случката във Витлеем, който несъмнено е същия дар, който се дава на вас и на мен 2000 години след това събитие. Поради тази причина псалмистът не е направил грешка, когато е написал: *“Благославяй, душо моя, Господа и не забравяй нито едно от всичките Му благодеяния. Той е, Който прощава всичките ти беззакония, изцелява всичките ти болести.”*

Тримата неевреи не са задържали за себе си нищо, а са се предоставили изцяло на новороденото еврейско бебе. Те искали да донесат подаръци на детето. Те донесли **тамян**, защото се поклонили пред Онзи, пред който трябва да се покланяме и ние, просто защото той е Емануил, т.е. “Бог с нас.” Мъдреците му подарили **злато**, защото покорно се подчинили на властта на праведния цар, в резултат от което научили, че за разлика от останалите яреми и тежести в живота, яремът на Исус е удобен и бремето му е леко. Мъдреците му подарили **смирна**, защото са знаели, че в Исус от Назарет се е появило Божието царство, а Божието царство е просто създаването на лекуващия Бог.

Правейки всичко това, мъдреците са знаели, че тяхното даване на подаръци е средството, чрез което изцяло се покорили на Бога. Те са били мъдри, наистина мъдри хора.

Надежда

Плачът на Йер. 3:22-24; Рим. 5: 1-5; Марк 5:1-20

“Надявам се, че няма да вали в деня, когато ще ходим на пикник.” Ние не можем да контролираме времето. Когато казваме, че се надяваме да не вали, ние просто сме в плен на пожелателното мислене. А

дали християнската надежда е пожелателно мислене? Не, не е!

“Надявам се “Блю Джейс” (*Коментар: Бейзболен отбор, Торонто. Д.Пр.*) да спечелят световната купа.” Това винаги е възможно, но е твърде невероятно. Дали християнската надежда е копнеж за нещо, което е възможно, но е много малко вероятно да се случи? Не, не е. Някои хора казват: “Не мисля, че света е много объркан.” Очевидно те са много наивни относно начина, по който се случват нещата по света, наивни са и за неуправляемостта, предателството, измяната и подлостта, които господстват по света. Те са наивни, в противен случай знаят истината, но са принудени да отричат несъзнателно онова, което заплашва да разруши света на техните фантазии. Дали християнската надежда не е проява на наивност относно света или е подсъзнателно отричане на неговата противоречивост? **Не, християнската надежда съвсем не е това.**

Тогава какво е християнската надежда?

А) За християните **надеждата е сигурно бъдеще, което се основава на сегашната реалност. Сегашната реалност е верността на Бога.** Като “удостоени” израилтяни, ние разпознаваме признаците, които удостоверяват верността на Бога към хората му. Един от тези признаци е освобождението на Израел от египетското робство, превеждането му през Червено море и подпечатването на това освобождение при планината Синай, както и даването на Десетте Заповеди, чрез които Бог е маркирал хората си незаличимо така, както е незаличимо обрязването. Друг признак е начинът, чрез който Исус Навин е водил израилтяните до Обещаната земя. Друг признак е обновяването на Божието обещание към неговите хора, което е било скрепено със завета и обновяването на тяхното обещание към него, когато Бог се срещнал с хората си в личността на Давид и в личността на пророците. Друг признак е начинът, чрез който Бог е върнал хората си от изгнанието във Вавилон и се е присъединил към тяхното радостно празнуване, когато те се върнали у дома.

Най-забележителният признак за Божията вярност към хората му, който надвишава всички останали признаци, е възкресението на Исус Христос от смъртта. Тук Бог изпълнява обещанието си към своя Син. И обещанието, което е изпълнено към Сина продължава да разпространява над всички, които Синът призове при себе си и над всички, които се вкопчат с вяра в Сина. **Бог е обещал да обнови целия космос в Христос.** Възкресението на Назарянина от смъртта е първата част от изпълнението на това обещание и в същото време е гаранция за това изпълнение. Следователно възкресеният Исус Христос е коронованото доказателство за Божията вярност.

Но как става така, че ние, вярващите, твърдим това, а другите – не? Защо във възкресението на Исус ние виждаме обещанието и гаранцията на Отца, че един ден цялото творение ще бъде излекувано? Защо ние имаме тази надежда и това “сигурно бъдеще,” а толкова много хора около нас гледат към света и виждат единствено онези неща, които противоречат на това обещание? Толкова много хора гледат към света с неговия хаос, коварство и подлост; те виждат единствено свят, който ако не става по-лош, със сигурност не става по-добър. Никой не казва, че светът се подобрява, че сам по себе си остава по-добър. Но въпреки това, всички, които присъстваме на това богослужение сме убедени, че надеждата ни не е неоснователна. Бог е възкресил своя Син от смъртта и това е кулминацията на многото доказателства за неговата вярност. **Бог ще довърши до край добрата работа, която е започнал в Исус Христос.** (Фил.1:8) Той ще възстанови първоначалната доброта на своето създание, което сега е управлявано от злото и страда от безброй рани.

Тогава защо убедеността ни остава здрава като стоманата, докато очевидно на другите хора им липсва убеденост? В Римляни Павел казва за нас: “*ние се радваме поради надеждата, че ще участваме в Божията слава ... а надеждата не ни разочарова, защото Божията любов е изляна в сърцата ни чрез дадения ни Свят Дух.*” (Рим. 5: 1-5) Сега християните са уверени в Божията любов, която ни залива; ние знаем, че сме измивани в Божията любов. Неговата любов е средата, в която живота ни се разкрива така, както водата е средата, в която живее рибата.

Сегашният ни житейски опит с постоянната Божия любов и с това, че Бог постоянно изпълнява обещанието си, са сами по себе си част от Божията вярност към нас. Сегашният ни житейски опит с постоянната Божия любов предпазва нашата надежда от изчезване или още по-лошо, не ни позволява да се потопим в отчаянието. Сегашният ни житейски опит с постоянната Божия любов, която ни поддържа, е част от тази сегашна реалност (възкресението на Исус), която е основата на увереността ни в бъдещето. С други думи, има два аспекта на сегашната реалност на Божията вярност: първо, това, че Бог е възкресил Сина си от смъртта, както е обещал; и второ, това, че Бог ни облива с любовта си, за да ни укрепва в надеждата ни.

Има едно нещо в тази надежда, което не трябва да пренебрегваме: **Бог заповядва на хората си да се надяват.** От една страна надеждата е дар от Бога. Тя е дар, тъй като единствено Бог е спазил Божиите обещания и единствено Бог е възкресил Сина си от смъртта, и единствено Бог може да залее сърцата ни с Божията любов. Следователно, надеждата, която се основава единствено на Божията вярност трябва да е неговия дар към нас; **но на нас ни е заповядано да имаме тази надежда.** Тогава ние сме длъжни да се надяваме. Ние не се покоряваме на Бога, ако не сме убедени в Божието бъдеще. По времето на Стария Завет

равините са твърдели, че първата Заповед: *“Ти не трябва да имаш други богове освен мен, Йехова, Светият на Израел;”* е логически идентична с друга заповед, към която са се придържали тогавашните евреи: *“Не трябва да се отчайваш.”*

Но ние сме изкушавани да се откажем, нали? Когато се срещнем с рухването на житейските си планове, с противоречивостта на живота и с надвисналата над нас опасност, ние сме изкушавани да изоставим убедеността си в Божието бъдеще. От една страна, тъкмо евреите, от времето на Моисей до сега са твърдели, че Божиите хора продължават да се надяват. От друга страна сърцераздирателната трагедия, която преследва евреите в продължение на векове би могло да се превърне в изкушение за нас, да изоставим надеждата за Божията промяна на този свят.

През 1943 в румънския град Сегет пристигнали войници, за да депортират тамошните евреи. Когато един стар евреин, Доди Фейг, видял войниците и разбрал за какво са дошли, си облякъл най-хубавия костюм. Някой го попитал: “Защо си облякъл най-хубавите си дрехи? Там където ни откарват, ти няма да имаш нужда от тях.” А старият евреин отговорил: “Не разбираш ли? Заради нещастieto, което заплашва хората ни, заради ужасното положение в което се намираме, Месията със сигурност ще дойде. Той не може да пропусне и да не дойде в това положение. *И аз искам да съм облечен в най-хубавите си дрехи, когато се срещна с него.*” Въобще не искам да знам как се е чувствал Доди Фейг два дни по-късно. Искан ми се да мисля, че е умрял, произнасяйки древната молитва, която евреите са произнасяли през 11 век: “Вярвам в безгрешна вяра в идващия Месия. И въпреки че той се бави, аз продължавам да вярвам.”

Лесно е да разберем, защо надеждата не е само дар, но и заповед. Тя трябва да е заповед, иначе случващото се в света ще накара надеждата ни да се изпари. Пророците и апостолите ни казват, че гледайки нещастията в света, ние трябва да се държим здраво и да очакваме денят, когато хората повече няма да гладуват и да жадуват; когато нито един народ няма да повдига меч срещу друг народ; когато Бог ще изтрие всяка сълза от всяко око. *Надеждата ни е дадена като дар, но ние трябва да я уважаваме и да се отнасяме към нея като към заповед.*

А защо ни е заповядано да се надяваме?

(а) На първо място, на нас ни е заповядано да се надяваме, *защото без надежда и без увереност в бъдещата промяна, вярата ни рухва.* Ние казваме, че вярваме в Бога. В какъв Бог вярваме? Ние вярваме в този Бог, чиято спасителна операция в неговия Син ще ни възстанови изцяло. *А кога ще стане това цялостно възстановяване?* Когато застанем пред Бога *във Великия Ден* и неговата любов, единствено неговата любов, която пламни толкова ярко колкото трябва, изгори всеки примес и нечистота в нас. А до тогава трябва да сме радостни, че Бог вече е започнал обновителната си работа в нас. Той я е започнал в деня, когато бяхме облечени с вярата в Христос. Но въпреки това не трябва да считаме, че Бог е свършил работата си вътре в нас.

Апостолите са в пълно съгласие относно възстановителната работа на Бога в нас. Юда казва: *“Който може да ви пази от претъпяване и да ви представи непорочни в радост пред Своята слава.”* (Юда 24) Петър пише: *“да бъдете чисти и непорочни пред Него, с мир в сърцата си.”* (2Пет.3:14) На всички хора на Христос е предопределено да живеят вечно с него без никакъв порок или недостатък. Всеки остатък от грях в нас; всеки наш дефект, породен от греха, ще бъде отстранен. Но ние все още не сме стигнали до това положение. В същото време ние не искаме да изпускаме от погледа си нашата крайна цел, защото ако отклоним погледа си от нея, ние ще се започнем да се лутаме. А ако започнем да се лутаме, тогава обезкуражението в нас ще започне да подхранва греха, който все още е в нас, вместо да се отричаме от него.

Освен това на нас ни е казано, че трябва да бъде установено, че сме без порок или недостатък, че се радваме и имаме мир в сърцето си. Сега животът ни не е безрадостен, но има достатъчно тревоги, които не ни позволяват да кажем, че постоянно се радваме. Сега животът ни не е изцяло в мир, защото има достатъчно разцепления, които не ни позволяват да кажем, че постоянно имаме мир в сърцето си.

На нас ни е заповядано да се надяваме, просто защото вярата ни, че Бог ще завърши работата, която е започнал в нас ще отстъпи път на виждането в денят, когато се явим пред него без порок или недостатък, с радост и мир в сърцето си.

Преди години беше изграден корпус на един жилищен блок на Авеню Бейвю в Дон вели. По някаква причина завършването на сградата се закъсня, а после още повече се забави. В началото минаващите покрай нея хора казваха: “Скоро ще я завършат. Изглежда обещаващо.” Но тя не беше завършена. След няколко години тя се превърнала в странност и в обект на шеги за жителите на Торонто. След още няколко години *(вече се навършиха 25 години)* тази сграда се превърна в треска в очите, в нещо, неприятно за гледане. Накрая корпуса на сградата беше съборен. Всичко, което беше започнато с големи надежди, но не беше завършено, в началото изглеждаше странно и чудато, след това стана треска в окото и накрая се превърна в руини. *Оставена без надеждата и увереността в идващата трансформация, която Бог ще извърши във вас и в мен, вярата ще премине през същите етапи на деградация и накрая ще свърши с пълната разруха.*

Сигурно сте забелязали, че в Новия Завет вярата, надеждата и любовта винаги са свързани заедно. Надеждата е поставена между вярата и любовта. Нали разбирате, че надеждата предпазва вярата от рухване под тежестта на разочарованията и забавянето. От друга страна, надеждата предпазва любовта от разводняване под влияние на киселините на безсилието и безизходицата. В края на краищата, колко дълго може да издържи любовта под въздействието на безсилието и безизходицата (защото любовта е в безизходица, когато се срещне с неблагодарност или с лош характер), без да се разводни и да се превърне в раздражителност? Единствено надеждата запазва способността на любовта да обича и способността на вярата да се прилепва. Не е чудно, че на нас ни е заповядано да се надяваме.

(б) На второ място, на нас ни е заповядано да се надяваме, **защото когато няма надежда, човека се предава**. Когато загубим надеждата, ние преставаме за вършим работата на Божието царство, която сме започнали с такава убеденост и старание. Преставаме да работим, преставаме да се борим, преставаме да очакваме. Ние просто преставаме. Павел призовава християните в Коринт: *“Бъдете твърди, непоколебими и винаги преизобилствайте в Господното дело, понеже знаете, че в Господа трудът ви никога не е напразен.”* (1 Кор. 15:58) Дали трудът ни е напразен? Често пъти той изглежда напразен. Но точно когато сме готови да се откажем, ние си спомняме, че можем да разчитаме за полезността си на Бога, чиято вяръност познаваме от собствения си опит. Въпреки онова, което изглежда, че се случва или че не се случва в този момент, всяка работа, която е извършвана в името на Господа и заради неговата прослава ще бъде приета и използвана от него като съставна част от неговата бъдеща трансформация на създанието.

С други думи, надеждата е нашата увереност, че онова, което виждаме съвсем не е това, което винаги ще бъде. Поради властта на Бога ще се случат други неща, които сега не можем да видим. Такава надежда е тясно свързана със способността ни да издържаме и даже да триумфираме над болката, объркването и тъмнината в живота си. Психиатърът Виктор Франкл, който е оцелял след престоя си в хитлеристки концлагер, казва многократно, **че концлагеристите, които започвали да считат, че няма изход от положението, в което се намират и никога няма да има, т.е. тези, които загубвали надежда – тези хора се предавали, разболявали се и умирали много по-бързо от останалите**. Ние с вас не се намираме в концлагер, но въпреки това, от време на време изпадаме в безизходица, обърканост, несигурност и притеснения. Надеждата ни предпазва от това да се откажем и да се предадем.

Не трябва да считаме, че до този вид надежда се стига лесно. По време на страданията си Йов изплакал: *“Усецам единствено болката на собственото си тяло.”* (Йов 14:22) Иначе казано, в този момент той усеща толкова силна болка, която затъмнява всичко останало. Павел казва, че в такива моменти ние, хората на Бога, *“се надяваме за онова, което не виждаме.”* (Рим. 8:25); т.е. няма доказателство за нашата надежда, която може да бъде видяна от неутралния наблюдател. Според Павел, в такива дни ние просто се вкопчваме в Бога, чиято вяръност е възкресила Синът му от смъртта и която ще даде нов живот и на нас.

(в) На трето място, на нас ни е заповядано да се надяваме, **защото без надежда светът ще бъде изоставен**. Дали наистина имаме надежда за света става ясно от отговора ни на въпроса: **“Има ли бъдеще за света?”** Тъй като сме християни ние бързо отговаряме: **“О, да. Разбира се, светът има бъдеще и то е в Божието царство.”** Но казвайки това, все едно че сме управлявани от автопилот, наистина ли вярваме в сърцето си, че ще стане така? Защото единствено ако вярваме в сърцето си, ние наистина ще откажем да изоставим света. Най-опасният човек във всяко общество не е убиецът. (Между другото, сред престъпленията убийството е най-рядко повтаряното престъпление. Причината за това е, че обикновено убийството е свързано със страстите и огромния брой от убийците убиват само по веднъж.) **Най-опасният човек в обществото е циникът**. Когато циникът се срещне с хора, които се борят срещу расизма или за опазване на природата, или срещу употребата на ядрените оръжия, единственият му коментар са презрителните и надменни думи: **“Какъв е смисълът? Не можете нищо да промените.”** Без да осъзнава, циникът винаги призовава хората да изоставят света.

В своята основна теологична книга, Послание до Римляните, Павел казва, че цялото творение е роб на лошите сили, които го развърщават. Но даже когато е роб на силите които го развърщават и разстройват, творението мечтае да се освободи от тези сили и тези мечти са толкова страстни, че то “стене”, за да бъде освободено от тях. Надеждата означава “гарантирана промяна.” Поради това циникът, който мърмори: “Какъв е смисълът” не е просто заплаха, а е богохулник.

С оглед на факта, че всяка надпревара във въоръжаването в човешката история е завършвала с война; с оглед на факта, че даже сегашните конвенционални оръжия притежават разрушителната сила на атомната бомба хвърлена над Хиросима, аз отказвам да поставя етикета “смешник” или нещо подобно на хората, които неуморно работят за ограничаване на въоръжаването.

С оглед на взаимовръзката на човечеството с природата аз твърдя, че замърсяването на природата не е дребна работа.

С оглед на факта, че преди няколко години психиатричните болници в Торонто разполагаха с 16 000

легла, а сега са с 4 000 легла, аз съм убеден, че днес хората, които се грижат за психично болните хора се намират под огромно напрежение и не трябва да бъдат съкращавани. Това са най-реално мислещите хора в нашето общество, защото знаят как хората, за които се грижат са предопределени да стигнат до това положение, до което е стигнал лудият от Гедара, когото хората са видели да седи смирен, облечен и с ума си край Господа. Надеждата винаги е заповед от Бога. Никога не трябва да се отчайваме. Защото надеждата предпазва вярата от разруха и не ни позволява да изоставим работата си в полза на Божието царство; надеждата предпазва света от изоставяне. Същевременно, преди да е заповед от Бога, надеждата е дар от Бога. Тя отпечатва върху нас увереността в бъдещето (за трансформацията на Божието творение), основавайки се на сегашната реалност (неговият Син е възкресен и неговата любов изпълва сърцата ни.) Знаейки всичко това, ние жадуваме да кажем заедно с Йеремиа: *“Господ е моят дял ... затова ще се надявам на него.”* (П. Йер.3:24)

Нашият възкресен Господ

2 Тим. 2:8-9

“Никой от апостолите никога не си е спомнял за Исус.” Аз се стъписах, когато за пръв път прочетох това изречение. “Никой от апостолите никога не си е **спомнял** за Исус.” После разбрах какво е имал предвид автора: **ние си спомняме за заминалите, но никога не си спомняме за онези, които са живи и са до нас.** Не е нужно да си **спомняме** онези, които никога не са ни напусkali. Живите са тук и действат, отстоявайки правата си, даже като ни се натрапват. Ние си спомняме само онези, които са умрели и са заминали.

Но Исус не е сред заминалите. Той е жив, поради което ние не си спомняме за него. Тогава защо Павел инструктира Тимоти с думите: *“Помни Исус Христос!”* Със сигурност Павел знае, че Исус Христос е жив. Павел е апостол само защото възкресеният Исус го е арестувал и разтърсил. Тъй като живеят Господ е най-ярката черта от съществуването на Павел, защо Павел е казал на Тимоти да **помни** Исус? Защото Павел е евреин и мисли като евреин. **На иврит глаголят “спомням си”** не означава “да извикам отново в съзнанието си” или “отново да осъзная.” **На иврит “да си спомня” означава да направя едно минало събитие да се превърне в жива реалност сега.** На нашата маса за Господната трапеза са издълбани в дървото думите на Исус: *“Това правете за мое възпоменание.”* (Лука 24:19) **Дали Исус е искал да ни каже, че ние трябва да гледаме на Господната трапеза като на средство, което няма да позволи на споменът ни за Исус да не избледнее в съзнанието ни?** Разбира се, не! Исус също е евреин и мисли като евреин. Да се помни Исус и по специално да се помни неговата смърт, това означава едно събитие от миналото да се превърне в сегашна реалност. Едно събитие в миналото **е направено действащо и променящо живота ни сега.**

Пророкът Авакум вика към Бога: *“В гнева си помни милостта!”* (Ав.3:2) По този начин Авакум не се е опитвал да размърда паметта на Бога, а е казал: “Превърни в действаща реалност в живота ни сега милостта, с която се отнесе към нас в миналото.” Повече от всичко друго Рахил искала да роди дете. Ана също отчаяно искала да роди дете. На нас ни е казано, че Бог си “спомнил” както за Рахил, така и за Ана, в резултат от което и двете забременели. Следователно на иврит да “помним” означава едно събитие от миналото (тяхната сватба) да го превърнем в действащо събитие сега и то да стане наистина плодonoсно.

Докато говорим за еврейският смисъл на “помненето”, ние можем да поговорим и за забравянето. На иврит “да забравя” нещо не означава то да излезне от съзнанието ми или да престана да знам за него. **На иврит “да забравя” означава да превърна едно минало събитие в “не действащо”, “неефикасно”, “незначително” и “оскъдно” в настоящето, т.е. да го неутрализирам и да го отменя.** Когато Бог говори на Йеремиа и чрез Йеремиа – на народа на Израел и казва: *“Няма повече да помня греховете им”* (Йер. 31:34), Бог не иска да каже, че полека лека ще позволи на спомените за греховете на израилтяните да избледнеят от паметта му. Бог казва, че греховете на израилтяните от миналото повече няма да са действаща реалност сега. Когато Бог забравя нещо, **това забравено от него нещо преставя да съществува.**

Нека да разберем и да запомним как Стария Завет свързва Божието помнене и Божието забравяне: Бог помни своята милост и тъй като милостта му е действаща реалност днес и тя е безкрайно плодородна, Бог забравя греховете ни. Когато призовал Тимоти да помни Исус, Павел не е искал да каже, че споменът за Исус е избледнявал в съзнанието на Тимоти, поради което Тимоти трябва да си спомни за Исус. Тук Павел иска да каже нещо друго. Той иска да е сигурен, че Тимоти продължава да живее в живата и пулсираща реалност на възкресения Исус. Павел е искал живота на Тимоти да е плодороден, той е искал Исус винаги да живее в сърцето и разума на Тимоти и да пулсира в служението му. За да не остане безплоден, Тимоти

никога не трябва да забравя Исус Христос.

“Помни Исус Христос, който беше възкресен от смъртта.” Павел знае, че Исус е жив и че е жив не защото още не е умрял. Исус е жив, тъй като е умрял, но е бил възкресен от смъртта. Да помним възкресеният от смъртта Исус Христос означава да го приемаме сега с вяра, а по този начин да приемаме и действащите изгоди от смъртта на Христос.

А какви са тези изгоди? Те са много и са короновани и потвърдени от възкресението на нашия Господ. Поради ограниченото време сега ще разгледаме само една от тези изгоди. По време на земното си служение Исус е казал, че е дошъл *“да служи и да даде живота си като откуп за мнозина.”* (Марк 10:45) Откупът е дума, която е използвана при търговията с роби. Казвали се, че робите са “откупени”, когато за тях е платена продажната им цена. Но дали така те не са преминавали като собственост от стария към новия робовладелец? Не! Робът, който е ставал собственост на новия робовладелец просто е бил “купуван”, а не откупван! Робът бил откупван (а не купуван), когато купувачът му плащал исканата за него цена, просто за да го освободи. Да бъдеш откупен, означава да бъдеш освободен.

Нашият Господ е казал, че е дошъл, за да даде живота си като откуп за нас. Ясно е, че той е считал, че хората са роби. На кой и на какво са роби? Равините, които са обучавали Исус в Неделното училище са говорили за “склонност към злото.” Църквата говори за грехът по рождение. Освен другите неща, грехът по рождение е най-дълбоко стаената в нас склонност, която ни принуждава да продължаваме да грешим и този инстинкт е по-силен, отколкото инстинкта на гълъба, който го отвежда до гълъбарника. Всички знаем, че детето не трябва да бъде обучавано да върши забранените неща.

Веднъж в разговор с учениците си, Исус им казал: *“Ако вие, въпреки че сте зли ...”* (Мат. 7:11) Исус казал това без никакви уговорки, без притеснение, без да дава доказателства; “въпреки че сте зли...” Очевидно той е считал, че това твърдение е толкова очевидно, че всеки, който би се опитал да го оспори би изглеждал толкова глупав, колкото са глупави хората, които вярват, че земята е плоска. Ние се нуждаем да бъде поправено нещо в самата основа на живота ни. Ние имаме нужда от промяна, от “ремонт”, който ще ни постави да тръгнем по нов път, ще ни насочи в нова посока и ще ни зададе нова цел.

В момента на нашето освобождение, с което ни дарява саможертвената смърт на нашия Господ, ние биваме освобождавани и от прекомерната ни фокусираност в самите себе си, от този нарцисизъм, който хората не могат да скрият от психиатрите си, така както умствено здравите (но духовно болни хора), не могат да скрият егоизма си от Бога. Ние биваме освобождавани от алчността, която ни е сграбчила толкова здраво, както ние стискаме своите дрънкулки и играчки. Ние биваме освобождавани от стремежа за израстване в обществото, който ни кара да считаме, че сме необикновено добродетелни, или че сме необикновено свети, просто защото знаем как да се храним с нож и вилица или пък можем да изсвирим с уста 5 ноти от 5-та симфония на Бетовен. Ние биваме освобождавани от нуждата да се считаме, че ние сме мярката, с която трябва да бъдат измервани другите хора и според нея да оценяваме всеки човек. Ние сме освободени!

Преди малко казах, че когато са били откупвани, робите са били освобождавани, а не са преминавали от един към друг притежател на роби. По същият начин Исус, който ни е откупил, тъкмо защото ни е откупил, ни освобождава, но с тази разлика, че освобождавайки ни той ни прехвърля да станем собственост на самият него. Сега той е нашият собственик. Тъй като сега сме привързани към него, ние бързо научаваме, че привързаността към Исус Христос е единственото робство, което освобождава; подчинявайки се на властта му ние бързо научаваме, че неговата власт е единствената власт, която никога не се превръща в тирания и унижение. Когато казал, че служенето на Бога е единствената ни свобода, Августин е бил прав. Прав е бил и Мартин Лутер когато е казал, че тъй като е свободен от всички, християнинът служи на всички.

“Помни Исус Христос, който беше възкресен от смъртта. Тимоти, помни откупът, който сега е коронован и потвърден от възкресението от смъртта на онзи, който те е откупил. Помнейки го, помни и собственото си освобождение. Помни, че се станал собственост на Исус Христос. Винаги се убеждавай, че това е действателна реалност в живота ти, която дава плод.”

“Помни Исус Христос от Давидовото потомство.”

(а) Когато казваме, че Исус е от Давидовото потомство, това означава много неща. Последното от тях е, че Исус е бил човек (Никой никога не се е съмнявал, че Давид е бил човек.) Дали е важно да се посочва, че Исус е бил човек? Винаги трябва да правим това. Първата ерес, която е нападнала ранната църква е било еретичното твърдение, че Исус само привидно е бил човек; несъмнено той е бил Божият Син и само на външен вид е приличал на човек. Тази ерес е била наречена “докетизъм” от гръцкия глагол “dokeo” – “изглеждам.” Подобно на апостолите, ние трябва винаги да настояваме, че Исус е бил реален и истински човек.

Разбирате ли, ако Исус не е бил истински човек, как би могъл той да е мой спасител, тъй като аз знам,

че съм човек? Ако Исус не е бил истински човек, как би могъл той да предложи себе си като откуп, под предлога че представлява цялото човечество? Как би могъл той да представлява човечеството, ако само привидно е човек и поради това въобще не е човек? Но трябва да кажем и още нещо. Ако Исус не е бил напълно човек, тогава Бог никога напълно не се е превъплътил. А ако Бог никога не се е превъплътил напълно, тогава Божията любов не е погледнала благосклонно към мен, тъй като аз със сигурност съм човек. Ако Исус само привидно е човек, тогава Бог просто привидно ни обича безгранично.

Ако Исус само привидно е човек, тогава Божията любов не е изминала целия път до мен; тогава Божията любов не е слязла от небето на земята, където ние хората се препъваме; тогава Божията любов не го е накарала да се идентифицира напълно с нашия срам; тогава Божията любов не е проникнала в дълбоко скритата ни греховност. Тогава Божията любов просто не е достатъчно обичаща. Ако Исус само привидно е човек, тогава Божията любов почти достига до нас, почти ни докосва, почти се идентифицира с нас, почти прониква в нас и почти ни спасява.

Почти? Важно ли е, дали целта не е уцелена с малко или с много? Каква е ползата от адвокат, чиито клиенти са почти оправдани? Каква е ползата от хирург, чиито пациенти са почти оцелели? Каква е ползата от учител, чиито ученици почти са се научили да четат? Каква е ползата от инженер, чиито мостове почти стоят прави? Каква е ползата от спасител, който почти спасява? Каква е ползата от баща, чиято любов почти действа? “Помни Исус Христос от Давидовото потомство.” В своята изцяло човешка природа, любовта на Исус Христос достига до нас, оприличава се с нас, прониква в нас и поради това ни спасява.

Когато казваме, че Исус е син на Давид, това означава още нещо: че Исус е Месията, който е бил обещан на Давид, най-великият цар на Израел. Няма друг цар като него, нито преди, нито след Давид, който да се е придържал така към справедливостта, който да е предпазвал слабите, който да помагал на бедните, който да е побеждавал враговете, да се е застъпвал за хората си и да се е радвал в Бога, пред чието име се е прекланял с възхищение. Славни са били годините на царуването на Давид. Но царуването на Давид е било географски ограничено и е било относително краткотрайно. В най-добрият случай, колкото и славно да е било царуването му, то си остава просто един изстрел в злото, което просмуква всичко. Нещо повече, всичко извършено от Давид е опетнено от собствения му грях.

Вследствие на което всички израилтяни с надежда очаквали да видят денят на Царят, на този цар, чието царуване ще е безкрайно и чието царство ще се простира над цялото изцелено създание. Обещанието за този цар се среща на няколко места в Стария Завет, например в Пс. 89:3-4: Ти (Бог) каза: “Сключил съм завет с избрания си; заклеял съм се на слугата ми Давид, че ще утвърдя потомството му завинаги и ще установя Давидовия престол за всички поколения.”

“Помни Исус Христос от Давидовото потомство.” Исус Христос, царят на това царство, което не може да бъде поклатено, е действащата истина в живота на хората, даже когато те не разбират и не знаят това. Исус Христос е действащата истина за възстановяване на създанието, въпреки че (засега) упорства в противопоставянето си на нея. Павел казал на Тимоти, че той (Тимоти) трябва да се уверява, че живее за и е от територията на новото създание, Божието царство, което е направено ново в ръката на Исус, чрез който и заради който са създадени всички неща.

“Помни Исус Христос, ... който е възкресен от мъртвите, според проповядването в моето евангелие.” Моето евангелие? Дали Павел си е мислил, че евангелието е негова собственост, подобно на палтото и на колесницата му? Дали Павел е считал, че евангелието е негово и на никой друг? Или пък дали то е “негово” в смисъла, че Павел го е измислил? Той въобще не е мислил така. Когато някои хора от църквата в Галатия решили да си измислят свое собствено евангелие, Павел им казал най-буйно, че те са проклети. (Гал. 1:8-9) Павел ядосано казал, че даже ако бъде измислено друго евангелие от някакъв небесен ангел, той също ще бъде проклет. Има само едно евангелие: новината за Исус Христос, която е заредена със силата на Исус Христос.

Тогава какво има предвид Павел, когато казва “моето евангелие”? Той иска да каже, че лично е възприел евангелието; че е казал, че евангелието се отнася и за него самият; той го е изпил до дъно и сега то избива като пот от него; той го е вдишал и сега го издиша; той се е облякъл с това евангелие и сега го показва на другите хора. Той е опитал евангелието, притежава го, оприличава себе си с него, оженил се е за него и даже ще умре заради това евангелие. Когато говоря за Морийн и казвам “жена ми”, аз не искам да кажа, че я притеждавам, нито пък че аз съм я измислил. По този начин аз искам да кажа, че тя е спечелила сърцето ми, че тя се е споила към мен и аз към нея, така че сега сме неразделими. По този начин аз искам да кажа, че ние знаем и ценим високо интимността помежду си, която не може да бъде описана с думи. Морийн е “моя” жена в смисъла, който Павел има предвид, когато казва: “Исус Христос е моето евангелие.”

Когато старият апостол казал на младия Тимоти: “Помни Исус Христос, ... който е възкресен от мъртвите, според проповядването в моето евангелие”, той казва: “Тимоти, уверявай се, че Исус Христос е същата действена и плодоносна реалност и за теб, каквато беше за мен. Внимавай “твое” евангелие да не

е нищо друго, освен новината за Христос, която е заредена със силата на Христос, така че всеки да знае, че ти се познаваш с личността на Христос.”

“Помни Исус Христос, възкресеният от смъртта, от потомството на Давид, според проповядваното в моето евангелие.”

Не искате ли да бъдете старейшина?

Винаги е трудно да убедите децата **доброволно да мият чиниите**. Винаги е трудно да убедите децата да косят ливадата, да изринат снега от пътеките или да изнесат боклука. Винаги е трудно да убедите хората да се съгласят да бъдат старейшини. Не знам защо е така. Миенето на чиниите е отегчителна работа; косенето на трева е придружено с изпотпяване; изчистването на снега от пътеките е занимание, което се извършва в студено време; изнасянето на боклука е неприятна работа.

А да си старейшина е съвършено различно нещо. Нежеланието на хората да стават старейшини няма нищо общо с естеството на работата. Истината е, че работата на старейшината нито е обременителна, нито е тягостна, нито е неприятна, нито е унизяваща, нито е трудна. Нежеланието на хората да стават старейшини очевидно е свързано с неверния мит за старейшинството. Но аз не съм способен да развенчая този мит, просто защото не зная какъв е този мит! И тъй като не мога да коригирам погрешната представа за нещо, което не познавам, аз ще трябва да престана да обсъждам темата защо хората не желаят да стават старейшини и вместо това ще говоря за това, защо те трябва да стават старейшини. Най-простата причина да бъдеш старейшина **е да не допуснеш появата на тирания в църквата**. Всяка форма на тиранията е отблъскваща. Човешкото сърце инстинктивно ненавижда тиранията. Въпреки, че сме изненадвани от отхвърлянето на тиранията в бившия СССР, ние със сигурност не се изненадвани, че тиранията е факт.

Ние не сме изненадани от отхвърлянето на тиранията, въпреки че знаем, че тиранията е много по-ефикасен начин за управление на държавата, отколкото която и да е форма на демокрацията. Тиранията дава бързи, точни и убедителни резултати. В сравнение с нея демокрацията изглежда е несръчна, бавна, криволичеща и понякога глупава. Но колкото и нескопосана и тровава да е демокрацията, ние се присъединяваме към **казаното от Чърчил, че демокрацията е най-лошата форма на управление, с изключение на другите форми на управление**. Тиранията навсякъде е противна, включително и в живота на църквата.

През 16 век в Швейцария (когато още не са съществували Лютеранството, Реформистите и Протестантите), хората били изтощени от тиранията. Религиозната тирания над църквата **се осъществявала от свещеника**. Политическата тирания в обществото се осъществявала от епископа. **Протестантските реформатори отхвърлили тиранията**. Властта в църквата била прехвърлена от свещеника върху хората; политическата власт в обществото била прехвърлена от епископа върху градския съвет.

Чрез днешната служба ние ви каним да станете старейшина. Старейшините (от вида, познат в нашата църква) се е появил в Презвитерианското крило на Реформистите през 16 век. Ако искаме да разберем същността на днешната покана, ние трябва отново да си припомним какво са правила нашите Презвитериански предци.

Подчертавам Презвитериански предци. **Нашата църква произлиза от Методисткото движение**, но методистката традиция е доста по-различна. В Методистката традиция свещениците са били полу-тирани. Методисткият свещеник просто е управлявал църквата. Членовете на църквата е трябвало да извършват значителна по обем неприятна и неблагодарна работа, но те не са разполагали с никакъв лост за управление. А според Презвитерианската традиция, хората са лишили свещениците от възможността да са тиранни в църквата. Според Презвитерианските ни предци, църквата се управлява от старейшини, а градските съветници управляват града. Църквата не се намесва в управлението на града и градската управа не се намесва в управлението на църквата. Презвитерианците са ненавиждали тиранията във всяка нейна форма и проява, независимо от човека, който я упражнявал.

Не трябва да си представяте, че тъй като презвитерианските ни предци са отнели властта на свещениците и са я прехвърлили на членовете на църквата, те са имали лошо мнение за свещениците. Точно обратното, **невъзможно е да се преувеличи почитта и благоговението, с която са се ползвали презвитерианските свещеници**. От тях се изисквало да са образовани, разумни, набожни, усърдни и трудолюбиви, да са експерти в познаването на Библията, на теологията и историята. Те са се ползвали с голяма почит. От свещениците се е изисквало да се посвещават на изпълнението на най-важните работи в църквата. От тях се очаквало да бъдат подражатели на апостолите от Новия Завет. В Новия Завет апостолите

са придържали църквата в истината на Христос. Апостолите се стараели хората да са запознати с истинското Божие евангелие, а не с някаква подправена имитация на евангелието или с някакво извращение на евангелието. **Според предците ни от 16 век, задачата на свещеника е да гарантира, че в църквата се проповядва истината на Исус Христос, че църквата цени високо живота на Христос и че църквата върви неотклонно по стъпките на Христос.**

С други думи, единствената власт, с която е разполагал свещеника, **е била властта на убеждаването.** Той е можел единствено да не отстъпва от евангелието, да умолява хората да го приемат, да се старае личният му живот да е прозрачен за другите, за да може да утвърждава евангелието и да вярва, че хората на Христос ще го чуят, ще повярват и ще живеят в хармония с истината.

Трябва да разберем, че във всичко това свещеникът не е бил омаловажаван. Нашите реформирани или презвитериански предци са ценели високо свещеника. Те са твърдели, че свещеникът знае мястото си. А мястото на свещеника не е било да тиранизира или да принуждава църквата, не да се държи като “господар” на църквата по някакъв начин, **а да действа така, както са действали апостолите.** Нашите предци са казвали, **че без набожност, образование, усърдие и трудолюбие от страна на свещеника, църквата много скоро ще започне да вярва в неверни неща, да постъпва глупаво и най-накрая ще престане да бъде в обществото на Исус Христос.** Нужно е свещениците да придържат хората на Бога към истината на Бога. **Но свещениците не трябва да управляват църквата.**

Реформистката или презвитерианската традиция е най-тясно свързана с името на швейцарският реформатор Джон Калвин. В епохата на Калвин (той е умрял през 1564), един от членовете на църквата е председателствал църковния съвет на презвитерианската църква. (Даже само този факт е достатъчен, за да ни покаже колко подозрителни са били презвитерианците към тиранията на свещениците!) Когато презвитерианското движение се придвижило от Швейцария и Франция към Шотландия и на 20.12.1560 се провело Първото Общо Събрание на шотландската църква, на него присъствали представителите на 42 църкви, като само 6 от тях били свещеници. Нещо повече, според традицията на шотландската църква, свещеникът също бил старейшина. Той бил обучаващ старейшина, а останалите старейшини се наричали управляващи старейшини. Както свещеникът, така и миряните били наричани старейшини. Но те се различавали според задълженията си, които никога не били смесвани. **Задължението на свещеникът било да поучава, на него никога не му позволявали да управлява.**

Нека да прескочим 100 години по-късно и да отидем в 17 век. През 1647 в Англия бил публикуван един документ, който нашите презвитериански предци прочитали всяка сутрин, докато закусвали с овесена каша: **Уестминстърската изповед,** в която ясно се казвало, че старейшините на църквата са същите като съдиите в древния Израел.

А кои са били съдиите в древния Израел? Какво са правели те? След като прескочихме 100 години напред във времето, сега ще се върнем 3 000 години назад, до 1200 пр.Хр, когато е била ерата на съдиите. **Съдиите в древен Израел не са били като съдиите в наши дни.** Съвременните съдии са рефери, които ръководят единствено съдебния процес в съдебната зала. А древните съдии са били преди всичко лидери и управници. Те са водели страната си по време на войни и са били управници в мирно време. В книгата “Съдии” мъже и жени (да, също и жени, защото един от най-великите съдии на Израел е била Девора, която била толкова почитана, че била наричана “майката на Израел.”) са били определяни, за да служат като съдии, които били наричани “освободители” или “спасители.”

Запомнете: **съдиите са били освободители и спасители.** Разбира се, съдията не е бил спасител в смисъла, в който Бог е уникалният спасител, така както пасторът (латинска дума, означаваща “пастир”) замества Исус, който е “Добрият Пастир.” Исус винаги си остава “Добрият Пастир.” Така че под управлението на добрият пастир Исус, пасторите са пастири, а под управлението на спасяващият Бог, съдиите са били почитани като спасители или освободители.

В Стария Завет старейшините са били свързани и с Моисей. Моисей извел израелтяните от робството в Египет и ги е водил до влизането им в Обещаната земя. Но между робството и обещаната земя се е намирала пустинята. **В началото израелтяните са подценили пустинята.** (В края на краищата какво значение имат някакви дребни затруднения след обидата на робството?) **Но малко по малко пустинята се превърнала в непоносима.** Хората започнали да плачат и да се оплакват: “Ех, да можехме да ядем месо. Спомняме си рибата, която имахме в Египет, краставиците, пъпешите, лука и чесъна.” Колкото могъл, Моисей понасял тяхното мърморене, оплакване, заяждане и недалновидността им. После извикал към Бога: “Не мога сам да нося всичките хора; товарът е твърде тежък за мен.” Бог казал на Моисей да събере на едно място 70 старейшини и да ги отведе в “шатрата за срещане”. Чуйте какво е казал Бог на в тази стара история: **“И аз ще слеза и ще говоря там с теб. И ще взема част от духа, който е на теб (Моисей) и ще го сложа на тях (на старейшините). И те ще носят товара на хората заедно с теб, за да не го носиш сам.”** (Чис.11:17 – мой превод)

Казано накратко, старейшините са хора, които водят във времена на конфликти, които управляват в мирно време, които подпомагат църквата в нейните мъки и нещастия и облекчават товара на проповедника. Старейшините са освободители, които спасяват църквата от всяко нещо, което пречи на работата ѝ и свидетелстват като хора на Бога. Често пъти в нашата църква се счита, че старейшините се занимават с материалните неща: например, от какъв материал да бъде изработен новия покрив на църковната сграда? Несъмнено, някой трябва да вземе решение по този въпрос, но тези решения съвсем не изчерпват задълженията на старейшините. Старейшините задават духовния тон на църквата. Те подчертават подробностите на “пътя”, по който ще водят църквата. Старейшините оценяват програмите в църквата от гледна точка на евангелската истина, на световния безпорядък, на изпитанията и мъката на отделните членове на църквата, и на капацитета на църквата.

Вече няколко пъти казах, че старейшините (подобно на съдиите в древността) са лидери и освободители във времена на неприятности. Въпреки че ми се иска никога църквата ни да не беше изживявала болката, която имаме през 1988 и 1990 във връзка със състоянието на нашата деноминация, истината е, че църквата ни **основателно е подозрителна към деноминацията** по принцип и в конкретния случай **поради нейното антиевангелско отклонение**. Което означава, че винаги ще има нужда от старейшини, които могат да правят разлика между евангелието и псевдо-евангелието, от хора, чийто сърца страдат заради благополучието на църквата и чиято мъдрост може да ни помогне да се защитим както от най-силните заплахи за църквата, които всеки може да разпознае, така и от най-неуловимите заплахи, за чието откриване е нужна особена прозорливост.

Едно от нещата, на което трябва да обърнем особено внимание, е християнското обучение на възрастните. От проведеното допитване сред членовете на църквата стана ясно, **че много хора изявяват желание да получат по-добро християнско обучение**. Те желаят да са в състояние да оценяват и разбират всичко, което се случва в живота им от гледна точка на евангелието. Ние искаме да придобием християнско виждане по най-обсъжданите въпроси на нашето време: за емигрантите, за общественото образование, за новите технологии за борба с безплодието, за замърсяването на околната среда, за търговията с оръжия, за глада по света, за безизходицата на туземното население, за електронните заплахи за нарушаването на правото на неприкосновеност на личния живот, за удължаване периода на умиране на престарелите хора и т.н и т.н.

Удовлетворен съм, че има такъв стремеж. **В края на краищата, Библейската убеденост е, че всички неща, без изключение, са направени чрез Христос и те могат да бъдат разбрани правилно единствено от неговата гледна точка**. В Кол. 1:17 се казва, че чрез Христос всичко се събира в едно. Библията твърди, че нашият Господ не само царува над космоса, но осъществява и неговото обединение. Има да се върши огромна работа в областта на християнското обучение на възрастните, но тя е вълнуваща, ободряваща и възнаграждаваща.

Има още едно нещо, свързано с християнското обучение. Преди няколко седмици след богослужението имаше събрание на възрастните, които участваха в програмата за християнско обучение. Аз прочетох един кратък материал, озаглавен “Защо теология?” В края на материала имаше обичайната възможност да се задават въпроси. Бяха зададени добри въпроси, които вълнуваха сърцата на присъстващите, но те нямаха нищо общо с темата на материала, който разглеждахме! Знам, че материалът засягаше начинът, по който работи моят “глупав” разум, с неговите изтънчености и подразделения. От друга страна, въпросите бяха най-основни и най-съществени: **Кой е Бог? Как опознаваме Бога? Как разбираме, че знаем? Защо Библията? Какъв смисъл влагаме в думата “вяра”?** **По какъв начин вярата се различава от фантазията?**

Това обсъждане ме убеди, че се нуждаем от успоредно изследване в процеса на християнското обучение на възрастните. Ние се нуждаем от някой, който да поставя под въпрос взаимодействието на християнския разум с онова, което става около нас в света и от друг, който запознава търсещите с най-простите и най-ясните основополагащи истини на християнството.

Къде можете да ни помогнете, ако станете старейшина? Къде бихте искали да работите? Какви интереси, обучение, таланти, житейски опит и мъдрост можете да споделите с нас, от които църквата ни би се лишила, ако не кандидатствате да станете старейшина? Друг въпрос: **какво разбиране притежавате за нуждите на нашата църква?** **Кои неща сте видели, за които аз съм напълно спял?**

Както вече сте разбрали през последните няколко години, **аз вярвам в много от нещата, в които са вярвали нашите реформаторски предци**. Убеден съм, че има много мъдрост в нещата, в които са вярвали нашите презвитериански предшественици. Едно от тези неща е мястото на старейшината. Поради това се радвам на предоставената ми възможност да поканя всеки от нас да се кандидатира да стане старейшина.

Не се срамувам заради евангелието

Рим. 1:16-17

Аз обичам да ходя на празненства (при условие че не са в събота вечер; поради това, което правя в неделя сутрин, аз не ходя на празненства, които се провеждат в събота вечерта.) Обичам да ходя на празненства по няколко причини. Едната от тях е, че там разбирам какво мислят хората. Установил съм, че някои хора споделят повече неща с мен, когато знаят, че съм пастор, а други – обратното, когато не знаят, че съм пастор.

Някои хора са по-открити, по-естествени и по-малко предпазливи и престорени, ако не знаят, че съм пастор; други са по-прями, даже по-агресивни (да не кажа гневни), ако знаят какъв съм аз, защото тогава могат да излейт недоволството си, което се е събирало в тях от години, недоволство свързано с вярата, с духовенството или най-общо с религията. **Тъй като или знаят или не знаят, че съм свещеник** (няма трета възможност), **аз никога не съм в губещата позиция по време на празненството.**

Веднъж на едно парти един човек ме отведе в ъгъла и се нахвърли върху високостта на евангелието, заради високите му изисквания, заради неподкрепените му от нищо претенции за изключителност, заради претенциите му за уникалност. Той казваше: “Колко абсурдно, да не кажа даже арогантно е да се мисли, че Исус е Синът на Бога, че неговата смърт е изкупителното събитие, което прави света едно цяло с Бога и по този начин предоставя на хората достъп до Бога. Колко самонадеяно е християните да казват, че Исус е “Спасител” и “Господ”, когато е имало и има и сега много влиятелни лидери.” Моят събеседник на партито считаше, че ние (**под “ние” той считаше, че той и аз мислим по един и същи начин и въобще не му идваше на ум, че тъкмо той беше самонадеяният в този случай**) трябва да сформираме един съюз на всички хора с добра воля: християни, мюсюлмани, бахайци, будисти и унитаристи. В края на краищата, това което ни обединява, е увереността ни, че Бог ни обича. **И тази увереност е важна, защото всички ние имаме нужда да бъдем обичани и имаме нужда да бъдем обичани с обич, която е по-голяма от човешката обич.**

Изслушах го търпеливо и после му казах следното.

Първо, най-голямата нужда на човечеството **не е** да бъде обичано. **Най-голямата ни нужда е да бъдем спасени, защото сме виновни и ще бъдем съдени от справедливия съдия.**

Второ, няма голям смисъл в това Бог да ни обича, **ако не може да ни спаси**, защото любовта му вечно ще остава недостатъчна в нашето затруднено положение и винаги ще си остава неефективна.

Трето, другите религиозни групи, с които ще трябва да се съюзим или не вярват, че имаме нужда от спасение (унитаристите), или не вярват, че Бог, който ни превъзхожда, даже съществува (будистите), или не вярват, че милостта е характерна черта на Бога (мюсюлманите).

Четвърто, другите религиозни групи, с които ще трябва да се съюзим не споделят църковното разбиране за човешката природа и по-точно – **за извратената и вироглава природа на човека.**

Пето, християните от първите векове, които са разбирали, че Бог обича тях и цялото човечество, **не са си казвали**: “Бог е любов и ни обича; тогава кой има нужда от сложността, свързана с превъплъщението и кръста?” Вместо това, тогавашните християни просто са били завладявани от Господа на превъплъщението и на кръста; **тъкмо личните им преживявания от връзката им с разпнатия на кръста Превъплътен Бог са мотивирали древните християни да казват, че Бог е любов.**

Нека да се замислим за състоянието на човечеството. **Хуманистите** твърдят, че ние, хората сме си самодостатъчни. Може да вървим в погрешна посока или да имаме неправилно разбиране, **но като хора в нас няма нищо дефектно.** От каквото и да боледуваме като хора, ние можем сами да се излекуваме. А що се отнася до Бога, ако той въобще съществува, ние сме в състояние да го опознаем; а е възможно Бог въобще да е непознаваем. Във всеки случай, казват те, опознаването на Бога няма нищо общо с добруването на човечеството и с постигането на това добро. Вътре в себе си човечеството има всичко, от което се нуждае, за да процъфтява. Всъщност човечеството се намира в непрекъснат възход. Възможностите на самореализиране на хората са толкова ослепителни и безкрайни, че даже не можем да си ги представим.

Но има и второ мнение за състоянието на човечеството. Поддръжниците му (религиозни хуманисти) признават, че когато не познаваме Бога, на нас ни липсва нещо съществено. Има огромни човешки нужди, стремежи и възможности, които остават неудовлетворени, когато не познаваме Бога. Може би ни липсва нещо важно, казват те, но то не е жизнено важно.

Има и трето мнение и то е нещо повече от мнение; това е увереността на онези хора, като ранните християни, които са били завладяни от това, че Бог ни е посетил в личността на своя Син и от неговата победа над нашето упорито безсилие чрез смъртта и възкресението на неговия Син. Тези хора са убедени, че въпреки че хуманистите и религиозните хуманисти се придържат към мнението, че човечеството или е самодостатъчно или има малки недостатъци, **истината е, че човечеството по природата си е дефектно и**

върви към унищожение от ръката на този, който в Библията е описан както като Създател, така и като Унищожител. Тези хора (християните), просто защото са били отведени в истината и реалността, до които достъп дава единствено Бога, сега знаят, че евангелието не е “отговор” на някои въпроси на човечеството, свързани със самото човечество или с Бога. Сега те знаят, че евангелието е този отговор, който изважда на показ, че въпросите на хората погрешни.

Евангелието е “отговор,” който разкрива човешките въпроси не като предчувствие за тяхното излекуване, а като симптом за тяхното заболяване. Евангелието е написаното от Бога разрешение на проблема на човечеството, което изважда на показ, че така нареченото разбиране на човечеството за самото себе си е колосално неразбиране. Единствено в светлината на написаният от Бог отговор (евангелието) ние разбираме, че въпросите ни не са правилни; че в много случаи са повърхностни; че в някои случаи въобще не са въпроси, а са отражение на пожелателното ни мислене.

Сигурно сте забелязали, че когато хората разсъждават за нещата, които не са пряко свързани с тях, те разсъждават много добре. Например, когато човечеството разсъждава за геологията или алгебрата, то разсъждава добре. Колкото по-отвлечени са нещата от него, толкова по-голяма е способността на човечеството да мисли правилно. Но колкото нещата са по-близо до нас, тогава повече намалява способността ни да мислим правилно.

Така например грешките на социолозите са много по-големи от грешките на геолозите или математиците. А когато разсъждаваме за Бога, когато разсъждаваме за нас и за отношенията ни с Бога, тогава разсъжденията ни са изцяло погрешни. Поради това Йеремия казва, че сърцето на човека е страшно болно и никой не може да го разбере (Йер.17:9); поради това Павел казва, че умовете ни за помрачени и мисленето ни е бесплодно; че мислейки се за умни, ние всъщност сме глупави.

Мисленето ни не е бесплодно, когато мислим за света на природата, когато се занимаваме с астрономия или когато изследваме строежа на атома или физиологията. Но мисленето ни е бесплодно, в смисъла, че не стигаме до истината, когато започнем да мислим за човешките неща и особено, когато разсъждаваме за отношението между хората и Бога. Нашата епоха уважава психологията, но презира истината.

Поради това съвременниците ни винаги принизяват твърденията си за истината до твърдения за чувствата. Съвременниците ни принизяват диагнозата на евангелието за положението ни в очите на Бога до начина, по който се чувстваме. Ние се чувстваме обезсърчени или ненужни. И ако използваме езика на религията, ние казваме, че се чувстваме виновни или отчуждени от Бога. Но подобно принизяване няма да свърши работа. Диагнозата на евангелието е, че ние сме се отчуждили от Бога, който ни е създал и иска да сме негови; ние сме отхвърлили нашата идентичност, защото сме създадени да бъдем партньори с Бога съгласно завета, който отразява неговата слава. Ние сме объркани вътре в себе си, тъй като умът, сърцето и волята ни са фатално дефектни.

И това не е диагнозата, която човечеството поставя само на себе си; това е диагнозата на евангелието за човечеството. Това е положението на хората пред Бога, независимо от това, дали се чувстваме щастливи като прасета, които се ровят в тинята или сме нещастни като котка в стая с люлеещи се столове. Излишно е да казвам, че в светлината на Божията истина за нас е правилно ние да чувстваме нещо. Има (или би трябвало да има) психологическа прилика между действителното ни състояние пред Бога и психологичното състояние на човек, който има болно сърце и се нуждае от хирургическа операция, която го излекува. Но е невъзможно да претендираме, че сърдечното заболяване и операцията не са нищо друго, освен начин, по който се чувстваме.

Евангелието показва истината, реалността и същественото. Говорейки за вътрешната ни обърканост, аз винаги се изненадвам от хората, които се оплакват от новините. “Защо винаги съобщават лошите новини.” Една статия във вестника описва подробно жестокостите, с които иракчаните са се отнесли към кюрдите. Но в статията не се задава въпроса защо хората от един и същ народ се избиват помежду си многократно поради гражданските войни през вековете. Статията сравнява жестокостта на иракчаните с жестокостта на червените кхмери в Камбоджа и с жестокостите в Европа преди 50 години. Накрая се споменава, че самите кюрди са извършили неописуеми жестокости. Друга статия описва огромен протестен поход във Вашингтон в подкрепа на абортите, но пропуска да спомене, че самият аборт е проява на ужасна жестокост.

В трета статия, написана от един професор от Университета в Торонто, обсъжда употребата на мозъка на абортирани бебета за лекуване на болни от болестта на Паркинсон. В нея се посочваха няколко сериозни отклонения от процедурата. Например, жена може преднамерено да забременее, за да може след това да абортира и да продаде мозъка на абортираното бебе. Според професора, това е възможно, след като по света има места, където се продават части от човешки тела (например бъбреци) и след това продължава: “Неизбежно е, че в Азия и Африка ще се разраства пазара за части от човешкото тяло, а в западния свят ще

се появи “черен пазар”.” Разбира се, той е прав. Защо на Запад да не се появи “черен пазар”, след като в другите части на света съществува открит пазар?

Въпрос: “Защо вестниците са пълни с такива отрицателни неща?”

Отговор: “Защото това се случва в действителността.”

Въпрос: “А защо се случва?”

Отговор: (Тук отговорът зависи от това, дали сме християни или не.)

Въпрос: “След като тези неща се случват постоянно, защо хората искат да четат за тях?”

Отговор: “Защото ако вестниците бяха пълни със захаросани истории, хората щяха да се оплакват, че са далече от реалността.” Хората жадуват за реалността (така както я наричат.) Те не искат да бъдат мамени или заблуждавани. Същевременно е ясно, че хората се очароват от негативното, от което се оплакват, но не могат да избягат. **Ясно е, че са привлечени точно от това нещо, от което биха искали да избягат.** Съществено важно е да разберем, че винаги когато чуят за негативното, хората не могат да си извадят правилното заключение за него, което означава, че всички хора имат нужда от спасение. Тази истина трябва да бъде разкрита и само евангелието я разкрива. Аз не се срамувам заради евангелието и го прославям. Тъй като съм оценил като истина това, че евангелието първо е оценило мен самия, аз никога няма да се срамувам заради евангелието.

В Римляните Павел ни казва, че не се срамува от евангелието, защото знае, че евангелието е силата на Бога да спасява. Обърнете внимание: евангелието не е информация за Бога, нито пък информация за Бога и за нас. Евангелието е **силата** на Бога, която носи спасението и когато **(1)** станем получатели на спасението, тогава **(2)** придобиваме информация за него. *(Коментар: В посочената последователност, а не обратното. Д.Пр.)* Всички знаем, че “евангелие” означава “добра новина.” Но евангелието не е добра новина в смисъла на самото съобщаване и на самото информиране, така както говорителят по телевизията чете новините. Медиите ни съобщават като новини сведения за неща, които вече са се случили; те никога не правят нещата да се случват. **Новините никога не поражда нещо ново.** А с добрата новина на евангелието е различно: **когато се събщи за спасяващото събитие на Исус Христос, тогава силата на Бога действа.** Евангелието е единственото съобщение за неща, които са се случили в миналото, **което поражда бъдеще.**

Информацията за някой, който е бил разпънат на кръст на градското бунище в Ерусалим през 30 г. не е важна за нас днес, **освен ако** разпространяването на тази новина развърже нещо, чиято сила може да поднови прекъснатата ни връзка с Бога, може да възстанови за нас съдбата, която сме изоставили и може да възстанови иначе смъртоносно увредената ни природа. Трябва винаги да сме сигурни, че сме схванали логическата последователност на разбирането на Павел. **Не е вярно**, че той е установил, че е бил обладан от незадоволство или безизходица, след което точно е анализирал състоянието в което се е намирал, след това си е задал въпроси относно себе си и за човечеството като цяло и накрая просто така се е случило, че е научил, че евангелието дава отговор на всички тези въпроси и потвърждава неговия анализ.

Логическият порядък, по който е стигнал до разбирането е точно обратния. Напълно доволен от себе си, той неочаквано бил арестуван на пътя за Дамаск от възкресения Исус; под влияние на това сграбчване той е бил изумен от истина, за която не е предполагал; тази истина взривила разбирането му, към което се придържал от години. След взрива животът ме заприличал на кратер след бомба, който се изпълнил с евангелското разбиране са него самия и за спътниците му. От този момент нататък той наблюдавал как безброй много хора преминават през същото нещо, когато чуят евангелската история. **Следователно, да чуеш евангелието, това означава да изложиш себе си на силата на Бога, която действа за спасението на всеки човек по всяко време.**

Срамно ли е това? Как би могло да е срамно, защо би трябвало да човек да се срамува, че посоката на живота му се е обърнала на 180 градуса, което се случва и с много други хора? През 1982 година, на 83 години, почина прочутият английски проповедник Мартин Лойд Джонс. Когато той се пенсионира, се надигна вълна от възхищение, породено от жертвата, която беше направил, за да служи на Бога. **Първоначално той завършил медицина, а след това специализирал кардиология и бил считан за изгряваща звезда сред медиците в Англия.** **Но на 30 годишна възраст изоставил лекарската си кариера и станал пастор в една изтощена от депресията Калвинистко методистка църква в Уелс, чийто членове били работници.** Впоследствие станал проповедник в една от най-големите църкви в Лондон, която побирала 2000 човека наведнъж. **До 51-вата си годишнина той не притежавал автомобил, защото не получавал достатъчен доход за да си го позволи.** Когато след пенсионирането му започнали да се възхищават от жертвата, която е направил, той сухо отговорил: **“Жертва? Каква жертва? Има ли нещо по-славно от това да съобщаваш на хората това, в което Бог е вложил действащата си сила да спасява?”**

Ако евангелието не беше нещо повече от удобен бромид, който казва, че пред Бога всеки човек е добре, тогава Лойд Джонс наистина щеше да е глупак, защото се беше отказал от кардиологията. Но тъкмо неговата опитност и неговата убеденост, че единствено в евангелието се намира ефективността на Онзи,

който е създал човека. **Той е знаел, че евангелието повторно създава човека всеки път, когато силата на Бога въведе някого във вярата.**

Аз само поклащам глава всеки път, когато току-що ръкоположени служители на Бога ми кажат, че разбират, че основната им отговорност е да облекчават. **Те били станали служители на Бога, за да облекчават! Какво да облекчават?** Не знам какво си представяте, когато чуете тази дума, но аз винаги си представям “грес.” Служителите са грес, която смазва механизма на групата. Нито един апостол не би се съгласил с това, нито би казал на църквата: “Вие решавайте както искате. Моята работа е да облекча работата ви. Вие решете какъв искате да бъде вашия религиозен пакет, а моята работа е да ви помогна да го получите.” **Нито един апостол никога не си е помислял, че задачата му е да облекчава нещо.**

Евангелието не е грес, а е действащата сила на самия Бог. Единствено тази сила може да победи духовното безразличие, инертността и враждебността, които се срещат навсякъде. Павел казва, че евангелието е Божията сила да спасява, защото в нея действа Божията праведност. Тук “праведността” има специфичен смисъл, който получава от времето, когато 400 години преди раждането на Исус, Израел е бил изпратен на заточение в Вавилон. Заточението във Вавилон е било ужасно преживяване за народа на Израел. Те били далеч от домовете си, били са подигравани и преследвани, деморализирани и считали че положението им наистина е безнадеждно. Тогава чрез един пророк, чиито думи намираме в края на книгата Исая, **Бог им казал, че ще се срещне скоро с тях у дома.** Че ще ги освободи от тирана, ще сложи край на заточението им и ще ги отведе у дома и то с почести и ще ги въздигне над всички други, които са ги презирали и по този начин ще въздигне себе си като техен освободител.

Когато Бог обещал да оправи тези неща за тях, всичко това се включвало в неговата праведност. Павел казва, че Бог прави действена праведността си. Евангелието е Божията сила, която ни отвежда у дома при него, с почести и ни въздига като негови синове и дъщери и по този начин въздига себе си като наш освободител. Евангелието прави праведни хората в очите на Бога. Павел казва: **“Защото в нея (благата вест) се разкрива как Бог прави хората праведни от вяра към вяра, както е писано: “Праведният чрез вяра ще живее.”** (Рим. 1:17) **Вярата просто е връзката, която ни привързва към Исус.** Чрез вярата ние прегръщаме Онзи, който пръв ни е прегърнал. Вярата е отказ да избягаме от разперените ръце на разпънатия на кръста. Никога не трябва да се срамуваме от евангелието.

Не се срамувам от евангелието

Рим. 1:16; 1Йоан 5:12

Аз не се срамувам от евангелието. А и защо да се срамувам? Бях деветгодишен, когато разбрах, че чрез кръста за мен има спасение. Същевременно разбрах, че спасението, което ми е осигурено чрез кръста е доказателство, че се нуждаех от това спасение. **С други думи, още на 9 годишна възраст аз осъзнах, че съм грешен човек.** Несъмнено, тогава не разполагах с речниковия запас от думи, които използвам сега като зрял човек; тогава говорех като дете. Но бедният ми речник по никакъв начин не омаловажи истината за моето разбиране. **Никога не трябва да омаловажаваме разбирането на децата за духовните неща.** По онова време аз знаех за Божия съд, за опасното ми положение и за обещанието на Исус. Знаех за достатъчността на неговото лекарство и че съм прегърнал Онзи, който вече ме е прегърнал.

Разбира се, тогавашното ми разбиране беше детско, но въпреки това осъзнах, че спасението, което беше последица от смъртта на Божия Син означава единствено, че бях смъртоносно болен, поради което не трябва да отричам състоянието си и да поглеждам лековато на жертвата, която е направена заради мен. Бях на 14 години, когато разбрах, че целта на живота ми е да стана служител на Христос и да служа на евангелието. На никой не казах за това.

Изчаках, докато станах на 23 години и тогава накарах баща ми да онемее, когато му съобщих, че повече няма да се стремя да стана професор по философия. Когато хората, които ми мислеха доброто ми казваха, че да си свещеник е благородно, при условие, че религията е полезна и че като идеалисти младите хора най-добре демонстрират безполезността на религията, аз поклащях отрицателно глава. За мен да си свещеник означаваше само едно нещо и то нямаше нищо общо с идеализма и безполезността.

Служителят на Христос съобщава на хората за евангелието, а в него не се говори за идеи. Свещеникът служи на евангелието, което е било и е Божията сила за спасението на хората. Аз никога не съм се срамувал от евангелието. Ако понякога бях изкушаван да се срамувам от евангелието, т.е. да се срамувам от самия Господ, на мен ми беше достатъчно само да си спомня неговото обещание: **“Защото ако се срамува някой заради Мен и заради думите Ми в това порочно и греховно поколение, то и Човешкият Син ще се срамува**

от него, когато дойде в славата на Своя Отец със светите ангели.” (Марк 8:38)

Винаги съм знаел, че хората се срамуват от евангелието, когато се опитват да ни кажат, че хората могат тайно да бъдат ученици на Исус, подобно на многото духовници, които идват при мен и тихичко ми казват, че тайно са съгласни с моята позиция по отношение на споровете в нашата деноминация. **Но не съществува такова нещо като таен ученик.** Исус казва, че понятието “таен ученик” е оксиморон, т.е. че е съчетание от думи с взаимно противоречащо си значение. Сигурно сте забелязали, че по време на земното си служение, когато Исус е канел някой да се присъедини към групата му, **той винаги е канел този човек публично.** Яков и Йоан - когато са били заедно с други мъже и жени в едно рибарско село; Матей - когато е седял край бюрото си на булевард Гренада, обграден от хора, които недоволствали, защото трябвало да пращат данъците си. Всички подобни хора, които Исус е призовавал да го последват, **е трябвало да станат публично и така да декларират чии са** и по този начин да поканят наблюдаващите ги да свидетелстват за позицията им. Не забравяйте Закхей. Исус му казал да слезе от дървото и да застане пред огромната тълпа, която ги е наблюдавала. Чак след това Исус казал, че ще гостува в дома на Закхей и ще яде заедно с него. Да повярваш в Исус Христос, да станеш ученик, това означава да бъдеш същия като хората, които хиляди години по-рано са били верни на Онзи, когото светът е презирал и отхвърлял.

Веднага ще кажа, че светът не се срамува от евангелието. Светът може да е враждебно или презрително настроен към евангелието, но не е се срамува от него. **Църквата е тази, която се срамува от евангелието.** Наскоро ми дадох един въпросник, разпространяван от една комисия за проучване сред църквите в Торонто. От членовете на църквите се очакваше да изберат от няколко възможности коя е по-важна от другите. Една от тези възможности беше “вярност към Исус Христос.” Вярата в Исус Христос **беше една от възможностите** при избор на свещеник. **Самият факт, че тази възможност е включена в този въпросник неопровержимо говори за срам от евангелието.** Веднага се сетих за три книги от Новия Завет, в които се казва да подкрепяме християните, които не се срамуват от евангелието и които никога няма да се срамуват, **въпреки че това, че ценят високо евангелието им гарантира, че ще живеят като мъченици.**

Уилям Тиндейл, английският преводач на Библията, чиято работа е положила основата за издаването на King James Version, **е бил екзекутиран заради това.** Той е знаел на какъв риск се излага, отпечатвайки английския превод на Библията. Тогава защо е упорствал да го направи? Защото е бил убеден, че ако не притежават английския превод на Библията, англичаните никога няма да узнаят за спасението, предлагано от Бога. *(Коментар: А ние се срамуваме да казваме, че нашата азбука, кирилицата, е била създадена, за да могат българите да четат Библията! Даже сега много от нас продължават да не я четат, въпреки че никой не им забранява. Това е голяма трагедия. Д.Пр.)* Той е бил прав. Тук няма място за срам!

Сравнете Тиндейл с бившият лидер на Обединената църква, чиято статия се появи през лятото във вестник “Торонто Стар.” В нея се изразяваше загриженост за обидата, която една група, наречена “Международен Изход” нанесла на другите християни. Тази група се състои от хора, които благодарение на силата на Бога да спасява, са били изведени от хомосексуалния и лесбийския им начин на живот. Сега тези хора служат в името на онези, които искат да се освободят от същия начин на живот. **Нашият бивш лидер твърдеше енергично, че е всяко предложение за такава помощ е унизително и обидно.** Трябва ли да вярвам, че предлагането на помощ, надежда и излекуване на всеки изпаднал в зависимост на навика човек е обида? Този етикет е поставен от човек, който се срамува от евангелието.

Вероятно до сега не сте чували за Пат Алън. Тя е лидер на едно служение от Торонто, което се нарича “Нови посоки.” Тя твърди, че е била водена и й били дадени сили да напусне лесбийския си начин на живот, но не защото тя се е отвратила от себе си и е пожелала да бъде освободена от лесбийството. Тя съвсем не е считала, че в лесбийството има нещо лошо и не е виждала никакви причини да го ненавижда. **До момента, когато била завладяна от евангелието.** С течение на времето тя започнала да осъзнава, че Бог е свят. Научавайки за светостта на Бога, тя разбрала, че нейния начин на живот (който я задоволявал), **е несъвместим със светостта на Бога и със светостта, която Бог предписва на хората си.** Това била първата й крачка в новата посока и началото на последвалото служение. Слушал съм как Пат говори дълго, но никога не съм я чувал да казва, че се счита жертва на обида. Очевидно тя не се срамува от евангелието.

Аз не се срамувам от евангелието. Нека да разгледаме описанието на Павел за това, какво представлява съществуването на човек, който е отделен от евангелието. Отделени от евангелието, т.е. от силата на Бога, която спасява вярващите в Христос, хората са несправедни. **Павел ни казва всичко за несправедността ни.** Според неговия анализ несправедните хора:

(а) не отдават почит на Бога и не мислят за него; те са безбожници.

(б) са безплодни в мисленето си и безчувствените им умове са помрачени. Те са безчувствени към истината на Бога и са помрачени, защото не разбират, че се държат нагло към Бога и ежедневно увреждат себе си и останалите.

(в) претендират, че са мъдри, но апостолът казва, че точно претенцията им, че са мъдри, ги превръща в глупаци.

(г) са идолопоклонници. Те предоставят сърцата си, те са побеждавани и прахосват живота си в стремежи към неща, които са различни от Бога.

(д) **върхът на всичко това е, че Бог ги оставя да изживеят последствията от своята безбожност:** *“И понеже отказаха да познаят Бога, Бог ги предаде на развратен ум, за да вършат това, което не е прилично.”* (Рим.1:28) След това той описва по-подробно проявите на развратния ум и на неприличното поведение: “алчност, злоба, завист, убийство, кавги, измами, клюки, хули, прелюбодеяния, самохвалство и непрестанно изобретяване на зло.” След това обвива всичко това със следните четири думи: “глупост, нечестност, безсърдечност и безжалостност.”

Преди да кажете: “Познавам точно такива хора”, Павел ни казва: **“Погледни се в огледалото.”** Защото онова, заради което осъждаме другите, **се намира в нас самите.** **“Ние” сме точно като “тях.”** Дали се срамувам от евангелието? Твърдостта на човешката природа е много голяма и понякога достига твърдостта на бетона. Може би щях да се срамувам от евангелието, ако то беше просто една “добра идея”, която е напълно неефективна и безполезна по отношение на греховната ни човешка природа. Но Павел казва, че евангелието не е идея, **то е сила, силата на Бога за спасяването на всички хора, които признават, че човека е безсилен пред Бога и поради това се доверяват изцяло на Онзи, който Бог е възкресил от смъртта.**

Например, хората, които са попаднали в капана на смачкан поради катастрофа автомобил; мислите ли, че те се срамуват от механичните ножици, с които разрязват останките от купето и ги освобождават от състоянието, от което те сами никога не биха се освободили? Мислите ли, че те някога ще се оплачат, че механичните ножици не са действали нежно и деликатно? Мислите ли, че те някога ще кажат, че спасителната операция е наранила достойнството им?

Аз не се срамувам от евангелието. **През 20 век единственият голям противник на евангелието е марксизма, който навсякъде по света демонстрира, че е измамлив в твърденията си и е безсилен да предостави това, което е обещал.** Какво друга е направил, освен да подхранва мизерията? В сравнение с него евангелието е несравнимо по-добро!

Аз не се срамувам от евангелието. То е силата на Бога да спасява онези хора, които разчитат то да ги спаси. Защо и ние да не постъпим така? В няколко стиха от Римляни, Павел ни казва защо е готов да проповядва евангелието в Рим: защото не се срамува от него. После ни казва защо не се срамува от него: защото е силата на Бога да спасява. Накрая ни казва защо то е силата на Бога да спасява: защото в него действа праведността на Бога. **Евангелието не е склад за религиозна информация.** То е тази сила, в която действа Божията праведност. Иначе казано, **хората, които считат, че за тях е важно, че в очите на Бога са грешни, са правени праведни пред Бога.** Вълнувам се, когато чувам да се проповядва евангелието, защото нищо на света не може да се сравни с него. **За него няма заместител, точка.**

Замислете се за хората, за които се разказва в Коледната история. Те са се зарадвали с голяма радост, когато са чули “добрата новина”, защото им е бил даден Спасител. Новината за Спасителя е добра новина, най-добрата новина, при две условия&

- (а) че считаме, че се нуждаем от спасение;
- (б) че сме убедени, че не можем да се спасим сами.

Накратко, новината е добра, ако наистина считаме, че сме в опасност и сами не можем да се измъкнем от нея. На свой ред добрата новина ще ни накара да се зарадваме много, единствено ако оценим какво и кой ни е бил даден и когато установим, че когато се вкопчим в него, той вече се е вкопчил в нас даже по-здраво и по-надеждно, отколкото ние самите сме се вкопчили в него. **Не трябва да принижяваме “силата на Бога да спасява” до нивото на “сила на Бога да облагородява човека” или “да дава мир в душата” и други такива неща.** Разбира се, Божието спасение е необятно и в него има и мир в душата и много други неща. **Но те не са най-важните. Божието спасение преди всичко означава оправени отношения с Бога (вяра) и гарантира спасение от истинската беда – вечната загуба.**

Винаги съм нащрек с хора, които кимат разбиращо и снизходително, когато чуят за евангелието, но след това веднага го тълкуват **и принижават думите** “евангелие”, “вяра” и “спасение” до нещо, което невярващия свят ще хареса и ще възприеме. Такива хора ми напомнят, че английската дума “спасение” произлиза от латинската дума *salus*, “здраве.” Следователно спасението е здраве. Но чувам да се говори, че здравето означава човек **да се чувства добре, да няма притеснения (Исус не е ли имал притеснения в Гетсиманската градина?)** и “да се справя с проблемите си.” Не! Според Библията, спасението означава човека да бъде освободен от принудата, тъй като Божия съд за него е отменен. Преди всичко друго, праведността означава да бъдеш праведен в очите на Бога. Атеистите ни казват, че вярата означава да вярваш в себе си и в собствените си способности. Не! Вярата е връзка, която ни привързва към Праведния Христос и то по-здраво от най-здравото лепило.

И азq и вие сме наясно, че работата на свещеника се припокрива донякъде с работата на психотерапевта, на брачния консултант, на учителя и т.н. Но има един аспект от работата ми, който не се

припокрива с нищо друго – евангелизацията. Евангелистът препоръчва Исус Христос на хората, които все още не са го приели, не го обичат и не са свързали живота си с него. Ясно е, че работата на евангелиста е най-основната работа, свързана с вярата. Тази работа е фундамента, основата. Задача на учителя е да обясни на вярващите какво означава да вярваш, на пастора – да води вярващите по пътя на вярата; на пророка – да помогне на вярващите да различат какво изисква евангелието от тях в новите исторически условия. Но учителят, пасторът и пророка имат да вършат работа, едва след като работата на евангелиста е свършена.

Вярващите могат да бъдат инструктирани, водени и направени да различават, чак след като са станали вярващи. Според мен е неопровержимо, че сегашните основни църковни деноминации подценяват, презират или просто отричат служението на евангелизацията. Погрешната посока, ереста и упадък на църквите от основните деноминации са за мен достатъчно доказателство, че ние подценяваме евангелизаторската работа.

И защо я подценяваме? Защото не вярваме в диагнозата на евангелието за духовното състояние на човечеството, поради което не вярваме и в лекарството, предлагано от евангелието. Вследствие на което имаме сграда без основи. Въпреки липсата на основи, ние се опитваме да направим нещо с прозорците и покрива на сградата и с електроинсталацията ѝ. А сега виждаме как сградата без основи е помитана от пороя. Гледаме как деноминацията ни е в опасност при всеки повей на ереста, на коварството или на вероотстъпничеството. Тъкмо неспособността да се разпознаят тези ветрове показва, че най-основният аспект от християнската прокламация, за която се предполага, че е бил извършен, всъщност не е бил извършен. Така ли е? Не! Проблемът не е в това, че ние предполагахме, че основите са положени, а всъщност се оказва, че не са положени.

Проблемът е, че ние отричаме, че тези основи са нужни. Не мога да отрека моето собствено съучастие в това. Припомняйки си начина, по който съм проповядвал в миналото, аз разбирам, че подробно и фино съм анализирал някои проблеми, считайки, че основите са положени, а се оказва, че те не са били положени. Вътре в сърцето си аз усещах това. Не казвам това, за да се оправдавам. А там, където не мога да бъда оправдан, аз трябва единствено да се покая.

Не мога да си представя какво си мислят някои от вас в този момент. Дали лицето на Шепърд ще се сбръчка? Дали няма да се побърка? Дали няма да закрещи пронизително? Дали ще обърне гръб на страдащите хора и ще удари с юмрук по Библията? Разбира се, аз няма да направя това. Но никога няма да се уморя да напомням на църквата нещо, за което К. С. Луис спомена преди години и което чак сега ми стана ясно. Луис казва: “Най-ефективно в този свят работят тези хора, които са най-загрижени за идния свят.” Той е прав. *(Коментар: Превел съм няколко книги на К. С. Луис. Можете да ги намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.)*

Тези, които са загрижени за това велико спасение, което силата на Бога може да ни даде, са хората, които изцяло се изразходват в служба на другите. Искам да спомена за един човек, с когото сме приятели от 25 години, който най-добре олицетворява това, което току-що казах. Говоря за Боб Ръмбол, свещеник от Обединената църква, който работи в Евангелската църква на глухите в Торонто в продължение на 25 години. Той стана пастор там скоро след като преустанови кариерата си като футболист в отбора на Отава.

От тогава той основа 8 църкви сред глухите и работи като мисионер сред глухите в Ямайка и Порто Рико. Той основа целогодишен лагер и конгресен център за глухи; създаде 8 домашни групи за глухи деца и програма за тяхното домашно подпомагане.

Освен това създаде дневен център за глухи деца и център за чуващи деца на глухи родители.

Създаде и център за подпомагане на деца с множество увреждания.

След това дом за деца, дом за възрастни хора и дом за възстановяване на стари хора.

Освен това център за професионално обучение, печатница и гараж. Освен това ежедневно посещава съдилища, болници и затвори, където се застъпва за хората, които иначе винаги са жертви.

От вестниците сигурно сте научили, че той е и пастор на полицията в Торонто.

За работата си той е получил следните награди: през 1972 – Мъж на годината от Канадската асоциация на глухите; през 1976 – Член на Ордена на Канада; през 1978 – наградата на Канадския Ротари Клуб; през 1982 – Орден за заслуги на град Торонто; 1982 - награда на Канадския клуб за напредък; 1985 – наградата Гарднер на столичния съвет на Торонто. Освен това, Боб е единственият канадец, който е награден с Хуманитарната награда на Международния Лайонс Клуб. (сред носителите на тази награда са Алберт Швайцер, Папа Йоан 23-ти и Майка Тереза от Калкута.)

В сърцето си Боб остава евангелист. Той е проповядвал в Северна Америка и не се срамува от евангелието. Той твърди, че глухите хора имат нужда от евангелието така, както и всички останали. Наскоро той ми каза: “Който има Сина, има живот; който няма Божия Син, няма живот.” (1Йоан 5:12)

Не трябва да се безпокоим

Йоан 10:24

Повечето от нас изпитват наслада от безпокойството. Така е, ние се наслаждаваме на безпокойството дотогава, докато безпокойството е част от забавлението, но не и когато то стане част от живота ни. Ние се наслаждаваме на напрежението от някоя детективска история или от някой добър роман. Наслаждаваме се на напрежението, когато чуем някоя оперна певица, която задържа гласа си успешно на най-високия тон толкова дълго, че не можем да си представим, че е възможно тя повече да издържи. Наслаждаваме се на напрежението във футболния мач, когато въпросът за победата или загубата може да бъде решен буквално до последния съдийски сигнал.

Но когато става въпрос за живота ни ние считаме, че безпокойството е много болезнено – като например напрежението, свързано с научаването на резултата от високорискова операцията на обичан от нас човек или напрежението, докато чакаме, за да разберем дали сме приети да учим в университета, който ще ни даде професия за цял живот, или напрежението, докато чакаме съдебното жури да реши дали ще си отидем у дома като оправдани по делото, или ще прекараме 10 години от живота си в затвора. **Напрежението е ужасно и болезнено, когато се отнася за живота ни.**

Изглежда подобни безпокойства са мотивирали няколко човека да извикат към Исус: “Докога ще ни държиш в напрежение? Ако ти си Месията, кажи ни го ясно.” Лесно можем да разберем какво ги е мотивирало да говорят така. **Израилтяните са очаквали Месията в продължение на 1 400 години.** Имало ли е нещо по-спешно от това да узнаят, дали Исус от Назарет е бил дългоочакваният Христос или не? В цялата история на Израел е имало разни хора, които в различни времена са се появявали и са твърдели, че са Месията. Във всеки от тези случаи около претендиращият се събирали ентузиазирани хора, но после установявали, че са излъгани. Поради това много от хората вече били изтощени и не вярвали, че Месията ще дойде.

Тогава се появил Назарянинът. Той изглеждал различен от повечето хора, различен даже от повечето претендиращите преди него, че са Месията. В същото време, той все още не бил освободил Палестина от римската окупация. Какво трябвало да направят хората? Да станат негови последователи и да поемат риска да се окажат излъгани глупаци, а може би и да загубят живота си? Или да не станат негови последователи и да поемат риска да се лишат от благословиите на Месианската ера? **“Докога ще ни държиш в напрежение? Ако ти си Месията, кажи ни го ясно. Дай ни доказателства за себе си. Първо ни убеди и тогава ще станем твои последователи.”** Те искали нашият Господ да каже ясно, твърдо и недвусмислено: **“Аз съм Месията на Израел. Аз съм Онзи, който е бил обещан в древността.”**

а) Днес чуваме някои хора да казват нещо подобно: “Готов съм сериозно да повярвам в Бога, стига той да даде доказателства за себе си.” Често пъти, когато се намират в затруднено положение, хората говорят така. Познавах един младеж, който заекваше много. Заекването за него беше публично унижение, което беше много по-отвратително от най-отвратителното кожно заболяване. Веднъж, докато обсъждаше с мен християнския живот, той се разгневи **и закрещя, че не би могъл да повярва в Бога, преди да се освободи от своя срамен недъг.** В същото разкъсващо сърцето положение се намира някой, чийто близък човек страда от неврологично заболяване. Той иска да се обърне с молба към Бога, в когото не вярва, но не може да се моли на Бога, преди да се е убедил, че има Бог, на когото да се помоли. Същевременно той се страхува, че ако не се моли на Бога, положението на любимия му човек няма да се промени. Накрая той остава с огромна празнота в сърцето си и е изпълнен с още по-голямо разочарование и горчивина, отколкото по-рано. *(Коментар: И ще обвинява Бога за това. Д.Пр.)* “Докога ще ни държиш в напрежение? Ако ти си този, който се казва че си; ако ти си този, за който давах признаци, че си; ако ти си присъствието, властта и целта на Бога, защо не ни кажеш ясно това?”

б) Но в разглежданата от нас Библейска случка, **Исус не дава ясен отговор на хората.** Защо? Със сигурност не защото обича да наблюдава как хората разгадват гатанки; нито пък защото изпитва насладение, когато измъчва хората с най-важните неща за живота и смъртта им. Исус не отговаря ясно на хората поради една единствена причина: **защото те са искали да получат от него доказателство за това кой е той, а след това те биха повярвали в него – евентуално.** Истината е, че ние не можем да узнаем кой е Исус, **ПРЕДИ да повярваме в него.** Доказателството е свързано с математиката и с науката, но няма нищо общо с личностите. Математическите истини се доказват дедуктивно (логически тръгвайки от общото към частното), а научните истини – обратно, се доказват индуктивно (логически тръгвайки от частното към общото). **Но когато става въпрос за личности, не е възможно да има никакво доказателство.**

От време на време при мен идват млади двойки, описват ми връзката и отношенията си и след това ме питат: **“Мислите ли, че ние трябва да се оженим?”** По същия начин те могат да ми кажат: “Ние имаме червени пъпки навсякъде по телата си? Мислите ли, че сме болни от дерматит или от дребна шарка?”

Дерматитът и дребната шарка **са болести**, а любовта е свързана с хората **и за нея няма доказателства**. Няма начин, чрез който да мога да докажа, че жена ми ме обича. **Един циничен човек може да обясни всичко, което прави тя по какъвто си иска начин.**

Например дали тя е ободрение и утеха на живота ми? Но тя може да се държи така, защото е намислила след 1-2 дни да поиска нещо огромно от мен. Или пък тя не ми е изневерила през 36-те години брачен живот? Но може би тя изпитва неосъзнат страх от венерическите заболявания. Или пък тя ме слуша внимателно и съчувствено, и ми отговаря с разбиране, когато разговаряме помежду си? Но може би тя няма по-добра тема за разговор, отколкото да говори за себе си. Или пък тя ме подкрепвя във всяко мое рисковано начинание? Но може би тя харесва престижът, пораждан от това, че е омъжена за пастор и професор. Дали казаното дотук означава, че имам някакво, даже най-малко съмнение в нейната обич към мен? **Разбира се, не.**

Някои хора, които се противят на Господа, го молят да им даде някакъв знак – да направи нещо драматично, убеждаващо и доказващо, че той е онзи, в когото те трябва да вярват. **Исус е отказвал да дава такива знаци и то поради една единствена причина:** критиците му са искали доказателство, че той наистина е превъплътеният в човешки образ Бог, **но без да поемат задължението да повярват в него.** Ако Исус им беше дал доказателството, за което са настоявали, те можеха да се погледнат и да кажат: “Добре, това решава проблема. Той е Онзи, който Отец обеща да ни изпрати.” В главите им ще се случи нещо, сега те ще имат информацията, която до тогава им е липсвала, **но в сърцата им няма да се случи нищо. Доказателството, което искат и което биха получили, не би променило нищо в живота им.**

Вместо да доказва себе си, Исус казал: “Увереността в мен се появява, **само когато повярвате в мен.** Увереността, че аз съм превъплътеният Бог ще ви завладее единствено, когато ме последвате, когато ми вярвате, когато ми се подчинявате и когато ме обичате. Тези които направят това, ще придобият увереност в мен и в своя живот в мен, който премахва съмнението. **Тези които не могат да повярват в мен, завинаги ще си останат необедени.** Аз искам последователи, които са граждани на моето царство и вършат неговата работа; Аз не искам наблюдатели, които разгадават гатанки, свързани с мен и очакват от мен да реша играта. **Животът не ни е даден не за да играем. Животът ни е даден заради Божието царство.** Искате ли да вървите след мен или предпочитате да седите тук и да настоявате да ви дам знак относно царството, **в което в никакъв случай не искате да влезете?”**

в) Може би някой ще възрази: “Но Библията казва, че чудесата са били знаци. Тъй като Исус е извършил чудеса, той е дал поне няколко знаци.” Това са били знаци за царството **и са били предназначени само за вярващите хора, които са живеели в Божието царство и поради това са гледали в царството.** Тези знаци не са били за слепите за царството търсачи на любопитното. Ако днес човек с флейта накара едно въже да застане право на единия си край, хората няма да възкликнат: “Този човек трябва да е Божият Син и Спасителят на света!” Те биха го запитали: “Къде се научи да правиш това? Ти си само за телевизията. Ако сключиш изгодни договори, ти можеш да спечелиш много пари.” Но Исус не е искал да предизвика такъв вид отговор. **Той е искал да му бъде отговорено така, както са отговорили Матей, Петър и другите ученици, които са изоставили всичко и са го последвали. Исус не търси хора, които го поздравяват, а хора, които го следват.** Той не иска търсачи на любопитното, а вярващи, които остават верни.

И хората, които са предоставили на Исус такава посветеност, доверие и вяроност, са го последвали. Всички такива хора впоследствие установяват, че Исус ги убеждава много по-убедително, отколкото каквото и да е доказателство, че той е Емануил, Бог с нас. Завладени от такава увереност, те ежедневно навлизат още по-дълбоко в него и така за тях царството става все по-осезателно, поради което те не търсят нищо друго. На този етап ние вече не му казваме: “Не ни дръж в напрежение. Кажи ни ясно.” Никога не ни идва на ум да извикаме: “Не ни дръж в напрежение” поради една единствена причина: **той ни е оперирал по такъв начин, че е прогонил всички съмнения от нас.** Ние не викаме: “Кажи ни ясно.” защото той ни се е изявявал в толкова трудни ситуации, че ние нямаме нужда от нищо по-ясно от увереността, която вече имаме.

В светлината на казаното до сега, искам да изследваме по-подробно някои от изказванията на Господа, с цел тяхната истина отново да изплува пред нас и да прогони всяко съмнение.

а) Първото е “**Аз съм възкресението и животът.**” (Йоан 11:25) Обикновено чуваме това изявление по време на погребения и това е правилно. Но това изказване се отнася много повече към сегашния живот, тук на земята и потвърждава, че винаги е възможно ново начало. Всеки ден е ново начало пред Бога. Всеки ден е ден, в който грехът и заслужаващата порицание глупост на вчерашния ден са заличени. Всеки ден е първият ден на бъдещето, просто защото “Аз съм възкресението и животът” означава, че миналото ни, колкото и да е мрачно, не може да обезсили бъдещето ни. **Всеки ден е изпълнен с надежда, защото кой съм аз зависи не от това къде съм бил, а от това накъде отивам. Всеки ден е изпълнен с надежда, защото кой съм аз зависи от онова, което Бог е обещал да направи за мен, а не от това, което аз вече съм причинил на себе**

си. Независимо от мнението на хората около нас ние, вярващите, трябва да сме убедени, че ни очаква бъдеще, което е много по-славно от онова, което можем да си представим, даже ако можем да си представим бъдеще, в което няма да съществува нашата противоречивост и самоунищожителност.

Даже ако сме лишени от обоняние, ние знаем, че нашият боклук вони. Няма съмнение, че всеки човек е наясно, че боклук на другите хора вони. Но ние трябва да осъзнаем, че нашият собствен боклук е зловонен. Но тъй като Исус Христос е възкресението и животът, за нас е отредено нещо много повече отколкото нашия боклук. Какво има в това повече? Има новото начало, което ни е обещал самият Господ, има истина за нас, която е скрита за неверието, но е видима за вярата; има осъзнаването, че много неща в нас се нуждаят от промяна, както и увереността, че Господ може да извърши тази промяна и гаранцията, че тази промяна вече се осъществява.

Когато нашият Господ казва: “Аз съм възкресението и животът”, **той ни събужда за промените, които извършва: той опрощава миналото ни, придружава ни в настоящето и гарантира бъдещето ни**. Една от сцените, които най-много ме вълнува, е срещата на възкръсналия Исус с Петър, една седмица след Великден. По-рано едно 15-годишна слугиня казала на Петър: “Твоят акцент е галилейски; същият акцент има и човека, който ще бъде разпънат на кръста,” а изплашеният Петър се заклел като моряк, **отричайки че някога е имал нещо общо с Господа**. И той е бил говорител на всички ученици?

Сега Петър не е изглеждал подходящ даже да играе ролята на говорител на затворниците. **Но поради това, че Исус е възкресението и животът**, всички съображения относно това, кой е подходящ и кой не е подходящ, **не попадат в целта**. Сега Възкресеният пита просто: “Петре, обичаш ли ме?” Забележете, че Исус не пита: “Чувстваш ли, че си основателно нещастен? Ти би трябвало да се чувстваш така, защото знаеш, че поведението ти беше по-лошо, отколкото всеки би очаквал да бъде.” Забележете, че Исус не го е попитал: “Петре, не мислиш ли, че трябва да преминеш през пробен период, докато всички проверим дали си подходящ или не?” **“Петре, обичаш ли ме. Тогава паси овцете ми.”**

В компанията на Исус Христос нашето минало, **колкото и да е окаяно и позорно да е то, е забравено**. В компанията на Исус Христос единствено важното днес е: “Обичаш ли ме, поне малко?” В компанията на Исус Христос бъдещето ни се разкрива в заповедта му: “Продължавай да пасеш овцете ми.” Дали някой се съмнява в това? Дали някой се безпокои за това? Безпокойството изчезва, когато сутрин след сутрин ние правим крачка напред, знаейки, че нашият Господ е възкресението и живота и поради това миналото ни, настоящето ни и бъдещето ни са събрани в него и в неговото обновление.

б) Второто изявление на нашия Господ, което искам да разгледаме е **“Аз съм лозата, вие сте пръчките. Така както пръчката не може да принесе плод, ако не е прикрепена към лозата, така и вие не можете да принасяте плод, ако не пребъдвате в мен...Тези които пребъдват в мен и аз в тях, те принасят много плод”** (Йоан 15:5-7) Ясно е, че плодовитостта на живота ни зависи от пребиваването ни в компанията на нашия Господ, от неговото пребиваване в нас и от нашето пребиваване в него. Същевременно, това взаимно пребъждане един в друг гарантира нашата плодовитост. **Това изискване е решаващо, защото всеки от нас е склонен да се привързва към безплодието, което си мислим че виждаме, безплодие (на пръв поглед), заради което другите ни обвиняват и нещо още по-лошо - заради което ние самите се самообвиняваме**. Винаги и при всички обстоятелства трябва да знаем, че дотогава, докато се стремим да бъдем в компанията на нашия Господ, животът ни няма да превърне в нещо безполезно и незначително, независимо от нашите оценки за него. Или казано иначе, **ние не сме съднии на самите себе си**.

Сигурно сте забелязали, че арогантният човек, който има много високо мнение за себе си винаги счита, че за него е най-важна собствената му оценка за самия себе си и той винаги е убеден, че е победител. Превръщайки се в оценител на самия себе си, той се обявява за превъзходен.

За разлика от него, самоотхвърлящия се човек също счита, че той е съдията на самия себе си **и е убеден, че се е провалил**. Присвоявайки си ролята на оценител на своята значимост, той се обявява за посредствен човек.

Обществото ни има склонността да употребява един “аршин” – заплатата, с предимство пред другите “аршини.” **Изразът “добра работа” означава само едно нещо: високоплатена работа**. Е, разбира се, понякога ние казваме, че огромните пари, спечелвани по престъпен начин не се възприемат като “добра работа.” Но въпреки това, богатството остава първия измерител на човешката значимост.

След това ние правим подразделения на тази първа значимост: спортистът и съдията могат да печелят еднакво количество пари, но работата на съдията е по-важна. Работникът в завод за производство на коли и учителят могат да получават еднакви заплати, но работата на учителя е по-важна.

В църквата ние правим още по-подробно разделение, ако става въпрос за “духовници” – свещеник, мисионер – за които се счита, че работата им е по-важна, отколкото работата на други християни, които работят като банкери или хлебари.

Но Исус отхвърля тези наши заблуждения с думите: “Тези, които пребъдват в мен и аз – в тях, **принасят много плод.**” **Ето това е.** Той не казва, че ние ще видим много плод, нито пък че ще бъдем възнаграждавани, заради многото плод. Исус само гарантира, че дотогава, докато вярваме, докато се подчиняваме и се молим, животът ни ще притежава значимост за Божието царство. Което означава, че животът ни ще принася плод с вечна същност и с непреходна стойност, независимо от начина, по който ние или останалите хора оценяват този плод.

Убеден съм, че това е съдбоносно важно. Ние възлагаме всичките си надежди на едно от децата си и то винаги се държи така, както сме очаквали, поради което ние сме доволни и се поздравяваме за постижението си. По същия начин възлагаме всичките си надежди в друго от децата ни, но се оказва, че то се държи по различен начин и ние с огорчение се питаем: “Къде сбъркахме във възпитанието му?”

Но нито единия, нито втория подход е правилен. Единственото, което можем да направим, е да дадем най-доброто от себе си на децата, с които Бог ние дарил, да се стремим да пребиваваме в Христос така, както той пребивава в нас и да му вярваме, че ще дари съществуването ни с плодовитост, с която само той може да ни снабди, която само той вижда и която само той е обещал да запази за нас.

Отчаяните хора са извикали към Исус: “Престани да ни държиш в напрежение. Ако ти наистина си Този, който чакаме; ако си Онзи, в когото се задейства Божието царство, кажи ни ясно.” Но нашият Господ не им казва, само защото отказва да задоволява любознателността на отчуждените наблюдатели. Вместо да задоволи любопитството им, той им казва: “Ако искате толкова много да разберете кой съм аз, колкото твърдите, елате с мен. А когато станете мои последователи, вашето напрежение и безпокойство ще се изпари и отговорът, който търсите ще ви се яви по-ясен, отколкото сте си представяли.” И тъй като това е вярно за истината, която Исус е, така е вярно и за истините, които той произнася.

Нека упорито да бягаме в надбягването, което е поставено пред нас

Евр.11 и 12:1-2

Безименният автор на книгата Евреи в Библията ни казва, **че да си християнин, означава да участваш в надбягване, което е странно и прилича на шафетно бягане.** Някои бегачи са бягали преди нас, а други ще бягат след нас. Тези, които са бягали преди нас, не са изчезнали от пистата. След като са пробягали своята дистанция от надбягването, те са се събрали на финалната черта, от където ободряват онези, които все още бягат. Тези, които вече са финиширали в надбягването са **“огромният облак свидетели”**, за които се говори в Евреи. Ние, които бягаме сега, сме заобиколени от огромният облак свидетели. Те ни окуражават във всеки момент и постоянно ни казват, че всяка трудност и всички трудности могат и трябва да бъдат преодоленни, ако искаме да се присъединим към тях на финалната линия.

Замислете се за огромният облак. Например за **Авел**: той е продължил да бяга, въпреки смъртоносното мъчение от враждебно настроеният му брат. **Йосиф**: той е продължил да бяга, въпреки клеветите срещу него и многобройните опити да бъде съблазнен. **Моисей**: той е продължил да бяга, въпреки противопоставянето на близките си, които не можели да направят разлика между Бога и боба. И разбира се, най-важната личност в **“огромният облак свидетели”** е **нашият Господ Исус Христос**. За него в Евреи се казва, че той е **“пионерът и усъвършенствувателят на нашата вяра.”** Ние, които бягаме сега, **трябва да фокусираме погледа си преди всичко в него.** Той не просто е пробягал една дължина от надбягването; **той е пробягал цялото разстояние преди нас и сега ни призовава да бягаме с очи, вперени в него.** На нас ни се казва не просто да бягаме, а да бягаме **упорито**. Ясно е, че не трябва да позволяваме на нищо да забавя или да пречи на нашето постоянство.

Тогава какво означава да бягаме упорито?

Първо, ние трябва да бягаме независимо от клеветниците и хулителите. Семейството ми напусна Уинипег през Януари 1950 г. Три месеца по-късно водите на Червената река преляха и направиха наводнение. Скоро след това улиците в центъра на Уинипег бяха заляни с вода с дълбочина 1,5 метра. **Забележете, тук не говорим за вода в мазетата, а за вода по улиците.** Още от ледниковата епоха Южната част на провинция Манитоба е жертва на периодични наводнения.

Когато преди 30 години г-н Дъф Роблин беше министър-председател на провинциалното правителство в Манитоба, той започна строителството на огромен отводнителен канал, който минава покрай Уинипег и отвежда преливните води на две реки: Червена река и Азинибойн, водите на които преливат почти всяка година. Наводнението през 1950 г нанесе щети за 58 мил. долара. Заради допускането на тези обществени разходи Дъф Роблин беше “изправен на позорния стълб” в парламента. Политическите му противници го “изядоха жив” и осмяха отводнителният му канал, като го нарекоха “канавката на Дъф.”

Но се оказа, че “канавката на Дъф” ще продължи спасява Уинипег от наводненията, които опустошаваха околните небезопасени райони и населени места. Оказа се, че “канавката на Дъф” спаси Уинипег от колосални загуби поне в 10 случая. Оказа се, че “канавката на Дъф” спести милиони долари на град Уинипег. Дъф Роблин плати много висока цена за упоритостта си. Но това няма значение! **Сега се доказва правотата на позицията му!**

Да пробягваме с упоритост дистанцията на ученичеството на Христос означава, че трябва да продължаваме да бягаме, **независимо от хулителите и клеветниците.**

Второ, да бягаме с упоритост означава, че трябва да продължим да бягаме, независимо от нещата, които отвличат вниманието ни и ни разсейват. Трябва да бягаме целенасочено и без да се двоумим, концентрирани и изпълнени с решимост, **която е наясно колко важно е това бягане за нас.** Трябва да бягаме с такава сила и енергия, които ясно да показват нашата непоколебимост.

Аз се вълнувам, **когато видя целенасочена енергия, която не обръща внимание на пречките.** Наскоро наблюдавах Исаак Пелерман, който е считан за най-добрият цигулар в света в момента, който участваше в един концерт. Той изсвири едно музикално произведение от филма “Списъкът на Шиндлер.” Той веднъж вече беше изпълнил това музикално произведение, когато беше записана музиката за този филм, а сега го изпълняваше още веднъж, на живо пред публика.

Слушателите бяха спокойни, чувстваха се комфортно и прекрасно. **А от Пелерман се лееше пот.** Очевидно беше, че еврейският музикант изпитваше напрежение, **докато свиреше мелодия, свързана с холокоста.** Но той противопостави на напрежението собствената си решимост и усърдност и продължи да свири така, както само той може да свири, подгизнал от пот, докато зрителите се наслаждаваха на прекрасното му изпълнение.

Независимо от цената, която трябваше да плати, Пелерман не искаше да си спести усилията, нито пък да позволи на нещо друго да го отклони от целта му. *(Коментар: Това се потвърждава от друга случка с Исаак Пелерман. Той е единственият цигулар, който свири седнал, защото е инвалид и се придвижва с инвалидна количка. В Нюйоркската зала “Медисън Сквер Гардън” имало концерт на Пелерман с участието на Нюйоркската филхармония. Залата била пълна. Много скоро след започването на едно много трудно музикално произведение, Пелерман спрял да свири, защото се оказало, че една от струните на цигулката му се е скъсала. За броени секунди Пелерман отстранил скъсаната струна и дал знак на диригентта, че концерта може да продължи. До края той изсвирил виртуозно това произведение без тази струна. Публиката го аплодирала френетично за това постижение, а той скромно казал: “В живота на всеки човек има моменти, в които той трябва да даде най-доброто от себе си с това, което му е останало.” Д.Пр.)* Поради целенасочената си концентрация той даже не обръщал внимание на нещата, които вероятно можели да го отклонят от целта му.

А колко по-различно беше поведението на жената, която участваше в едно от щафетните бягания по време на Олимпийските игри. Докато пробягваше своята “дистанция” от състезанието, държейки щафетата в ръката си, една злонамерена спортистка от противников отбор я удари с лакът в ребрата. Зашеметена от този удар и от болката, останала за момент без възможност да диша, тя изгуби контрол над себе си. Разгневена и раздражена, което е разбираемо, но въпреки това е глупаво като реакция – тя хвърли щафетната си палка върху противниковата състезателка, която я беше фаулирала. **Но хвърляйки щафетата, тя изхвърча от състезанието и дисквалифицира не само себе си, но и целият отбор.** Тогава тя осъзна какво е направила и спря да бяга.

И ние сме фаулирани в живота си. И ние получаваме “удари под кръста” и сме разбивани. И ние ставаме жертви по хиляди различни начини. **Но никога не трябва да позволяваме на тези неща да ни отклоняват от целта ни.** Никога не трябва да им позволяваме да ни отвлекат така, че да изгубим фокуса си, целенасочеността си, силата на устрема си и решителността си да стигнем до целта, към която сме се устремили. Никога не трябва да позволяваме на многобройните неща, които ни превръщат в “жертви” да ни доведат до състоянието, в което ние “захвърляме всичко”, вследствие на което преставаме да бягаме. Да пробягваме с упоритост дистанцията на ученичеството на Христос означава, че трябва да продължаваме да бягаме, независимо от нещата, които отвличат вниманието ни.

Трето, да бягаме с упоритост означава, че трябва да продължаваме **търпеливо** да бягаме. Бягането на Християнското последователство не е спринтово бягане, което свършва за 9,75 сек. Това е дълго бягане, което продължава през целия ни живот, поради което трябва да бягаме търпеливо.

Преди разрушаването на Берлинската стена през 1989 г; преди разпадането на СССР; когато СССР беше тоталитарна държава; в онези дни един от героите на Съветската армия беше публично осъден и изобличен. Полковник Лев Овсичев бил военен летец през време на Втората световна война. Отличил се по време на битката за Сталинград, която се оказала повратната точка в хода на тази война. Той бил герой на Съветските военновъздушни сили и снимката му била включена в книга, която описвала Битката за Сталинград и мястото на Овсичев в нея.

Но при следващото издание на тази книга, името му и снимката му били премахнати, а самият той бил разжалван от чин полковник на чин редник. Пенсията му била отнета. И какво бил направил, за да си

причини това нещо? През 1967 той помолил съветското правителство да му разреши да емигрира в Израел. Правителството отказало да му разреши. Междувременно един християнин-баптист му подарил една Библия. (Овсичев бил отрасъл в комунистическа Русия, където Библиите не били разрешени от закона, поради което той израснал като убеден атеист.) През 1977, десет години по-късно, на него отново му отказали да емигрира. В продължение на десет години той чел Библията, която му дал мисионерът-християнин и за тези години осъзнал историята на рухналите надежди на сънародниците си в светлината на Библията.

Хората от КГБ (съветската тайна полиция) му казали, че ако изтегли молбата си за емигриране, те ще му възстановят пенсията, която получавал като летец от военновъздушните сили. Но Овсичев казал на КГБ, че ако трябва да избира между пенсията и честта си, той няма никакъв избор, защото той никога не би пожертвал честта си заради пенсията.

Хората от КГБ му казали, че за него е по-добре се откаже и да се предаде. Те му казали: “Ти вече чака 10 години!” А той им отговорил: “Не е вярно! Не съм чакал 10 години. Аз съм чакал 2000 години и мога да изчакам още няколко години!” Да бягаме упорито, това винаги означава да бягаме търпеливо.

Четвърто, не е достатъчно да продължаваме да бягаме, независимо от хулителите и клеветниците; независимо от нещата, които отвличат вниманието ни и ни разсейват и да бягаме търпеливо: длъжни сме да бягаме така, че да финашираме.

Това се случи по време на други Олимпийски игри, през 1968 г, този път в Мексико. Това беше маратонско бягане с дължина 41,195 км. Финалната лента беше пресечена от победителя, после от втория след него, след това от третия и т.н. А когато и последният състезател с очевидни усилия влезе в стадиона, зрителите и операторите на телевизионните камери забелязаха, че след него в стадиона влиза една линейка, която сигнализираше със светлините си, за да предупреди тълпата да не навлиза на пистата, тъй като състезанието все още не е свършило. На трасето имаше още един състезател. Той беше дошъл от една новопоявила се държава от третия свят. Народът му нямал средства, за да плати за тренировъчната програма на бегача. Сънародниците му просто го изпратили с цялото си окуражение, което можели да му внушат. Така той пристигнал за да се състезава с мъже, чиято богата икономика им дала привилегията да имат огромно предимство пред него.

Този мъж, успоредно с когото се движела линейката, пробягвал няколко метра, след това паднал на земята, после ставал с усилие, успявал да пробяга още няколко метра и пак паднал на земята и това се повтаряло многократно, докато той изминал последните няколкостотин метра. Когато го попитали защо упорствал, въпреки високата цена, която плащал, мъжът отговорил: “Сънародниците ми не ме изпратиха тук, да се надбягвам, защото те знаеха, че не мога да надбягам другите състезатели; те не ме изпратиха даже да бягам; те ме изпратиха тук да финаширам.”

Последните ми думи относно християните, чието участие в надбягването обсъждахме в тази проповед са следните: Бягайте така, че непременно да финаширате. Само когато финашираме – кой се интересува от това, че сме стигнали до целта си с наранени колени и с окървавено лице – само когато финашираме, тогава получаваме достъп да се присъединим към огромният облак свидетели, които са в компанията на нашият по-стар брат, Исус. И само ако сме финаширали, това прославя самият Бог.

Непоколебимост

П.Ер. 3:22-24; Марк 4:14-20; 1 Кор. 15:58; 2Кор. 1:3-7; Откр. 14:12

Лесно е погрешно да се възприеме някакъв личен дефект на човека като черта от християнския му характер. Например, лесно е да направим грешката и да се сметем, че липсата на самочувствие или самоподценяването на някой човек е израз на неговото смирение. Лесно е да се сбърка и финансовото саморекламирање на някой човек да бъде считано за проява на щедрост от негова страна. Лесно е да се сбърка и пресметнатия разврат да бъде считан за проява на обич. Лесно е погрешно да считаме, че строгостта е проява на непоколебимост. Твърдият човек е непреклонен. Той няма да отстъпи от позицията си дори с един сантиметър, просто защото не може да направи това. Той е твърд, защото е крехък и ако се огъне, той ще се счупи. Поради това той не помръдва. Даже когато знае, че не е прав и знае, че и другите знаят, че не е прав, той продължава да не отстъпва.

Когато било доказано, че земята се върти около слънцето, а не че слънцето се върти около земята, някои авторитетни хора казали: “Това не може да е вярно.” Когато било доказано, че земята е много по-стара, отколкото се считало, много хора продължили да запущват очите и ушите си. Разказва се, че имало един старец, който вярвал, че всяко ново нещо произлиза от дявола. Когато се молел гласно в църквата, той

казвал: “Господи, ти си непроменим **и ние не се променяме.**” Ето такава е твърдостта.

А непоколебимостта е различна. Никога не трябва да я объркваме с твърдостта или с ограничеността, или с липсата на гъвкавост, която е пораждадена от страха или с твърдоглавието. **Нашата непоколебимост винаги трябва да е формирана въз основа на познанието ни за Божията непоколебимост.** А Бог е непоколебим в спазването на обещанията си. Божията непоколебимост не е нищо повече или по-малко от това, че той спазва обещанията, които е дал. Бог спазва обещанията си, независимо от преработките, които ще трябва да направи, за да спазва обещанията си. **Всъщност Бог е толкова решен да спазва обещанията си към нас и е толкова верен в тяхното изпълнение, че ще направи всичко, което е в хармония с неговия характер, за да пригоди себе си към нас и към нашите нужди.** Дали Бог не се огъва? Бог ще стане толкова гъвкав, че ще заприлича на геврек. Божията непоколебимост не означава, че той е замръзнал и неподвижен. Точно обратното, **Божията непоколебимост означава, че той е безкрайно гъвкав, приспособяващ се и пригаждащ се, с цел винаги да остава верен на обещанията си към нас.**

От наша страна ние също трябва бъдем непоколебими по отношение на обещанията си към Бога. Ние трябва да мислим, да действаме и да живеем като такова дете на Бога, каквото той ни е направил поради своята милост. Трябва винаги да се отплащаме на Бога или поне да се стремим да се отплащаме на Бога чрез своята вяроност, любов, подчинение, публично преклонение и свидетелстване, че ние сме последователи на Исус Христос. В живота ни има ситуации, в които такава непоколебимост е крайно наложителна. Кои са тези ситуации?

Нещастия, страдания, трудности, беди, болка, объркване и всичко, което е свързано с неспирните житейски мъки. Жената на Йов видяла как мъжът ѝ стада, даже когато декларира неизменната си увереност в Бога. **Страданията на Йов единствено засилвали вярата му и верността му към Бога.** Тъй като била безпомощна, докато наблюдавала страданията на мъжа си и била гневна на привидното безразличие на Бога, жената ядно казала на Йов: **“Прокълни Бога и умри.”** (Йов 2:9) И как ѝ е отговорил Йов? **“Даже да ме убие, аз пак ще вярвам в него.”** Мнозина не биха упрекнали Йов, ако непоколебимостта му се беше изпарила от горещината на неговото страдание и той самият се беше превърнал в атеист. Кой би упрекнал Йов, ако той беше казал на приятелите и на семейството си, че болката е прогонила увереността му, любовта му и подчинението му на Бога? **Но Йов продължил непоколебимо да се държи да Бога.**

Павел призовава коринтяните да продължават да се държат здраво за Бога докато страдат, защото ако продължат да вярват, да обичат и да се надяват, те ще опознаят мистериозното успокоение на Бога. От тогава до наши дни безброй християни са опознали това успокоение.

През година посещавам мисията “Хюрън” в Мидланд. Много малко неща са се променили в това селце и в тази мисия на ордена на йезуитите, поради което няма нови неща за гледане, но въпреки това аз я посещавам. Правя това, защото собствената ми вяра се укрепва и непоколебимостта се подсилва, **докато обикалям района, в който са погребани мъчениците-йезуити.** Едва ли можем да си представим колко труден е бил живота на тези мъже. Ужасно студените зими; черните мухи; задушавашата миризма в сградите, самотата, дългото 22 дни пътуване с кану до главният им лагер в град Квебек; неизбежното кръвопролитие, причинявано от враждебните туземци. Но въпреки това, когато чета за Лалемонт, Бребьоф и другарите им, **аз не откривам горчивина, възмущение, нито даже примирение, а да не говорим за проклинане на Бога, на съдбата или на лошия им късмет. Тези хора били утешавани чрез мистериозното утешение на Бога.**

Мистериозно? Да. Така както има мир, който е неразбираем, т.е. мир, който само Бог може да ни даде **в ситуации, в които няма земна логика да имаме мир,** така има и едно вътрешно утешение, което е неразбираемо за нас, с което Бог утешава хората, които продължават неотлъчно да обичат и да вярват в него. Ние не можем да обясним си това. По дефиниция това е мистерия, която не може да бъде обяснена, но въпреки това наличието ѝ е реално и неоспоримо.

Това, което научих от живота на йезуитите, които са живели през 17 век в Мидланд, съм го срещал и в днешните християните, които са оказали влияние и върху моя живот. **Тяхната непоколебима любов към Господа, даже когато са били в ситуации без никакво указание за момента, в който ще свърши трудния период в живота им. Непоколебимата им вяра в Бога и увереността им в него са били много по-големи от нещастията, които са ги измъчвали.**

Гледайки на тази тема от малко по-различен ъгъл, Павел призовава християните в Коринт да остават непоколебими, не просто защото ще получат мистериозното утешение на Бога, но и защото тяхната непоколебимост ще изиграе ролята на утешение за други хора. **Непоколебимостта им ще бъде инструментът,** който Бог ще използва, **за да утеша други страдащи хора.** Някой скептично може да запита: “А как точно става това? Как непоколебимостта някой човек по време на страданията му може да изиграе ролята на утешение за друг човек по време на неговите страдания?” Непоколебимостта на първия човек ще ни гарантира, че така, както неговото страдание не е могло да се превърне в горчивина, която да корозира сърцето му и сърцата на хората около него, така и нашите страдания няма да дадат такъв резултат. Така

както трудностите в неговия живот не са подкопали увереността му относно светлия ден, в който Божиите хора ще бъдат освободени и съживени окончателно, така и ние не трябва да допускаме нашите трудности да подкопаят увереността ни, че този ден ще дойде. Непоколебимостта е заразителна сред християните. Непоколебимостта на другия човек проявена по времето, когато е страдал ще даде утешение и на нас по време на нашите страдания.

В Библията непоколебимостта се свързва **не само със страданията, но и с изкушенията**. Ние трябва да оставаме непоколебими, когато сме изкушавани. В Откровение се говори за **“непоколебимостта на светиите, на онези, които спазват заповедите на Бога и вярват в Исус.”** (Откр.14:12 – мой превод) Ние трябва да оставаме непоколебими, когато сме изкушавани, защото непоколебимостта задържа разума ни да мисли правилно. Обърнете внимание, че казах: “Непоколебимостта задържа разума ни да мисли правилно.” Аз не казах, че “правилното мислене ни прави непоколебими.” Библията и много бележити представители на църквата през вековете твърдят, че сърцата ни направляват начина на мисленето ни, а не обратното. **Ние, съвременните хора изглежда не можем да разберем това.**

Ние, съвременните хора твърдим обратното, **че разумът контролира сърцата ни**. Но християнската традиция е категорична: сърцата ни, това което обичаме, то контролира онова, което в дългосрочен план правим и мислим. В краткосрочен план ние винаги можем да обичаме едно нещо, но с усилие на волята си можем да се принудим да направим нещо друго. **Но в дългосрочен план неизменно нашите сърца и онова което обичаме ще контролират онова, което правим и начина, по който мислим.** Непоколебимостта просто е нашата упорита любов към Господа, чиято непоколебима любов към нас никога не намалява. Непоколебимостта е любов към Онзи, чиято любов към нас никога не може да бъде обезкуражена. До тогава, докато го обичаме, ние ще му се подчиняваме, а докато му се подчиняваме, мисленето ни ще е правилно.

От друга страна непоколебимостта ни се разрушава тогава, когато изчезва любовта ни към Господа. Тогава започваме да правим онези неща, които до тогава сме казвали, че са неправилни, а сега започваме да твърдим, че са правилни. Веднага щом любовта напусне сърцето ни, ние започваме да мислим манипулативно и егоистично.

Сърцето ръководи разума ни. Непоколебимостта ръководи мисленето ни. Дотогава докато оставаме непоколебими, мисленето ни запазва непротиворечивостта си. Но веднага щом непоколебимостта ни поддаде, мисленето ни става манипулативно, егоистично, безпринципно и непочтено, **и това става очевидно на всички хора около нас, с изключение на нас самите**. Например онзи, който е злоупотребил, изписва 65 страници, **опитвайки се да оправдае това, което всички други разбират веднага, че е незаконна кражба**. Или мъжът, който е прелъстил жена, дете или колежка. Той разказва история, която му се струва перфектна, **но само на него**. Или хората, които подписват чекове без покритие? Дали има някаква логика в това, което правят? Имат ли някакво обяснение? Разбира се, те имат обяснение. Но никой не им вярва и най-малко от всички не им вярва съдията, който ги осъжда.

Сега е време да си припомним за вярата, която е имал Исус; когато е бил хулен, той не е отвръщал с хули. Сега е време да си припомним заповедта на Бога: **“Внимавайте да не пониква никакъв горчив корен (сред вас) и да причинява безпокойства и мнозина да не се заразят от него.”** (Евр. 12:15 – мой превод) Непоколебимостта, настойчивата любов на сърцето ни към Господ Исус Христос; това подсилва решимостта ни да спазваме Божиите заповеди; Това запазва непротиворечивостта на мисленето ни и го предпазва от превръщането му в манипулиране, което узаконява греха ни и още повече ни потапя в него.

Някой може би ще запита: **“Ако непоколебимостта предпазва мислите и действията от дерайлиране, тогава кое запазва непоколебимостта да е непоколебима?”** Какво я укрепва?” Несъмнено има едно нещо, което трябва да знаем: когато непоколебимостта ни бъде атакувана от изкушение, ние никога няма да я укрепим, ако гледаме към изкушението, все едно, че ако гледаме втрънено в него, ще го принудим да сведе погледа си и да си замине. **Колкото по-дълго се втрънчаваме в изкушението, даже когато го правим с най-добри намерения, толкова повече то ни омагьосва, толкова повече не изчезва и толкова повече нараства шанса то да ни победи.** (Коментар: Да си спомним поведението на Йосиф, когато е бил изкушаван от жената на господаря си Потифар (Бит. 39: 7-13). Тогава Йосиф е направил единственото правилно нещо - **избягал е от изкушението**. Да не се поддаваме на съблазънта да считаме, че ние сме по-силни от дявола и можем да го победим. **Бягството е най-резултатния метод за справяне с изкушението. Да гледаме единствено към Господа и никъде другаде! Д.Пр.**) Ние оставаме непоколебими пред изкушението с помощта на простия, но посочен ни от Бога начин – като отместваме погледа си от изкушението.

Един лекар-психиатър ми обясни, че когато при него дойде пациент, който се оплаква от някаква лека, досадна и полу-въображаема болка, **най-доброто лекарство е бърз ритник в коляното**. С това той потвърждава, че отместването на погледа върши чудеса. Когато човек, който е атакуван от някакво изкушение, ме запита дали трябва да се моли по-дълго, аз винаги му отговарям: “Не. Колкото повече се молиш за това, толкова повече ще се фокусираш в него. **Просто иди да гледаш някой футболен мач.**” Но има

едно, още по-добро средство да отклоняване на погледа ни от изкушението – любовта. Любовта винаги отклонява вниманието ни от нас самите и го насочва към някой друг, а така ние оставаме непоколебими пред изкушението си.

Библията говори, че трябва да сме непоколебими, докато работим в полза на Божието царство. *“Бъдете твърди, непоколебими и преизобилствайте винаги в Господното дело, понеже знаете, че в Господа трудът ви не е напразен.”* (1Кор. 15:58) Обикновено ние четем този стих по време на погребалните служби. Но дали работата на умрелият човек в служба на Господа е била напразна? Например, той може би е живял само 37, 57 или ако е имал късмет – 87 години. Но в сравнение с необятността на човешката история разликата между 37, 57 или 87 е нищожно пренебрежима. И колкото и полезна да е била работата му, колко е допринесла тя в сравнение с необятността на нуждите на човечеството? Самият аз съм убеден, че само 6 месеца след като напусна църквата, повечето хора няма да помнят голяма част от това, което съм казал. (Самият аз не мога да си спомня коя проповед съм произнесъл преди 3 седмици, въпреки че аз съм я писал.) Това означава ли, че непоколебимата ми работа в служба на Господа е напразна и даже смешна?

Преди 1-2 години ме поканиха в Мисисагуа да извърша погребалната служба за един мъж, когото местният свещеник отказваше да погребне. (Умрелият беше 35-годишен, баща на 6-годишно момченце и беше посещавал Ню Йорк, където се беше заразил със спин, правейки секс с проститутки.) Програмата предвиждаше само 1 час преди погребението да има поклонение и тогава щях да се срещна със семейството му. Отидох в погребалния дом 1 час по-рано. Там вече се бяха събрали част от дошлите за поклонението и гръмогласно се лееше рокмузика от един магнетофон, поставен на органа. Докато говорех с вдовицата, до мен се приближи един мъж, представи се и ми каза, че той ще произнесе надгробното слово. Аз му отговорих: “Странно, мислех, че аз ще го произнеса.” След това ми каза колко дълго ще говори и аз разбрах, че той ще говори 3 пъти по-дълго, отколкото обикновено аз говоря на погребение. Освен това ми каза, че не желае да бъде прекъсван, докато произнеса словото си. В този момент разбрах, че ситуацията излиза от моя контрол. Един час след това погребалната служба започна. По средата на службата в параклиса влезе вдовицата. (Аз не я видях да седи на първия или втория ред, но предположих, че е някъде в параклиса.) Тя влезе много шумно и наперено, отправи се към първия ред и усмихнато помахна с ръка на всички присъстващи, все едно че присъстваше на някакво радостно събитие. Когато стигна до първия ред столове, тя ме погледна, помахна ми с ръка и още по-широко се ухили. Не можех да разбера какво става. Просто си свърших задължението и се прибрах у дома.

Кажете ми: с оглед на факта, че бях отишъл в погребалния дом, за да издигна евангелието в неговата истина и то сред силите на греха и смъртта, дали отиването ми там беше напразно? Онова, което отидох да направя там очевидно беше някакво нежелано намесване в един рок концерт. Дали то наистина беше “труд в служба на Господа”, който не може да е напразен? Но нали и вие правите същото. Посещаване на Неделното училище. И до кога ще трае това? Участвате в дългите съвещания на комисиите, които ръководят живота в църквата. И до кога ще трае това? Същият въпрос може да бъде зададен за всяка работа в служба на Бога, заради която жертваме от себе си.

И докато разсъждаваме над това, нека да се замислим за най-малките детайли от живота си, като например оказването на незабележима помощ на нуждаещи се хора около нас. В гастронома помагаме с усмивка на майката с четири деца да подреди на рафта пакетите, които едно от тях е съборило на пода. Разговаряме учтиво с разтревожения си съсед, защото той изглежда толкова безпомощен. Замислете се над един от тези дребни и ежедневни детайли. Представете си как те се натрупват в продължение на 75 години и могат да се поберат в един огромен чувал, на който е поставен етикета “Моят живот.” И на каква сума възлиза този чувал? Ние знаем, че един ден, когато земята и небето отминат, този чувал също ще изчезне. *“Бъдете твърди, непоколебими и преизобилствайте винаги в Господното дело, понеже знаете, че в Господа трудът ви не е напразен.”*

И поради това ние няма да спрем и няма да се откажем. Даже ако имаме слабичко мъждукане на плодородие в работата си, ние трябва да благодарим на Бога, че ни е позволил да видим даже това. А даже и да няма видим плод, ние пак трябва да оставаме непоколебими. Аз съм сигурен, че когато през 1948 християнските мисионери били изгонени от Китай, те са считали, че жертвите, които са направили докато са служили там, сега изчезват така, както потъва вода в пясъка. Защото те не само били изгонени, а комунистите мобилизирали най-страшната антихристиянска кампания срещу тях и служението им. Тази кампания продължила много години и даже се усилила по време на Народната революция и управлението на Председателя Мао. Тогава това беше политика на унищожението, но днес навсякъде в Китай има много църкви и в семинариите се обучават студенти. Това е още едно доказателство, че работата в служба на Бога никога не е напразна. (Коментар: Според някои съвременни оценки, сега в Китай има повече от 100 млн. християни. Д.Пр.)

Това означава, че ние винаги трябва да работим неотклонно в служба на Бога, даже когато сме атакувани от изкушения и страдания.

Ние се борим с Бога.

Виктор Шепърд – канадски пастор и професор по философия

Веднъж един мой приятел, който пуши с лула, се озовал на едно събрание и седнал до човек, който се оказало, че също пуши с лула. Приятелят ми му казал къде в Торонто може да се купи най-изгодно тютюн за лула – със 75 цента на кутия по-евтино. После му обяснил най-подробно как да намери това магазинче, което било забутано в задните улички в централната част на града и всичко това заради тези 75 цента. Когато събранието свършило, приятелят ми разбрал, че е разговарял с Чарлз Бронфман, собственик на алкохолната компания “Сийграм”, на Монреал Експо Бейзбол Клуб, на хокейният отбор “Монреал канадиенс” и собственик на още много други неща, част от които г-н Бронфман може би е забравил, че притежава.

Всички сме попадали в такава глупава ситуация. Срещаме се с човек, **когото не познаваме** и **после се притесняваме заради онова, което сме казали на човек**, когото не познаваме. А е възможно не да се притесняваме след такава среща, а да сме развеселени или даже да се възхищаваме, когато научим, че жената, която е седяла с нас на обедната маса е вицегубернатор или вицепрезидент на кралската банка.

Днес ще разгледаме една случка от преди 3 000 г, в която се разказва за мъж, който се борил цяла нощ с друг, **чието име научил чак на сутринта**. Яков се борил през цялата нощ. Борбата била отчайващо тежка. В тъмнината на нощта той си мислел, че се бори с друг човек. На зорорязване разбрал, че противникът му е бил самият Бог. Чак в края на борбата на живот и смърт, чак след като изчерпал и последните си сили, Яков разбрал с кого се е борил през цялата нощ. В някой етап от живота си всеки от нас има своите тъмни нощи. Тогава се борим с нещо, което ни се противопоставя и заплашва да ни победи. **От човешка гледна точка ни се струва, че това е борба в чисто човешка ситуация и с човешки противник.** **Но с изгрева на новия ден ние научаваме, че през цялото време сме се борили не с някой друг, а със самия Бог.** Тъй като Бог присъства във всяко нещо в живота ни, във всяка ситуация, във всяка среща и във всяка житейска борба, ние постоянно се срещаме с Бога. От човешка гледна точка ни се струва, че това е борба с друг човек, колкото и ужасна да е тя понякога. **Но тъй като Бог не изоставя никого, всяка борба, когато и където и да ни се случи, е борба с Бога.**

Нека веднага да кажа, че тъй като на Разпети петък в Гетсиманската градина и на Голгота нашият Господ е бил изоставен заради нас от своя Отец, няма човешко същество на света, което сега или някога ще бъде изоставено от Бога. Разбира се, това не означава, че никой няма да се **чувства** изоставен от Бога, въпреки че това не е вярно. Нито пък твърдя, че тъй като Бог не изоставя никой човек, сега всеки човек вярва тайно в Бога. Фактът, че някои хора все още не са чули за Бога; фактът, че други хора са чули за него, но са избрали да не се съобразяват с него; всички тези неща не означават, че сега той не се интересува от тях. Бог винаги си остава този “Другият”, с когото всички хора постоянно се срещат, независимо дали осъзнават това или не.

Всяка наглед чисто човешка ситуация, колкото и да е трудна, винаги е среща с Бога. Кои са някои от тези ситуации? Разочарование; потиснатост; отчаяние; тежка загуба; изкушение за отмъщение; изкушение в онази странна форма на умопомрачение, когато ние знаем, че грехът е грях и знаем ужасната цена, която ще трябва да платим заради този грях, но въпреки това искаме да го извършим. Във всички тези ситуации ние просто лежим тихо, победени или продължаваме да се борим до зорорязване. Яков се е борил през нощта. **Тъмнината е библейски символ, който означава вихър, заплаха, самота и страх.** Докато се борел, Яков извикал на противника си: “Докато не ме благословиш, няма да те пусна да си отидеш.”

В работата си като пастор виждам много страдащи хора, както и много хора, които се опитват да се справят със страданието. Някои се предават. Други казват: “Никога няма да се предам. Трябва да видя, че съм преодолял по някакъв начин тази ситуация. Не мога да й позволя да отmine, без да се преборя за моето добро. Трябва да побеждавам дотогава, докато победите ми ме променят.” Преди няколко години седях на събрание на Анонимните алкохолици с един човек, който отчаяно се бореше да спре да пие. Той се беше “подхлъзнал” и беше стигнал до нивото на ужасно пиянство. Сега излизаше от това състояние и се страхуваше да не изпадне в “делириум тременс”, състояние в което алкохолиците имат кошмари, които никой от нас не може да си представи.

Както знаете, алкохолиците **изпадат в “делириум тременс” не когато пият, а когато спрат да пият.** Поради това има един сигурен начин да се избегне този ужас и той е: започвай отново да пиеш. Но ако започнем да прием, това означава да се предадем, да избягаме от борбата и да се лишим от благословията, която ни очаква след края на борбата. Човекът с който се срещнах не искаше да се предава и искаше да се

бори до край. Той седеше до мен, трепереше като лист, лицето му беше покрито с капчици пот, той беше изплашен и нещастен, но беше изпълнен с решимост да мине през всичко и да стигне до края, **защото дълбоко в себе си знаеше, че на края наистина получи благословието трезвеност, за което мечтаеше.** Гледката не беше приятна, но беше истинска: мъж, решен да се бори през цялата нощ, която може да се окаже по-дълга и по-тъмна, отколкото си е представял, а по време на борбата той вика: “Докато не ме благословиш, няма да те пусна да си отидеш.”

Наскоро разговарях с бивш затворник, който беше излежал присъда за фалшифициране на чекове и сега от 18 месеца беше на свобода. Той и преди на няколко пъти беше излизал на свобода, но успявал да прекара само 1-2 седмици и след това отново ставал жертва на изкушението да фалшифицира чекове. След което отново попадал в затвора. В продължение на 12 години живота му протичал по този начин. Сега той още веднъж се беше оказал на свобода. Тези 18 месеца на свобода бяха повече от свободата, на която се беше радвал през последните 12 години. Не можеше да се каже, че беше религиозно образован, но въпреки това ми каза, че всяка сутрин се молел на някого, които се намирал някъде си, за да го запази още един ден на свобода.

Този човек беше готов да се бори всяка нощ до зазоряване. Аз никога не съм бил изкушаван да подправам чекове, **но всички ние сме изкушавани от нещо, за да кривнем от правия път.** Изкушението ни не беше ли толкова ужасно, не достигаше ли толкова дълбоко в нас, че стомаха ни се обърна и коленете ни трепереха? Не беше ли и нашата борба толкова трудна, защото изхода от нея беше толкова важен за нас? По онова време ние си мислехме, че това е само човешка борба и че ние се борим само със себе си. **Тогавата не знаехме, че тази борба беше нещо повече и че в нея участваше живия Бог.**

Никой не гледа лекомислено на тежката загуба на обичан човек. Не се съмнявам, че мъката е ужасна. Колкото повече сме обичали и сме били обичани от онзи, когото сме загубили, толкова по-дълбоко ни гризе мъката ни по него. К. С. Луйс, професор по английска литература и християнски мислител, се оженил след като преминал 50-та си годишнина. Бил неизказано щастлив. **Но само след 3 години от съпруг той се превърнал във вдовец.** След смъртта на съпругата си Джой Дейвидман той описал мъката си в една малка книжка, озаглавена “Наблюдавана скръб.” Тя започва така: “Никой не беше ми казал, че усещането за скръб толкова прилича на усещането за страх. Същото стягане на стомаха, същото безпокойство ... Продължавам да преглъщам. Друг път имам усещането, че тихо изпадам в безсъзнание. Има някакъв вид невидимо одеяло между мен и света. Трудно ми е да разбера това, което някой ми казва.” На друго място казва: “Преди да срещна жена си, аз бях щастлив. Притежавах изобилие от това, което наричат “средства”; не можех да си представя, че ще ми се случи нещо толкова лошо ... След това идва внезапен удар в нагорещената ми до огненочервено памет и целият ми така наречен “здрав разум” изчезва така, както изчезва мравка в отвора на пещта.” (Коментар: Превел съм няколко негови книги. Можете да ги намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.)

Всички сме виждали опечалени хора, които се предават. Всички сме виждали опечалени хора, които престават да се интересуват от живота, затварят се в себе си и чакат смъртта да ги прибере. Но сме виждали и друг вид опечалени хора, които се борят агонизиращо през тъмната нощ на бурята, самотата и страха. Те продължават да се борят. Но идва зората, която очакват и те получават благословията, от която са отказали да се лишат. Може би сте забелязали характерното за ситуацията, която описах: обществото ни не упреква този, който е опечален, но упреква онзи, който е мошеник или алкохолик. **Оказва се, че обществото не се интересува от борбата, която води всеки човек.** Кой се интересува, дали даден човек се намира в околото на урагана поради собствената си вина или поради вината на някой друг, или даже без някой въобще да е виновен? Една от особеностите на борбата на Яков е била, че той измамил брат си Исав. Сега, когато се оказал в опасност, Яков се изплашил, че Исав ще си отмъсти. Яков се страхувал, че се бори за живота си и всичко това, поради собственото му злодеяние.

Но не е важно дали ние се борим поради собственото си злодеяние или не. **Важното е, че не се отказваме, защото в края на борбата ни очаква благословия.** Борбите са безбройни: борба с навика за негативно мислене; борба с натрапчивото изкушение, което от логична гледна точка е глупаво, но въпреки това продължава да ни хипнотизира, докато се подлъжем да се втреним в него така, както заека се втрени в змията, а след това установяваме, че изкушението ни поглъща; борба с разстройващо разума ни разочарование, което е по-болезнено от удар с юмрук в устата; борба с обезверяването, което заплашва да победи духа ни и да изсуши сърцето ни.

Във всички тези борби има ураган, самота и страх и ни се струва, че това е обикновена човешка ситуация, но тъй като Бог присъства навсякъде около нас, всъщност ние се борим с Бога. В прастарата история за борбата на Яков най-накрая се зазорява. Светлината е библейския символ на порядъка и пълнотата. А когато светлината огрява Яков и го побеждава, той е попитан как се казва. Сега е модерно да се счита, че името на човека е просто някакъв етикет. Сега е модерно да се счита, че името ми Виктор не

означава, че в някакъв смисъл съм победител. Счита се, че името ми е просто един етикет, за да не бъда объркан с Бил, Том или Джери.

А за древните израилтяни “име” е означавало “природа.” Името на даден човек е била неговата основна характерна черта. Ако някой израилтянин бил наричан “Виктор”, това е било, защото той побеждава, иначе не би имал това име. Името “Яков” означава “измамник.” Яков бил попитан как се казва (преди години той измамил брат си Исав) и Яков отговорил: “Измамник, това е името ми. Такъв съм аз.” От човешка гледна точка човек е това, което прави. Той измамва. Тогава той е измамник. Името и природата са едно и също. *(Коментар: До известна степен прякорът, който народът е давал на даден човек, до голяма степен се припокривал с природата му – например “Хитър Петър.” Д.Пр.)* Разбира се, това е израз на начина, по който оценяваме другите хора, **но никога не и себе си.** Например, ако някой ни излъже само веднъж, ние веднага казваме, че той е лъжец. Но ако ние излъжем, и то не само веднъж, ние никога не наричаме себе си лъжец. Всеки който се хвали е самохвалко; всеки, който извършва прелюбодеяние е прелюбодеец.

Истината е, че трябва да оценяваме себе си така, както се оценяваме другите хора. Така както поставяме имена на другите хора в зависимост от постъпките им, така трябва да поставяме име и на себе си в зависимост от постъпките си. Тогава какво е вашето име и какво е моето име? То зависи от това, което правим. Как биха ни нарекли другите хора? Измамник, лъжец, манипулатор използвач, оплакващ се, безпокоящ се, плачещ, хленчещ, избухлив? Вие казвате: “Не е честно. Аз притежавам и други, по-хубави качества.” **Но ние никога не правим такава отстъпка на другите хора.** Вие настоявате: “Все пак не е честно, защото ние биваме наричани с името на това, с което се борим най-силно.” Така е. Язвително говорещият човек, който с всички сили се бори да се отърве от дълбоко вкоренения си сарказъм, въпреки всичко е наричан презрително, че има “отровен език.” Опечаленият човек, който се бори с мъката си, въпреки всичко бива наричан “хленчещ” човек.

Въпреки очевидната несправедливост във всичко това, все пак в него има нещо позитивно и здравословно. **Когато Яков признал, че се казва “измамник” – чак тогава и само тогава получил благословията. Тя се изразявала в ново име.** Той вече нямало да се нарича “Яков”, а “Израел.” **Новото име означава нова природа и нова основна черта на характера му.** Новото име означава нова природа, нова самоличност и ново бъдеще. Ние знаем, че Яков означава “измамник.” А какво означава “Израел”? Израел означава “онзи, който се бори с Бога.”

Алкохоликът, който казва с болезнена искреност: “Да, аз съм алкохолик. Такъв съм аз” е човек, който е достигнал до етапа да получи благословието – трезвеността. Всеки човек, който откровено и болезнено (тези две неща вървят неразделно) признава името си: лъжец, изкусител, негативно мислещ човек, **търсещ грешките на другите**, прелюбодеец – всеки такъв човек е достигнал до етапа да получи ново име, нова природа, нова самоличност и ново бъдеще.

Всичко това се случило с Яков на зазоряване, след като се борил през цялата дълга и тъмна нощ. Това се е случило на разсъмване, когато светлината донесла порядък и пълнота в живота му. **В Библията наименуването и преименуването е от решаваща важност.** Исус казал на Симон: “Симон? Това име не е подходящо за теб. От сега нататък ти ще се наричаш Петър, скала.” Ново име, нова природа, нова самоличност, ново бъдеще. Ние възразяваме: “Но Петър не е изглеждал стабилен като скала. След като Исус му даде това име, Петър не се ли отрече 3 пъти от своя Господ? Той не беше ли сред учениците, които изоставиха Господа точно в периода на най-силните му мъки?” Тогава защо Исус го нарече “Скала.”? **Защото нашият Господ знае, че когато на някой бъде дадено ново име, той се приспособява към новото си име и става такъв, какъвто е бил наречен.**

Ние знаем какво влияние оказва това на психиката на човека. Ако казвате постоянно на едно дете, че е глупаво, то ще повярва, че е глупаво и ще постъпва глупаво. А ако казвате постоянно на едно дете, че е превъзходно, то ще повярва, че е превъзходно и ще действа като истински сноб. **Хората имат свойството да се приспособяват към името, с което са наричани.** Ако това отношение е вярно по отношение на психиката на човека, то е още по-важно за духовното състояние на човека. Поради това, което се случва на вярващите, благодарение на кръста на нашия Господ и на неговото възкресение; поради Светия Дух, който циментира Исус Христос в нас и нас в Христос; поради това, че ни е дадено ново име и ние вече сме син или дъщеря на Бога; ние сме брат или сестра на Исус Христос, нашият по-стар брат; ние сме приятели на Приятеля, с когото сме по-близки отколкото с брат си.

Несъмнено във всеки от тези случаи ние не съответстваме на името, което ни е дадено, така както и Петър не е съответствал на своето име. Но нека да запомним: настъпил денят, в който препъващият се Петър, непохватният, неуверен и провалящ се Петър бил приветстван като лидер на църквата в Йерусалим. Дошъл денят, в който влиянието на Петър станало толкова всеобхватно, че хората поставяли болните си приятели на улицата, **с цел сянката на Петър да падне върху тях и така те да бъдат излекувани.**

Истината е, че и за всеки от нас е определен такъв ден, в който името, което сме получили в Исус Христос ще престане само да е символ и ще се изяви с пълната си сила. Апостол Петър ни казва, че новата природа, която ни е дадена се подновява ежедневно. Сега тя е нова така, както винаги е била, но защо въпреки това винаги се подновява? Петър иска да каже, че новото име и новата природа, която Бог ни дава като титла, започва да ни характеризира и ще продължи да оформя облика ни докато пропастта между смисъла на името и природата ни бъде запълнена и името и природата ни се превърнат в едно и също нещо. Подобно на Яков в древността и ние сега се борим с нещо в живота си. Борбата може да е във всяка област от областите, които споменах. Но не е важно в коя област е борбата.

Важното е никога да не се предаваме и никога да не преставаме да се борим. Трябва да продължаваме да се борим през цялата нощ, колкото и дълга, самотна и страшна да е тя, защото скоро ще съмне. А на разсъмване животът ни ще бъде благословен с порядък и пълнота. Изводът от всичко казано до тук е, че независимо от това в коя област от живота си се борим, независимо от това с какво се борим, в края на краищата ние се борим с Бога, който се бори с нас в смисъла, че той пръв се е борил за нас в Исус Христос, защото иска да ни благослови. Бог ни е дал ново име в Исус Христос. Един ден името, което ни е дадено и природата която ни е обещана ще бъдат наши в реалността. На този ден благословията, за която отдавна мечтаем ще стане наша и ние ще я притежаваме във вечността.

Ние сме потомци на Авраам

Когато извадим семейните албуми и се вгледаме в нашите предшественици – прапрадядо, баба, баща и накрая в нашите снимки, за нас е лесно да забележим някои семейни прилики. Челюстта, челото или носа на нашия предшественик се откриват лесно в поколение след поколение. Още по-важно от биологичното семейство, в което сме се родили и чиито отличителни черти сме наследили, е семейството на Бога.

Библията ни напомня, че семейството на Бога се състои от хората, които са изумени и стимулирани от истината и реалността на Бога. Всеки стига по свой собствен път до вярата в Бога. Някои правят първите си несигурни стъпки във вярата, парирайки критиците, които им казват, че вярата не е нищо друго освен несъзнаваща фантазия и че любовта към Бога не е нищо друго освен замаскирана любов към себе си. Други хора в продължение на години живеят близо до Господа и искат единствено да се приближат още по-близо до него. Но това не е важно. Важното е, че всички тези хора принадлежат на семейството на вярата и притежават семейните прилики на своя духовен баща.

Навсякъде в Библията се твърди, че всички хора на Бога произлизат от Авраам. Той е прототипът на вярващия човек и той е еталонът на вярващите по целия свят от всички поколения. Духовните “гени” на Авраам могат да се открият във всички християни.

А) Коя е първата семейна прилика, която може да бъде проследена от Авраам до нас? Първата прилика е, че **ние живеем чрез Божието обещание.** Историята на Авраам започва с подчинението му на заповедта на Бога. **“Излез от страната си, от рода си и от бащиния си дом и иди в земята, която аз ще ти покажа.”**(Бит.12:1 – мой превод) **Авраам е бил призван да напусне удобното и познатото и да тръгне към нова земя и ново бъдеще.** (Коментар: Бог е призвал Авраам да изостави “питомното и да тръгне да гони дивото” Д.Пр.) Каква земя? Той даже не знаел името ѝ. Тя се наричала “Обещаната земя.” Авраам е бил призван да тръгне към бъдеще, което изглеждало напълно неясно и поради това – крайно несигурно. Дали Авраам е бил просто наивен? Дали не е бил просто един безразсъден и даже глупав човек? Съвсем не, защото Авраам не е тръгнал към някакво безсмислено бъдеще; той не е тръгнал към някаква космическа дупка или към някакво космическо коварство. **Той е тръгнал към бъдеще, което от човешка гледна точка изглеждало неясно и несигурно, но това бъдеще вече било изпълнено с Бога, на чиято ярност и доброта Авраам е знаел, че може да се довери.**

От този миг Авраам започва да живее чрез обещанието. Ясно е, **че живеенето чрез обещанието има смисъл, само ако обещанието ще бъде спазено.** Да се живее чрез обещанието, означава да се живее с вяра в Бога, който спазва обещанията си. Авраам тръгва, изпълнен с увереност, че Бог ще спази обещанието, което му е дал. Единствено на спазващия обещанията си Бог можем и трябва да вярваме. Църквата винаги е вярвала, че обещанието, което Бог е дал на Авраам: “Иди в страната, която ще ти покажа” се изпълнява в Божието царство. Обещанието на Бога към Авраам не е свързано с някаква недвижима собственост, **а се изпълнява в Божието царство.**

Многобройни са обещанията на Бога.

Ето едно от тях: *“Който дойде при мен, аз никога няма да го изгоня.”* (Йоан 6:37 – мой превод) Това е обещание за радушно посрещане, за безплатна прошка и за желанието на Отца да прегърне всеки човек, на когото му е омръзнало да живее в “далечната страна” и иска да се върне у дома си. Това обещание е гаранция, че всеки каещ се човек, който иска да се върне у дома, ще намери там ръцете на милостта, които ще го сграбчат и прегърнат, тъй като грехът му е простен и забравен винаги.

Второ обещание: *“Който даде на един от тези най-скромни мои последователи даже чаша студена вода ... няма да изгуби наградата си.”* (Мат. 10:42 – мой превод) Това е Божията гаранция, че работата която извършваме в името и Духа на нашия Господ в услуга на хората му; тази наша работа непременно ще бъде плодородна, даже ако ние самите не можем да видим този плод. Работата, която извършваме в полза на Божиите хора непременно ще бъде използвана от Бога, за да подкрепи други хора и да увеличи собствената ни вяра.

Трето обещание: *“Божият мир, който надвишава всяко човешко разбиране, ще пази сърцата и умовете ви в Христос Исус.”* (Фил. 4:7 – мой превод) Как ще пази? В оригиналния гръцки текст е употребена дума, която означава: “ще охранява” живота и самоличността ни в Христос, каквото и да ни се случи. Веднага щом бъдем нападнати, силата с която Христос ни държи, ще се оказва по-силна отколкото силата на онзи, който ни напада. Образно казано, така ние се намираме като в крепост, каквато е Исус Христос за хората си.

Четвърто обещание: *“Никога няма да те разочаровам или да те изоставя.”* (И.Н. 1:5 – мой превод) На пръв поглед това обещание е просто. Но се оказва, че няма нищо по-сложно от него. Нали другите хора ни разочароват и ние също ги разочароваме? А не е ли още по-лошото, че ние разочароваме и себе си? А що се отнася до изоставянето, не ни ли изоставят другите хора така, както и ние ги изоставяме или изоставяме даже себе си? Всички ние сме казвали и правили неща, които са давали основание на хората, които ни наблюдават от страни да си казват: “А аз си мислех, че го знам какво представлява.” Всички ние сме казвали и правили неща, които са ни давали основание да си казваме: “А аз си мислех, че знам какво представлявам.” Това не са ли примери за саморазочарование и самоизоставяне? Но в хаоса на тези разочарования и саморазочарования, на изоставянията и на самоизоставянията продължава да звучи гласът на Бога: *“Никога няма да те разочаровам или да те изоставя.”* Онзи, който съживи сина си от смъртта никога няма да ни изостави да бъдем жертви на смъртта.

Има две обещания, които много ме вълнуват, когато ги разглеждам заедно: Исус казва: *“Където двама или трима са събрани в моето име, там съм и аз посред тях.”* (Мат. 18:20) и *“Ако имате вяра колкото синапено зрънце...нищо няма да е невъзможно за вас.”* (Мат. 17:20) Дейвид Блумър няколко пъти ми е разказвал за времето, когато в нашата църква на богослужение са се събирали само по 4-5 човека. Те сядали в един ъгъл на залата и свещеника, искайки да е по-малко официален при наличието на толкова малко посетители, вземал един стол и сядал редом до тях и с обичайният тон, с който хората си разговарят им разказвал каква е проповедта, която е подготвил за този ден. Развълнуван съм от вярата на Дейвид и Бети и на няколко други, които не се отказаха, а се държаха здраво за обещанието. Развълнуван съм, че те не се разгневиха, нито се изпълниха с горчивина и не направиха нищо друго, освен да вярват, че с Бога даденото обещание ще бъде изпълнено. Тъкмо поради тяхната увереност, която прилича на увереността на Авраам, днес тук има църква.

Винаги е приключение да се живее чрез обещание, независимо дали това става в наше време или във времето на Авраам. Защото, подобно на него, ние не знаем какво ще ни “сервира” живота. Ние не знаем кои хора, какви събития, какви предизвикателства и какви нападения ще получим, какви мъки или възможности ще се появят пред нас от изневиделица. Ние не можем да ги предвидим. От години съм забелязал, че не са ми се случвали точно тези нещастия, които съм се опасявал да не би да ми се случат. Иначе казано: предвижданията ми за негативен развой са били неоснователни. От друга страна, никога не съм очаквал атаките, които ме съсипват (една от които почти щеше да ме вкара в болницата да се лекувам. Ние сме склонни да се страхуваме от неща, които се оказва, че не се случват, а не сме способни да предвидим нещата, които наистина ни се случват. Поради това трябва да живеем чрез обещанията на Бога. Обещанията, в множествено число, защото обещанията на Бога са много.

Джон Уесли казва, че всички обещания на Бога, описани в Библията се събират **в едно огромно обещание** – обещанието за мир (шалом) и за спасение. Според това обещание, в денят на появата на нашия Господ ние ще бъдем напълно възстановени и всяко изкривяване по създадения от Бога образ в нас ще бъде излекувано. Ние ще бъдем възстановени. Кратко и ясно в Евреи се казва: *“За хората на Бога остава едно обещано съботно възстановяване.”* (Евр. 4:9 - мой превод) Знаейки, че това голямо обещание ще бъде спазено, ние, подобно на Авраам от древността, вървим напред в живота си, знаейки, че каквото и приключение да ни се случи, то винаги ще носи със себе си добротата на Бога, който изпълнява обещанията си. Той няма да ни изостави или забрави.

Разсъждавайки за семейните прилики в Неделята на християнското семейство, ние трябва реалистично да признаем, че ни липсват някои от семейните прилики, които искаме да притежаваме. Тук-там има нещо неприятно за гледане, някакъв дефект, даже някоя грозота, която се предава от поколение на поколение.

Иска ни се тези неща да не съществуваха, но тях ги има. Много неща могат да се кажат за живота в покорство на Бога както на Авраам, така и на нас самите. Авраам пътешества по чужда територия заедно с жена си. Царят на тази чужда страна бил ерген и харесал Сара, жената на Авраам. Авраам разбрал, че този цар има развратни намерения към Сара, обхванал го панически страх и си казал: “Този мъж ще изнасили Сара. Ако разбере, че е моя жена, той ще ме убие, за да я има. Но ако си мисли, че тя само ми е сестра, той ще я изнасили, но мен няма да убие.” В този ужасен момент на пиано мислене, което е неразбираемо и неизвинимо, Авраам излъгал царя: “Тя ми е сестра, тя ми е само сестра.” Истината е, че Аврам на два пъти е излъгал, за да спаси кожата си.

А ние да не би да се различаваме от него? Когато сме били поставяни под силно напрежение, ние не сме ли лъгали, не сме ли преувеличавали или просто не сме ли премълчавали, защото поради страхливостта си сме изпадали в паника пред последиците от това, че ще кажем истината? Кога беше последният случай, когато не бяхме прави пред децата си, но ние не си признахме, защото разрушаването на репутацията ни в очите им щеше да е твърде унижително? Не сме ли премълчавали, когато сме чували хора да се разказват злостни слухове и подли интриги, защото ни липсваше смелостта да защитим човека, който беше оклеветяван, защото много ни се искаше да бъдем приети в обществото на същите тези хора?

Авраам излъгал, за да спаси живота си и изложил жена си на риска да бъде изнасилена. Това може да бъде окачествено единствено като отвратително и уродливо петно на нашия духовен праотец. Трябва да признаем, че то е част от отличителните черти и приликите на семейството, тъй като същото страхливо бягство от отговорностите се среща и сред нас.

Хората на Бога са онези, за които в Библията се казва, че те са “*принадлежащото на Бога богатство*.” Няма съмнение, че ние сме “принадлежащото на Бога богатство.” Но това богатство е опетнено и не трябва да подценяваме този факт. Това не означава, че трябва да се парализираме поради тази причина. Тъй като Бог е обещал, че в него винаги ще има повече милост, отколкото в нас има грехове, ние не трябва да “отписваме” себе си или други хора от семейството на Бога, тъй като богатството е опетнено. Опетненото богатство продължава да е богатство. Онова, което в края на краищата е важно не е, че нашето ученичество е безгрешно. Онова, което е важно е, че ние се стремим към почитеност. Джон Калвин е обичал да казва, че Бог ще оценява живота ни не според това, което сме постигнали, а според онова, към което сме се стремили.

В момент на паника Петър казал: “Дали познавам Исус? Не. Не го познавам.” Не си мислете, че го е казал само веднъж. Три пъти го е казал! Но въпреки това, Петър станал лидер на църквата в Ерусалим. Всички са знаели какво е казал, но никой не го е “отписал”. Деветнадесетгодишният Марк придружавал апостол Павел по време на едно от пътешествията му. По време на пътуването му домъчняло за дома и той се върнал, а Павел основателно се разочаровал от него. Нещо повече, той обявил, че Марк е неподходящ за апостолска работа и отказал да го вземе при следващото си пътуване. Другият спътник на Павел, Варнава счел, че Павел греши с прибързаната си оценка и настоявал да се даде втори шанс на Марк. Поради това Павел и Варнава се разделили и Варнава взел със себе си Марк. Така днес ние имаме евангелието на Марк, което носи неговото име. В случая с Марк, Варнава се оказал прав, а Павел сгрешил. Павел сигурно е осъзнал, че е сгрешил, защото впоследствие написал: “*Аз не съм перфектен ... но се стремя.*”

Във вървенето ни с Авраам е важно това, към което се стремим. Важно е това, към което се стремим. Ние се стремим да сме достойни за нашия Господ Исус Христос, който ни е призовал. И така както е продължил да употребява Авраам, въпреки неговата подлост, така Бог е обещал, че ще продължава да употребява и нас самите.

Мартин Лутер е обяснил това много добре: “Бог може да начертае права линия и с една крива клечка.” Бог винаги ще ни използва, въпреки уродливостта ни, която не можем да скрием. А сега ще разгледаме последната от разглежданите днес семейни прилики. Авраам бил призован да напусне град Харан. Харан е Торонто, Монреал и всяко друго от населените места по света и той е бил призован да излезе от този град. Той и семейството му трябвало да разграничат себе си от този град, който не познавал и не е вярвал в Бога на Авраам. Авраам и хората му трябвало да имат различен външен вид, да имат различни убеждения и различни привързаности в сравнение с жителите на Харан.

Винаги и навсякъде хората на Бога се отличават от останалите хора, просто защото са хора на Бога. Ние трябва да мислим и да действваме различно от невярващите. По външния си вид, по убежденията си и по привързаностите си ние трябва да се различаваме от невярващите в Бога. Но по принцип Авраам не е отбягвал града и жителите му. Напротив, след като се разграничил от жителите на града, след като се

дистанцирал от техният начин на живот и от техният начин на мислене, **той се застъпил пред Бога за Содом и Гомор**. Това отделяне от нашия град заради отговорността ни към него и към неговите жители, заради стремежа да работим за разрешаване на неговите проблеми и за лечението на неговата извратеност – това е семейна прилика на Божието семейство. **Като хора на Бога, ние сме призвани да имаме различна гледна точка в сравнение с обществото ни, за да можем да изпълним мисията си на застъпничество пред Бога в полза на нашето общество.**

А за това се изисква да притежаваме разумна балансираност. Липсата на балансираност води до две противоположни позиции. Една част от християнството иска изцяло да отхвърлим обществото около нас. Тези хора настояват да се изолираме религиозно, за да запазим църквата, като я отделим от обществото, което според тях е безбожно. **Но тази изолация би ни направила неподходящи да служим на Бога.** Противоположната част от християнството е решена да живее с хората, без да се изолира от тях и без да се различава от тях. Тези християни се оприличават безкритично с хората около тях. Въпреки че бързат да ни кажат, че обичат хората, просто защото и Бог ги обича, **те не разбират, че те и Бог не обичат хората по един и същ начин.** Бог обича хората, за да ги откупи. А те обичат, защото подражават на Божията обич. **Подобно безкритично отношение към хората превръща християните в безполезни за Бога.**

А истината е, че Авраам не е бил нито неподходящ, нито безполезен. Авраам се отдръпнал от своето общество **с цел** да е в състояние да се застъпи за него. Той отказал да възприеме манталитета на това общество, **с цел** да е в състояние да се моли за него. Ние, които сме притежавани от същата вяра на Авраам, трябва да разбираме какво трябва да се прави около нас и защо. **Въпреки, че сме граждани на Божието царство, ние си оставаме граждани и на царството, в което Бог ни е поставил да живеем,** просто защото той ни е поставил да живеем в него, тъй като цялата земя принадлежи на Господа. За да изпълняваме задачата си да се застъпваме пред Бога за хората около нас, ние трябва да имаме разум, който да е информиран от разума на Христос. Смисълът на Рим. 12:1 е следният: **“Не позволявайте на хората около вас да ви оформят по своя си образ, а позволявайте на Бога да ви създаде отново, за да се промени целият ви начин на разсъждение.”** На християните е дадена способността да разбират кои неща подсилват живота на отделния човек и на обществото и кои неща го отслабват и унищожават. Ние трябва да разбираме кои неща са важни и кои са маловажни. Някои хора ще се съгласят с нас, а други – не. Но това не е важно. Когато Авраам напуснал дома си, той бил малцинство; когато се застъпил за Содом той пак бил малцинство.

Важното е да разпознаваме коя е Божията истина и да я изпълняваме. Трябва винаги да помним, че като християни сме полезни на обществото единствено, ако сме ясно различни (ако сме “свети”, “сол” и “светлина.”) Авраам е знаел истината за обществото, на което нито се е подмазвал, нито пък е изоставил. Авраам е знаел, че измяната и подлостта на собственото му сърце не го правят негоден да бъде слуга на Бога. Но повече от всичко Авраам е знаел, че трябва да живее в Обещаната земя с увереността, че никаква несигурност и никое опасно положение няма да промени истината на Бога, който неотменно спазва обещанията, които е дал.

Ние, малOVERците

Мат.6:30; 14:31; 16:8

Преди няколко години беше направен един друг филм за живота на Исус, различен от “Страстите Христови” на Мел Гибсън. Този друг филм беше лош, защото фалшифицираше нашия Господ. Например, когато в Мат.23 шест пъти Исус казва “Горко ви”, режисьорът на филма показваше, как Исус крещи към хората с яростна, отмъстителна и злобна враждебност. Филмът създаваше представа, че Исус е отмъстителен и казва: “О, хора, почакайте и ще си получите заслуженото.”

Но режисьорът на този филм **не знаеше**, че думите “Горко ви” **не са заплаха, а плач.** Думата “горко” не е израз на раздразнителност, отмъстителност или изобличаване; **тя е израз на тъга.** Сърцето на нашия Господ е разкъсвано заради хората, които са объркани и единственото на което са способни, е да объркват и другите хора. Исусовият израз: “Горко ви” означават: **“Приятелю, само ако знаехте колко много бъркате; ако знаехте колко далече сте от целта. Вашето положение е за съжаление.”** Исус не е критикувал слушателите си жестоко, той е плачел заради тяхната слепота и заради последствията, породени от слепотата им за самите тях и за другите хора.

Същият вид неразбиране се демонстрира в случаите, когато Исус нарича учениците си “малOVERци.” От детството си съм чувал хората да четат тези откъси от Евангелието с тон, който изразява раздразнително презрение, все едно че казват: “Хей, мижитурки и късогледни хапльовци, които никога не постъпвате правилно. На вас не може да се разчита за нищо.” Обаче контекстът нито за миг не дава основание да се

счита, че Исус е бил възмутен, ядосан или презрителен. Контекстът предполага, че той е бил изненадан и удивен и перифразирано е казал: “Приятели, вижте, няма забравихте кой съм аз и какво обещах? **Досега подвеждал ли съм ви някога? Не сте ли установявали винаги, че държа на думата си? Защо е толкова малка вярата ви?**” Тук нашият Господ говори с дух не само на изненада, но и на състрадание, милост и окуражение, а не с дух на презрение и възмущение.

Днес Исус нарича вас и мен с думата “маловерци.” По този начин той не ни укорява, а ни окуражава. Той иска малката ни вяра да се разрасне дотолкова, че да започнем да разбираме, че се намираме в неговата милост и постоянство. Като ни информира и укрепва, **Исус иска вярата ни да расте.**

Кои са ситуациите, в които Исус установява, че учениците му от 1 и от 21 век си приличат и вярата им е малка?

Първо. Първият вид безпокойство е свързано с **ежедневните ни тревоги**: храна, облекло, деца, болести, отношения в семейството, удовлетворяване на изискванията на работното ни място, обществото, църквата, борбата с началния стадий на артритата, влошаването на зрението и на паметта ни и т.н. В Проповедта си на планината Господ казва: “*Не се безпокойте за живота си – какво ще ядете или какво ще пиете, нито за тялото си – какво ще облечете. Не е ли животът повече от храната и тялото – от облеклото? ... понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това. Но първо търсете Неговото царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави*” (Мат.6:25; 32-33). Някой ще каже: “Глупости, това са чисти глупости. Независимо от това, дали нашия Отец ще се грижи за нас или не, причината за безпокойството ни остава. Възможно е Бог да се грижи за нас и ние даже можем да считаме, че той се грижи. Но въпреки това, трудностите в живота ни си остават трудности.” Аз оценявам това възражение. Има хора, чийто живот е измъчван от толкова много трудности, че когато им кажем да не се безпокоят, това е толкова резултатно, колкото ако кажем на вятъра да спре да духа. Всъщност повечето хора се борят с много повече трудности в живота си отколкото другите си представят. Следователно е разбираемо, защо хората се безпокоят. **Ние сме склонни да се безпокоим, просто защото имаме причини да се безпокоим.**

Една от най-лошите черти на безпокойството ни е, че то ни разкъсва на части. В един миг се тревожим за едно нещо, а в следващия – за друго. Мислите ни постоянно се лутат ту в една, ту в друга посока. Всеки път, когато мисълта ни тръгне в една посока, след нея тръгват сърцето и стомаха ни. Не след дълго започва да изглежда, че отделни части от нас са разпръснати по всички пътища, по които сме се лутали в мислите си. **Стоотици пъти на ден ние си казваме: “Ами ако стане това? Ами ако стане онова?”** И всеки път, когато произнасяме това, още едно парче от нас се отчупва и ние се чувстваме още по-раздробени.

Трябва да отбележим, че нашият Господ не ни упреква, казвайки: “А сега, не се тревожете. Вие знаете, че не трябва да се тревожите.” Ако Исус беше казал само това, той щеше да е както досаден, така и безполезен. Но Исус не спира дотук и ни напомня, че на първо място трябва да търсим неговото царство и неговата праведност. Ние трябва винаги да сме ориентирани към неговото царство и неговата праведност. Разкъсването ни на части не се преодолява, когато се напругаме, за да потиснем тревогите си. Разкъсването ни на части се преодолява когато започнем да се замисляме за нови неща, **независимо** от това, **че трудностите в живота ни остават.** Новите неща, за които започваме да мислим, са Божието царство и Божията праведност. Божието царство е този изцеляващ свят, който Исус Христос донася със себе си. Няма съмнение, че този свят се вижда само чрез вяра. Той е не по-малко реален, но е видим само чрез очите на вярата. Праведността е онова, което правим в светлината на вярата и в реалността, която виждаме. Тъй като сме завладяни от истината на царството и сме решени да я прилагаме в живота си, ние започваме да осъзнаваме кратковременният характер на неразрешимите проблеми, които винаги ни карат да се тревожим.

През 1520 г Мартин Лутер написал един кратък трактат за християнската свобода, **в който обсъжда като страничен проблем безпокойството и лекарството срещу тази болест.** Лутер твърди, че когато се опитваме да тушираме безпокойството си на тепиха, мислите ни постоянно са заети с безпокойството, в резултат от което безпокойството ни става по-силно от всякога. В стремежа си да открием в себе си противоотрова срещу безпокойството си, ние просто го подсилваме. Лутер казва, че поради това не трябва да живеем “в себе си”, а трябва да живеем “в друг.” По-точно казано, ние живеем в други двама: в Христос чрез вяра и в своя ближен чрез любов. Или казано с други думи, ние живеем в царството чрез вяра и живеем в своя близък, **когато забравяме за себе си и мислим за него.** На първо място търсим Божието царство и Божията праведност и чак тогава установяваме, че безпокойството ни е изместено **и сравнено с Божието царство и с Божията праведност започва да ни изглежда пренебрежимо малко.** Когато заживеем за Исус и за своите ближни, ние преставаме да мислим изцяло за настоящите ни затруднения. Моля ви да не си мислите, че се старая да се рекламирам пред вас като човек, чиято вяра се е извисила над “малкото.” Моята вяра е малка и аз знам това. Поради това, ако ви изглеждам като човек, чиято разпокъсаност не е изцяло

победена, нека да е така. Не твърдя, че съм постигнал огромен напредък по пътя, който току-що описах. Обаче аз знам без всякакво съмнение, че това е верния път. Когато търсим Христовото царство и неговата праведност, вярата ни расте, а безпокойството ни намалява.

Второ. Друга ситуация, при която Господ открива, че вярата ни е малка и ни нарича “маловеерци” само за да ни окуражи е ситуацията, когато се страхуваме. Парализиращ страх. Страх от какво? Страх от каквото и да е. От години си мислех, че има видове страх, които са характерни за детството, за младостта, за зрелостта и за старостта. От какво се страхуват хората на моята възраст? Например, ние се страхуваме, че работата, която от много години упорито и неотклонно сме извършвали в служба на Бога може да пропадне и от нея да не остане нищо. Под служба на Бога аз разбирам всяко нещо, което правим за негова прослава, в служба на хората, на църквата или на обществото. Ами ако се окаже, че целият ни труд е отишъл напразно и от него няма никаква полза?

В Евангелието има една случка, когато един от моите любимци, Петър и другите ученици се оказали в лодка по време на жестока буря и видели, че Исус върви към тях по водата. Тогава Петър извикал: *“Господи ... кажи ми да дойда при теб по водата”* (Мат.14:28). Петър излязъл от лодката и започнал да върви по водата. Тогава погледнал надолу към вълните около себе си и започнал да потъва, защото вълните започнали да му изглеждат по-големи от неговия Господ. Исус го сграбчил преди да потъне и казал: *“Маловеерцо, защо се усъмни?”* (Мат.14:31).

Лесно е човек да се усъмни. Когато бях ръкоположен и получих първото си назначение като пастор в една църква, аз си мислех, че неверието видимо и даже драматично ще се смали под натиска на силата на моето служение. Та нали бях завършил семинарията със златен медал по теология и можех да говоря убедително. Можех да изкарвам на показ евангелската истина толкова убедително, че нито един разумен човек би могъл да се съмнява или да не се подчинява на Бога. Но това не се случи. След няколко седмици се улових, че по време на една неделната проповед започнах да си мисля, че проповядвам пред туберкулозно болни, защото веднага щом започнах да говоря, те започнаха да кашлят. Не подозирах, че правят това умишлено. Те не бяха деца, които се опитват да скроят някаква шега на учителя си. Просто те не бяха свикнали да следят внимателно проповедите, тъй като не очакваха нищо особено да се случи по време на проповедта.

Те гледаха на проповедта като на 20 минути свободно време, което трябва да бъде запълнено с кашляне, почистване на носа, гледане през прозореца и с разговори помежду им. Малко преди края на проповедта забелязах, че един мъж гледаше към терморегулатора на стената. Когато службата свърши, аз го запитах какво интересно е видял в терморегулатора. А той ми отговори: “Наблюдавах един слънчев лъч, който приближаваше до терморегулатора, докато часовата му стрелка се движеше и чаках, докато лъчът огрее стрелката, защото тогава терморегулатора щеше да изключи отоплението и в залата щеше да стане студено.”

Кулминацията настъпи в една неделя, когато видях двама възрастни от последния ред да си подават една бележка като ученици, които си мислят, че са измамили учителя си. Тогава спрях да говоря по средата на проповедта. Бях готов да кажа нещо, но ще бъда вечно благодарен, че не го казах. В този момент наистина изживях криза, защото знаех, че ако прекратя проповедта при тези обстоятелства, с мен е свършено. Аз бях свещеник единствено защото години преди това бях разпознал Господа и му бях казал: “Господи, кажи ми да дойда при теб.” Той ми заповяда, но сега, в този момент аз не гледах към Господа, а към всичко останало около мен и поради това потъвах. Знаех, че ако прекъсна проповедта, аз, а не проповедта – щях да бъда свършен.

Всички знаят, че живота в църквата се развива по своя собствена логика или липса на логика. Животът на църквата е много по-разочароващ, отколкото живота на работното място или в професионалната организация. Много е лесно разочарованието ни да прерасне в гняв, гневът ни да прерасне в презрение, а презрението да прерасне в нашето изчезване. Въпреки, че църквата е по-разочароващо място за нашето служение и свидетелстване отколкото света, много често светът е по-порочен. Нужно е невероятно упорство, за да почитаме почтеността, да се придържаме към елементарното благоприличие и да се дистанцираме от несправедливото фаворизиране, от грубото експлоатиране и от несъзнателното прикриване. Нужно е невероятно упорство, за да останеш издръжлив, просто защото цената за всичко това е много висока, а плодът изглежда толкова незначителен. Тъй като сме хора със слаба вяра, ние сме изкушавани да се предадем. Въпреки че имаме всички основания да капитулираме, въпреки това трябва да се запитаме, ако не сме деца, които очакват незабавни резултати и удоволствия, иначе започват да се оплакват и се отказват: Ще позволим ли не само на приливната вълна, а даже на най-малките вълнички да ни накарат да потънем? Онзи, който ни нарича “маловеерци,” ни нарича така не за ни се присмее или да ни избличи. Той ни нарича така само за да ни напомни вечната истина за нас самите и да ни обещае да ни каже по-голяма истина за нас: че той ще увеличи вярата ни. А когато той я подсили, ние ще престанем да

гледаме надолу към бурята около нас и още по-концентрирано ще започнем да гледаме напред към онзи, който винаги върви към нас. **В този момент ние ще изоставим безпокойството си зад нас и ще установим, че можем да продължим напред с радост, без мърморене и без горчивина в сърцето си.**

Трето. Последната ситуация, която изважда на показ малката ни вяра **е свързана с разбирането.** Учениците са били свидетели на умножаването на хлябовете и рибите, но един два дни по-късно се оплакали, че нямат хляб. Исус казва две неща: **“Внимавайте и се пазете от кваса на фарисеите и садукееите ... малOVERци, защо говорите за това, че нямате хляб?”** (Мат.16:6, 8). Исус им напомня: **“Аз съм хляба на живота. На вас не ви липсва хляб. Същевременно внимавайте да не възприемете от садукееите и фарисеите онова, което не е хляб и разваля хляба на живота, който съм аз.”**

Трябва да сме много, много внимателни в това отношение. През вековете много християни са чели тези стихове от Евангелието на Матей и са стигали до заключението, **че всичко във фарисеите е лошо и че юдеизма и фарисейщината е едно и също нещо.** Поради това смятали, че юдеизма е лош и евреите могат да бъдат пренебрегвани, презирани или мразени, а това е смъртно опасно поведение.

Когато Исус се появил сред евреите в 4 г. пр.н.е, те са били разделени на няколко групи.

Садукееите признавали само първите 5 книги от Стария Завет **и не вярвали във възкресението.** Ясно е, че Исус не е садукей.

Книжниците (преписвачите) признавали всички книги от Стария Завет като Свето Писание и ги претърсвали денонощно, но въпреки това не са били подробно ориентирани за Божието царство. Тъй като Исус е бил изцяло концентриран в Божието царство, ясно е, че той не е бил книжник.

Зилотите мразели окупацията на Палестина от римската армия. Те били пристрастени към убиването на римски воители и подстрекавали към въстание и възстановяване на независима еврейска държава. Ясно е, че Исус не е бил зилот.

Фарисеите са били учители, които са преподавали Тората, същата Тора, за която Исус е казал, че е дошъл да я изпълни, а не да я отхвърли. **Всъщност има много сходни неща между учението на фарисеите и учението на Исус,** който е принадлежал към движението на фарисеите. Поради това не трябва да считаме, че между ученията на фарисеите и на Исус няма сходни неща. Нито пък трябва да считаме, че разпъването на нашия Господ на кръста от фарисеите е основание или извинение, за да презираме евреите.

Тогава какъв е смисълът на Мат.6:8-11? Един ден по-рано Исус нахранил една огромна тълпа. Сега казва, че това, че е нахранил голяма тълпа е знак, че той е нещо много повече от хлебар. Това чудо е знак, **че самият той е хлябът на живота.** Учениците му трябва да знаят това. Колкото по-отблизо го опознават, те ще установяват, че интимната им връзка с него сама свидетелства за себе си. Интимните им отношения с Исус ще ги дарят с такава убеденост относно истината, че те няма да имат нужда от друго потвърждение. Интимните им отношения с него ще ги дарят с такава убеденост, че няма да изпитват нужда да получават други “знамения,” за които са настоявали фарисеите, **защото са разбирали, че тези чудеса няма да убедят хората, които не са негови интимни ученици.** Така наречените “знамения” са излишни за онези, които познават интимно Исус и са неубедителни за хората, които не го познават. С други думи Исус казва: **“Поради това разберете, че книжниците и фарисеите не ме разбират,** когато настояват, че аз не мога да съм този, който твърдя че съм, ако не им дам “знак.” Вашата постоянно задълбочаваща се интимност с мен ще ви даде с всички потвърждения, убеждения и гаранции, от които ще се нуждаете за мен.”

Безброй християни са доказали, че Господ е прав. Поради това не търсят на друго място. Когато хората ми кажат **(а много хора казват това):** “Но как разбираш, че християнството е истина, след като никога не сте изучавали Будизма или Хиндуизма? Как разбираш, че “Исус е пътят,” след като никога не си пробвал пътя на Хиндуизма?” **А аз им отговарям така: “Когато срещнах жена си и намерих в нея всичко, което търсех от една жена, аз разбрах, че това е единствената жена за мен и престанах да търся друга.”** Мислите ли си, че щях да имам “по-широк кръгзор,” ако бях живял с 10 жени и бях стигнал до извода, че всяка една от тях си има своите силни страни, но след обстойно сравнение бях избрал жена си Марлийн?

Ежедневно интимните ученици на Исус научават кой е Той за тях и какъв ще бъде в бъдеще в светлината на онова, което е бил в миналото. Тези ученици даже не са изкушавани да гледат на друго място. Най-великолепните отношения, които човек въобще би могъл да има, ежедневно и с нова сила гарантират за себе си.

Предупреждавайки ни да се пазим от кваса на садукееите и фарисеите, Исус иска да ни каже: “Пазете се от хората, които ви казват, че аз не мога да бъда този, който сте установили че съм, които претендират, че аз никога не съм дал доказателства за истината, че аз съм Господ.” Разбира се, нашият Господ не дава такива доказателства. В собствения ни живот **най-великата истина сама дава най-убедителни доказателства за правотата си.**

И така разбираме, че с усмивка на лицето си, прегръщайки окуражаващо хората си през рамото, Христос ни казва: **“Хайде, малOVERце. Първо търси Божието царство и Божията праведност и вярата ти ще**

порасне, а тревогите ти ще намалеят. Ти се страхуваш, че работата, която вършиш в служба на моето име може да се окаже безполезна в обкръжаващата те буря, която я заплашва. **Продължавай да гледаш към мен,** а не към бурята **и така вярата ти ще расте,** а страхът ти ще изчезне. Ти чуваш хора, които ти казват, че Аз не мога да съм Пътят, Истината и Животът, защото за това не е дадено доказателство. **Просто продължавай да живееш с още по-интимна връзка с мен.** Вярата ти ще расте успоредно със заздравяването на връзката ти с мен и ти никога няма да се съмняваш, че си присаден към някой друг.”

Ние сме хора с малка вяра, но Господ не ни изобличава заради това. Той ни подава по-голяма вяра и ще продължава да ни я дава до Денят, когато вярата ще отстъпи пътя на виждането и ние ще го видим лице в лице.

Нито епикуреец, нито стоик, а християнин

Деян.17:16-34

Кое е това нещо, което ви досажда? Кое нещо ви дразни и вълнува? Дълго време си мислех, че това нещо, което най-много ни досажда и тревожи (така както и нещото, което ни е най-приятно) показва на света какво наистина се намира в сърцето ни, заради какво живеем и колко задълбочени или повърхностни хора сме всъщност.

Ако се ядосваме най-силно, когато не можем да намерим свободно място за паркиране, или когато времето навън не е такова, каквото би ни се искало да бъде, или когато пералнята ни се повреди, **тогава ние сме повърхностни хора.**

Ако обаче се дразним най-много, когато съпругът, или съпругата ни, или детето ни, или приятелят ни са охарактеризирани неправилно и неточно, или са представяни по някакъв начин като жертви, **тогава ние сме по-задълбочени.**

А когато се вълнуваме най-много, когато Бог е лишаван от честта и почитта, която му дължим или е омърсяван, **тогава сме още по-задълбочени.**

Нещата, които ни дразнят, показват на хората около нас кое ценим наистина, към какво се стремим и кое ни владее. Казано накратко, **това което ни кара да се вълнуваме, показва доколко сме в хармония с Бога.**

По време на едно от мисионерските си пътувания Павел се оказал в Атина и разговарял с атиняните, като им препоръчал евангелието. Атиняните се отнесли пренебрежително към него и го нарекли “дърдорко.” Използваната в английския превод дума “дърдорко” е много по-смекчен превод на оригиналната гръцка дума, която означава “врабче, което рови в канавката край пътя, търсейки някое семенце, което е паднало от торбата с храна на някой кон или даже се намират в конските изпражнения.” **Когато Павел съобщавал за евангелието в Атина, атиняните са го гледали така, както прислужникът в офиса гледа хартиите, изхвърлени в кошчето за отпадъци.** “Дърдорко.”

Обаче за разлика от вас и мен, Павел не е притежавал лесно наранимо его и поради това не се е чувствал засегнат. **Атиняните биха могли да го наричат както си искат, но той не се е дразнел.** **Обаче онова, което го е ядосвало, е било изобието от идоли, поставени навсякъде в Атина.** Като евреин, който е притежавал първата и втората от Десетте Божии заповеди в кръвта си, той най-много се дразнел, когато гледал как атиняните отхвърляли уникалността на Бога и как славата на Бога е била пренебрегвана от гордо ширещото се идолопоклонство.

Лука ни разказва, че когато видял всичко това, духът на Павел бил провокиран. Да се каже, че духът на Павел е бил провокиран, означава да се каже, че той е бил ядосан и отвратен от видяното. Самият факт, че е бил възмутен от видяното, а не когато самият той е бил обиждан ни показва, че задълбочеността на апостола е дълбока като океана. Трябва трезво да обръщаме внимание на онова, което поради невнимание и недоглеждане показваме с поведението си пред хората, че е важно за нас, защото така или иначе те вече са го забелязали.

Сред атиняните Павел открил две основни групи слушатели: **стоици** и **епикурейци.**

Стоиците се стараели да живеят в хармония с природата. Загрижеността им за природата ги принуждавала да мислят за целия свят, поради което за тях националните граници били остаряло понятие. Стоиците били морално честни хора; всъщност тъкмо моралната им честност, особено относно загрижеността им за природата ги отличавала от останалите хора. Те притежавали най-високо развито чувство за дълг и отговорност, а това им давало основание да имат високо мнение за себе си и да се пъчат гордо като пауни. **Замислете се за хората от движението “Грийнпийс.”** Целта на това движение е да се живее в хармония с природата. Участниците в това движение притежават морална честност, най-високо чувство за дълг и отговорност – толкова високо, че понякога е причина да се подлагат на големи опасности. (Колцина

от нас биха плавали в миниатюрна надувна лодка под носа на огромен презокеански кораб, с цел да спасят живота на някой кит?) Не ме разбирайте погрешно. Аз ни най-малко не омаловажавам дейността на “Грийнпийс” или на която и да е друга група защитници на природата. **Не съм толкова глупав, че да си мисля, че мога да позволя да загинат китовите, рибите и животните, а аз самия да се спася.** Те не се нуждаят от мен, за да се спасят, но аз се нуждаю от тях. Растителността не се нуждае от мен, но аз се нуждаю от нея. Поради това моралната честност на хората, които проявяват склонност да живеят в хармония с природата, както и чувството им за отговорност; **всичко това е похвално и в никакъв случай не трябва да бъде подценявано.**

Но заедно с тези неща, **в защитниците на природата не съществува ли и вледеняваща гордост?** Няма ли в тях чувство на превъзходство над останалите хора? Дали морално честните хора считат себе си за нещо по-възвишено от останалите хора, които са безразлични към морала? Ще се върна след малко към тези въпроси.

В Атина Павел се е срещнал и с **епикурейци**. Те са вярвали, че удоволствието е основната цел в живота на човека. Но когато чуете това, не си представяйте, че те са били най-разпуснатите и покварени хора. Епикурейците са били по-умни и са стояли по-високо от това ниво. Те са знаели, че в края на краищата неограниченото угаждане и глезене не умножава удоволствието. Неограниченото угаждане и глезене единствено увеличава страданието. **Епикурейците се стремели към живот, в който да няма страдание, да няма болка и обезпокоителни страсти.** Те са искали да имат спокойствие. Освен това, те били агностици и са считали, че е невъзможно да опознаем заобикалящия ни свят. За тях не е имало никакво значение дали са съществували богове или не, тъй като божествата (ако те въобще съществуват) въобще не се интересуват от хората.

Днес **епикурейството** е ръководеща идеология на болшинството жители на големите градове; **по дефиниция то е ръководеща идеология за всички “юпити”**. Лекомислените простаки могат да скачат с “бънджи” или да правят други рисковани неща, след което дълго време могат да страдат. Лекомислените простаки могат да пропилят парите си наведнъж и след това да няма с какво да си плащат сметките. **Но истинският епикуреец никога не е толкова късоглед. Той знае кое удоволствие носи най-голяма наслада.** Той знае, че задоволяването на лекомисления апетит не води до истинското удоволствие. Поради това истинският епикуреец пресмята и крачка след крачка става много ловък в натрупването на онова, което му доставя най-голямо удоволствие за най-продължителен период от време. Но нека да не се самозалъгаме. **Епикурейството** (даже в съвременния си вариант) винаги изглежда благоприлично и достойно за уважение, **но всъщност е проява на най-хладно и пресметливо самоугаждане.** То изглежда добродетелно, защото не изглежда просташко, грубо или зловещо. Но всъщност епикурейството е проява на максимално самоугаждане, което е прикрито с наметалото на съвършенството.

И сега сред нас има **стоици** и **епикурейци**. Днешните стоици, които са морално честни хора с високо чувство за отговорност и разпознават истинските заплахи за света, се стремят към достигането на достойни цели. Но въпреки това, докато се стараят да постигат това, което е добро, **те са слепи за истинското добро – за Божието царство.** Те са слепи за нуждата на човечеството от спасение в Исус Христос и влагат старанието и налагат планове си с такава сила и категоричност, което ги превръща в идолопоклонници.

От друга страна, **сегашните епикурейци**, въпреки покривалото на изискаността и изтънчеността, са просто хора, които си угаждат. Те не разбират и не могат да разберат, че стремежът към удоволствието като крайна цел, независимо от това, дали се проявява в груба форма или изтънчено, е недостойно за едно Божие създание и в края на краищата води до лишаване от човечността и до самоунищожение. А що се отнася до избягването на страстите, колкото е възможно повече, тъй като страстите водят до тревоги и безпокойства, нито един християнин не би желал да живее невъзмутимо и хладно. Дали представата ни за живота се състои в анемично и лишено от страсти съществуване?

Истината е, **че удобната безстрастност е грях, тъй като самият Бог е изпълнен със страст.** Аз обичам онези откъси от Библията, в които се говори за страстта на Бога. В Стария Завет пророците описват как Бог сумти раздразнено; говоренето на Бога е толкова гръмко, че разцепва скалите; Божият гняв е всепоглъщащ огън. В същото време, Бог е толкова чувствителен и копнее лекомислените му хора да се приведат в хармония с него (**а не той да се приведе в хармония с тях, както на много хора им се иска.**) Бог толкова силно желае да храни децата си, колкото кърмачката иска бебето ѝ да расте добре. Бог толкова се разгневил на непокорния и неблагодарен народ на Израел, че искал да ги унищожи и така да се отърве от тях. (Понякога вие не сте ли изпитвали същите чувства към някой човек?) Но Осия ни разказва, че Бог казал на Израел: *“Как да те предам, Ефреме? Как да те изоставя, Израелю? ... Сърцето ми се промени дълбоко в мен, милосърдието ми се разпали. Няма да изпълня намерението на пламналия си гняв, няма пак да изтребя Ефрем, защото Аз съм Бог, а не човек – Святият сред теб и няма да дойда при теб с гняв.”* (Ос.11:8-9) (Не сте ли изпитвали и вие същото към някой човек, само половин час след като сте били

разгневени от него?) **Не си заслужава да се живее живот, който е лишен от страст.** Безстрастните хора се грижат единствено за себе си, а за разлика от тях Бог е пролял кръвта си и е умрял заради греховете на хората. Днешното епикурейство, демонстрирано от много жители на големите градове и от юпитата **е демонстрация на егоистична повърхностност и убива човешкото в тях.**

Павел се е противопоставил както на морално честните хора, които са слепи, така и на неискрените хора, които са повърхностни, още преди ние с вас да сме се срещнали с тях. **Той учтиво им казал, че според него те са идолопоклонници.** Стоиците са обърквали доброто с Върховното Добро (Божие царство), а епикурейците даже не са се стремели към доброто. Но в края на краищата и едните и другите са били идолопоклонници. А атиняните грубо казали на Павел, че за тях той е един “дърдорко” и “врабче, което кълве интелектуалните остатъци в канавката край пътя.”

Но даже сред атиняните е имало сериозни хора. Те му казали, че искат да чуят повече за това “ново учение, което представял.” Те искали да се придвижат от елементарната теология до средното ниво и поради това Павел започнал проповедта си.

Точка Първа: Богът, който те признали, че не познават (нали самите те са поставили надписа “На непознатия Бог” пред един от своите олтари); този непознат за тях Бог е опознаваем. Той не само е опознаваем Бог, още сега той е познаван от безбройно множество от хора. Тези хора, вярващите в Христос, познават Бога толкова добре, колкото добре познават името си. Те са научили, че този Бог не обитава построени от хората параклиси, сгради или култови предмети. Това е Бог, който седи над всички опити на хората да го задържат при себе си или да го ограничат по някакъв начин. Този Бог не се нуждае от нищо, идващо от нас (всъщност той се нуждае единствено от нас самите, но не и от нещо наше.) Бог е Бог.

Точка Втора: Бог е направил всички хора да произлезем от един човек. Атиняните се гордеели, че от всички етнически групи, които са съставлявали гръцкия народ, единствено те не са се преселили от друго място в Гърция. Със сигурност тези, които никога не са били уморени, никога не са били бедни, никога не са живели като “риби натъпкани в консервена кутия”, мечтаещи да дишат свободно, такива хора са по-висшестоящи! Те наистина си мислят, че са по-висшестоящи! Но апостолът им казва директно: Бог е направил всички хора да произлезем от един човек. А това означава, че имаме общ произход и общ корен. **Човечеството се състои от обикновени хора. Пред Бога всяка претенция за превъзходство е абсурдна и фалшива.**

Точка Трета: Всички хора по света, без изключение, имат един общ стремеж и едно общо безпокойство. Има една немска дума, която най-добре описва този стремеж - Sehnsucht. Английската дума “желание” е твърде повърхностна, тя е твърде близо до лекомисленото пожелаване или твърде близо до нещо, породено от хормоните. Sehnsucht **означава да изпитваш стремежа, който Бог е вложил в сърцето на човека.** Това е най-дълбокото безпокойство, **на което човечеството не може да се противопостави, но в същото време не може да разбере.** Това безпокойство е причината да осъзнаваме, че каквото и да постигнем в живота си, което и да усвоим, към което и да се домогваме, **ние ще усещаме, че сме създадени за нещо по-добро.** В много отношения Sehnsucht винаги ми напомня за онова, което се намира в главата на пощенския гълъб, който лети към дома си. Занесете гълъба някъде и го пуснете да хвъркне и той инстинктивно и моментално разбира, че това място не е неговия дом. Онова, което Бог е поставил в нас е подобно на инстинкта на гълъба, свързан с дома му. **ОБАЧЕ СЪЩЕСТВУВА ОГРОМНА РАЗЛИКА МЕЖДУ НАС И ГЪЛЪБА: ГЪЛЪБЪТ ЗНАЕ КАК ДА СТИГНЕ ДО ДОМА СИ!** Неговият инстинкт го отвежда до дома му, а нашият Sehnsucht не може да ни отведе у дома. Разбирате ли, гълъбът не е омърсен от греха, а ние сме. Все пак в нас има остатък от нашия инстинкт за връщане у дома, който е останал след нашия грях, **който ни дава да разберем, че не сме си у дома, но не може да ни упъти как да стигнем до дома си.** Джон Калвин е използвал друга метафора. Според него дълбокото безпокойство, което Бог е заложил в човешкото сърце прилича на положението на човек, който се опитва да открие пътя в непозната местност по време на буря. Небето над главата му е прорязвано от светкавици, но преди да успее направи даже една крачка по посока на дома си, светлината изчезва. Павел казал на атиняните, че състоянието на човечеството е такова: имаме инстинкт, че не сме си у дома, но не можем да стигнем до дома си, защото не можем да определим вида на безпокойството си. С една дума – Sehnsucht.

Тогава апостолът казал на слушателите си, че Бог е възкресил Исус Христос от смъртта и по този начин го е реабилитирал като единствено безгрешният. **Поради това Павел казал, че атиняните трябва да престанат с неверието си, да се откажат от гордостта си и да се събудят от състоянието си за изкусно самозадоволяване.** Трябва да признаят, че онзи, при когото инстинктът им за връщане у дома не може да ги отведе, милостиво е дошъл при тях и те трябва да се разкаят.

Разкаянието не е подценяване на себе си. Бог не се чувства поласкан и почетен, когато ние се подценяваме. **Разкаянието не означава и угризение на съвестта.** Много хора изпитват угризение на съвестта си, но не се разкайват, а угризението е пропито от сълзите на съжаление за последиците.

Разкаянието представлява коренен похват, обратен завой в житейския ни път и тръгването в новата посока. Павел казал на слушателите си, че тъй като не са знаели за евангелието, Бог няма да ги счита за отговорни за онова, което може да бъде научено и направено единствено, ако се знае евангелието. **Но сега, когато евангелието им е съобщено, периода на тяхното незнание е свършил.**

Сега е времето да погледнат сериозно на евангелието. Сега е времето за **извършването от Бога промяна, която бива потвърждавана след това от живот, живян в хармония с евангелието.** И поради това днешният стоик, който искрено прегръща най-добрите каузи, даже нужните каузи, **въпреки всичко е длъжен да се разкае.** В края на краищата, даже категоричната ми саможертва в полза на запазването на околната среда или на улиците в града, или на общественото образование; даже категоричната ми саможертва в полза на тези каузи не ме примирява с Бога и не ме обновява чрез Божия Дух. По същият начин епикуреецът, относително заможно живеещият гражданин или “юпи,” прекомерно увлечен по лишения си от стрес начин на живот, **е длъжен да се разкае.** В края на краищата не си заслужава да се живее живот, който е лишен от страсти. Такъв живот е чужд на Бога, чиято страст пулсира, а е чужд и на света, чиито нужди пулсират. Да се разкаеш, това означава да направиш обратен завой и да се върнеш при Бога, който вече е поставил в сърцето си страстите на света. Нали е очевидно, че проповядване, което е лишено от страст, не е евангелско проповядване. Обявяването на Добрата новина не прилича на съобщаването на резултатите от спортните срещи по радиото, които са интересни за запалняковците, но са отегчителни за останалите хора, за които това е незначителна дреболия. **Обявяването на Добрата новина означава, че периодът на извинимото незнание е приключил.** Исус Христос е възкресен от смъртта. Неговото възкресение го възвишава и определя като единственият спасител, Господ и съдия. **Време е да бъдем сериозни.**

Какъв отговор е получил Павел?

Някои хора са му се присмивали. Веднага щом чули, че говори за възкресение от смъртта, те подигравателно изревали. Дали са се подигравали на казаното от Павел или на самия Павел? И двете. Не можете да осмивате онова, което казва някой човек, без да осмееете него самият, който е толкова наивен или глупав да говори такива неща. Някои хора са се подигравали на Павел.

Други са отлагали, казвайки: “Ние ще изчакаме да ви чуем отново по този въпрос.” Те отложили вземането на решението. Но ние трябва да имаме предвид едно нещо. Винаги можем да отложим вземането на дадено решение, **но не можем да отложим начина по който живеем.** **Жената, която отлага да вземе решение да се омъжи, си остава стара мома.** “Ние ще изчакаме да ви чуем отново по този въпрос” означава, че все още не сме решили как да постъпим. Така е. Но това оформя живота им и те продължават да живеят като невярващи и неподчиняващи се на Бога.

Трети са приели Добрата новина такава каквато е и повярвали. Те се присъединили към апостола и застанали публично до него с новооткрита смелост, която вярата изисква да притежаваме. Сред тях са били Дионисий и Дамар. Дионисий е принадлежал към най-образованите философски кръгове в Атина и притежавал превъзходен интелект. Дамар е била жена. Жените не са посещавали Ареопага, мястото, където са се водели философски спорове, защото в древна Гърция са считали, че жените не са способни да изучават философия. Единствено куртизанките присъствали на философските спорове в Ареопага и то, за да предоставят телата си на уморените от умствени занимания мъже.

Добрата новина е привлякла към себе си Дионисий и Дамар – две личности, които са били диаметрално противоположни. С други думи, **каквито и да са интелектуалните ни способности, образованието ни или социалното ни положение, сърцето ни жадува за Исус Христос.** Инстинктът ни за връщане у дома знае това, но не може да го осъзнае и поради това не може да ни отведе при Бога. Но поради своята милост и смирение Бог е дошъл при нас и жадува да разпали вярата ни към него. Получавайки увереността на вярата, ние най-накрая разбираме, че сме си върнали завинаги у дома при нашия небесен Отец.